

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
STANDARTLAŞDIRMA, METROLOGİYA VƏ PATENT ÜZRƏ
DÖVLƏT AGENTLİYİ**

**SƏNAYE MÜLKİYYƏTİ
(İXTİRALAR)**

RƏSMİ BÜLLETEN

DƏRC OLUNMA TARİXİ: 01.04.2003

No2

BAKI - 2003

İxtiralar Изобретения

"Sənaye
mülkiyyəti"
rəsmi bülleten

1996-cı ildən nəşr edilir
Издается с 1996 года

официальный
бюллетень
"Промышленная
собственность"

Dərc olunma tarixi

01.04.2003

Дата публикации

Вакі

№ 2

Баку

2003

Azərbaycan Respublikası
Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə
Dövlət Agentliyi
"Sənaye mülkiyyəti"
rəsmi bülleteni

Baş redaktor- X.M.Məsimova

Baş redaktorun birinci müavini- M.M.Seyidov

Baş redaktorun müavini- Y.S.Babayev

Redaksiya şurası: Məsimova X.M.-şuranın sədri, Seyidov M.M.-sədr müavini; Üzvləri- Babayev Y., Əfəndiyev A., Vəliyev N., Hacıyev Z., Rəhimov S., Ələkbərli N., Süleymanov H.

Официальный бюллетень
"Промышленная собственность"
Государственное Агентство по
Стандартизации, Метрологии и Патентам
Азербайджанской Республики

Главный редактор- X.M.Масимова

Первый заместитель главного редактора- M.M.Сеидов

Заместитель главного редактора- Я.С.Бабаев

Редакционный совет: Масимова X.M.-председатель, Сеидов M.M.-заместитель председателя; Ред. совет –Бабаев Я.С., Эфендиев А., Велиев Н., Гаджиев З., Рагимов С., Алекперли Н., Сулейманов Г.

Azərbaycan Respublikası Standartlaşdırma, Metrologiya
və Patent üzrə Dövlət Agentliyinin orqanı
Mətbuat və İnformasiya Nazirliyində
qeydə alınmışdır. Şəhadətnamə 350
Ünvan: 370078 Bakı şəh., Mərdanov qardaşları küçəsi, 124
Redaksiyanın telefonu: 41-33-08
31/03/2003 il tarixdə çapa imzalanmışdır.
Mətbənin adı: Standartlaşdırma, Metrologiya
və Patent üzrə Dövlət Agentliyinin Redaksiya-nəşr şöbəsi
Tiraj 50

İxtiralara aid bibliografik məlumatların müəyyənləşdirilməsi üçün beynəlxalq İNİD kodları

- (11) - patentin nömrəsi
- (19) - dərc edən idarə və ya təşkilatın kodu və yaxud digər identifikasiya vasitəsi.
- (21) - ərizə sənədinin qeydiyyat nömrəsi
- (22) - ərizə sənədinin verilmə tarixi
- (23) - sərgi ilkinliyi tarixi
- (31) - ilkin ərizə sənədinin tarixi
- (32) - ilkinlik tarixi
- (33) - ilkinlik ölkənin kodu.
- (43) - ərizə sənədinin dərc edilmə tarixi.
- (45) - patentin dərc edilmə tarixi.
- (46) - ixtira düsturunun dərc edilmə tarixi.
- (51) - beynəlxalq patent təsnifatının indeksi (indeksləri)(BPT).
- (54) - ixtiranın adı.
- (56) - informasiya mənbəyinin siyahısı.
- (57) - ixtiranın referatı.
- (60) - keçmiş SSRİ-nin mühafizə sənədlərinin növü və nömrəsi;
- (62) - ilkin iddia sənədinin nömrəsi və verilmə tarixi.
- (66) - geri götürülmüş iddia sənədinin nömrəsi və verilmə tarixi.
- (71) - ərizəçi, ölkənin kodu.
- (72) - ixtiranın müəllifi, ölkənin kodu.
- (73) - patent sahibi, ölkənin kodu.
- (74) - patent müvəkkili və ya nümayəndə barəsində iddia sənədində göstərilibsə, onun haqqında məlumat və yaşadığı yer.
- (86) - PCT üzrə iddia sənədinin qeydiyyat nömrəsi və verilmə tarixi.
- (87) - PCT üzrə iddia sənədinin dərc edilmə tarixi və nömrəsi.

Международные коды ИНИД для идентификации библиографических данных, относящихся к изобретениям

- (11) - номер патента.
- (19) - код или другие средства идентификации ведомства или организации, осуществившей публикацию.
- (21) - регистрационный номер заявки.
- (22) - дата подачи заявки.
- (23) - дата выставочного приоритета.
- (31) - номер приоритетной заявки.
- (32) - номер приоритета.
- (33) - код страны приоритета.
- (43) - дата публикации заявки.
- (46) - дата публикации патента.
- (51) - индекс(ы) Международной патентной классификации.
- (54) - название изобретения.
- (56) - список источников информации, если он дается отдельно от текста описания изобретения.
- (57) - реферат изобретения.
- (60) - вид и номер охранного документа бывшего СССР.
- (62) - дата подачи и номер первоначальной заявки.
- (66) - дата подачи и номер отозванной заявки.
- (71) - сведения о заявителе(ях), его(их) местожительстве или местонахождении.
- (72) - сведения об изобретателе(ях), его(их) местожительстве.
- (73) - сведения о патентовладельце(ах), его(их) местожительстве или местонахождении.
- (74) - сведения о представителе или патентном поверенном, если он указан в заявке, его местожительстве.
- (86) - номер и дата подачи международной заявки (по процедуре PCT).
- (87) - номер и дата публикации международной заявки (по процедуре PCT).

MÜNDƏRİCAT

İXTİRALARA DAİR İDDİA SƏNƏDLƏRİ BARƏDƏ MƏLUMATLARIN DƏRCİ	Səh.
A. İnsanın həyatı tələbatlarının təmin edilməsi.....	6
C. Kimya və metallurgiya.....	8
E. Tikinti, mədən işləri.....	10
G. Fizika.....	12
H. Elektrik.....	13
İXTİRALAR ÜZRƏ İDDİA SƏNƏDLƏRİNİN GÖSTƏRİCİLƏRİ	
Say göstəricisi.....	15
Sistematik göstəricisi.....	15
İXTİRA PATENTLƏRİ HAQQINDA MƏLUMATLARIN DƏRCİ	
A. İnsanın həyatı tələbatlarının təmin edilməsi.....	16
B. Müxtəlif texnoloji proseslər.....	19
C. Kimya və metallurgiya.....	20
E. Tikinti, mədən işləri.....	34
F. Mexanika, işıqlanma, isitmə, mühərrik və nasoslar, silah və sürsat, partlatma işləri.....	36
G. Fizika.....	37
H. Elektrik.....	41
İXTİRA PATENTLƏRİNİN GÖSTƏRİCİLƏRİ	
Say göstəricisi.....	42
Sistematik göstəricisi.....	43
Patent verilən iddia sənədlərin say göstəricisi.....	43
SƏNAYE NÜMUNƏSİNƏ DAİR İDDİA SƏNƏDLƏRİ BARƏDƏ MƏLUMATLARIN DƏRCİ	44
SƏNAYE NÜMUNƏSİ PATENTLƏRİ HAQQINDA MƏLUMATLARIN DƏRCİ	45
FAYDALI MODEL PATENTLƏRİ HAQQINDA MƏLUMATLARIN DƏRCİ	48
BİLDİRİŞLƏR	49

СОДЕРЖАНИЕ

ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ЗАЯВКАХ НА ИЗОБРЕТЕНИЯ	Стр.
А. Удовлетворение жизненных потребностей человека.....	50
С. Химия и металлургия.....	52
Е. Строительство, горное дело.....	55
Г. Физика.....	57
Н. Электричество.....	59
УКАЗАТЕЛИ ЗАЯВОК НА ИЗОБРЕТЕНИЯ	
Нумерационный указатель	60
Систематический указатель	60
ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ПАТЕНТАХ НА ИЗОБРЕТЕНИЯ	
А. Удовлетворение жизненных потребностей человека.....	61
В. Различные технологические процессы.....	64
С. Химия и металлургия.....	66
Е. Строительство, горное дело.....	81
Г. Механика, освещение, отопление, двигатели и насосы, оружие и боеприпасы, взрывные работы.....	84
Г. Физика.....	85
Н. Электричество.....	89
УКАЗАТЕЛИ ПАТЕНТОВ НА ИЗОБРЕТЕНИЯ	
Нумерационный указатель	91
Систематический указатель.....	92
Нумерационный указатель заявок, по которым выданы патенты.....	92
ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ЗАЯВКАХ НА ПРОМЫШЛЕННЫЕ ОБРАЗЦЫ	93
ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ПАТЕНТАХ НА ПРОМЫШЛЕННЫЕ ОБРАЗЦЫ	94
ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ПАТЕНТАХ НА ПОЛЕЗНЫЕ МОДЕЛИ	97
ИЗВЕЩЕНИЯ	98

İXTİRAYA DAİR İDDİA SƏNƏDLƏRİ BARƏDƏ MƏLUMATLARIN DƏRCİ

BÖLMƏ A

İNSANIN HƏYATI TƏLƏBATLARININ TƏMİN EDİLMƏSİ

A 01

(21) a2001 0059

(22) 17.03.2001

(51)⁷A 01 B 3/36

(76) Əliyev Qurban İsa oğlu

Quliyev Həsən Yusif oğlu

Kuznetsov Yuriy Akimoviç

İsgəndərov Elçin Barat oğlu

(AZ)

(54) Hamar şumlama üsulu və frontal kotan.

(57) İxtira kənd təsərrüfatı maşınqayırmasına, xüsusən, torpağın əsas becərilməsinə və onu yerinə yetirən kotana aiddir.

İxtiranın məsələsi-bitki qalıqlarının üstünü örtməklə, layların qaldırılıb çevrilməsində qonşu layın əzilməsinin ləğv edilməsilə texnoloji prosesin yerinə yetirilməsinin etibarlılığının yüksəldilməsidir.

İxtiranın mahiyyəti ondan ibarətdir ki, hamar şumlama üsulu, xam torpaqda çim qatının ayrı-ayrı layların divar xətləri üzrə yarılmasından, çimlərin altından kəsilib öz şırımına çevrilməsindən ibarət olub, ixtiraya əsasən, bitki qalıqlarını kənar etməklə, layların divar xətləri üzrə şırımlar kəsirlər, onların da yuxarı eni aşağısına görə və şırımın aşağı hissəsindəki yarığın eninə nisbətən çox olur, qonşu laylar qovuşğunun aşağı bucaqlarında gavalıların axıradək kəsə bilmədiyindən layların bir-birinə tərəf çevrilməsi zamanı torpağın qopmasını yerinə yetirirlər, layın əzilmə və qopardılması arasındakı məsafə isə layın enindən az olur.

Frontal kotan, çərçivəsi, qarşı - qarşıya quraşdırılan sağa və sola çevrən yivli laydırlı səthi olan kotan gövdələri, arxa kotançıqları, onların qabaq tərəfində şırım formalaşdıran iş orqanları, diskli bıçaqlar və vərdənəyə malik olub, ixtiraya əsasən, şırım formalaşdıran iş orqanları diskli bıçaqlara görə simmetrik laydırlı kiçik gövdələr formasında hazırlanır, bundan başqa, şumlama dərinliyi minimumdan maksimuma dəyişdikdə şumlama dərinliyi və kotan gövdəsilə arxa

kotançığın tilləri arasındakı məsafə 1:1,1-dən 1:2,0 nisbətində qədər dəyişir, kotan gövdələri arxasında quraşdırılan vərdənə çəllək formasında olub, eni kotan modulunun eninə bərabər götürümə malikdir.

İxtiranın təbiiqə ilə torpağın keyfiyyətli becərilməsi və onun sayəsində toxumların eyni vaxtda cücərməsinə, məhsulun tez yetişməsinə və yığılmasına nail olunur.

(21) a2000 0205

(22) 21.11.2000

(51)⁷A 01 C 1/00, 1/06

(76) Məmmədova Siddiqə Rza qızı

Əliyev Qəmbiz Alı oğlu

Qurbanov Rüstəm Əli qızı

İmanov Nəriman Məmməd oğlu

(AZ)

(54) Lifli pambıq toxumlarını çeşidləyən qurğu.

(57) İxtira kənd təsərrüfatı texnikasına, xüsusilə pambıq toxumlarını çeşidləyən maşınlarla aiddir.

İxtiranın məsələsi lifli pambıq toxumlarının kütləsinə görə çeşidlənməsi effektivliyinin artırılmasıdır.

Qarşıya qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, lifli pambıq toxumlarının çeşidləyən qurğu elektrik mühərriyi vasitəsilə fırladılan barabandan, çeşidlənmiş fraksiyaların toplandığı ibarət olub, ixtiraya əsasən, fırlanan baraban tərpnəməz koaksial silindrdə yerləşdirilir, yuxarı köndələndən örtülür, trapesiya formalı, barabanın şaquli oxuna nəzərən 30° bucaq altında yerinə yeritilərək, daxildən elastik material ilə örtülmüş doldurma pəncərə funksiyasını daşıyır və boşaldığı pəncərədən maye verilməsi üçün forsunka ilə təchiz olunur, barabanın səthi büzməli rezinlə örtülür və doldurma pəncərəsi altında olan hissəsi vintvari simə malikdir.

(21) a2001 0054

(22) 15.03.2001

(51)⁷A 01 C 1/06

(71) Azərbaycan Elmi-Tədqiqat Bitki Mühafizəsi İnstitutu (AZ)

(72) Məmmədova Siddiqə Rza oğlu

Əliyev Qəmbiz Alı oğlu

Hüseynov Cəbrayıl Hacıbala oğlu

(73) Azərbaycan Elmi-Tədqiqat Bitki Mühafizəsi İnstitutu (AZ)

(54) Mədəni bitki toxumlarını dərmanlayan qurğu.

(57) İxtira kənd təsərrüfatı maşınqayırmasına, xüsusilə toxum dərmanlayıcıları konstruksiyalarına aiddir.

İxtiranın məsələsi toxumların dərmanlanması və qarışdırılması zamanı sıxılma nəticəsində əmələ gələn toxum zədələnməsinin qarşısının alınmasıdır.

Qarşıya qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, mədəni bitki toxumlarını dərmanlayan qurğu, toxum və kimyəvi preparatlar bünkerlərindən, komponent dozatorlarından, qapağı boşaltma və doldurma pəncərələri ilə təmin olunmuş qarışdırıcı şnekdən ibarət olub, ixtiraya əsasən, şnekin lenti və daxili səthi elastik materialla-rezinlə örtülən qapaqlı iki gedişli lentşəkilli vint şəklində hazırlanır, bundan əlavə şnekin vinti diametri 3 mm qədər olan kapron konsol oxlar dəstəsindən ibarət pərlər şəklində yerinə yetirilə bilər.

Qurğu şnekinin qapaqlı ikigedişli lent şəklində və ya pərlər şəklində hazırlanması, lentin və qapağın daxili səthi elastik materialla örtülməsi, toxumun şnek səthilə sürünməsinin artması hesabına qarışılan materialın yeyilmə və didilməsinin aradan qaldırılmasına, toxumların sürüşməsinin azalmasına, komponentlərin kiçik həcmli porsiyalarla bərabər verilməsinə səbəb olur.

(21) a2001 0142

(22) 16.07.2001

(51)⁷A 01 C 9/06

(71) Gəncə Dövlət Universiteti (AZ)

(72) Babayev Şahlar Mahmud oğlu

Əhmədov Əhməd Mikayıl oğlu

Rəhimov Səlim Kərəm oğlu

(73) Gəncə Dövlət Universiteti (AZ)

(54) Baş soğan əkən qurğunun tutucusu.

(57) İxtira kənd təsərrüfatına, xüsusən şitil əkən qurğularının əsas işçi orqanı olan tutuculara aiddir.

İxtiranın məsələsi pomidor, badımcın, tütün və başqa bitkilərin şitillərini əkmək üçün nəzərdə tutul-

muş şitil əkən maşının texnoloji imkanlarının artırılması, şitil əkən maşının tutucu pəncəsinin konstruksiyasındakı dəyişikliklərə əsasən ondan baş soğan əkən qurğu kimi istifadə edilməsidir.

Qarşıya qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, baş soğan əkən qurğunun tutucusu, üzərində texnoloji dəşiklər açılmış gövdədən, gövdə ilə sərt əlaqədə olan içlik içərisində dönmə imkanlı, bir ucunda əkin materialının tutulması üçün pəncə, digər ucunda isə diyircək keçirilmiş dirsək formalı layla təchiz olunmuş oxdan ibarət olub, ixtiraya əsasən, pəncə hərəkətli və hərəkətsiz olmaqla, seqment formalı iki hissədən ibarət hazırlanır, oxa keçirilmiş hərəkətli hissə yay vasitəsi ilə hərəkətsiz hissəyə tərəf sıxılma imkanlıdır, beləki, yayın bir ucu oxda açılmış radial deşik boyu hərəkət edən konik formalı vintin kinematik əlaqəsi vasitəsilə oxa bərkidilir, pəncənin alt hissəsində gövdə ilə hərəkətsiz əlaqədə olan və mərkəzində deşik açılmış plitə yerləşdirilir.

- (21) 98/001176
(22) 24.01.94
(51)⁷A 01 H 1/02
(76) Səfərov Muqəddət Hidayət oğlu (AZ)
(54) Xiyarların hibridləşdirilməsi üsulu.

(57) İxtira kənd təsərrüfatı istehsalına, xüsusilə tərəvəzlərin, məhz xiyarların hibridlərinin alınması üsullarına aiddir.

Hazırkı ixtiranın məsələsi tez çarpazlaşmanı təmin etmək, nisbətən qısa müddətdə lazımı xassələri və yaxşı dad keyfiyyətlərinə malik xiyar hibridlərinin müxtəlif və davamlı seleksiya materialını almaqdır.

Qarşıya qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, müxtəlif valideyn sortların meyvələrinin köndələn kəsiklərinin qarşılıqlı köçürülməsi, birləşdirilməsi, bir araya sığışdırılması və hermetik bərkidilməsindən ibarət olan xiyarların hibridləşdirilməsi üsulunda, çarpazlaşdırılan sortların meyvələrinin kəsilməsini, çiçək olan kimi, ondan 1-2 sm aralıqda həyata keçirirlər.

- (21) a2001 0139
(22) 12.07.2001
(51)⁷A 01 K 5/00
(71) Elmi-tədqiqat «Aqromexanika» İnstitutu (AZ)
(72) Məmmədov Aqşin Hüsəməddin oğlu
(73) Elmi-tədqiqat «Aqromexanika» İnstitutu (AZ)
(54) Qidalayıcı –xırdalayıcı.

(57) İxtira kənd təsərrüfatına, xüsusilə olaraq, vitaminli ot unu hazırlayan qidalayıcı-xırdalayıcı yaşıl ot və lazım gələrsə, yaşıl otlar digər quru yem əhəmiyyətli tarla tullantılarının qarışıqları ilə qidalayıcı qurğulara aiddir.

Təqdim olunan ixtirada qarşıya qoyulan məsələ vitaminli ot unu hazırlayan qidalayıcı qurğunun iş səmərəliyinin artırılmasıdır.

Qarşıya qoyulan məsələnin həllinə onunla nail olunur ki, yem qəbulu bunkerli, xırdalayıcı aparat, verici konveyeri olan, vitaminli ot unu hazırlamaq üçün qidalayıcı-xırdalayıcıda verici konveyer əlavə olaraq, işlənmiş isti hava köynəyi ilə təchiz edilmiş yarıaçıq örtüyə, o da öz növbəsində aşağı hissədə işlənmiş isti hava borusu ilə, yuxarı hissədə isə işlənmiş isti havanı xaric edən boru ilə əlaqələndirilmişdir, xırdalayıcı aparat isə yem qəbulu bunkerinin dibində verici konveyerə yaxın, onun oxuna paralel yerləşdirilmişdir.

A 23

- (21) 99/001639
(22) 26.08.1999
(51)⁷A 23 G 3/30
(31) 97/00104
(32) 07.02.1997
(33) TR
(86) PCT/IB 98/00154 06.02.1998
(71) DANDY SAKİZ VE SEKER-LEME SANAYI A.S. (TR)
(72) Acar, Nəsim M.
(73) DANDY SAKİZ VE SEKER-LEME SANAYI A.S. (TR)
(74) Əfəndiyev V.F. (AZ)
(54) Sıxlığı aşağı olan saqqız və onun fasiləsiz alınma üsulu və onun yerinə yetirilməsi üçün qurğu.

(57) İxtira sıxlığı aşağı olan, kaloriyasız saqqız məhsullarına aiddir, beləki, onlar kaloriyası sifirə bərabər olan məhsullara yaxınlaşırlar. Bundan əlavə ixtira, bu cür məhsulların fasiləsiz hazırlanması üsuluna və üsulu yerinə yetirən qurğuya aiddir. Yüksək təzyiqliq altında və nisbətən aşağı temperaturda, yəni təxminən 45-65°C temperaturda, hava müntəzəm olaraq, saqqızın kütləsi ilə qarışdırılır. Temperaturun qiyməti, saqqızın seçilmiş əsasından asılıdır. Lazım gəldikdə, saqqız məhsulu, kütləsi 1,5 qram olan bir qablaşdırılmış hissəyə, 1 kaloriyə az və əsas etibarilə 0,3-0,5 kalori kimi hazırlana bilər. Aromatlaşdırıcı, şirəndirici və boyaq maddələrinin daxil edilməsi, texnoloji xəttə, qarğıdalı əsasında, tipik kaloriyalı daşıyıcı və aşqarların iştirakı olmadan yerinə yetirilə bilər.

- (21) a2002 0025
(22) 13.03.2002
(51)⁷A 23 L 1/29, A 21 D 2/36
(76) Musayev Nazim İsmayıl oğlu Tağıyev Sərxan Əbülfəz oğlu (AZ)
(54) Pəhrizli un məmulatlarının istehsalı üçün fitoəlavənin (onun variantları) kompozisiyası.

(57) İxtira qida məhsulları sənayesinə aiddir, xüsusən ətirli, ədviyyatlı və dərman bitkilərindən ibarət olan qida məhsullarına əlavələr, un məhsullarının istehsalında və onlara pəhriz xüsusiyyətləri vermək üçün nəzərdə tutulur. İxtiranın mahiyyəti odur ki, pəhrizli un məmulatlarının istehsalı üçün fitoəlavənin (onun variantları) kompozisiyası ətirli-ədviiyyat və dərman bitkilərinin qarışığından ibarət olmaqla, ixtiraya əsasən, tərkibində 1 kq una (q) ilə ya:

gəcəvər kökü	10 – 15
andız kökü	10 - 15
cirə toxumu	10 – 12
gicitkən yarpağı	10 – 12
cirə toxumu	10 – 12
ya	
istiotlu nanə yarpağı	5 – 7,5
razyana toxumu	10 – 12
cirə toxumu	10 – 12
zirə toxumu	10 – 12
ya	
qaraçörək toxumu	10 – 15
razyana toxumu	10 – 12
cirə toxumu	10 – 12

zirə toxumu	10 – 12
zəncəfil kökü	5 – 7,0
istiotlu nanə yarpağı	10 – 12
və ya	
istiotlu nanə yarpağı	5 – 7,5
qaraçörək toxumu	18 – 20
cirə toxumu	10 – 12
zirə toxumu	10 – 12
razyana toxumu	10 – 12

saxlayır.
Təklif olunan fitoəlavələrin kompozisiyalarının un məmulatlarında istifadə olunması pəhriz ərzaqlarının çeşidinin genişlənməsinə səbəb olar. Maddələr mübadiləsi, həzm sistemində geniş pəhriz-profilaktik xüsusiyyətlərinə görə əhalinin bütün təbəqələrinə təklif oluna bilər.

A 61

- (21) a2001 0064
(22) 28.03.2001
(51)⁷A 61 H 1/00
(76) Murtuzayev İlham Müslüm oğlu (AZ)
(54) Onurğa sütunun dartılması üçün qurğu.

(57) İxtira tibb sahəsinə, xüsusilə, fizioterapevtik qurğulara aiddir, yəni onurğanın dartılması üçün passiv gimnastik qurğudur.

İxtiranın mahiyyəti ondan ibarətdir ki, qurğu bərk istinad lojadan və adam bədənini maili vəziyyətdə saxlamaq üçün bərkidicidən təşkil olunub.

Qurğu hazırlamaq üçün sadə, ev şəraitində istifadə etmək üçün əlverişlidir və funksiyası zəifləmiş onurğanın bərpasını təmin edir.

- (21) a2002 0035
(22) 28.03.2002
(51)⁷A 61 K 31/00, 31/36
(71) Bakı Dövlət Universiteti (AZ)
(72) İbrahimova Vəfa Xəlil qızı Əliyev Cavanşir İsmət oğlu Əliyeva İradə Nürəddin qızı
(73) Bakı Dövlət Universiteti (AZ)
(54) Radioprotektor.

(57) İxtira radiokimya sahəsinə aiddir və radioprotektor xassəsinə malik maddələrin alınması üçün istifadə oluna bilər.

İxtiranın məqsədi polien anti-biotiklərdən (PA) istifadə etməklə radioprotektorlar arsenalını genişləndirmək və onların kənar təsirini aradan qaldırmaqdır.

Qarşıya qoyulan məsələ radioprotektor kimi Levorin polien anti-biotikindən və onun törəmələrindən – metilləşdirilmiş levorindən, levorinin Na-duzundan və quru levorin tozunun, onun törəmələrinin və onların həlledicilərinin – dimetilsulfoksid (DMSO) kompozisiyasından ibarət olan izolevoridondan istifadə etməklə həll edilmişdir.

İxtiranın fərqləndirici cəhəti odur ki, PA və onların həlledicilərinin təklif edilən kompozisiyası qana zərərli təsir göstərmir.

A 62

- (21) a2002 0027
(22) 18.03.2002
(51)⁷A 62 C 5/00
(71) «Yeni-Tex» Kompaniyası (AZ)
(72) Kərimov Faiq Qafar oğlu Paşayev Məmməd Rəsul oğlu Əhmədov Vəliyəddin Nürət oğlu
(73) «Yeni-Tex» Kompaniyası (AZ)
(54) Toz odsöndürəni.

(57) İxtira yangınsöndürmə texnikasına, daha dəqiq, kimya, neft, qaz və sənayenin başqa sahələrində baş verən yangınları söndürmək üçün istifadə olunan, yangınsöndürən maddə ilə balonlara qoyulan bağlayıcı-buraxıcı aiddir.

Nəzərdə tutulan ixtiranın məqsədi, toz tərkibindən səmərəli istifadə etməklə, onun səpilməsinin effektivliyini artırmaqdır.

Qarşıya qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, sifonlu borulu, uc luqlu və bağlayıcı-buraxıcı mexanizmi odsöndürən toz üçün çəndən ibarət olan toz odsöndürənin, bağlayıcı – buraxıcı mexanizminin ucluğu konusvari giriş və çıxış arasında sürətvermə sahəsi ilə silindr şəklində yerinə yetirilmişdir.

BÖLMƏ C

KİMYA VƏ
METALLURGIYA

C 01

- (21) a2001 0165
(22) 19.09.2001
(51)⁷C 01 F 7/06
(71) Açıq tipli «Ümumrusiya Alüminium-Maqnezium İnstitutunun Aksioner Cəmiyyəti (RU)
(72) Nəsirov Qakif Zakiroviç
(73) Açıq tipli «Ümumrusiya Alüminium-Maqnezium İnstitutunun Aksioner Cəmiyyəti (RU)
(54) Alüminiumtərkibli lehimlərin perkolyasion qələviləşdirilib çıxarılması üçün qurğu və üsul.

(57) İxtira əlvan metallurgiya sahəsinə aiddir, konkret olaraq, o alüminium saxlayan xırdalanmış filizlərin, qızıl bitmiş və digər əlvan metal filizlərinin su ilə perkolyasiyon yuyulmasından ötrü istifadə edilə bilər.

Montaj raması, çıxış deşiyi perkolyatorun dibinin səviyyəsindən yuxarı qaldırılmış süzücü borulu perkolyatorlar bərkidilmiş konveyer və arasıkəşilmədən doldurulmasından ötrü qurğu daxil olan, xırdalanmış materialın su ilə perkolyasiyon yuyulması üçün olan qurğuda qurğunun hər bir perkolyatoru perkolyatorun dibini dəlib keçən, süzücü deşiyi perkolyatorun dibinin səviyyəsindən aşağıda yerləşən aşağı süzücü boru ilə təchiz edilir.

Perkolyasiyon konveyer qurğusunda ilkin materialın ardıcıl olaraq bir neçə zonada sonrakı zondan əvvəlki zonaya aralıq məhlulların verilməsi ilə işlənməsi və axırncı zonada perkolyatorlarda şlamın yuyulması daxil olan əks axın sxemi üzrə perkolyatorlarda xırdalanmış materialın su ilə yuyulması ondan ibarətdir ki, hər bir perkolyatordan onun dibindən aşağıda süzücü deşiyi olan boru vasitəsilə 50-80% məhlul ayrılır, məhlulun qalan miqdarı dibdən yuxarıda yerləşmiş süzücü deşikli boru vasitəsilə ayrılır, bu zaman perkolyatorlardan süzülən və

əvvəlki zonalara yönəldilən məhlullar sonrakı zonalara keçən perkolyatorlardan başqa, əvvəlki zonanın bütün perkolyatorlarına verilir. Axırını zonada perkolyatorlara şlamın yuyulması üçün suyun verilməsi sonuncu perkolyatordan əvvəl qurtarır.

C 06

- (21) a2001 0175
(22) 16.10.2001
(51)⁷C 06 B 31/02
(71) Şəhərlərarası Elmi-Sənaye Birliyi ŞESB «AZERSEOLİT» (AZ)
(72) Xəlilov Elçin Nüsrət oğlu Qəhrəmanova Xalidə Tofiq qızı Əhmədov Vəliyəddin Nüsrət oğlu Paşayev Məmməd Rəsul oğlu Yüzbaşeva Lələ Nazim qızı Quliyev Şöhrət Vəli oğlu
(73) Şəhərlərarası Elmi-Sənaye Birliyi ŞESB «AZERSEOLİT» (AZ)
(54) Partlayıcı maddələr və yandırıcı qarışıqlar üçün oksidləşdiricilərin alınması üsulu.

(57) İxtira qarışıq partlayıcı maddələrin alınması üsuluna, daha dəqiq hərbi texnikada istifadə edilən, tərkibində qələvi və qələvi-torpaq metallarının nitratları olan partlayıcı maddələr və yandırıcı qarışıqlar üçün oksidləşdiricilərin alınmasına aiddir.

Təklif olunan ixtiranın məqsədi oksidləşdiricilərin alınması üsulunun sadələşdirilməsi, ucuzlaşdırılması və xammal mənbəyinin genişləndirilməsidir.

Partlayıcı və yandırıcı maddələr üçün oksidləşdiricilərin alınması məsələsi aşağıdakı kimi həll olunur, nitrat turşusu ammoniyak və qələvi və ya qələvi torpaq metallarının alümosilikatları ilə qarşılıqlı təsirdə olur, hardakı ammoniyakla qarşılıqlı təsirdə olan nitrat turşusunun miqdarı tənzimlənir, ammoniyak və Na, K, Ca, Mg nitratları alınır.

Alümosilikat kimi Ay-Dağ yağından çıxan klinoptilolitdən istifadə olunur, hansiki, 68%-li nitrat turşusu məhlulu ilə işlənir, sonra alınmış alüminium nitrat və sərbəst nitrat turşusunun ammoniyakla qarşılıqlı təsirdən, alınmış alüminium

hidroksid çöküntüsü təmiz və ya qismən duz məhlulundan ayrılır. Hansı ki, özündə ammoniyak, qələvi və ya qələvi torpaq materiallarının nitratlarını saxlayır, sonra alınan duz məhlulu nəmliyin tam ucub getməsinə qədər buxarlandırılır, alınmış duzlar oksidləşdirici kimi partlayıcı kimi partlayıcı maddələrin tərkibinə daxil edilir, hidroskopik duzlar isə yandırıcı emulsiyon qarışıqlarda oksidləşdirici kimi istifadə olunur.

Təklif olunan metodla alümosilikat kimi tərkibində 10-40% seolit və 60-90% kalsium karbonat saxlayan süxur həmçinin tərkibində 50-70% seolit saxlayan süxur istifadə olunur.

C 07

- (21) a2002 0038
(22) 01.04.02
(51)⁷C 07 C 49/08, C 07 B 35/04
(71) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)
(72) Əcəmov Keykavus Yusif oğlu Əliquliyev Ramiz Məmməd oğlu Ağamalhyeva Fəridə Muxtar qızı Hüseynov Faiq Ömər oğlu Poladov Firuz Müslüm oğlu Abbasov Arif İmran oğlu
(73) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)
(54) Asetonun alınması üsulu.

(57) İxtira üzvi-sintez məhsulunun sənayedə istehsalına aiddir. O, neft-kimya sənayesində tətbiq tapa bilər.

İxtiranın məqsədi prosesin temperaturunun azaldılması və izopropil spirtinin çevrilmə dərəcəsinin artırılması nəticəsində onun sadələşdirilməsi və ucuzlaşdırılmasından ibarətdir.

İxtiranın mahiyyəti, buxar fazada, atmosfer təzyiqində, hidrogenləşdirmə üsulu ilə, tərkibi: Ni-50÷60%, Cr₂O₃- 40÷50% olan bərk katalizatorada, 175-225°C-də və görüşmə müddəti 0,5-2s-də izopropil spirtindən asetonun alınmasıdır.

Tətbiq olunmuş üsul bizə imkan verir ki, aşağı temperaturda, su buxarının iştirakı olmadan izopropil spirtinin yüksək konvensiyasını (85 – 91%) əldə edək.

C 09

- (21) a2002 0011
(22) 12.02.2002
(51)⁷C 09 D 5/08, C 23 F 11/02
(71) Beynəlxalq Elmi-Texniki Kompleks «İNTERGEOTETİS» (AZ)
(72) Mustafayev Sürxay Təhə oğlu Xəlilov Elçin Nüsrət oğlu
(73) Beynəlxalq Elmi-Texniki Kompleks «İNTERGEOTETİS» (AZ)
(54) Korroziyaya qarşı örtük.

(57) İxtira metal, daş, dəmir-beton, taxta və keramik səthlərin, məhz gəmilərin diblərinin və gövdələrinin, həm quruda, həm də dəniz şəraitində işləyən neft emalı və neftçıxarma avadanlıqlarının korroziyadan qorunması sahəsinə aiddir.

BN – 60/90 markalı bitum və həlledicidən ibarət olan korroziyaya qarşı örtük tərkibində aşağıdakı nisbətdə həlledici kimi C₇-C₉ karbohidrogenlərin fraksiyalarının qarışığını və əlavə olaraq, 1002 molekulyar çəkili poliefiruretan qətranı və K markalı polizosiant saxlayır, kütlə %:

Poliefiruretan qətranı (M.ç.1002)	- 20 – 30
«K» markalı polizosianat	- 20 – 30
BN 60/90 markalı bitum	- 23 – 25
Həlledici	- qalanı

Təklif olunan korroziyaya qarşı örtüyün mahiyyəti ondan ibarətdir ki, korroziyaya qarşı xassələrlə yanaşı, örtük yüksək dielektrik xassələrinə malikdir.

Beləliklə, təklif olunan korroziyaya qarşı örtük bu tip örtüklərə qarşı irəli sürülən bir sıra xarakteristikaların yüksəlməsinə səbəb olur və prototiplə müqayisədə bir qədər yüksək qoruyucu xassələr zamanı daha yüksək dielektrik xassələrinə və böyük möhkəmliyə malik olur, bu zaman alınan örtüyün elastikliyi prototip kimi götürülmüş tərkibindəkindən yüksək olur.

- (21) a2002 0002
(22) 04. 01.2002
(51)⁷C 09 D 109/00, 161/10, 163/00

- (71) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)
 (72) Naibova Tamilla Muxtar qızı
 Musayeva Ədilə Yusif qızı
 İsmayılova Ruqiyə Ələsgər qızı
 (73) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası
 (54) Qoruyucu örtük üçün kompozisiya.

(57) İxtira aqressiv mühitlərində istismar olunan metal konstruksiya-ların termiki yolla bərkidilmiş örtük vasitəsilə korroziyadan qorunması sahəsinə aiddir.

İxtiranın məsələsi aqressiv mühitdə uzun müddət ərzində metala yüksək adgeziyanı, suya-və kimyəvi davamlılığını təmin edən, termiki yolla bərkidilən qoruyucu örtük üçün kompozisiyasının yaradılmasıdır.

Qarşıya qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, təklif olunan qoruyucu örtük üçün kompozisiya əlaqələndiricisindən, doldurucusundan, üzvi həlledici-asetondan ibarət olub, əlaqələndirici kimi asetamid-fenolformaldehid (AFFO) və epoksidian oliqomerləri ED-20, doldurucu kimi texniki kömür və əlavə olaraq, butadien nitril kauçukunun SKN-26 komponentlərin aşağıdakı nisbətində saxlayır, kütlə %:

Asetamid- fenolformaldehid oliqomeri	25 - 35
Epoksidian oliqomeri	5 – 15
Butadien nitril kauçuku	1 – 3
Texniki kömür	5 – 10
Aseton	qalanı

- (21) a2001 0182
 (22) 02.11.01
 (51)7C 09 K 7/02
 (71) Bakı Dövlət Universiteti (AZ)
 (72) Abdinova Adilə Bəhram qızı
 Əliyeva Rəfiqə Əlirza qızı
 Axundova Zəmfira Əbdülrəhman qızı
 (73) Bakı Dövlət Universiteti (AZ)
 (54) Quyuların qazılması və söndürülməsi üçün hidrofob – emulsion məhlul.

(57) İxtira neft sənayesinə, xüsusilə quyuların qazılması və söndürülməsi zamanı istifadə edilməsi mümkün olan hidrofob-emulsion məhlullara aiddir.

İxtiranın məsələsi-məhlulun aqreqativ dayanıqlığının artırılması və özlülüyünün azaldılmasıdır.

Qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, neft, emulqator və dəniz suyundan ibarət olan quyuların qazılması və söndürülməsi üçün hidrofob-emulsion məhlul, ixtiraya görə, komponentlərin növbəti nisbətində emulqator kimi etilendiamintetrasirkə turşusunun tetra-və ya oktaetanolamidini saxlayır, həcm %: neft-9,85-49,9, etilendiamintetrasirkə turşusunun tetra-və ya oktaetanolamidi- 0,05-0,2, dəniz suyu –50-90.

Müsbət nəticə onun hesabına əldə olunur ki, emulqator neft-kimya xammalı məhsullarından, bir mərhələli alınır və onun hər molekulunda 4 və ya 8 funksional qrupun olması onu az miqdarda və baritin iştirakı olmadan istifadə etməyə imkan verir ki, bu da müəyyən iqtisadi və texnoloji səmərə yaradır.

C 12

- (21) a2001 0196
 (22) 23.11.01
 (51)7C 12 G 1/02
 (71) Bakı Şampan Şərabları Zavodu (AZ)
 (72) Kəngərli Elşad Kamil oğlu
 Səfərov Səməd Abılı oğlu
 Xəlilov Ramiz İbrahim oğlu
 Cəfərova Hilal Nəbi qızı
 İmaniyev Oruc Bağlı oğlu
 Hüseynov Elman Heydər oğlu
 (73) Bakı Şampan Şərabları Zavodu (AZ)
 (54) «İpək yolu» kəməşirin cəhrayı üzüm şərabının istehsalı üsulu.

(57) İxtira şərabçılıq istehsalına konkret olaraq, təbii kəməşirin şərabların istehsalı üsullarına aiddir.

İxtiranın mahiyyəti ondan ibarətdir ki, təklif olunan kəməşirin cəhrayı üzüm şərabının istehsalı üsulunda, üzümdən alınan şərab materiallarının və mistelin kupajlanması, alınmış süzməyə davamlı kupajın süzgəcdən keçirilməsi və butulkalara doldurulmasını nəzərə almaqla, kupajlanma zamanı üzümün ağ və cəhrayı muskat növündən hazırlanmış misteldən istifadə edirlər və hazırlanmış şərabı 7 gün ərzində +60°C temperaturda əlavə istilik emalına məruz edirlər.

Təqdim olunan üsul şərabın keyfiyyətini və sabitləşmə göstərici-

lərini yüksəltməyə, məhsulun çeşidini artırmağa imkan verir.

BÖLMƏ E

TİKİNTİ, MƏDƏN İŞLƏRİ

E 02

- (21) 2001 0098
 (22) 15.05.01
 (51)7E 02 B 5/02
 (76) Hacıyev Telman Muxtar oğlu (AZ)
 (54) Suvarma kanalı və onun tikilmə üsulu.

(57) İxtira su təsərrüfatı tikintisi sahəsinə aiddir və filtrasiya əleyhinə üzlüyü olan I və II dərəcəli bölüşdürücü suvarma kanallarının tikintisi üçün nəzərdə tutulmuşdur.

İxtiranın məqsədi odur ki, kanalın eni azalsın, ərazinin torpaqda istifadə əmsalı artsın, kanalda ensiz çöküntü yağın zolaq yaradılsın, çöküntülər maşınla asan yüksək məhsuldarlıqla və keyfiyyətlə təmizlənsin, kanalda ucuz materiallardan filtrasiya əleyhinə ekran yaradılsın.

Qoyulmuş məqsədə nail olmaq üçün suvarma kanalı məcradan, dambalardan və istismar yolundan ibarət olub, ixtiraya görə məcra, üzərindəki kanalın daxilində təkər yolu yerləşdirilmiş bermalarla ayrılan iki yarusdan ibarətdir. Kanalın tikilmə üsulu, bitki qatının götürülməsi, yastığın, dambaların və quru gildən filtrasiya əleyhinə üzlüyün tikilməsi üzrə texnoloji proseslərdən ibarət olub, ixtiraya görə üst yarusu torpaqqazan maşınlarla tikirlər, aşağı yarusu isə yuxarı yarusu doldurulmuş gil melsiyası qurudulduqdan sonra, kanalın kəşiyinin konfigurasiyasına malik olan, istiqamətlənmiş hərəkətli zərbələrlə formalaşdırırlar.

E 02

- (21) a2001 0135
 (22) 06.07.01
 (51)7E 02 D 3/12
 (71) Əfəndiyeva Zərifə Cahangir qızı (AZ)
 (72) Əfəndiyeva Zərifə Cahangir qızı

Muxtarov Hüseyn Həbib oğlu
(73) Əfəndiyeva Zərifə Cahangir qızı
(AZ)

(54) Sürüşməyə meyilli möhkəm olmayan süxur kütlələrinin bərkidilmə üsulu.

(57) İxtira mədən işlərinə, məhz karyerlərin bortlarının və pillələrin yamaclarının möhkəmliyini təmin etmə sahəsinə aiddir.

İxtiranın məsələsi sürüşməyə meyilli süxurların möhkəmliyinin onların yuyulma qradientinin qiymətinin kəskin sürətdə artırılması hesabına yüksəldilməsi yolu ilə sürüşmə parlamentlərini tənzimləməyə imkan verən sürüşməyə meyilli möhkəm olmayan süxur kütlələrinin bərkidilməsidir.

Sonradan istilik generasiya reagentinin doldurulması ilə əməliyyatın aparılması dövründə möhkəmliyin saxlanılmasını təmin edən məsafədə 10-15m dərinliyə qədər daha intensiv zonaya paralel olan xətt üzrə bir cərgə quyunun qazılmasının həyata keçirilməsindən ibarət olan sürüşməyə meyilli möhkəm olmayan süxur kütlələrinin bərkidilmə üsulu təklif olunur.

Təklif edilən üsul sürüşməyə meyilli gil süxurlarının möhkəmliyini onların fiziki-mexaniki və reoloji xassələrinin geniş diapazonda tənzim edilməsi hesabına artırır.

(21) a2001 0194

(22) 21.11.2001

(51)⁷E 02 D 7/02, 7/08

(76) Hacıyev Telman Muxtar oğlu
Ocaqov Həbib Osman oğlu
(AZ)

(54) Svayın yerə çalınma üsulu və çəkisi.

(57) İxtira inşaat texnikasına aiddir və sərt svayları çalarkən enerji-yanaq sərfini və ümumi kütləsini azaltmaqla səmərəsini artırmaqdır.

Svayın yerə çalınma üsulu, enerjidaşıyıcısının porşenli boşluqda partlaması nəticəsində hərəkət edən porşen-çəkic zərbəsinin təsiri ilə svayın yerə batırılmasından ibarət olub, ixtiraya görə enerjidaşıyıcısı kimi patronlaşmış partlayıcı maddədən istifadə edilir.

Qarşıya qoyulmuş məsələ silindrdən, porşen-çəkicdən, qaz təzyiqinin tənzimləyicisindən ibarət

svayı qrunta çalan çəkicdə, ixtiraya görə, silindrin gövdəsinin divarında patronötürücü və patronburaxıcı klapanlar vasitəsi ilə tənzimləməklə patronlaşmış partlayıcı maddəni yığan və porşenaltı boşluğa (kamera-ya) ötürən kanalın yerinə yetirilməsi ilə həll olunmuşdur.

E 21

(21) a2001 0164

(22) 17.09.01

(51)⁷E 21 B 21/06, F 17 D 1/08

(76) Babaev Sabir Həbib oğlu
Zeynalov Ramiz Məzahim oğlu
(AZ)

(54) Oynaqlı dirsək.

(57) İxtira neft-mədən avadanlığına məxsus olub, neft və qaz quyularının hidravlik dağıdılmasında, hidravlik qum şırnağı ilə deşilməsində, yuyulmasında və sementlənməsində boru kəmərlərinin sarğısı üçün, o cümlədən, müxtəlif hidravlik zərbələrin söndürülməsində istifadə edilə bilər.

Təklif edilən ixtirada əsas məsələ oynaqlı dirsəkdə davamlığı təmin etməkdir.

Oynaqlı dirsəklər, kürəciklər, örtüklü qayka, konus, konus yuvası, oymaq, manjetlərdən ibarət olaraq, kürəciklərin hərəkət etdiyi yolda yarımhələqi sektorlar quraşdırılmışdır, beləki, üst sektor diametri kürəciklərin diametridən böyük olan deşiyə malikdir.

(21) a2001 0025

(22) 02.02.2001

(51)⁷E 21 B 37/06

(71) Dövlət Elmi-Tədqiqat və Layihə İnstitutu
“Dənizneftqazlayihə” (AZ)

(72) Kərimov Məcid Zahid oğlu
Süleymanov Bağır Ələkbər oğlu
Vəliyev Müzəffər Ələkbər oğlu
Abbasov Zirəddin Hacı oğlu
Süleymanova Sara Abbas qızı

(73) Dövlət Elmi-Tədqiqat və Layihə İnstitutu
“Dənizneftqazlayihə” (AZ)

(54) Asfalt-qətran və parafin çökməsinin qarşısını almaq üçün reagent-kompozit.

(57) Kəşf neftçixarma sənayesinə aid olub, bu sahədə asfalt, qətran və parafin çökməsinin qarşısını almaq üçün istifadə olunur.

Kəşfin mahiyyəti ondan ibarətdir ki, reagent deemulqatordan başqa alçaq molekullu spirtlər və dizel yanacağının təmizlənməsindən ayrılan qələvi tullantısı komponentlərin kütlə faizi nisbətələrində götürülür.

Suda həll olunan

deemulqator 1 – 2

Alçaq molekullu spirtlər 2 – 6

Dizel yanacağının

təmizlənməsindən alınan

qələvi tullantısı qalanı

Verilmiş reagentdən istifadə etməklə keylə iqtisadi səmərə gözlənilir.

(21) a2001 0103

(22) 24.05.01

(51)⁷E 21 B 43/00

(71) Dövlət Elmi-Tədqiqat və Layihə İnstitutu
“Dənizneftqazlayihə” (AZ)

(72) Kərimov Məcid Zahid oğlu

Hüseynov Fazil Əşrəf oğlu

(73) Dövlət Elmi-Tədqiqat və Layihə İnstitutu
“Dənizneftqazlayihə” (AZ)

(54) Fontan quyularının istismar üsulu.

(57) İxtira neft və qazçixarma sənayesinə aid olub, məhz fontan quyularının istismar üsuluna məxsusdur.

İxtiranın məqsədi fontan quyularının istismarı prosesində neft laylarının təbii enerjisindən səmərəli istifadə etməklə, neft hasilatını artırmaq və yataqların işlənilməsinin texniki-iqtisadi göstəricilərini yüksəltməkdən ibarətdir.

Məqsədə nail olunması lift başmağında dərinlik təzyiq tənzimləyicisindən istifadə olunmaqla həyata keçirilir. Bu halda laydan gələn qazla doymuş neft həmin tənzimləyicidən keçərək, liftə daxil olur və onun təzyiqi doyma təzyiqindən aşağı düşür. Nəticədə, neftdə həll olmuş qazın bir hissəsi ayrılmaqla, sərbəst hala keçir və həmin qazın potensial enerjisi quyunun fontan vurmasını təmin edir.

Təklif olunan üsulun üstünlüyü ondadır ki, prototipdən fərqli olaraq, quyuların fontan vurması hidrostatik təzyiq enerjisi hesabına deyil, əvvəllərdə itirilən həll olmuş qaz

enerjisi hesabına həyata keçirilir. Bununla da, həm də layların hidrostatik təzyiq düşgüsünün qarşısı əsaslı surətdə alınır.

(21) a2000 0055

(22) 23.03.2000

(51)⁷E 21 B 43/ 22

(71) Əliyev Qədir Paşa oğlu (AZ)

(72) Hübətov Həsən Həşim oğlu
Həsənov Aydın İnşalla oğlu
Əliyev Qədir Paşa oğlu

Kərimov Kərim Seydrza oğlu

(73) Əliyev Qədir Paşa oğlu (AZ)

(54) Lay və quyudibi zonasına təsir üsulu.

(57) İxtira neftçixarma sənayesinə aiddir və quyuların mənimsənilmə və məhsuldarlığının artırılmasında istifadə oluna bilər.

İxtirada qarşıya qoyulan məsələ sıxışdırıcı agentin təsir sahəsinin genişləndirilməsi hesabına quyuların məhsuldarlığının, təmirlərarası müddətinin yüksəldilməsindən və layların neft veriminin artırılmasından ibarətdir.

Qarşıya qoyulan məsələyə onunla nail olunur ki, neft layına su dispersli səthi aktiv maddələrin vurulmasından ibarət olan laya və quyudibi zonasına məlum təsir üsulundan fərqli olaraq, səthi aktiv maddə kimi laya «PROQRESS-2000» adlı yeni məhlul vurulur.

«PROQRESS-2000» məhlulu yüksəkmolekullu qətran və oksanolların mürəkkəb kompozisiyasından ibarətdir və filtrin qalınlığından asılı olaraq məhlulun quyuyu üçün lazım olan həcmi aşağıdakı kimi təyin edilir:

$$V = (\pi D^2 / 4) \cdot mH,$$

formulu ilə hesablanır.

V-məhlulun həcmi, m³

π -sabit ($\pi = 3,14$)

D - quyudibi zonanın diametri (D=2 ÷ 2,5m)

m - 0,2÷0,35 - məsaməlilik sabiti

H – filtr zonasının effektiv qalınlığı, m

(21) a2001 0013

(22) 18.01.2001

(51)⁷E 21 B 47/12

(71) Geofizika və Mühəndis Geologiyası İstehsalat Birliyi (AZ)

(72) Məmmədov Nəsir Əhməd oğlu
Rudnev Oleq Vladimiroviç

(73) Geofizika və Mühəndis Geologiyası İstehsalat Birliyi (AZ)

(54) Quyu karotajı qurğusu.

(57) İxtira geofizika sahəsinə aid olub, aqreqatlaşmış kompleks quyu cihazlarının hazırlanmasında istifadə oluna bilər.

İxtiranın məsələsi, fiziki kanal kimi ixtiyari karotaj kəbelləri, o cümlədən, birdamarlı karotaj kabeli istifadə olunmaqla, qurğunun funksional imkanlarının genişləndirilməsidir.

Qarşıya qoyulan məsələnin həlli üçün yerüstü hissə ayrı-ayrı bloklar şəklində istənilən düzülüşdə yığılan və hər bloka öz analoq rəqəm çeviricisi (ARÇ) salınan geofiziki üsullar bloklarından, eləcə də bütün yığımlar üçün ümumi olan və takt impulsları formalaşdırıcısı, güc gücləndiricisi, süzgəc və qida mənbəyindən hazırlanan teleölçü sistemi, blokundan (TÖS) ibarət quyu cihazı daxil edilmiş quyu karotajı qurğusunda, ixtiraya görə, hər geofiziki üsullar blokuna kanalın kod eyniləşdiricisi, teleölçü sistemi blokuna isə bütün quyu cihazından keçən şin vasitəsilə kanalların nömrə kodunu verən və girişləri ilə qida mənbəyinə, çıxışları ilə kanalın kod eyniləşdiricisinin girişinə qoşulan kontroller və səhvləri aşkar edən əlavə kodla, ikilik kodu çoxəsəsh çevirən çevirici əlavə edilmişdir.

Bu ixtira, istənilən karotaj kabeli, o cümlədən birdamarlı karotaj kabeli istifadə etməklə, bir qaldırma-endirmə əməliyyatında fiziki xüsusyyətlərinə görə müxtəlif olan geofiziki parametrləri ölçə bilən quyu cihazı hazırlamağa imkan verir.

BÖLMƏ G

FİZİKA

G 01

(21) a2001 0094

(22) 07.05.2001

(51)⁷G 01 N 27/02

(71) Azərbaycan Respublikası Elmlər Akademiyasının ak.

Y.H.Məmmədəliyev ad.

Neft- Kimya Prosesləri İnstitutu (AZ)

(72) Məmmədov Əli Pənah oğlu

Cəfərova Rəna Ələkbər qızı

Nəcəfova Maisə Həşim qızı

Salmanova Çimnaz Qafar qızı

Süleymanova Lətifə İskəndər qızı

(73) Azərbaycan Respublikası Elmlər Akademiyasının ak.

Y.H.Məmmədəliyev ad.

Neft- Kimya Prosesləri İnstitutu (AZ)

(54) Neft məhsullarının faza keçidlərinin təyin edilməsi üsulu.

(57) İxtira neft məhsullarında olan üzvi birləşmələrin faza keçidlərinin fiziki-kimyəvi tədqiqatı sahəsinə aiddir.

Təklif edilən üsula sınaqdan keçirilən nümunənin temperaturunun dəyişməsi, temperaturun ölçülməsi və faza keçidinin qeyd edilməsi daxildir, bu zaman temperaturun dəyişməsinə və faza çevrilməsinin qeyd edilməsini monoxromatorun müəyyən dalğa uzunluğunda nümunənin məxsusi həyəcanlanma intensivliyinin temperatur dəyişməsinə görə aparırlar. Təklif edilən üsulda temperaturun dəyişməsi və faza çevrilməsinin qeyd edilməsi mənfə 196°C-dən müsbət 150°C-yə kimi intervalda, ya da müsbət 150°C-dən mənfə 196°C-yə kimi intervalda nəzərdə tutulur. Bundan başqa, temperaturun dəyişməsinə və faza keçidinin qeyd edilməsini mənfə 196°C-dən müsbət 20°C-yə kimi, ya da müsbət 20°C-dən mənfə 196°C-yə kimi intervalda aparırlar.

Üsul 200-500 nm dalğa uzunluğu sahəsində, monoxromatorun yarığının 0,07-dən 0,98-ə kimi ölçüsündə həyata keçirilir.

Neft məhsullarının geniş qamması, o cümlədən, asan uçan üzvi maddələr üçün faza keçidlərinin təyin edilməsi üçün təklif edilən üsul sadə, ekoloji, ekspres və həssasdır.

(21) a2002 0031

(22) 26.03.2002

(51)⁷G 01 N 31/00

(71) Bakı Dövlət Universiteti (AZ)

(72) Nəsrullayev Nazim Mürsəl oğlu

Abdullayev Tofiq Şakir oğlu

(73) Bakı Dövlət Universiteti (AZ)

(54) **Passiv səthlərdə adsorbsiya olunmuş qələvi metal atomlarının effektiv yüklərinin nisbətini təyini üsulu.**

(57) İxtira texniki fizikanın səth hadisələrinə aiddir və nazik təbəqələr texnologiyasında istifadə oluna bilər.

İxtiranın məsələsi passiv səthlərdə adsorbsiya olunmuş metal atomlarının effektiv yüklərinin nisbətini təyin olunmasının hissə asılılığının və dəqiqliyinin artırılmasından ibarətdir.

Qarşıya qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, hesablama yolu ilə passiv səthlərdə adsorbsiya olunmuş qələvi metal atomlarının effektiv yüklərinin nisbətini təyini üsulunda, işçi səthinin temperaturu 800 – 900 K olan nümunəni vakuumda yerləşdirirlər və eyni vaxtda CsCl molekullarının seli və müxtəlif metal atomlarının seli ilə, iridium üzərində qrafit monotəbəqəsindən desorbsiya olunan Cs⁺ ionlarının cərəyanını ölçməklə, şüalandırırlar və effektiv yüklərin axtarılan nisbətini bu nisbətdən təyin edirlər:

$$q_1 : q_2 : q_3 = \frac{I_1}{I_0} : \frac{I_2}{I_0} : \frac{I_3}{I_0},$$

burada, q_1, q_2, q_3 - müxtəlif atomların effektiv yükləri,

I_0 – etalonun karbondan azad səthindən gələn cərəyan,

I_1 -səthi ionlaşma zamanı $K+CsCl \rightarrow KCl+Cs$ reaksiyasından alınan Cs⁺ ionlarının cərəyanı,

$I_2 - Na+CsCl \rightarrow NaCl+Cs$ reaksiyası zamanı da həmin kimi,

$I_3 - Z+CsCl \rightarrow ZCl+C_3$ reaksiyası zamanı da həmin kimi, burada Z ixtiyari atomdur.

(21) a2000 0180

(22) 01.08.2000

(51)⁷G 01 V 1/00

(71) Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti (AZ)

(72) Əliyev Telman Xurşud oğlu

(73) Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti (AZ)

(54) **Zəlzələnin qısamüddətli proqnozlaşması üsulu və onu həyata keçirən qurğu.**

(57) İxtira seysmologiya sahəsinə-zəlzələnin qısamüddətli proqnozuna

aiddir və baş verəcək zəlzələnin vaxtını və yerini öncədən xəbər vermək üçün istifadə edilə bilər.

Zəlzələnin qısamüddətli proqnozunu vermək üçün təklif olunan bu üsulun texniki mahiyyəti ondan ibarətdir ki, seysmik parametrlərin həssas elementlərlə ölçülməsi və onların fasiləsiz qeyd olunması ən azı parametr üzrə aparılır, onların ölçülən qiymətləri həmin regionda baş vermiş zəlzələnin elektron yaddaş blokunda yazılmış dayaq qiymətlərlə müqayisə edilir və onların yaranması zamanı bu parametrlərin əksəriyyətinin uyğun olması, yaxud hədd qiymətini keçməsi nəticəsində proqram - hesablayıcı blok vasitəsilə baş verəcək zəlzələnin vaxtı və yeri təyin edilir.

Baş verəcək zəlzələnin proqnozlaşdırılmasının dəqiqliyinin yüksəlməsi seysmik parametrlərin elektrik siqnallarının işıq siqnallarına çevrilib optik kablərlə yerüstü cihazlara göndərilməsi və sonra elektrik siqnallarına çevrilərək regionda baş vermiş zəlzələnin elektron blokunda yaddaşında olan uyğun parametrlərin dayaq qiymətlərlə müqayisəsi hesabına təmin edilir.

Təklif olunan ixtiranın üstünlüyü ondan ibarətdir ki, yerüstü cihazlara optik kablə göndərilən seysmik parametrlərin işıq siqnalları öz ətrafında maqnit sahəsi yaratmaq və maqnit sahəsi ilə qarşılıqlı təsirdə olmur, bu isə seysmik parametrlərin ölçülməsinin dəqiqliyini və etibarlılığını önəmli dərəcədə artırır.

(21) a2000 0210

(22) 29.11.2000

(51) G 01 V 1/00

(71) Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti (AZ)

(72) Əliyev Telman Xurşud oğlu

(73) Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti (AZ)

(54) **Çevik elementli antiseysmik yeraltı qurğu.**

(57) İxtira seysmologiya sahəsinə, xüsusilə antiseysmik qurğular bölməsinə aid olub, yeraltı mühəndis qurğularında, yeraltı kommunikasiyalarda və yeraltı hərbi-mühəndis qurğularında istifadə edilə bilər.

İxtiranın texniki mahiyyəti ondan ibarətdir ki, yeraltı boru kon-

struksiyasına çevik elementlər əlavə edilməsilə onun tezliklər spektri dəyişdirilir, qurğu rezonans zonasından çıxarılır və beləliklə, zəlzələyə davamlığı artırılır.

Texniki üstünlüyü onunla bağlıdır ki, yeraltı qurğunun zəlzələyə davamlığı, etibarlılığı və monolitliyi yüksəlir.

G 08

(21) a2001 0005

(22) 09.01.2001

(51)⁷G 08 C 17/02

(76) Paşayev Arif Mir-Cəlal oğlu
Bayramov Azad Ağalar oğlu
Rzayev Eldar Əbdül Məcid oğlu
Nuriyev Anar Elbrus oğlu (AZ)

(54) **Ekoloji monitorinq siqnallarını ötürən qurğu.**

(57) İxtira radioaktiv şüalanmanın, ətraf mühitdə insan orqanizmi üçün təhlükəli və zərərli qazların toplanmasının və ölçülən kəmiyyətləri naqilsiz elektrik rabitəsi vasitəsilə mərkəzi dispetçer məntəqəsinə ötürməsi qurğularına aiddir. Bu ekoloji monitorinq üçün avtomatik qurğusu: 1) ətraf mühitin, yerin radiasiya vəziyyətində idarə olunan operativ nəzarət üçün, 2) insan orqanizminə təhlükəli və zərərli qazların atmosferdə toplanması səviyyəsinə idarə olunan operativ nəzarət üçün, 3) sell rabitəsindən istifadə edərək, ölçülən kəmiyyətlərin mərkəzi məntəqəyə avtomatik ötürülməsi üçün-tətbiq oluna bilər.

Detektorların bloklarında qeyd olunmuş ətraf mühitin parametrləri komutator - modulyator blokunda və idarəetmə blokunda gərginliyi formalaşdırır. Komutator- modulyator qovşağı detektor bloklarından daxil olan siqnalları kompleksləşdirir, modullaşdırır və ötürücünün qovşağına göndərir, sonra idarəetmə bloku ilə idarə olunan siqnallar dispetçer məntəqəsinə translyasiya olunur.

BÖLMƏ H

ELEKTRİK

H 01

(21) a2002 0033

(22) 27.03.2002

(51)⁷H 01 L 35/16

(71) Bakı Dövlət Universiteti (AZ)

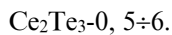
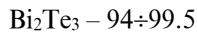
(72) Sadıqov Fuad Mikayıl oğlu
Babanlı Məhəmməd Baba oğlu
Əlicanov Mədəğa Ələkbər oğlu
İsmayılov Fikrət İsmayıl oğlu
Məmmədova Səba Hüseynxan
qızı

(73) Bakı Dövlət Universiteti

(54) Vismut telluridi əsasında termo-
elektrik material.

(57) İxtira yarımkəçirici materiallar sahəsinə, dəqiq desək, vismut telluridi birləşməsi əsasında alınan termoelementlərin alınması və hazırlanmasına aiddir.

Komponentlərin aşağıda göstərilən tərkibə uyğun nisbətlərində vismut telluridi əsasında termoelektrik material təklif olunur, mol. %:

İxtiranın tətbiqi imkan verir: termoelektrik effektivliyin yüksəlməsinə ($Z = \alpha^2 \sigma / \chi$) termoelektrik parametrlərin stabilliyinə (α, σ, χ) termoelektrik materialın işçi temperatur intervalının yüksəlməsinə (273- 750 K)

(21) a2001 0204

(22) 07.12.2001

(51)⁷H 01 R 41/02, B 60 L 5/00

(71) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)

(72) Abdullayeva İradə Qurban qızı
Naibova Tamilla Muxtar qızı
Əhmədov Paşa Mədət oğlu

(73) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)

(54) Cərəyanqəbuledici üçün kompozisiya.

(57) Nəzərdə tutulan ixtira nəqliyyat maşınqayırmasına, xüsusən şəhər elektrik nəqliyyatı üçün nəzərdə tutulan cərəyan qəbuledicilərinin optimal tərkibinin təyin edilməsinə aiddir. Cərəyanqəbuledici kontakt elektrik məftillərindən cərəyanı qəbul edib, onu trolleybusun güc və köməkçi xəttinə ötürür.

İxtiranın məsələsi şəhər elektrik nəqliyyatı vasitələri (trolleybus) üçün nəzərdə tutulan cərəyan qəbuledicisinin hazırlanması üçün keyfiyyətli, möhkəm, kiçik sürtünmə əmsallı, yeyilməyə çox davamlı və yüksək elektrik keçiriciliyinə malik kompozisiyanın yaradılmasıdır.

Qarşıya qoyulan məsələ təklif olunan kompozisiyada öz həllini tapır ki, bu da öz tərkibində göstərilən miqdarda əlaqələndirici kimi o-aminfenilenmonomaleinamidlə modifikasiya olunmuş fenolformaldehid oliqomeri, doldurucu kimi qrafit tozu və əlavə olaraq, mis tozu saxlayır, kütlə %:

O- aminofenilenmonomaleinamid-fenolformaldehid oliqomeri	25- 40
Mis	25- 40
Qrafit	qalanı

Məlumat cərəyngötürücü ilə tam əlaqə zamanı yüksək elektrik keçiriciliyi və yeyilməyə davamlılığı ilə özünü etibarlı element kimi göstərmişdir.

İXTİRALAR ÜZRƏ İDDİA SƏNƏDLƏRİNİN GÖSTƏRİCİLƏRİ

SAY GÖSTƏRİCİSİ

İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)
98/001176	A 01H 1/02	a2001 0059	A 01 B 3/36	a2001 0175	C 06B 31/02	a2002 0025	A 23L 1/29,
99/001639	A 23G 3/30	a2001 0064	A 61H 1/00	a2001 0182	C 09K 7/02		A 21D 2/36
a2000 0055	E 21B 43/22	a2001 0094	G 01N 27/02	a2001 0194	E 02D 7/02,	a2002 0027	A 62C 5/00
a2000 0180	G 01V 1/00	a2001 0098	E 02B 5/02		7/08	a2002 0031	G 01N 31/00
a2000 0205	A 01C 1/00,	a2001 0103	E 21B 43/00	a2001 0196	C 12G 1/02	a2002 0033	H 01L 35/16
	1/06	a2001 0135	E 02D 3/12	a2001 0204	H 01R 41/02,	a2002 0035	A 61K 31/00,
a2000 0210	G 01V 1/00	a2001 0139	A 01K 5/00		B 60L 5/00		31/36
a2001 0005	G 08C 17/02	a2001 0142	A 01C 9/96	a2002 0002	C 09D 109/00,	a2002 0038	C 07C 49/08,
a2001 0013	E 21B 47/12	a2001 0164	E 21B 21/06,		161/10, 163/00		C 07B 35/04
a2001 0025	E 21B 37/06		F 17D 1/08	a2002 0011	C 09D 5/08,		
a2001 0054	A 01C 1/06	a2001 0165	C 01F 7/06		C 23F 11/02		

SİSTEMATİK GÖSTƏRİCİSİ

İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi
A 01B 3/36	a2001 0059	A 61K 31/00,		C 09K 7/02	a2001 0182	E 21B 47/12	a2001 0013
A 01C 1/00,		31/36	a2002 0035	C 12G 1/02	a2001 0196	G 01N 27/02	a2001 0094
1/06	a2000 0205	A 62C 5/00	a2002 0027	E 02B 5/02	a2001 0098	G 01N 31/00	a2002 0031
A 01C 1/06	a2001 0054	C 01F 7/06	a2001 0165	E 02D 3/12	a2001 0135	G 01V 1/00	a2000 0180
A 01C 9/96	a2001 0142	C 06B 31/02	a2001 0175	E 02D 7/02,		G 01V 1/00	a2000 0210
A 01H 1/02	98/001176	C 07C 49/08,		7/08	a2001 0194	G 08C 17/02	a2001 0005
A 01K 5/00	a2001 0139	C 07B 35/04	a2002 0038	E 21B 21/06,		H 01L 35/16	a2002 0033
A 23G 3/30	99/001639	C 09D 5/08,		F 17D 1/08	a2001 0164	H 01R 41/02,	
A 23L 1/29,		C 23F 11/02	a2002 0011	E 21B 37/06	a2001 0025	B 60L 5/00	a2001 0204
A 21D 2/36	a 2002 0025	C 09D 109/00,		E 21B 43/00	a2001 0103		
A 61H 1/00	a 2001 0064	161/10, 163/00	a2002 0002	E 21B 43/22	a2000 0055		

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ DÖVLƏT REYESTRİNƏ DAXİL EDİLMİŞ İXTİRA PATENTLƏRİ HAQQINDA MƏLUMATLARININ DƏRCİ

BÖLMƏ A

İNSANIN HƏYATI TƏLƏBAT- LARININ TƏMİN EDİLMƏSİ

A 01

- (11) i2002 0017
(20) 26.11.2002
(21) № 99/001490
(22) 16.09.99
(51)⁷A 01 C 1/00
(76) Mirzəyev Mirzağa Şərif oğlu
(AZ)
(54) Baş soğan toxumunun becərilməsi üsulu.

(57) Baş soğan toxumunun bejərilmə üsulu əkin sahəsinin hazırlanması, səpin, aqrəotexniki qulluq, suvarma, qidalandırma, seyrəltmə və toxum yığılmasından ibarət olub, onunla fərqlənir ki, birinci il toxum səpinindən alınan şitilləri beş son payız və qış ayları polietilen örtük altında saxlayıb, erkən yazda şitilləri çıxarırlar və toxumluq sahəyə əkib toxum yığırlar, ikinci və üçünjü illər çoxalan şitilləri seyrəldərək, yenedən torpağa basdırmaqla onlardan təkrar toxum yığırlar.

- (11) i2003 0011
(20) 07.01.2003
(21) № 99/001602
(22) 13.05.99
(51)⁷A 01 C 7/16
(71) Babayev Şahlar Mahmud oğlu
(72) Babayev Şahlar Mahmud oğlu Süleymanov İbrahim Qara oğlu Məlikov Əhməd Qulu oğlu Qurbanov Mahal Şaban oğlu Məlikov Telman Qulu oğlu (AZ)
(73) Babayev Şahlar Mahmud oğlu
(54) Axijılıq qabiliyyətli materiallar üçün dozalaşdırılı.

(57) 1. Axijılıq qabiliyyətli materiallar üçün dozalaşdırılı, giriş və çıxış deşiyi olan futlərdə yerləşdirilmiş, tənzimləyici addımlı şnekdən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, şnek saat əqrəbinin əksinə fırlanan bir uju axijılıq qabiliyyətli materialın bunkerində yerləşdirilir, hansının ki, çıxış pənjərəsi şnek futlərinin giriş pənjərəsi ilə eynidir.

2. 1 bənd üzrə axijılıq qabiliyyətli dozalaşdırılı onunla fərqlənir ki, şnekə olan oturuju, dozalaşdırılı

rijinin dayaq-oturuju təkərin frikson reduktoru köməyiylə yerinə yetirilib.

A 61

- (11) i2003 0026
(20) 03.02.2003
(21) № a2001 0049
(22) 23.02.2001
(51)⁷A 61 B 17/00
(71) Azərbaycan Elmi-Tədqiqat Travmatologiya və Ortopediya İnstitutu (AZ)
(72) Quliyev Əjdər Məmmədqulu oğlu Nəbiyev Etimad Həsənəli oğlu Quliyev Fuad Əjdər oğlu
(73) Azərbaycan Elmi-Tədqiqat Travmatologiya və Ortopediya İnstitutu (AZ)
(54) Sıxıcı – ötürücü.

(57) Sıxıcı-ötürücü bir ujun da ovalşəkili dəstəkləri və kremalyer qılı olan, digər ujun da dişikli əyri dodaqları olan hängəmə ilə birləşmiş iki branşdan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, dodaqlardan biri pazşəkili kəsiji yan tərəf və əks tərəfdən çıxıntı ilə yerinə yetirilmişdir, digəri isə sıxıntı ilə eyni oxlu dəliyə malikdir.

- (11) i2002 0058
(20) 26.12.2002
(21) № a2000 0116
(22) 28.04.2000
(51)⁷A 61 B 17/00
(71) Ağayev Elçin Kamil oğlu (AZ)
(72) Ağayev Elçin Kamil oğlu Cəfərov Çerkəz Məmiş oğlu Yusubov Möhbəddin Osman oğlu
(73) Ağayev Elçin Kamil oğlu
(54) Boşluqlu orqanların anastomoz tikişlərinin tutarsızlığının qarşısının alınması üsulu.

(57) Boşluqlu orqanların anastomoz tikişlərinin tutarsızlığının qarşısının alınması üsulu dərman mədəsi ilə anastomozun regenerasiyasına təsir etməkdən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, baş musariqə arteriyasının distal hissəsi bağlanmış ilkin şaxələrdən birinin proksimal hissəsinə yerləşdirilmiş əsas kateterdən qarın bosluğu bağlan-

dıqdan 2-3 saat sonra uzunmüddətli selektiv arteriyadaxili infuziya şəklində dərman qarışığı ilə təsir göstərilir, beləki, kateteri arteriya ilə birlikdə əlavə kateterin mənfəzindən keçirilmiş turniketə alırlar və fiksə edirlər, lakin əsas kateteri 7-8 gündən sonra, əlavə kateteri isə bundan 3 gün sonra relapatomiya aparmadan xariz edirlər.

- (11) i2003 0025
(20) 28.01.2003
(21) № a2000 0179
(22) 28.07.2000
(51)⁷A 61 B 17/58
(71) Azərbaycan Elmi-Tədqiqat Travmatologiya və Ortopediya İnstitutu (AZ)
(72) Cənbaxışov Qələndər Surxay oğlu Mahmudov Vüqar Nəsrulla oğlu
(73) Azərbaycan Elmi-Tədqiqat Travmatologiya və Ortopediya İnstitutu (AZ)
(54) Uzun borulu sümüklərin osteosintezi üçün yivli mil aparatı.

(57) Uzun borulu sümüklərinosteosintezi üçün yivli mil aparatı, daxili yivli olan kronşteyn deşiyi olan iki lövhəyə boltla, bir tərəfdən dəlikli, digər tərəfdən isə yivli millə kronşteyn deşiyə qayka ilə fiksə edilib, onunla fərqlənir ki, lövhə seqment şəklində olur, üzərindəki dəliklər fıqurlu paz şəklində, kronşteynlər isə iki paralel əyilmiş divarlı olan silindrlər şəklindədir.

- (11) i2003 0027
(20) 03.02.2003
(21) № a2001 0076
(22) 18.04.2001
(51)⁷A 61 B 17/60
(71) Azərbaycan Elmi-Tədqiqat Travmatologiya və Ortopediya İnstitutu (AZ)
(72) Cəlilov Yaşar Rəftar oğlu
(73) Azərbaycan Elmi-Tədqiqat Travmatologiya və Ortopediya İnstitutu (AZ)
(54) Onurğa sütunun deformasiyalarının operativ müalicəsi üçün qurğu.

(57) Onurğa sütunun operativ müalicəsi üçün qurğu, xırda rombşəkili

dişlərə-kərtiklərə, boylanma-uzunsov perforasiyaya malik olan və bir-birilə bərkidiji elementlərlə bağlanan lövhələrdən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, ona bəndşəkilli əsas olan qarmaqlar əlavə edilmişdir, lövhələrin ujları hər iki yandan daralmış yerinə yetirilmişdir, lövhələrin ujları köndələn-uzunsov perforasiyaya malikdir.

- (11) i2002 0057
(20) 25.12.2002
(21) № a2000 0118
(22) 28.04.2000
(51)7A 61 F 9/00
(76) Mustafayev Namiq Nazim oğlu (AZ)
(54) Göz şpateli və kataraktanın ekstraksulyar ekstraksiyası metodunun seçilməsi üsulu.

(57) 1. Göz şpateli dəstəkdən, itilənmiş işçi ujdən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, işçi ujdən qola tərəf 135° bujaq altında əyilmiş tiyə şəklində yerinə yetirilmişdir, beləki, qol yastı və içəri tərəfdən 110° bujaq altında əyilmiş yerinə yetirilmişdir, tiyənin üzərində isə bir-birindən bərabər məsafədə yerləşən 3 bölgü jızılmışdır.

2. Kataraktanın ekstraksulyar ekstraksiyası metodunun seçilməsi üsulu büllurun sıxlığının təyini yolu ilə olub, onunla fərqlənir ki, büllurun çıxılığını göz şpatelinin tiyəsinin büllur materialına daxil olması dərəcəsi ilə müəyyən edirlər, sıxlığın I dərəcəsində bülluru aspirasiya-irriqasiya üsulu ilə xariz edirlər; sıxlığın II-III dərəcəsində fakemulsifikasiya üsulu ilə; sıxlığın IV dərəcəsində kataraktanın ekstraksiyası metodunun seçilməsi endotelinin hüjyərələrinin miqdarından asılı olur; sıxlığın V dərəcəsində kataraktanın ekstraksiyasını manual metodla yerinə yetirirlər.

- (11) i2003 0008
(20) 07.01.2003
(21) № a2000 0150
(22) 01.06.2000
(51)7A 61 K 3/04
(76) Ağayev Məcnun İslam oğlu Abdullayev Nadir Məmməd oğlu (AZ)

(54) Müalicəvi mastika.

(57) Müalicəvi mastika tərkibində neft olub, onunla fərqlənir ki, neft kimi qaynama dərəcəsi T qay. 80-140°J olan suraxanı neft fraksiyası, əlavə olaraq, 10%-li spirtli yod məhlulu sarımsaq şirəsi, yağ daxildir, beləki, yağ kimi bitki yağı yaxud yumurta sarısının yağından, qatılardırığı kimi un, ya nişasta, yaxud sürtkəcdən keçirilmiş ağ turpandan, komponentlərin kütlə nisbəti %-dən ibarətdir.

Bidistillə olunmuş
T qay. 80-140°J
Suraxanı neft fraksiyası 37 - 46
Sarımsaq şirəsi 3 - 4
10%-li spirtli yod məhlulu 0,07 - 0,1
Yağ 1,5 - 2
Qatılardırığı qalanı

- (11) i2003 0020
(20) 17.01.2003
(21) № a2000 0133
(22) 18.05.2000
(51)7A 61 K 7/00
(76) Abbash Azər Ələkbər oğlu (AZ)
(54) Bioloji aktiv əlavə.

(57) Darıdağ arsenli suyunun quru qalığının kosmetika və gigiyena vasitələrində bioloci aktiv əlavə kimi tətbiqi.

- (11) i2002 0031
(20) 06.12.2002
(21) № 98/001027
(22) 03.12.97
(51)7A 61 K 7/48
(76) Xəlilov Elçin Nüsrət oğlu Hacıyeva Xumar Atif qızı (AZ)
(54) İnsan dərisinin zahiri görkəmini cavanlaşdıran maddə.

(57) Seolitın insan dərisinin zahiri javanlaşdıran maddə kimi tətbiqi.

- (11) i2002 0033
(20) 07.12.2002
(21) № 98/001086
(22) 16.05.97
(51)7A 61 K 7/48

- (76) Xəlilov Elçin Nüsrət oğlu Hacıyeva Xumar Atif qızı (AZ)
(54) İnsan dərisini təmizləyici-ağardıcı maddə.

(57) Seolitın insan dərisini təmizləyici-ağardıcı maddə kimi tətbiqi.

- (11) i2002 0059
(20) 26.12.2002
(21) № a2000 0117
(22) 28.04.2000
(51)7A 61 K 31/00
(76) İbrahimov Firuz Şükür oğlu Mehdiyeva Gülnarə Cavanşir qızı (AZ)
(54) Ürəyin işemik xəstəliyinin lazerlə müalicəsi zamanı əlavə təsirlərin qarşısının alınması üsulu

(57) Ürəyin işemik xəstəliyinin lazerlə müalicəsi zamanı əlavə təsirlərin qarşısının alınması üsulu antioksidantın yeridilməsindən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, antioksidant kimi lazerlə müalicədən 1-2 gün qabaq əzələ daxilinə 1 mq/kq dozada emoksinin yeridirlər və onun yeridilməsini gündəlik olaraq, bütün lazer müalicəsi kursu dövründə davam etdirirlər.

- (11) i2002 0030
(20) 06.12.2002
(21) № 375-PRİ
(51)7A 61 K 31/20
(60) 1464319
(61) 02.04.86 4048431
(71) Latviya Üzvi Sintez İnstitutu (LV)
Rusiya Dövlət Tibb Universiteti (RU)
(72) Kalviş İvars Yanoviç Vinqradov Aleksey Viktoroviç

- Veveris Maris Marqeroviç Arutyunov Qriqoriy Pavloviç Makarova İna İvanovna Dmitriyev Dmitriy Viktoroviç Simxoviç Boris Zalmanoviç Lukevits Edmund Yanoviç Juravleva İrina Alekseyevna Birman Anatoliy Savelyeviç Xalv Yuriy Vladimiroviç
(73) AÇIQ SƏHMƏDAR CƏMİYYƏTİ QRİNDEKS (LV)
(74) Məmmədova B.A. (AZ)
(54) Konoraktiv antiişemik vasitə.

(57) Mildronat 3-(2,2,2-trimetilhidrazinium)-propionatin koronarakativ antiişemik vasitə kimi tətbiq edilməsi.

(11) i2002 0005

(20) 25.11.2002

(21) № 95/000525

(22) 31.01.95

(51)⁷A 61 K 31/185, 31/075, 9/08, C 07 C 61/24, 43/18

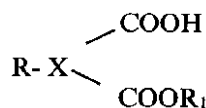
(71) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyasının Y.Məmmədəliyev adına Neft-Kimya Prosesləri İnstitutu (AZ)

(72) Musayev Musa Ramazan oğlu Həsənov Arif Həsən oğlu Rüstəmov Musa İsmayıl oğlu Əzizov Akif Həmid oğlu Əliyeva Leylufər İmran qızı Hacızadə Həqiqət Nurbala qızı

(73) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyasının Y. Məmmədəliyev adına Neft-Kimya Prosesləri İnstitutu (AZ)

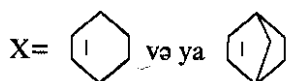
(54) Mikroblara qarşı preparat.

(57) Hidroaromatik sırası iki əsaslı turşuların monoefirlərinin ümumi formulu:

R= H və ya JH₃

R₁= J₂-J₆, alkil, allil, proparqil,

olan birləşmələrin mikroblara qarşı preparat kimi tətbiqi.

(11) i2002 0039

(20) 20.12.2002

(21) № a2000 0177

(22) 24.07.2000

(51)⁷A 61 K 31/195

(71) Babayev Elxan Fikrət oğlu (AZ)

(72) Babayev Elxan Fikrət oğlu Babayev Teymur Əsəd oğlu Həsənov Fərman İbrahim oğlu Raxmanin Vladimir Timofeyeviç

Əliyev Rəfiq Yəhya oğlu Allahverənov Ceyhun Adil oğlu Raxmanin Aleksey Vladimiroviç

(73) Babayev Elxan Fikrət oğlu (AZ)

(54) Metioninin ümumi cərrahiyyədə, travmatologiyada və ortopediyada sümüklərin reperaturativ regenerasiyası üçün dərman kimi tətbiqi.

(57) Metioninin ümumi jərrahiyyədə, travmatologiyada və ortopediyada sümüklərin reperaturativ regenerasiyasına tətbiqi.

(11) i2002 0035

(20) 07.12.2002

(21) № 99/001595

(22) 09.12.99

(51)⁷A 61 K 31/ 195, 31/245

(76) Topçiyeva Şəfiqə Ənvərovna (AZ)

(54) İlan zəhərinin toksik təsirini neytrallaşdırmaq üçün antitoksin.

(57) İlan zəhərinin toksik təsirini neytrallaşdırmaq üçün antitoksin terapiyanın qeyri spesifik vasitələri əsasında olub, onunla fərqlənir ki, bu vasitələr kimi tərkibində bədən kütləsinin 100 q-na düşən 2 ml 5%-li və ya 10%-li ammonium xlorid və 2 ml 2%-li novokain məhlulu saxlayır,

(11) i2002 0018

(20) 26.11.2002

(21) № 376-PRİ

(60) 1664323

(61) 29.05.84 3747615

(51)⁷A 61 K 31/205

(71) Latviya Üzvi Sintez İnstitutu (LV)

Rusiya Dövlət Tibb Universiteti (RU)

(72) Savçuk Vera İqorevna

Kalvinş İvars Yanoviç

Sereqin Evqeniy Oleqoviç

Vinoqradov Aleksey Viktoroviç

Lukovis Edmund Yanoviç

Makarova İnnə İvanovna

İbirman Anatoliy Savelyeviç

(73) AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ GRINDEKS (LV)

(76) Məmmədova B.A. (AZ)

(54) Kardioprotektor vasitəsi «Mildronat».

(57) 3-(2,2,2-trimetilhidrazinium) propionatin kardioprotektor vasitəsi kimi tətbiq edilməsi.

(11) i2002 0034

(20) 07.12.2002

(21) № 99/004596

(22) 09.12.99

(51)⁷A 61 K 31/245, 33/02

(76) Topçiyeva Şəfiqə Ənvərovna (AZ)

(54) İlan zəhərinin toksiki təsirini zərərsizləşdirmək üçün antitoksin.

(57) İlan zəhərinin toksiki təsirini zərərsizləşdirmək üçün antitoksin terapiyanın qeyri-spesifik vasitələri əsasında olub, onunla fərqlənir ki, tərkibində bədən kütləsinin 100q-na düşən 2 ml 2%-li və ya 5%-li qlutamin turşusu ilə 2 ml 2%-li novokain məhlulu saxlayır.

(11) i2002 0042

(20) 20.12.2002

(21) № a2001 0026

(22) 02.02.2001

(51)⁷A 61 K 35/78, A 61 P 1/12

(76) Həşimov Etibar Vahid oğlu (AZ)

(54) Uşaqlarda müxtəlif etiologiyalı diareyaların müalicəsi üçün dərman vasitəsi.

(57) 1. Uşaqlarda müxtəlif etiologiyalı diareyaların müalicəsi üçün dərman vasitəsi əzgil meyvələrindən, şəkərdən və sudan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, o əlavə olaraq, tərkibində komponentlərin növbəti nisbətində çobanyastığı çiçəkləri, nar qabığının tozu və antibiotik saxlayır, kütlə%:

Əzgil meyvələri	7,5 – 10
Çobanyastığı	1,0 – 1,5
Nar qabığının tozu	1,0 – 1,5
Şəkər	35 – 40
Antibiotik	0,2 – 2
Su	qalanı

2. 1 bəndi üzrə dərman vasitəsi onunla fərqlənir ki, o tərkibində antibiotik kimi 0,2-0,3 kütlə % miqdarda levomisetin saxlayır.

3. 1 bəndi üzrə dərman vasitəsi onunla fərqlənir ki, o tərkibində an-

tibiotik kimi 1,5-2 kütlə% miqdarda polimiksin saxlayır.

BÖLMƏ B

MÜXTƏLİF TEXNOLOJİ PROSESLEƏR

B 01

- (11) i2002 0061
(20) 26.12.2002
(21) № 96/000758
(22) 11.12.95
(51)⁷B 01 D 23/86
(71) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)
(72) Şabanov Əliməmməd Lətif oğlu Muxin Oleq Serqeyeviç Məmmədov Çingiz İsrəfil oğlu Rzayeva Aidə Qulu qızı Nurməmmədova Zəhra Əhməd qızı Nail Öz
(73) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)
(54) Qaz tullantılarının iyli maddələrdən təmizlənməsi üsulu.

(57) Qaz tullantılarının iyli maddələrdən təmizlənməsi üsulu, onları halogenlərin oksigen törəmələri ilə oksidləşməsi yolu ilə aparmaqla onunla fərqlənir ki, oksidləşməni 0,5±1,5 M natrium və kaliumun xlorid, bromid, yodid məhlullarından 30-50° J də jərəyan gücü 2-3 A/sm² və gərginliyi 5-10 B olan sabit jərəyan keçirməklə elektroKimyəvi reaksiyaların qoşulması ilə aparılırlar və eyni zamanda ilkin duzların bərpasına nail olurlar.

- (11) i2003 0015
(20) 15.01.2003
(21) № a2000 0208
(22) 22.11.2000
(51)⁷B 01 J 27/10, 27/122, 27/132
(71) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)
(72) Ağahüseynova Minirə Məhəmməd oğlu Rekuta Şapur Fərəc oğlu
(73) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)
(54) Metiletiketnonun alınması üçün katalizator.
(57) Metiletiketnonun alınması üçün katalizator keçid metalları əsasında

olub, onunla fərqlənir ki, o, mis [JuJl·DMF]₂ və palladium [PdJl₂·DMF] komplekslərindən ibarət binar qarışıqdır ki, burada JuJl-in PdJl₂-ə olan nisbəti 1÷6:1 təşkil edir.

- (11) i2002 0045
(20) 20.12.2002
(21) № a2000 0193
(22) 22.09.2000
(51)⁷B 01 G J 27/ 19, C 07 C 41/ 05
(71) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)
(72) Qarayev Siyavuş Fərhad oğlu Talibov Güləhməd Mirəhməd Nuriyeva Ülviyyə Qafar qızı Əsgərov Məhərrəm Əyyub oğlu
(73) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)
(54) Propargil efirlərinin alınması üçün katalizator.

(57) Propargil efirlərinin alınması üçün katalizator kimi FMK-H₃PMO₁₂O₄₀·24H₂O formullu fosformolibden turşusunun tətbiqi.

- (11) i2002 0046
(20) 13.12.2002
(21) № a2000 0199
(22) 24.19.2000
(51)⁷B 01 J 27/ 186, C 07 C 41/05
(71) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)
(72) Qarayev Siyavuş Fərhad oğlu Talibov Güləhməd Mirəhməd oğlu Nuriyeva Ülviyyə Qafar qızı
(73) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)
(54) Propargil efirlərinin alınması üçün katalizator.

(57) FMT-H₃PMO₁₂O₄₀·24H₂O fosformolibden turşusunun katalizator kimi metilfenilkarbinolun efirinin alınması üçün tətbiqi.

- (11) i2002 0001
(20) 25.11.2002
(21) № 99/001369
(22) 27.04.99
(51)⁷B 01 C 37/04
(76) Sadıxov Fikrət Məmməd oğlu Rüstəmov Musa İsmayıl oğlu Babayev Əbülfəz İsmayıl oğlu

Fərhadova Gülnarə Tağı qızı Kazımov Sabir Məmmədli oğlu İbrahimov Hikmət Camal oğlu
(54) Karbohidrogenlərin konversiya katalizatorunun alınma üsulu.

(57) Metallik alüminiumun qızdırmaq və qarışdırmaqla aktivatorun iştirakı ilə həllediji mühitində xlorlaşdırılması ilə karbohidrogenlərin konversiyası katalizatorunun alınması üsulu onunla fərqlənir ki, xlorlaşma 130-150°J-də, 1,2,3-trixlorpropanla aparılır, həllediji kimi alkilaromatik karbohidrogenlər və ya onların parafin-neften karbohidrogenləri ilə qarışığı götürürlər, alüminium; xlorlaşdırıcı agent; həllediji; aktivator komponentlərinin nisbəti 1:6,0÷6,54:9,41÷13,45:0,00176÷0,00235 bərabərdir.

B 04

- (11) i2002 0043
(20) 20.12.2002
(21) № 99/001487
(22) 19.08.99
(51)⁷B 04 C 1/10, 5/10, 5/12, 5/14, 11/00
(76) Qafarov Rza Rəhimoviç (AZ)
(54) Siklon.

(57) Siklon xarici silindrik gövdədən, qazçıxarıcı borudan, tangensial giriş qısa borudan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, o təmizlənen qaz axınına üstədən və altından məhdudlaşdıran vintşəkili yönəldiji spirallə, xarici və daxili gövdələr arasında yerləşdirilmiş arakəsmələr ilə qazların sərfinin tənzimlənməsi üçün jütləşmiş jəftə ilə təhiz edilibdir.

B 24

- (11) i2003 0014
(20) 10.01.2003
(21) № a2000 0016
(22) 02.02.2000
(51)⁷B 24 D 17/00
(71) Azərbaycan Texniki Universiteti (AZ)
(72) Abasov Vaqif Abas oğlu Bəşirov Rasim Cavad oğlu
(73) Azərbaycan Texniki Universiteti (AZ)

(54) Metalların ultrasəsə yolulması və kəsilməsi üçün qurğu.

(57) 1. Metalların ultrasəsə yolulması və kəsilməsi üçün qurğu, gövdə üzərində vintlə bərkidilmiş çevik dəyişən kəskitutqajından, bərkitmə elementlərindən, kəskitutqajında bərkidilmiş kəsikdən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, kəskitutqajında bərkidilməklə, mexaniki dalğaları jəmləşdirən ultrasəs qurğusunun birinci pilləsini təşkil edir və onun yan səthində pyezoelektrik veriji yerləşdirilir, silindrik pyezoelektrik şualandırıcı vasitəsilə mexaniki dalğaları jəmləşdirən ultrasəs qurğusunun ikinci pilləsini təşkil edir, pyezoelektrik şualandırıcı əksetdirijiyə sərt sıxılmaqla yivli yuvanın və boltun köməyi ilə kəskinin sərbəst yan səthinə bərkidilib, kəskinin yan səthindəki yuva tam açılır, pyezoelektrik verijinin elektrodları dəyişən tezlikli generatorun çıxışına və indikatora bərkidilir, gərginlik güjləndiriji öz növbəsində dəyişən tezlikli idarədən generatorun çıxışına birləşdirilir, eyni zamanda pyezoelektrik şualandırıcının elektrodunun əksetdiriji ilə kontakt üzvləri dielektrik araqatı vasitəsilə izolə edilir.

2. 1-ji bənd üzrə metalların ultrasəsə yolulması və kəsilməsi üçün qurğu onunla fərqlənir ki, mexaniki dalğaları jəmləşdirən ultrasəs qurğusunun ikinci pilləsi olan dörd-bucaqlı kəsik piramida yuxarı və aşağı müstəvisi ilə bir tərəfdən pyezoelektrik şualandırıcıya sıxılır, digər sərbəst tərəfi isə kəsiyə bərkidilir, kontakt səthləri eyni jür hazırlanır.

3. 1-ji bənd üzrə metalların ultrasəsə yolulması və kəsilməsi üçün qurğu onunla fərqlənir ki, mexaniki dalğaları jəmləşdirən ultrasəs qurğusunun ikinci pilləsi konus şəklində hazırlanır.

Mürsəlova Minəxanım Əliağa qızı

Məmmədov Nazim Həsən oğlu
Məmmədov Kamil Qüdrət oğlu
Vəliyeva Aygün Azər qızı

Yusifov Rauf Əli Yusif oğlu
Salavatova Rəbiyə Şərəfətdin qızı

Manafov İsmayıl Lətif oğlu
Həsənov Ramiz Əliş oğlu

(73) Bağirov Oqtay Təhmasib oğlu (AZ)

(54) Boru kəmərlərində mürəkəbləşmə yerinə reagent çatdırma üsulu.

(57) 1. Boru kəmərlərində mürəkəbləşmə yerinə reagent çatdırma üsulu borularda maye, yaxud qaz axını ilə reagentin həll olan kapsullarda nəqlindən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, çoxkomponentli reagenti baypas xəttində qoyulan bunkerdən, inhibirləşdirmə xassələrinin vaxtını uzatmaqla, birbaşa mürəkəbləşmə yerində parçalanan iki maye və bərk reagentlə doldurulmuş həll olan çoxseksiyalı kapsulda çatdırırlar.

2. Bənd 1 üzrə üsul onunla fərqlənir ki, maye reagent kimi neftdə həll olan SAM-dan və ya polimerdən və ya aktistatik aşqarlarından istifadə edirlər.

3. Bənd 1 üzrə üsul onunla fərqlənir ki, bərk reagent kimi neft və suda həll olan quru tozşəkilli SAM-dan və ya antistatik maddələrdən istifadə edirlər.

(11) i2003 0005

(20) 03.01.2003

(21) № a2000 0189

(22) 12.09.2000

(51)⁷B 65 H 75/00, H 01F 41/00

(76) Qasimov Xəqani Şamil oğlu (AZ)

(54) Elektrik sarğılarını qarqaraya dolayan qurğu.

(57) Elektrik sarğılarını qarqaraya dolayan qurğu, oturajağa möhkəm bərkidilmiş və biri valla əlaqəli fırlanma mexanizmi ilə birləşən iki dayaq üzərində yerləşdirilmiş naqıl dolanan qarqaranın fırlanma valının mərkəzindən keçən oxdan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, naqıl dolanan qarqara kvadrat en kəsiyi olan və hər iki ujunun yuxarı və aşağı tərəflərində, qarqaranın önü-

nü təşkil edən və hər biri bərkidijiyə bolt və qayka ilə daxili və xarici yastı lövhələrdən ibarət sıxıjı qovşaqla təjhiz olunmuş vtulkaya möhkəm bərkidilmiş fırlanma valı şəklində hazırlanmış, sıxıjı qovşağın yastıqları arasında isə qarqaranın korpusunun ölçü ə formasının dəyişməsinə təmin edən və fırlanma valına nisbətən simmetrik dörd yastı dayaq lövhəsi yerləşdirilmişdir.

BÖLMƏ C

KİMYA VƏ METALLURGIYA

C 01

(11) i2002 0055

(20) 25.12.2002

(21) № 99/001443

(22) 20.04.99

(31) 964276

(32) 09.10.1996

(33) NO

(86) PCT/NO 97/00272 08.10.1997

(51)⁷C 01 B 25/45, 33/26

(71) NORSK HYDRO ASA (NO)

(72) Vendelbo Rune

Akporiaye, Duncan

Andersen Anne

Dal, İvar Martin

Mostad Helle Brit

Fuqlerud Terye

Kvisle Steynar

(73) NORSK HYDRO ASA (NO)

(74) Məmmədova B.A. (AZ)

(54) Mikroməsəməli kristallik Sİ-AL-fosfat kompozisiyası, belə kompozisiya daxil olan kAtilitik material və ondan metanol-dan olefinlərin alınması üçün istifadə edilməsi.

(57) 1. Mikroməsəməli kristallik silisium-alüminium-fosfat kompozisiyası sintez və susuzlaşdırıldıqdan sonra susuz əsasda nəzəri olaraq, aşağıdakı kompozisiyanı təsvir edir:

harda w və x 0,01-dən 0,05-ə kimi qiymətə malikdir, y və z isə 0,4-dən 0,6-ya kimi qiymətə malikdir, o onunla fərqlənir ki, kompozisiya AE₁ və JHA strukturalı silisium-alüminium-fosfat daxil olan kristallaşdırılma üçün bir doldurulmada alınan qarışıq fazanı təsvir edir, maddə hava atmosferində 550⁰J

B 65

(11) i2002 0063

(20) 26.12.2002

(21) № a2000 0122

(22) 28. 04. 2000

(51)⁷B 65 C 51/04

(71) Bağirov Oqtay Təhmasib oğlu (AZ)

(72) Bağirov Oqtay Təhmasib oğlu

temperaturunda 4 saat müddətində susuzlaşdırıldıqdan sonra, ən azı Jədvəl 1 göstəriləyi kimi əks etmələrə malik xarakterik rentgen difraktoqrammasını verir:

2θ	d (Å)
9,3 – 9,5	9,3 – 9,4
10,4 – 10,6	8,3 – 8,5
12,7 – 12,9	6,8 – 7,0
13,8 – 14,0	6,3 – 6,4
15,9 – 16,1	5,5 – 5,6
16,7 – 16,9	5,2 – 5,3
18,9 – 19,0	4,6 – 4,7
20,5 – 20,7	4,3 – 4,4
21,0 – 21,3	4,1 – 4,3
23,7 – 24,0	3,7 – 3,8
25,7 – 26,0	3,4 – 3,5
30,9 – 31,1	2,8 – 2,9

2. B.1 görə silisium-alüminium-fosfat kompozisiyası onunla fərqlənir ki, kompozisiyaya, ən azı, SAPO-34 və SAPO-18 qarışığı daxildir.

3. B.2 görə silisium-alüminium-fosfat kompozisiyası onunla fərqlənir ki, SAPO-34 və SAPO-18 nisbəti 4:1-dən 1:4-ə kimi təşkil edir, 2:1-dən 1:2-ə kimi üstünlük verilir.

4. B.1 görə silisium-alüminium-fosfat kompozisiyası onunla fərqlənir ki, o jədvəl 2-də göstəriləyi kimi xarakterik rentgen difraktoqrammasına malikdir:

θ	d (Å)	I
9,41	9,39	vvs
10,55	8,38	w
12,83	6,90	m
13,30	6,65	w
13,89	6,37	vw
15,96	5,55	m
16,77	5,28	w
18,94	4,68	w
19,62	4,52	vw
20,55	4,32	m
21,17	4,19	w
23,04	3,86	w
23,81	3,73	vw
25,89	3,44	w
30,99	2,88	w

5. B. 1 görə silisium-alüminium-fosfat kompozisiyası onunla fərqlənir ki, o jədvəl 3 göstəriləyi kimi xarakterik rentgen difraktoqrammasına malikdir:

2θ	d (Å)	I
----	-------	---

7,33	12,05	vvs
9,42	9,33	vvs
10,51	8,41	w
12,78	6,92	m
13,86	6,38	vw
14,77	5,99	w
15,97	5,54	w
16,82	5,27	w
18,96	4,68	vw
19,60	4,53	m
20,56	4,32	m
21,11	4,20	m
21,72	4,09	m
22,30	3,98	m
23,94	3,71	vw
25,79	3,45	m
28,95	3,08	vw
29,86	2,99	w
31,02	2,88	w
34,36	2,61	w
35,72	2,51	vw
37,79	2,38	vw

6. B.1 görə silisium-alüminium-fosfat kompozisiyası onunla fərqlənir ki, o jədvəl 4-də göstəriləyi kimi xarakterik rentgen difraktoqrammasına malikdir:

2θ	d (Å)	I
7,32	12,07	w
9,44	9,36	vvs
10,53	8,40	w
12,85	6,89	m
13,34	6,63	w
13,86	6,39	vw
16,02	5,53	m
16,84	5,26	w
18,97	4,67	w
20,60	4,31	m
21,20	4,19	w
22,34	3,98	vw
23,00	3,68	vw
23,86	3,73	w
25,91	3,44	w
27,86	3,20	vw
31,04	2,88	w

7. Silisium -alüminium fosfatların daxil olduğu katalitik material onunla fərqlənir ki, materiala b.1-də təyin edilməyə uyğun olan SAPO-materialların 4:1-dən 1:4-də kimi, üstünlük 2:1-dən 1:2-ə kimi verilir, nisbətdə olan AE1 və JHA strukturları ilə qarışıq faza kompozisiyası daxildir.

8. B.7 görə katalitik material onunla fərqlənir ki, materiala SAPO-34 və SAPO-18 qarışıq faza kompozisiyası daxildir və SAPO-34 və SAPO-18 jəmi, materialın bütün nümunəsinə nisbətən ən azı 40%-dir.

9. B.7 görə katalitik material onunla fərqlənir ki, kristalın ölçüsü 0.001-10 mkm, əsasən də, 0,01-1 mkm-dir.

10. B.7 görə katalitik material onunla fərqlənir ki, 4,9 Å əks etməsi-

nin hündürlüyünün eninə nisbəti təmiz fazaya nisbətən azdır, əsasən də, 3 azdır.

11. B.7 görə maddədən metanoldan olefinlərin alınması üçün katalizator kimi istifadə edilməsi.

(11) i2003 0009

(20) 07.01.2003

(21) № a2000 0138

(22) 23.05.2000

(51)⁷C 01 D 3/06, 3/22

(76) Abdullayev Nadir Məmməd oğlu

Ağayev Məcnun İslam oğlu (AZ)

(54) Kristallik natrium-xloridin alınma üsulu.

(57) Kristallik natrium xloridin alınma üsulu, natrium xloridin şərovundan, suyun buxarlandırılması yolu ilə, şərovun səthinə hava şımağı təzyiqdə verməkdən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, havanı, şərovun səthinə üfqi istiqamətdə 0,5 kPa təzyiqdə, sabit şırnaqla verməklə, soplunu səthdən 0,001 m hündürlükdə yerləşdirməklə, kristalların yığımın arakəsilmədən kA-merada və kameranı şərovda, səthinə yaxın məsafədə yerləşdirməklə alınır.

C 02

(11) i2003 0003

(20) 02.01.2003

(21) № a2000 0093

(22) 20.04.2000

(51)⁷C 02 F 1/24

(76) Feyziyev Həsən Qulu oğlu

Cəlilov Mərdan Fərəj oğlu

Quliyev Əli Məmməd oğlu

Feyziyev İlqar Həsən oğlu

Feyziyeva Gülnar Həsən qızı

Quliyev Vüqar Əli oğlu (AZ)

(54) Zəif və orta əsaslı aniontilərin regenerasiyası üsulu.

(57) Zəif və orta əsaslı aniontilərin regenerasiyası üsulu əvvəlki regenerasiyanın işlənmiş qələvi məhlulundan istifadə olunaraq, onunla fərqlənir ki, aniontdən, təzə qələvi məhlulu buraxmamışdan qabaq, anionit həjminə nisbətən 2-6 m³/m³ qiymətində çıxışındakı qələviliyin qiyməti 20-30 mq-ekv/l olana qədər

5-10 m/saat sürətlə əvvəlki re-generasiyadan yığılmış işlənmiş qələvi məhlulu buraxırlar.

(11) i2002 0048

(20) 23.12.2002

(21) № a2000 0202

(22) 07.11.2000

(51)⁷C 02 F 1/46

(76) Məlikov Natiq Cabir oğlu
Mahmudov Rafiq Sarı oğlu
İbadullayev Faiq Yunis oğlu
(AZ)

(54) Elektrolizyor.

(57) Elektrolizyor, tərkibi maqnetitlə doldurulmuş silindrik sütun, maqnetit anod, polad katod, ilkin suyu verən və emal edilmiş suyu aparən boruquqlar, çöküntü üçün altlıqdan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, o yüklənmiş daxili silindrik sütun və onun aşağı hissəsinə havanın verilməsi üçün boru kəməri ilə təhiz edilmişdir.

(11) i2002 0049

(20) 23.12.2002

(21) № a2000 0215

(22) 11.12.2000

(51)⁷C 02 F 1/46

(76) Məlikov Natiq Cabir oğlu
Mahmudov Rafiq Sarı oğlu
İbadullayev Faiq Yunis oğlu
(AZ)

(54) Çirkab sularının təmizlənməsi üçün elektrolizyor.

(57) Çirkab sularının təmizlənməsi üçün elektrolizyor, şaquli yerləşdirilmiş lövhəşəkilli elektrodlardan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, lövhəşəkilli elektrodların altında quraşdırılmış yuyucu qumlu süzgəjdən ibarətdir.

(11) i2002 0060

(20) 26.12.2002

(21) № a2000 0143

(22) 30.05.2000

(51)⁷C 02 F 1/58

(71) «Neftin, Qazın Geotexnoloji Problemləri və Kimya» Elmi-Tədqiqat İnstitutu (AZ)

(72) Şabanov Əliməmməd Lətif oğlu
İbrahimova Sinduz Məmməd qızı

Rzayeva Aida Qulu qızı
(73) «Neftin, Qazın Geotexnoloji Problemləri və Kimya» Elmi-Tədqiqat İnstitutu (AZ)

(54) Çirkab suların təmizlənmə üsulu.

(57) 1. Çirkab suların təmizləmə üsulu, boyalar və səthi-aktiv maddələrdən təmizlənmə üçün nəzərdə tutularaq, maqnezium tərkibli koaqlulyantla emal etməsi və sonra əmələ gələn çöküntünün ayrılması ilə həyata keçirilərək, onunla fərqlənir ki, maqnezium tərkibli koaqlulyant kimi qabaqjadan 5-10 q/l barium xlorid əridilmiş işlənmiş yeraltı sənaye suları istifadə edirlər və emalı pH=9,0÷9,5 aparırlar.

2. B.1 görə üsul onunla fərqlənir ki, maqnezium tərkibli işlənmiş yeraltı sənaye suları kimi aşağıdakı tərkibli tullantılardan istifadə edirlər, q/l:

MgI	10 - 12
Na I	100 - 120
Ja I ₂	22 - 25
NaBr	0,005
NaM	0.005

C 07

(11) i2002 0037

(20) 07.12.2002

(21) № 99/001620

(22) 22.06.99

(51)⁷C 07 C 1/04

(31) M 198 A 001451

(32) 25.06.1998

(33) IT

(71) AGİP PETROLİ S.p.A. (IT)
İNSTITUTE FRANSAİS DU
PETROLE (FR)

(72) KLERİÇİ Gabriele
PİKOLLO Vinçenzo
BELMONTE Cuzeppe
BRUNTEN Pol
YUQ, Fransua

(73) AGİP PETROLİ S.p.A. (IT)
İNSTITUTE FRANSAİS DU
PETROLE (FR)

(74) Məmmədova B.A. (AZ)

(54) Sintez qazdan karbohidrogenlərin alınma üsulu.

(57) 1. Sintez-qazdan karbohidrogenlərin katalizatorun iştirakı ilə alınması üsulu onunla fərqlənir ki, ona daxildir:

a) kobalt vurulmuş katalizator saxlayan Fişer-Trops sintezi reaktoru-

runun aşağı hissəsinə, əslində, H₂/JO molyar nisbəti 1-dən 3-ə kimi intervalda olan hidrogen və karbon monooksiddən təşkil olunmuş sintez-qazın arasıkəsilmədən verilməsi;

b) suspenziyalaşdırılmış katalizator saxlayan, əsasən, maye karbohidrogen fazasından təşkil olunmuş sintez məhsulunun Fişer-Trops reaktorunda arasıkəsilmədən verilməsi;

j) Fişer-Trops sintezi məhsulunun hidrogen seli ilə birlikdə 200-dən 500⁰J-yə kimi temperaturda hidrokrekinq reaktoruna verilməsi;

d) əslində yüngül karbohidrogenlərdən ibarət olan buxar fazasının hidrokrekinq reaktorunun yuxarisından və aşağıdan daha ağır maddələri saxlayan suspenziyanın aparılması, hansı ki, onlar Fişer-Trops reaktoruna təkrarən dövr edir;

e) hidrokrekinq reaktorundan çıxan buxar fazasının soyudulması və kondensasiyası.

2. B.1-ə görə üsul onunla fərqlənir ki, Fişer-Trops tipli sintez üçün olan reaktor şaquli barbotirə edən reaktordur.

3. B.B.1 və ya 2-ə görə üsul onunla fərqlənir ki, Fişer-Trops sintezinin maye fazalı məhsulu, əslində, qaynama temperaturu 150⁰J-dən yüksək olan parafin karbohidrogenlərindən ibarətdir.

4. Əvvəlki bəndlərin istənilən birindəki üsul onunla fərqlənir ki, Fişer-Trops sintezi 150-dən 400⁰S-yə kimi intervalında temperaturda və 0,5-dən 20 MPa-ya kimi təzyiqdə aparılır.

5. Əvvəlki bəndlərin istənilən birindəki üsul onunla fərqlənir ki, katalizatorun əsasını bir və ya bir neçə Si, Ti, Al, Zn, Mq elementlərindən seçilmiş, ən azı, bir oksiddən ibarət olan bərk maddəyə vurulmuş kobalt təşkil edir və kobalt 1-dən 50% küt. kimi dəyişən miqdarda iştirak edir.

6. Əvvəlki bəndlərin istənilən birindəki üsul onunla fərqlənir ki, katalizator 0,05-dən 5% küt. kimi rutenium və 0,05-dən 5% küt. kimi IIIB qrup elementlərindən seçilmiş, ən azı, üçünjü element saxlayır.

7. Əvvəlki bəndlərin istənilən birindəki üsul onunla fərqlənir ki, katalizator 0,05 küt. tantal saxlayır.

8. Əvvəlki bəndlərin istənilən birindəki üsul onunla fərqlənir ki, katalizator qranullarının orta dia-

metri 1-dən 700 mikrometrə kimi olan injə uyudulmuş toz şəklində istifadə edilir.

9. Əvvəlki bəndlərin istənilən birindəki üsul onunla fərqlənir ki, hidrokrekinq reaktoru 200-dən 500^oJ-yə kimi temperatur arasında və 0,5-dən 20 Mpa-ya kimi intervalda təzyiqdə işləyir.

10. Əvvəlki bəndlərin istənilən birindəki üsul onunla fərqlənir ki, hidrokrekinq reaktorundan praktiki olaraq J₅-J₂₅ parafinlərdən ibarət olan buxar fazası çıxardılır.

qaz və suspenziya bir-birinə əks jərəyanda dövr edir.

2. B.1 görə qurğu onunla fərqlənir ki, təkrar dövr etdirmə vasitəsi suspenziyanın əsasən bərk fraksiyadan azad olan suspenziyanın maye fraksiyasının, ən azı, bir hissəsinin təkrar dövr etdirməsi mümkünlüyü ilə yerinə yetirilir.

3. B. 1 görə qurğu onunla fərqlənir ki, təkrar dövr etdirmə vasitəsi suspenziyanın maye fraksiyası və bərk fraksiyasının, Ən azı, bir hissəsinin təkrar dövr etdirilməsinin təmin edilməsi mümkünlüyü ilə yerinə yetirilmişdir.

4. Qovucuqlu üçfazlı reaktorun işləməsi üçün qurğu, ən azı qismən katalitik hissəciklərdən əmələ gəlmiş, ən azı, bir bərk maddənin, ən azı, bir mayədə suspenziyasını saxlayan, və reaktorun aşağı ujunun bilavasitə yaxınlığında qazın daxil edilməsi üçün, ən azı, bir vasitəyə, bu reaktorun yuxarı hissəsinin bilavasitə yaxınlığında qazın sorulub çəkilməsi və çıxarılması üçün, ən azı, bir vasitəyə, ən azı, suspenziyanın hər hansı hissəsinin çıxarılması üçün, ən azı, bir vasitəyə malik olan, əslində şaquli qoyulmuş reaktordan ibarət olmaqla, onunla fərqlənir ki, qurğu əlavə olaraq, ən azı bu suspenziyanın, bərk jisimlərin sedimentasiya sürətinə U_s bərabər olan reaktorun daxili boşluğunda dövr etmə sürətini U_L təmin edən, suspenziyanın maye fraksiyasının, ən azı, hər hansı hissəsinin təkrar dövr etməsi üçün, ən azı, bir vasitə saxlayır.

5. B.4 görə qurğu onunla fərqlənir ki, o qaz və suspenziyanın əks jərəyanda dövr etməsini təmin edən vasitəni saxlayır.

6. B.4 görə qurğu onunla fərqlənir ki, o qaz və suspenziyanın eyni bir istiqamətdə dövr etməsini təmin edən vasitəni saxlayır.

7. İstənilən b.b. 1-6 görə qurğu onunla fərqlənir ki, suspenziyanın təkrar dövr etdirilmə vasitəsi reaktorun daxili boşluğunda bu suspenziyanın dövr etmə sürətinin U_L bərk jisimlərin sedimentasiya sürətindən U_s artıq olmasının təmin edilməsi mümkünlüyü ilə yerinə yetirilmişdir.

8. İstənilən b.b. 1-6 görə qurğu onunla fərqlənir ki, suspenziyanın təkrar dövr etdirilmə vasitəsi reaktorun daxili boşluğunda bu suspenziyanın dövr etmə sürətinin U_L , ən azı 0,5 sm/s bərabər olmasının tə-

min edilməsi mümkünlüyü ilə yerinə yetirilmişdir.

9. İstənilən b.b. 1-8 görə qurğu onunla fərqlənir ki, suspenziyanın təkrar dövretdirilmə vasitəsi reaktora nisbətən daxildir.

10. İstənilən b.b. 1-8 görə qurğu onunla fərqlənir ki, suspenziyanın təkrar dövr etdirilmə vasitəsi reaktora nisbətən xarijidir.

11. İstənilən b.b. 1-10 görə qurğu onunla fərqlənir ki, o təbii təkrar dövr etməni təmin edir.

12. İstənilən b.b. 1-10 görə qurğu onunla fərqlənir ki, o mexaniki təkrar dövr etməni təmin edir.

13. İstənilən b.b. 1-12 görə qurğu onunla fərqlənir ki, o, ən azı, bir istilik mübadilə edijisindən ibarətdir.

14. B.13 görə qurğu onunla fərqlənir ki, istilik mübadilə edijisi reaktor istilik mübadiləyə nəzərən daxildir.

15. B.13 görə qurğu onunla fərqlənir ki, istilik mübadilə edijisi suspenziyanın təkrar dövr etdirildiyi kanalda yerləşən istilik mübadilə ediji reaktora nəzərən xarijidir.

16. B.13 görə qurğu onunla fərqlənir ki, o əlavə olaraq, suspenziyanın təkrar təkrar dövr etdirildiyi konturda, ən azı bir istilik mübadilə edijisindən və ən azı reaktora nəzərən bir daxili istilik mübadilə edijisindən ibarətdir.

17. İstənilən b.b. 1-6 görə qurğu onunla fərqlənir ki, o nisbətən yüksək temperaturda, 100^oS-dən artıq olan, 0,1 MPa-dan artıq olan mütləq təzyiqdə baş verən ekzotermik reaksiyaların həyata keçirilməsi mümkünlüyü ilə yerinə yetirilir.

18. Qovucuqlu üçfazlı reaktorun işləməsi üsulu, mayədə bərk jisimlərin suspenziyadan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, reaktorun aşağı ujunun bilavasitə yaxınlığında reaksiyanı son məhsullarını alınması üçün lazım olan bir və ya bir neçə reaktivlərdən ibarət olan qabarcıqlar şəklində qazşəkili faza ineksiya edirlər və qazşəkili fazanın əks jərəyanında təkrar dövretmə yerinə yetirirlər, ən azı suspenziyanın hissəsi ilə hansı ki, reaktorun ujlularının birini bilavasitə yaxınlığından götürülmüş və yenidən bu reaktorun daxili boşluğuna onun başqa ujunun bilavasitə yaxınlığında daxil edilmiş, ən azı bərk jisimlərin sedimentasiyası sürətinə və ya çökməsi sürətinə U_s bərabər olan, re-

- (11) i2002 0038
- (20) 07.12.2002
- (21) № 99/001444
- (22) 22.07.97
- (51)⁷C 07 C 9/14
- (31) 9609552
- (32) 26.07.96
- (33) FR

(71) **İNSTITUTE FRANSAİS DU PETROLE (FR)**

AGİP PETROLİ S.p.A. (IT)

(72) **Dominik KAZANAV**

Pier QALTE

Can-Şarl VİLTAR

(73) **İNSTITUTE FRANSAİS DU PETROLE (FR)**

AGİP PETROLİ S.p.A. (IT)

(74) **Məmmədova B.A. (AZ)**

(54) **Fişer-Tropsş sintezi üçün qabarcıqlı üçfazlı reaktorun işləmə üsulu və onun həyata keçirilməsi üçün qurğu.**

(57) 1. Qovucuqlu üçfazlı reaktorun işləməsi üçün qurğu, ən azı Qismən katalitik hissəciklərdən əmələ gəlmiş, ən azı, bir bərk maddənin, ən azı, bir mayədə suspenziyasını saxlayan və reaktorun aşağı ujunun bilavasitə yaxınlığında qazın daxil edilməsi üçün ən azı, bir vasitəyə, bu reaktorun yuxarı hissəsinin bilavasitə yaxınlığında qazın sorulub çəkilməsi üçün ən azı, bir vasitəyə, ən azı suspenziyanın hər hansı hissəsinin çıxarılması üçün ən azı, bir vasitəyə malik olan, əslində şaquli qoyulmuş reaktordan ibarət olmaqla, onunla fərqlənir ki, qurğu əlavə olaraq, ən azı, bu suspenziyanın, bərk jisimlərin sedimentasiya sürətinə U_s bərabər olan reaktorun daxili boşluğunda dövr etmə sürətini U_L təmin edən, suspenziyanın maye fraksiyasının, ən azı, hər hansı hissəsinin təkrar dövr etməsi üçün ən azı, bir vasitə saxlayır, bu zaman

aktorun daxili boşluğundakı U_L sürətiylə həyata keçirirlər.

19. B.18 görə üsul onunla fərqlənir ki, suspenziyanın bərk fraksiyasının hissəciklərindən azad olunmuş suspenziyanın maye fraksiyasının, ən azı, bir hissəsinin təkrar dövr etdirilməsi həyata keçirirlər.

20. B.18 görə üsul onunla fərqlənir ki, suspenziyanın bərk və maye fraksiyasının, ən azı, bir hissəsinin təkrar dövr etdirilməsi aparırlar.

21. Qovucjuqlu üçfazlı reaktorun işləməsi üsulu, mayədə bərk jisimlərin suspenziyadan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, reaktorun aşağı ujunun bilavasitə yaxınlığında reaksiyanı son məhsullarını alınması üçün lazım olan bir və ya bir neçə reaktivlərdən ibarət olan qabarjıqlar şəklində qazşəkili faza ineksiya edirlər və əsasən suspenziyanın bərk fraksiyasından azad olan suspenziyanın maye fraksiyasının, ən azı bir hissəsinin təkrar dövretdirilməsi həyata keçirilir, suspenziyanın maye fraksiyası reaktorun uclarının birini bilavasitə yaxınlığından götürülmüş və yenidən bu reaktorun daxili boşluğuna onun başqa ujunun bilavasitə yaxınlığında daxil edilmiş, ən azı bərk jisimlərin sedimentasiya sürətinə və ya çökməsi sürətinə U_S bərabər olan, reaktorun daxili boşluğundakı U_L sürətiylə həyata keçirirlər.

22. B.20 görə üsul onunla fərqlənir ki, qaz və suspenziya bir-birinə bərk jərəyanda dövr etməyə məruz qalırlar.

23. B. 20 görə üsul onunla fərqlənir ki, qaz və suspenziya eyni istiqamətdə dövr etməyə məruz qalırlar.

24. İstənilən b.b.18-23 görə üsul onunla fərqlənir ki, bərk jisimlər karbon oksidinin hidrogenizasiya üçün lazım olan katalizatoru saxlayır.

25. Qovucjuqlu üçfazlı reaktorun işləməsi üsulu, mayədə karbon oksidini hidrogenizasiyasına səbəb olan katalizatorun daxil olduğu bərk jisimlərin suspenziyadan ibarət olub onunla fərqlənir ki, reaktorun aşağı ujunun bilavasitə yaxınlığında reaksiyanın son məhsullarının alınması üçün lazım olan bir və ya bir neçə reaktivlərdən ibarət olan qabarjıqlar şəklində qazşəkili faza ineksiya edirlər və qazşəkili fa-

zanın əks jərəyanında təkrar dövr etmə yerinə yetirirlər, ən azı suspenziyanın hissəsi ilə hansı ki, reaktorun uclarının birini bilavasitə yaxınlığından götürülmüş və yenidən bu reaktorun daxili boşluğuna onun başqa ujunun bilavasitə yaxınlığında daxil edilmiş, ən azı bərk jisimlərin sedimentasiyası sürətinə və ya çökməsi sürətinə U_S bərabər olan, reaktorun daxili boşluğundakı U_L sürətiylə həyata keçirirlər.

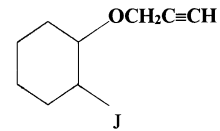
26. İstənilən b.b. 18-24 görə üsul onunla fərqlənir ki, bərk jisimlər 10-dan 700 mkm-ə kimi diapazonda diametrə malikdir.

27. İstənilən b.b. 18-25 görə üsul onunla fərqlənir ki, maye karbohidrogenin sinezi parafindir, bərk maddə isə Fişer-Tropsa reaksiyasının həyata keçirilməsinin tipik şəraitlərində belə parafinin sintezi üçün lazım olan katalizatoru göstərir.

28. İstənilən b.b. 18-26 görə üsul onunla fərqlənir ki, reaktorun daxili boşluğunda mayenin yerdəyişmə sürəti U_L bu suspenziyanın bərk hissəciklərinin sedimentasiya sürətindən U_S artıqdır.

29. İstənilən b.b. 18-27 görə üsul onunla fərqlənir ki, reaktorun daxili boşluğunda mayenin sürəti U_L, ən azı 0,5 sm/s bərabərdir.

30. İstənilən b.b. 18-28 görə üsul onunla fərqlənir ki, bu suspenziyanın maye fraksiyası və ya suspenziyanın, ən azı, bir hissəsinin dövr etməsi həyata keçirirlər.

formullu 2-yodstikloheksilpropargil efiri sürtgü yağlarına və yanacaq-lara antimikrob aşqar kimi.

(11) i2002 0024

(20) 03.12.2002

(21) № 99/001280

(22) 08.02.99

(51)⁷C 07 C 43/17

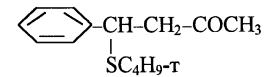
(71) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyasının Aşqarlar Kimyası İnstitutu (AZ)

(72) Cəfərov Abuzər Əli oğlu Sadıxov Kamil İsmayıl oğlu Vəliyeva Həyat Şmidt qızı Quliyeva Dilarə Məmmədza qızı

(73) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Aşqarlar Kimyası İnstitutu (AZ)

(54) 4-Tret-butiltio-4-fenil-butan-2-on yağlara və yanacaqlara antimikrob aşqarı kimi.

(57) Formulu

olan 4-tret-butiltio-4-fenilbutan-2-on yağlara və yanacaqlara antimikrob aşqarı kimi.

(11) i2003 0004

(20) 02.01.2003

(21) № a2000 0207

(22) 21.11.2000

(51)⁷C 07 C 23/02, 43/14,

C 10 M 131/10

(71) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)

(72) Qarayev Siyavuş Fərhad oğlu Talıbov Güləhməd Mirəhməd oğlu

Mehdiyeva Venera Zaman qızı Məmmədova Pərvin Şamxal qızı

(73) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)

(54) 2-Yodtsikloheksilpropargil efiri sürtkü yağlarına və yanacaqlara antimikrob aşqar kimi.

(57)

(11) i2002 0013

(20) 25.11.2002

(21) № 99/001473

(22) 08.07.99

(51)⁷C 07 C 121/75

(71) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyasının Aşqarlar Kimyası İnstitutu (AZ)

(72) Məmmədova Pərvin Şamxal qızı

Sadıxov Kamil İsmayıl oğlu

Babayev Elbəy Rasim oğlu

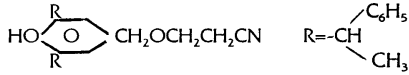
Hajiyeva Müşəfərim Adil qızı

(73) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyasının Aşqarlar Kimyası İnstitutu (AZ)

(54) 3,5-Di-α-metilbenzil-4-hidroksibenil spirtinin sianetil efiri

sürtkü yağlara antimikrob aşqar kimi.

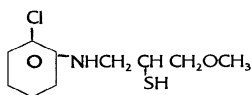
(57) 3,5-Di- α -metilbenzil-4-hidroksibenzil spirtinin sianetil efiri, formulu:

olmaqla, sürtkü yağlara antimikrob aşqar kimi.

- (11) i2002 0023
(20) 03.12.2002
(21) № 99/001365
(22) 25.03.99
(51)⁷C 07 C 149/14
(71) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyasının Aşqarlar Kimyası İnstitutu (AZ)
(72) Hüseynova Afət Teymur qızı Məhərrəmov Abel Məmmədli oğlu Allahverdiyev Mirzə Ələkbər oğlu Nadim Alam Hacı İsmayılova Nilufər Camal qızı
(73) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyasının Aşqarlar Kimyası İnstitutu (AZ)
(54) 1-(2'-Xlorfenilamino)-3-metoksi-2-propantiol sürtkü yağlarına antioksidləşdirici aşqar kimi.

(57) Formulu

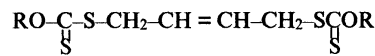

olan 1-(2'-xlorfenilamino)-3-metoksi-2-propantiol sürtkü yağlarına antioksidləşdirici aşqar kimi.

- (11) i2002 0011
(20) 25.11.2002
(21) № 99/001434
(22) 25.05.99
(51)⁷C 07 C 154/02
(71) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyasının Aşqarlar Kimyası İnstitutu (AZ)
(72) Mustafayev Nazim Pirməmməd oğlu Musayeva Bella İskəndər qızı İsmayılov İncilab Paşa oğlu
(73) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyasının Aşqarlar Kimyası İnstitutu (AZ)

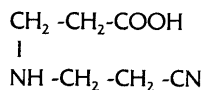
(54) 2-Butenilen-1,4-bisalkil-santonenatlar sürtkü yağlarına siyrlməyə qarşı aşqarlar kimi.

(57) Formulu

2-butenilen-1,4-salkilsantogenatları sürtkü yağları üçün siyrlməyə qarşı aşqarlar kimi.

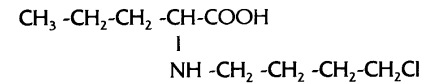
- (11) i2002 0040
(20) 20.12.2002
(21) № a2000 0175
(22) 24.07.2000
(51)⁷C 07 C 229/00, A 61 K 31/195
(71) Raxmanin Vladimir Timofeyev (AZ)
(72) Babayev Elxan Fikrət oğlu Raxmanin Vladimir Timofeyev oğlu Əliyeva Nahidə Rafiq qızı Allahverənov Ceyhun Adil oğlu Raxmanin Aleksey Vladimiroviç
(73) Raxmanin Vladimir Timofeyev (AZ)
(54) Baktersid təsir göstərən N-(β -sianetil)- β -aminopropion turşusu.
(57) Baktersid təsir göstərən formulu

N-(β -sianetil)- β -aminopropion turşusu.

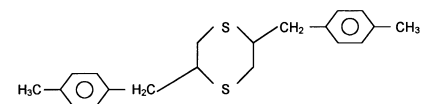
- (11) i2002 0041
(20) 20.12.2002
(21) № a2000 0176
(22) 24.07.2000
(51)⁷C 07 C 229/00, A61 K 31/195
(71) Raxmanin Vladimir Timofeyev (AZ)
(72) Raxmanin Vladimir Timofeyev oğlu Raxmanin Aleksey Vladimiroviç
(73) Raxmanin Vladimir Timofeyev (AZ)
(54) Baktersid və biostimulyator təsir göstərən N-(γ -xlorpropil)- α -aminvalerian turşusu «VTR-3».

(57) Baktersid və biostimulyator göstərən formulu

N-(γ -xlorpropil)- α -aminovalerian turşusu.

- (11) i2002 0016
(20) 25.11.2002
(21) № 98/001073
(22) 24.03.98
(51)⁷C 07 D 339/08
(71) Azərbaycan Elmlər Akademiyası Aşqarlar Kimyası İnstitutu (AZ)
(72) Məhərrəmov Abel Məmmədli oğlu Qurbanova Mələhət Müsrət qızı Allahverdiyev Mirzə Ələkbər oğlu Musayeva Mınəxanım Ənvər oğlu
(73) Azərbaycan Elmlər Akademiyası Aşqarlar Kimyası İnstitutu (AZ)
(54) 2,5-bis-(4-metilbenzil)-1,4-ditan transmissiya yağlarına yeyilmə əleyhinə aşqar kimi.
(57) Formulu

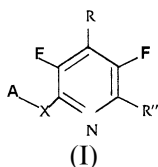

olan 2,5-bis-(4-metilbenzil)-1,4-ditan transmissiya yağlarına yeyilmə əleyhinə aşqar kimi.

- (11) i2002 0054
(20) 25.12.02
(21) № 99/001462
(22) 21.05.98
(51)⁷C 07 D 401/12, A 01 N 43/40
(31) 08/886 772
(32) 30.05.97
(33) US
(71) American Cyanamid Company (US)
(72) Tomas Mayer Ştefan Şayblix Helmut Ziqfrid Baltruşad
(73) American Cyanamid Company (US)
(74) Məmmədova B.

(54) 3,5-diflüorpiridinlər, onların alınması üsulu və flüoridinlər, onların alınması üsulu və 3,5-diflüoridinlər əsasında herbisid kompozisiya.

(57) 1. Ümumi formulu

olan 3,5 diflüorpiridinlər,

burada A vajib olmayaraq əvəz edilmiş aril qrupunu və ya vajib olmayaraq əvəz edilmiş 5 və ya 6-üzvlü azrsaxlayan heteroaromatik qrupu və ya diflüorbenzodioksolil qrupunu göstərir;

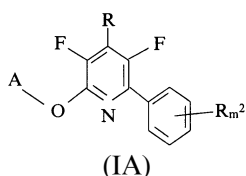
R" vajib olmayaraq əvəz edilmiş fenil və ya tienil qrupunu göstərir;

R halogen atomunu və ya vajib olmayaraq əvəz edilmiş alkil, alkenil, alkinil, alkoksil, alkoksialkil, alkiltio, alkilamino, dialkilamino, alkilsulfonyl qrupunu və ya nitro, hidroksi, amino, halogenalkil, haloqenalkoksil, halogenalkiltio və ya SF₅ qrupunu göstərir və X oksigen və ya kükürd atomunu göstərir.

2. Bənd 1 görə birləşmə onunla fərqlənir ki, A halogen atomları, alkil qrupları, alkoksil qrupları, sian qrupu, halogenalkil qrupları, halogenalkoksil qrupları, alkiltio qrupu, halogenalkiltio qrupu və ya SF₅ qrupdan seçilmiş bir və ya bir neçə eyni və ya müxtəlif əvəzedijilərlə əvəz edilmiş fenil, piridil və ya pirazolil qrupunu göstərir.

3. Bənd 1 görə birləşmə onunla fərqlənir ki, R" halogen atomları, alkil qrupları, alkoksil qrupları, sian qrupu, halogenalkil qrupları, halogenalkoksil qrupları, alkiltio qrupu, halogenalkiltio qrupu və ya SF₅ qrupundan seçilmiş, bir və ya bir neçə eyni və müxtəlif əvəzedijilərlə əvəz edilmiş fenil və ya tienil qrupunu göstərir.

4. IA formullu birləşmə

burada A 3-triflüormetilfenil, 2-xlor-pirid-4-ili, 2-triflüormetilpirid-4-ili, 2-diflüormetoksipirid-4-ili və ya 1-metil-3-triflüormetilpirazol-5-ili göstərir, R yuxarıda göstərilən mənaya malikdir; R² hər biri asılı olmayaraq hidrogen atomunu və ya flüor atomunu göstərir, onlardan biri və ya ikisi, həmçinin, xlor və ya bromu və ya triflüormetil, triflüormetoksil və ya sian qrupunu göstərə bilər, onlardan biri, həmçinin J₁-J₄ alkil qrupunu, xüsusilə də, tretbutil göstərə bilər, m isə o və ya 1-dən 5-ə kimi seçilmiş, xüsusilə də, 1 və ya 2, tam ədədə bərabərdir.

5. Aşağıdakılardan ibarət olan qruplardan seçilmiş birləşmə.

3,5-diflüor-4-metil-2-(1'-metil-3'-triflüormetilpirazol-5'-iloksi)-6-(4"-triflüormetilfenil) piridin,

3,5-diflüor-4-metil-2-(1"-3"-triflüormetilpirazol-5"-iloksi) piridin,

6-(4"-xlorpirid-4'-iloksi) 3,5-diflüor-4-metil-6-(4"-triflüormetilfenil) piridin,

3,5-diflüor-2-(2'-triflüormetoksipirid-4'-iloksi)-4-metil-6-(4" triflüormetilfenil)piridin,

6-(5"-xlor-2"-il)-3,5-diflüor-4-metil-2-(1'-metil-3'-triflüormetilpirazol-5'-iloksi) piridin,

2-(2'-xlorpirid-4'-iloksi)-3,5-diflüor-4-metil-6-(3"-triflüormetilfenil) piridin,

3,5-diflüor-4-metil-2 (1'-metil-3'-triflüormetilpirazol-5'-iloksi)-6-(5"-triflüormetiltien-2"-il) piridin,

3,5-diflüor-4-metil-2-(1'-metil-3'-triflüormetilpirazol-5'-iloksi)-6-(4"-flüorfenil) piridin,

3,5-diflüor-4-metoksi-2(1'-metil-3'-triflüormetilpirazol-5'-iloksi)-6-(4"-triflüormetilfenil) piridin,

3,5-diflüor-4-etoksi-2(1'-metil-3'-triflüormetilpirazol-5'-iloksi)-6-(4"-triflüormetilfenil) piridin,

3,5-diflüor-4-metoksi-2(3'-triflüormetilfenoksi)-6-(4" -triflüormetilfenil) piridin,

3,5-diflüor-4-metil-2-(2'-sianopirid-4'-iloksi)-6-(4"-triflüormetilfenil) piridin,

3,5-diflüor-4-metil-2-(1'-metil-3'-sianopirazol-5'-iloksi)-6-(4" -triflüormetilfenil) piridin,

3,5-diflüor-2-(3'-diflüormetoksifenoksi)-4-metil-6-(4"-triflüormetilfenil) piridin,

3,5-diflüor-4-metil-2-(3'-triflüormetoksifenoksi)-6-(4" -triflüormetilfenil) piridin,

2-(3' -sianofenoksi)-3,5-diflüor-4-metil-6-(4" -triflüormetilfenil) piridin,

3,5-diflüor-4-metil-2-(1'-metil-3'-izopropilpirazol-5'-iloksi)-6-(4" -triflüormetilfenil) piridin,

3,5-diflüor-4-metil-2-(1'-metil-3' triflüormetoksipirazol-5'-iloksi) -6-(4"-triflüormetilfenil) piridin;

3,5-diflüor-4-metil-2-(2', 2', 2'-triflüoretoksi) pirid-4'-flokət)-6-(4" -triflüormetilfenil) piridin,

3,5-diflüor-4-metil-6-(4' -triflüormetilfenil)-2-(3" -triflüormetiltiofenoksi) piridin,

3,5-diflüor-4-metil-6-(4' -tretbutil-fenil)-2-(3" -triflüormetilfenil-fenoksi) piridin,

3,5-diflüor-4-metil-2-(1'-etil-3' triflüormetilpirazol-5' -iloksi)-6-4" triflüormetilfenil) piridin,

3,5-diflüor-4-metil-6-(4" -izopropilfenil)-2-(3" -triflüormetilfenoksi) piridin,

6-(4' bromfenil) - 3,5 - diflüor-4-metil-2-(3" triflüormetilfenoksi) piridin,

3,5-diflüor-4-metil-2-(1'-metil-3'-triflüormetil-4'-flüorpirazol- 5' -iloksi) - 6 (4"-triflüormetilfenil) piridin,

3,5-diflüor-4-metil-2-(1'-metil-3'-triflüormetil-4'-xlorpirazol-5'-iloksi)-6-(4"-triflüormetilfenil) piridin,

3,5-diflüor-4-metil-2-(1'-metil-3'-triflüormetilpirazol-5'-iloksi)-6-(4"-triflüormetilfenil) piridin,

3,5-diflüor-4-metil-2-(1'-metil-3'-triflüormetilpirazol-5'-iloksi)-6-(4"-triflüormetiltiofenil) piridin,

3,5-diflüor-6-(4'-diflüormetiltiofenil)-4'-metil-2-2(1"-metil-3"-triflüormetilpirazol-5'-iloksi) piridin,

3,5-diflüor-4-metil-6-(4'-etilfenil)-2-(1"-metil-3"-triflüormetilpirazol-5"-iloksi) piridin,

3,5-diflüor-6-(2',4'-diflüorfenil)-4-metil-2-(1"-metil-3"-triflüormetilpirazol-5"-iloksi) piridin,

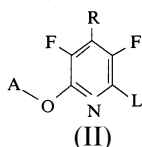
3,5-diflüor-4-xlor-2(1'-metil-3'-triflüormetilpirazol-5'-iloksi)-6-(4"-triflüormetilfenil) piridin,

3,5-diflüor-4-xlor-2(3'-triflüormetilfenoksi)-6-(4"-triflüormetilfenil) piridin,

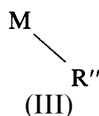
3,5-diflüor-4-metiltio-2-(1'-metil-3'-triflüormetilpirazol-5'-iloksi)-6-(4"-triflüormetilfenil) piridin və

3,5-diflüor-4-metil-2-(3'-triflüormetilfenoksi)-6-(4''-triflüormetilfenil)piridin.

6. Seçilmiş birləşmələrin ardıcıl qarşılıqlı təsiri ilə I ümumi formulda birləşmənin alınması üsulu onunla fərqlənir ki, ona II ümumi formuluna uyğun gələn birləşmənin

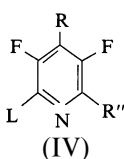

burada A, R və N göstərilmiş mənaya malikdir, L isə molekuldan ayrılan qrupdur, III ümumi formulda birləşmə ilə reaksiyası daxildir:

burada R'' və m göstərilmiş mənaya malikdir, M isə çarpaz birləşdirilmə reaksiyası şəraitində Li, Mg, Zn, B, Sn-dan ibarət olan qruplardan seçilmiş sərbəst və ya kompleks tərkibindəki metal atomunun göstərir.

7. Seçilmiş birləşmələrin ardıcıl qarşılıqlı təsiri ilə I ümumi formulda birləşmənin alınması üsulu onunla fərqlənir ki, ona IV ümumi formuluna malik uyğun gələn birləşmənin

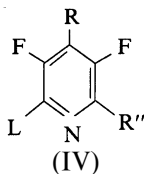

V ümumi formulda birləşmə ilə reaksiya daxildir:

burada A, R'', R və X bənd I kimi təyin edilir; L uyğun gələn molekuldan ayrılan qrupu göstərir; M¹ isə çarpaz birləşdirilmə reaksiyası şəraitində Li, Mg, Zn, B, Sn-dan ibarət olan qruplardan seçilmiş sərbəst və ya kompleks tərkibindəki metal atomunu göstərir.

7. Seçilmiş birləşmələrin ardıcıl qarşılıqlı təsiri ilə I ümumi formulda birləşmənin alınması üsulu onunla fərqlənir ki, ona IV ümumi formuluna malik uyğun gələn birləşmənin

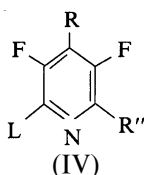

V ümumi formulda birləşmə ilə reaksiyası daxildir:

burada, A, R'', R və X bənd I kimi təyin edilir; L uyğun gələn molekuldan ayrılan qrupu göstərir; M¹ isə metal atomunu göstərir.

8. IV formulda birləşmə

burada R, A, R'' və L bənd 1-də göstərilən mənaya malikdir.

9. Daşıyıcı və aktiv maddə saxlayan herbisid kompozisiya onunla fərqlənir ki, aktiv maddə bənd 1-ə görə ümumi formulda birləşmələrin, ən azı, biridir.

10. Bənd 1 görə ümumi formulda birləşmədən öz-özlüyündə və ya bənd 9 görə kompozisiyanın tərkibində herbisid kimi istifadə edilməsi.

(11) i2002 0062
(20) 26.12.2002
(21) № a2000 0184
(22) 11.08.2000
(51) C 07 D 487/22

(71) «Neftin, Qazın Geotexnoloji Problemləri və Kimya» Elmi-Tədqiqat İnstitutu (AZ)

(72) Şabanov Aliməmməd Lətif oğlu
Ramazanova Elmira Emin qızı
Məmmədov Çingiz İsrail oğlu
Salem Monem
İbrahimova Sinduz Məmməd qızı

(73) «Neftin, Qazın Geotexnoloji Problemləri və Kimya» Elmi-Tədqiqat İnstitutu (AZ)

(54) Neftdən ayrılmış metalporfirin konsentratları əsasında fərdi metalporfirin komplekslərinin alınma üsulu.

(57) Neftdən ayrılmış metalporfirin konsentratları əsasında fərdi metalporfirin komplekslərinin alınma üsulu, onunla fərqlənir ki, metalporfirin konsentratı su ilə qarışdırılır, xlorid turşusu ilə pH=1±0 qədər turşulaşdırılır, su layını ayırdıqdan sonra demetallaşmış və qurudulmuş porfirin kompleksini xlorformla həll edirlər və detallaşmış porfirin kütləsindən 15-17 kütlə % miqdarında götürülmüş lazımi metalın xlorid duzu ilə işləyirlər.

(11) i2002 0053

(20) 25.12.02

(21) № 99/001510

(22) 11.10.99

(51) C 07 D 491/04, 498/04, 513/04, A 61 K 31/435

(31) 97201045.8

(32) 08.04.97

(33) EP, DE

(86) PCT/EP 98/02136 02.04.98

(71) Yansen Farmasetika N.V. (BE)

(72) KENNİS, Lyudo, Edmond Cozefin (BE)

LAV, Kristofer, Djon (BE)

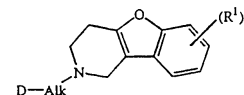
BİŞOFF, Fransua, Pol (BE)

(73) Yansen Farmasetika N.V. (BE)

(74) Məmmədova B.A. (AZ)

(54) 1,2,3,4 - tetrohidrobenzofuro /3,2-C/ piridin törəmələri.

(57) 1.

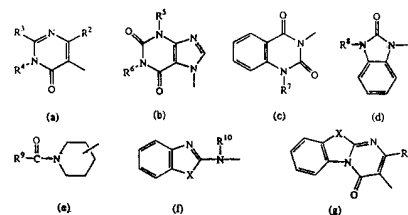

formullu birləşmə,

onun N-oksidi forması, əjzaçılıqda lazım olan birləşmə duzları və ya stereokimyəvi izomer forma, harda hər bir R', asılı olmayaraq, hidrogeni, C₁₋₄ alkili, nitron, hidroksi və ya alkiloksini göstərir; Alk C₁₋₄ alkandildir;

n 1 və ya 2 bərabərdir ;

D 1 və ya 2-benzimidazolili, 2(3H) benzoksazolan-3-ili və ya

formullu radikalı göstərir harda

hər bir X, asılı olmayaraq, O, S və ya NR¹² göstərir; R₂ hidrogeni, C₁₋₆ alkili, arili və ya aril C₁₋₆ alkili göstərir;

R³ hidrogeni, C₁₋₆-alkili, C₁₋₆ alkiloksini, C₁₋₆ alkiltionu, C₁₋₆ amini və ya mono-və ya di (C₁₋₆ alkil) amini göstərir;

R⁴, R⁵, R⁶, R⁷, R⁸, R⁹, R¹⁰, R¹¹, və R¹² hər biri, asılı olmayaraq, hidrogeni və ya C₁₋₆ alkili göstərir;

R⁹ hidrogeni, 1-6 alkili və ya arili göstərir; və ya R³- və R⁴ birlikdə götürüldükdə – R³-R⁴-formullu ikivalentli radikal əmələ gətirə bilər:
-CH₂-CH₂-CH₂ (a-1);
-CH₂-CH₂-CH₂-CH₂- (a-3);
-CH=CH-CH₂- (a-3);
-CH₂-CH=CH- (a-4); və ya
-CH=CH-CH=CH- (a-5)

harda (a-1)-dən (a-5) kimi göstərilmiş radikalın bir və ya iki hidrogen atomunun hər biri asılı olmayaraq, halogenlə, C₁₋₆, aril C₁₋₆ alkillə, triflüormetillə, hidrokso, C₁₋₆ alkoksi və ya C₁₋₁₀ alkilkarboniloksi ilə əvəz edilə bilər və ya harda mümkündürsə, iki heminal hidrogen atomu C₁₋₆ alkilidənə və ya aril C₁₋₆ alkilidənə əvəz edilə bilər və ya R³-R⁴, həmçinin

-S-JH₂-JH₂- (a-6);
-S-JH-JH₂-JH₂ (a-7);
-S-JH=JH- (a-8);
-NH-JH₂-JH₂- (a-9);
-NH-JH₂-JH₂-JH₂ (a-10);
-NH-JH=JH- (a-11);
-NH-JH=N- (a-12);
-S-JH=N- (a-13); və ya
-JH=JH-O- (a-14);
göstərə bilər,

harda (a-6)-dan (a-14)-ə kimi göstərilmiş radikalın bir və ya harda mümkündürsə, ikisi və ya üçü, hər biri asılı olmayaraq, C₁₋₆ alkillə və ya arillə əvəz oluna bilər və aril fenili və ya holegenlə və ya C₁₋₆ alkillə əvəz edilmiş fenili göstərir.

2. Bənd 1-ə görə birləşmə onunla fərqlənir ki, D 1-benzimidazolili; 2 (3H) benzoksazolun-3-ili göstərir və ya D (a) formullu radikalı göstərir, harda R³ C₁₋₆ alkiltiondur və R⁴ C₁₋₆ alkildir; və ya harda R³ və R⁴ birlikdə götürüldükdə (a-2) və ya (a-5) formullu ikivalentli radikalı əmələ gətirir, harda ki, göstərilmiş radikalın bir və ya iki hidrogen atomunun hər biri, asılı olmayaraq, halogenlə, C₁₋₆ alkillə, C₁₋₆ alkoksi ilə aril C₁₋₆ alkillə, triflüormetillə, amino, hidrokso, C₁₋₆ alkoksi və ya C₁₋₁₀ alkilkarboniloksi

ilə əvəz edilə bilər və ya harda mümkündürsə, iki heminal hidrogen atomu C₁₋₆ alkilidənə və ya aril C₁₋₆ alkilidənə əvəz edilə bilər və ya (a-6), (a-7), (a-8), (a-11) və ya (a-14) formullu ikivalentli radikalda göstərilmiş radikalın hidrogen atomunun biri və ya harda mümkündürsə iki və ya üçü, hər biri asılı olmayaraq, C₁₋₆ alkillə və ya arillə əvəz oluna bilər və ya D(b) formullu radikalı göstərir, harda ki, R⁵ və R⁶ C₁₋₆ alkildir və ya D(j) formullu radikalı göstərir, harda ki, R⁷ hidrogendir; və ya D (d) formullu radikalı göstərir, harda R⁸ hidrogen və ya C₁₋₆ alkildir; və ya D(e) formullu radikalı göstərir, harda R⁹ arildir; və ya D(f) formullu radikalı göstərir, harda ki, XS, R¹⁰ isə hidrogendir; və ya D(d) formullu radikalı göstərir, harda X S-dir, R¹¹ isə C₁₋₆ alkili göstərir.

3. Bənd 1-ə və ya 2-ə görə birləşmə, hansı ki, n 1 bərabərdir, R¹ isə hidrogeni, xloru, flüoru, metili və ya nitronu göstərir və ya n 2 bərabərdirsə, R¹ isə metoksini göstərir.

4. İstənilən b.b 1-3 görə birləşmə onunla fərqlənir ki, R¹ hidrogeni göstərir və D(a) formullu radikalı göstərir, hansı ki, R³ və R⁴ birlikdə götürüldükdə (a-2) və ya (a-5) formullu ikivalentli radikalı əmələ gətirir, harda ki, bir və ya iki hidrogen atomunun, hər biri asılı olmayaraq, halogenlə, metillə, metoksi ilə arilmetillə, triflüormetillə, amino və ya hidrokso ilə əvəz edilə bilər; və ya iki heminal hidrogen atomu arilmetilənə əvəz oluna bilər və ya R³ və R⁴ birlikdə götürüldükdə (a-6), (a-7), (a-8), (a-11) və ya (a-14) formullu ikivalentli radikalı əmələ gəlir, harda ki, bir və ya harda mümkündürsə, iki və ya üç hidrogen atomu metillə əvəz edilmişdir.

5. Bənd 1 görə birləşmə onunla fərqlənir ki, birləşmə 3-[2-(3,4-dihidrobenzofuro[3,2-e]piridin-2(1H)-il)etil]-2-metil-4H-piridino[1,2-a]pirimidin-4-on;

6-[(3,4-dihidrobenzofuro[3,2-s]piridin-2(1H)-il)etil]-7-metil-5H-tiazolo[3,2-a]pirimidin-5-on;

6-[(3,4-dihidrobenzofuro[3,2-e]piridin-2(1H)-il)etil]-3,7-dimetil-5H-tiazolo [3,2-a] pirimidin-5-on;

3- [2 - [3,4-dihidrobenzofuro [3,2-s] piridin(2H)-il)etil]-2,7-dimetil-4H-pirido[1,2-a]pirimidin-4-oni;

onun N-oksadini, əzəcəliqda lazım olan birləşmə duzlarını və stereokimyəvi izomer formaları göstərir.

6. İstənilən bəndlər 1-5 görə birləşmə dərman vasitəsi kimi xarakterizə olunur.

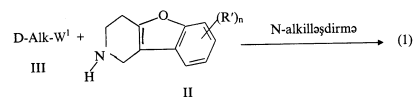
7. İstənilən bəndlər 1-6 görə birləşmə depressiya və ya Parkinson xəstəliyinin müalicəsinə görə dərman vasitəsinin alınması üçün yararlıdır.

8. Əzəcəliqda lazım olan daşıyıcı saxlayan kompozisiyası onunla fərqlənir ki, o aktiv inqrediyent kimi terapevtik effektiv miqdarda istənilən bəndlər 1-5 birləşməni saxlayır.

9. Bənd 8-ə görə kompozisiyanın alınması üsulu onunla fərqlənir ki, istənilən 1-5 görə birləşmə aktiv inqrediyent kimi homogen qarışıqda əzəcəliqda lazım olan daşıyıcı ilə birləşdirilir.

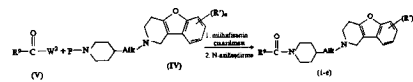
10. Bənd 1-ə görə birləşmənin alınması üsulu onunla fərqlənir ki, ona daxildir:

a) (II) formullu 1,2,3,4- tetrahidrobenzofurano [3,2-j] piridin törəməsi (III) formullu alkiləşdirici reagentlə N-alkilləşdirilir.

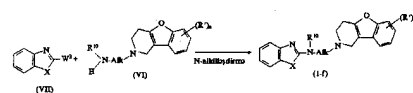
harda W¹ uyğun gələn uzaqlaşdırılan reaksiya qrupunu göstərir, D, Alk və R¹ isə b.1-də təyin edilmişdir.

b) N-Mühafizə olunmuş aralıq birləşmədən (IV) mühafizənin kənarlaşdırılması və sonra alınmış aralıq birləşmənin (V) formullu asil törəməsi ilə N-asilləşdirilməsi

harda R mühafizə qrupunu göstərir, W² uyğun gələn uzaqlaşdırılan reaksiya qrupunu göstərir, R¹ və R⁹ Alk isə bənd 1-də təyin edilmişdir; nəticədə (1-F) formullu birləşmə alınır;

j) (VI) formullu aminin (VII) formullu aralıq maddə ilə N- alkiləşdirilməsi

harda W^3 uyğun gələn uzaqlaşdırılan reaksiya qrupunu göstərir.

X, Alk, R^1 və R^{10} isə bənd 1-də təyin edilmişdir; nəticədə (1-f) formullu birləşmə alınır.

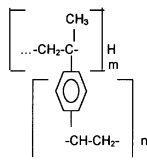
d) Əgər (1) formullu birləşmələrin bir-birinə məlum çevrilmələrin köməyiylə çevrilməsi arzu olunarsa və sonra (1) formullu birləşmələrin zəhərli olmayan terapevtik turşu birləşmə duzlarına turşu ilə qarşılıqlı təsir yolu ilə və ya onların zəhərli olmayan terapevtik aktiv əsası birləşmə duzlarına əsasla qarşılıqlı təsir yolu ilə çevrilməsi və ya əksinə, qələvi ilə qarşılıqlı təsir yolu ilə turşu birləşmə duzlarının sərbəst çevrilməsi və ya turşu ilə qarşılıqlı təsir yolu ilə əsası birləşmə duzlarının sərbəst turşuya çevrilməsi arzu edilirsə,

və əgər, onların stereokimyəvi izomer formaları və ya N-oksidlər arzu olunarsa.

C 08

- (11) i2002 0014
(20) 25.11.2002
(21) № 98/001093
(22) 05.05.99
(51) C 08 F 8/02, C 08 F 12/08
(71) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Aşqarlar Kimyası İnstitutu (AZ)
(72) Əhmədov Ələddin İslam oğlu Fərzəliyev Vəqif Məcid oğlu Sadıxov Kamil İsmayıl oğlu Həmidova Ceyhun Şəfayət qızı İsakov Elxan Urşan oğlu İsmayılova Nelufər Camal qızı
(73) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Aşqarlar Kimyası İnstitutu (AZ)
(54) Oliqoalkilpolistirollar neft yağlarına özlülük aşqarı kimi.

(57) Ümumi formulu

$n = 100-110$

$m = 18-20$

olan oliqoalkilpolistirollar neft yağlarına özlülük aşqarı kimi.

- (11) i2002 0056
(21) № 99/001239
(22) 30.06.98
(51) C 08 F 10/02, 4/24
(31) 08/566, 453
(32) 01.12.1995
(33) US
(71) Chevron Chemical Company LLS (US)
(72) Cene E, Kellum Robert L, Batcelor
(73) Chevron Chemical Company LLS (US)
(74) Məmmədova B.A.
(54) Olefinlərin polimerləşməsi üsulu.

(57) 1. Olefinlərin prolimerləşməsi üsulu, polimerləşmə şəraitində kontaktlanan katalizator, polimerləşmə ləngidijisi, etilen və mümkündür ki, 3-dən 8-ə kimi karbon atomuna malik olan olefindən ibarət olub, onunla fərqlidir ki, katalizator xrom oksidi, titan polimerləşmə ləngidijisi su, spirtlər, aldehidlər, ketonlar, mürəkkəb efirlər, üzvi turşular və onların qarışığı daxil olan qruplardan seçilir,

2. Bənd 1 görə üsul onunla fərqlənir ki, polimerləşmə ləngidijisi təzə etilnin milyon moluna düşən təqribən 0,01 moldan təqribən 10 mola kimi miqdarda iştirak edir.

3. B.2 görə üsul onunla fərqlənir ki, polimerləşmə ləngidijisi təzə etilenin milyon moluna düşən 0,01 moldan 8 mol miqdara kimi iştirak edir.

4. Bənd 3 görə üsul onunla fərqlənir ki, polimerləşmə ləngidijisi təzə etilenin milyon moluna düşən 0,01 moldan 5 mol miqdara kimi iştirak edir.

5. Bənd 1 görə üsul onunla fərqlənir ki, polimerləşmə ləngidijisi su, spirt və ya mürəkkəb efirdir.

6. Bənd 5 görə üsul onunla fərqlənir ki, polimerləşmə ləngidijisi su, etanol və ya etilasetatdır.

7. Bənd 1 görə üsul onunla fərqlənir ki, polimerləşmə ləngidijisi etilenlə kontakta girməzdən əvvəl katalizatorla kontakta girir.

8. Bənd 1 görə üsul onunla fərqlənir ki, alınmış polietilenin ərimə axını göstərijisi 85-dən 150-yə kimi təşkil edir.

9. Bənd 4 görə üsul onunla fərqlənir ki, polimerləşmə ləngidijisi analoci şəraitdə alınmış polimerləşmə ləngidijisi olmayan polimerlə

müqayisədə ərimə axını göstərijisini, ən azı, 2 vahid artırmaq üçün kifayət edən miqdarda iştirak edir.

10. Bənd 1 görə üsul onunla fərqlənir ki, katalizatorla xromun miqdarı katalizatorun ümumi kütləsinə görə hesablandıqda təqribən 0,1-dən təqribən 0,1 küt.%-ə kimi təşkil edir.

11. Bənd 10 görə üsul onunla fərqlənir ki, katalizatorla xromun miqdarı katalizatorun ümumi kütləsinə görə hesablandıqda təqribən 0,1-dən təqribən 10 küt.%-ə kimi təşkil edir.

12. Bənd 1 görə üsul onunla fərqlənir ki, katalizatorla titanın miqdarı katalizatorun ümumi kütləsinə görə hesablandıqda təqribən 0,1 küt.% artıqdır.

13. Bənd 12 görə üsul onunla fərqlənir ki, katalizatorla titanın miqdarı katalizatorun ümumi kütləsinə görə hesablandıqda təqribən 0,1-dən təqribən 10 küt.%-ə kimi təşkil edir.

14. Bənd 12 görə üsul onunla fərqlənir ki, qeyri-üzvi çətin əriyən oksid silisium dioksiddir.

15. Bənd 14 görə üsul onunla fərqlənir ki, həm də oksigen iştirak edir.

16. Bənd 15 görə üsul onunla fərqlənir ki, həm də 3-dən 8-ə kimi karbon atomu olan alfa-oleyin somonomeri polimerləşdirilir.

17. Bənd 16 görə üsul onunla fərqlənir ki, somonomer buten-1 və ya heksen-1-dir və etilenin ümumi kütləsinin 0,01-dən 10 mol.%-ə kimi miqdarında iştirak edir.

18. Bənd 1 görə üsul onunla fərqlənir ki, polimerləşmə şəraitində 380J-dən 1210J-yə kimi intervalda temperatur və 7-dən 35 atm.-ə kimi intervalda təzyiq daxildir.

19. Bənd 18 görə üsul onunla fərqlənir ki, polimerləşmə qaz fazasında polietilen və katalizatorun psevdoma yerləşmiş təbəqəsində həyata keçirilir.

- (11) i2002 0032
(20) 06.12.2002
(21) № 99/001601
(22) 17.03.99
(51) C 08 F 246/00, 2/06, C 08 L 57/00
(31) 9619419.6
(32) 18.09.96
(33) GB

(86) PCT/GB 97/02529 16.09.97

(71) Bradford Universiti (GB)

(72) İQLEND, Donald

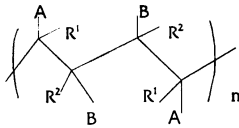
KROUDER, Nikolas Con

(73) Bradford Universiti (GB)

(74) Məmmədova B.A. (AZ)

(54) Polimer birləşmə, onun alınma üsulu, tərkib və onun alınma üsulu, material və onun alınma üsulu, neftin və ya neft məhsullarının yığılması və/və ya ayrılması və/və ya emulqasiyası üsulu.

(57) 1. Polimer birləşmə

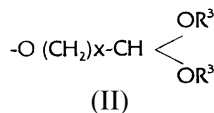
formula malik olub, harada ki, A və B qrupları eyni və ya müxtəlifdir, mümkün əvəz olunmuş aromatik və heteroaromatik qrupdan seçilmişlər, ən azı onlardan biri nisbi poliyar qrupa və ya atoma malikdir, R¹ və R² müstəqil olaraq, nisbi qeyri-polar atomlara və ya qruplara malikdir, n isə tam ədəddir.

2. 1-ji bənd üzrə birləşmə onunla fərqlənir ki, A və B müxtəlif qruplardır.

3. 1-ji və 2-ji bəndlər üzrə birləşmə onunla fərqlənir ki, A və B qruplarından biri karbonil və ya asetal qrupları olan mümkün əvəz edijiyə malikdir.

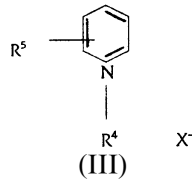
4. 3-jü bənd üzrə birləşmə onunla fərqlənir ki, A və B qruplarından digəri alkil qrupu olan mümkün əvəz edijiyə malikdir.

5. Əvvəlki bəndlərdən hər hansı biri üzrə birləşmə onunla fərqlənir ki, A qrupu formil qrupu ilə və ya ümumi formulu

olan qrupla əvəz olunmuş fenil qrupudur, harada ki, X 1-dən 6-ya kimi tam ədəddir, hər R³ isə müstəqil olaraq, alkil və ya fenil qrupudur və ya birlikdə alkalen qrupu əmələ gətirirlər.

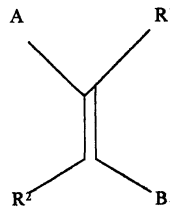
6. Əvvəlki bəndlərdən hər hansı üzrə birləşmə onunla fərqlənir ki, B qrupu

ümumi formullu qrupdur, R⁴ hidrogen atomu və ya alkil və ya Aralkil qrupudur, R⁵ hidrogen atomu və ya alkil qrupudur, X isə güclü turşu xassələri olan iondur.

7. Əvvəlki bəndlərdən hər hansı üzrə birləşmə onunla fərqlənir ki, hidrogen atomundan və ya əvəz olunmuş alkil qrupundan seçilmişdir.

8. Polimer birləşmələrin alınması üsulu sulu həlledijidə

ümumi formullu birləşmənin olmasını təmin edir, harada ki, A, B, R¹ və R² yuxarıdakı bəndlərdən birində göstərilirdi kimidir, onunla fərqlənir ki, göstərilən polimer birləşməni almaq üçün 1 formullu birləşmədə J=J qruplarının bir-birilə reaksiyasını keçirməklə 1-7 bəndlərdən hər hansı biri üzrə polimer birləşmə alırlar.

9. 8-ji bənd üzrə üsul onunla fərqlənir ki, 1 ümumi formullu birləşmə göstərilən həlledijidə elə konsentrasiyadadır ki, bu birləşmənin molekulları aqreqasiyaya məruz qalırlar.

10. 8 və 9-ju bəndlər üzrə üsul onunla fərqlənir ki, fotokimyəvi reaksiyanın gedişində göstərilən birləşmədə J=J qruplarının qarşılıqlı təsiri həyata keçirilir.

11. 8-10-ju bəndlərdən hər hansı biri üzrə üsul onunla fərqlənir ki, 1 birləşmənin molekulları göstərilən həlledijidə aqreqatlar və ya misellər gətirirlər ki, onlarda J = J əlaqələri bir-birinə nisbətən elə nizamlanıb ki, molekullar bir-birinə paralel olaraq, effektiv surətdə bir sıraya düzülür.

12. 8-11-ji bəndlərdən hər hansı biri üzrə üsul onunla fərqlənir ki, 1 birləşmənin molekulları bir sıraya elə düzülür ki, A və B qrupları bir-birilə yanaşı olur.

13. Tərkibin hazırlanması üsulu, həlledijidə digər polimer birləşmə ilə birlikdə polimer birləşmələrin möhkəm qarışdırılmasını təmin etməklə onunla fərqlənir ki, polimer birləşmələrdən biri kimi, 1-7 bəndlərdən hər hansı biri üzrə və ya 8-12-ji bəndlərdən hər hansı biri üzrə üsulla alınan polimer birləşmə istifadə edirlər.

14. 13-jü bənd üzrə üsul onunla fərqlənir ki, göstərilən digər polimer birləşmə 1-7-ji bəndlər üzrə göstərilən polimer birləşmə və ya 8-12-ji bəndlər üzrə üsulla alınan polimer birləşmə ilə qarşılıqlı təsirdə ola bilən bir və ya bir neçə funksional qrupa malikdir.

15. 13 və ya 14-jü bəndlər üzrə üsul onunla fərqlənir ki, göstərilən polimer birləşmə mümkün əvəz edilmiş polivinil spirtindən, polivinilasetatdan, polialkilenqlikollardan, kollogendən (və onların istənilən komponentindən) seçilmişdir.

16. İki polimer birləşmədən ibarət olan tərkib onunla fərqlənir ki, onların biri kimi 1-7-ji bəndlərdən hər hansı üzrə polimer birləşmə, digəri kimi 13-15 bəndlərdə təsvir olunan polimer birləşmə istifadə edirlər.

17. İki polimer birləşmədən ibarət tərkibin həlledijidə olmasını təmin edən və göstərilən polimer birləşmələrin bir-birilə reaksiyasını keçirən materialın alınması üsulu onunla fərqlənir ki, tərkib kimi 1-6-ji bənd üzrə alınan və ya 13-15-ji bəndlərdən hər hansı üzrə üsulla alınan tərkib istifadə edirlər. 17-ji bənd üzrə üsul turşusunun iştirakı ilə fərqlənir.

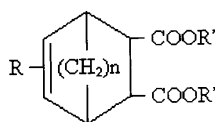
18. 17-ji bənd üzrə üsul turşusunun iştirakı ilə fərqlənir.

19. Neftin (və ya neft məhsullarının) yığılması və/və ya ayrılması və/və ya emulqasiyası üsulu, neftin (və ya neft məhsullarının) reagentlə kontakta girməsindən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, reagent kimi 17 və ya 18 bəndlər üzrə reaksiya qarışığı ilə istifadə edirlər, göstərilən nefti (və ya neft məhsulları) göstərilən qarışıqla elə kontakt edirlər ki, neft (və ya neft məhsulları) əmələ gələn materialın tərkibinə daxil olmuş olurlar.

20. 17-19-jü bəndlərdən hər hansı biri üzrə üsulla hazırlanan material.

- (11) i2002 0015
(20) 25.11.2002
(21) № 96/000779
(22) 21.12.95
(51) C 08 L 27/06, C 08 K 13/02
(71) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyasının Y.Məmmədəliyev adına Neft-Kimya Prosesləri İnstitutu (AZ)
(72) Həsənov Arif Həsən oğlu Musayev Musa Ramazan oğlu Əzizov Akif Həmid oğlu Əliyeva Leylufər İmran qızı Nağıyev Ənvər Vilayət oğlu Hüseynov Nizami Süleyman oğlu Səmədova Tamella Əhməd qızı Əfəndiyeva Kəmalə Musa qızı
(73) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyasının Y.Məmmədəliyev adına Neft-Kimya Prosesləri İnstitutu (AZ)
(54) Polimer kompozisiyası.

(57) Polivinylorid əsasında polimer kompozisiyası tərkibi efir plastifikatoru, stabilizator, dolduruju komponent və piqmentdən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, efir plastifikatoru kimi 2-əsaslı hidroaromatik karbon turşuları sırasından dialkil və dialkoksialkil efirləri ümumi formulu

$n = 0$ və ya 1

harada ki
R – H və ya JH₃,
R – propil, butil, oksil, tsiklohek sil, di-(etoksietil)
və ya onların qarışığı komponentlərin aşağıdakı nisbətində, kütlə h.:

PVX	100
Göstərilən turşuların dialkil və dialkoksialkil efiri	30 – 70
Stabilizator	2 – 5
Dolduruju	8 – 10
Piqment	0,5

(az olmayaraq)

C 10

(11) i2002 0044

- (20) 20.12.2002
(21) № a2001 0001
(22) 02.01.2001
(51) C 10 G 1/04
(71) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyasının Mineral-Xammalın Kompleks Emalı üzrə Təcürbə-İstehsalatı Xüsusi Konstruktor Bürosu
(72) Abdullayev Fuad Zeynaloviç Həsənov Qəhrəman Soyun oğlu
(73) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyasının Mineral-Xammalın Kompleks Emalı üzrə Təcürbə-İstehsalatı Xüsusi Konstruktor Bürosu
(54) Neftlə çirkələnmiş torpaqlarda neftin çıxarılma üsulu.

(57) Neftlə çirkələnmiş torpaqlardan neftin çıxarılma üsulu deflokulyant natrium silikatın sulu məhlulu və üzvi həllediji mühitində 1,5-2,0 saat ərzində daima qarışdırmaq yolu ilə işlənərək, sonradan alınmış suspenziyanı təmizlənmiş torpağa ekstraktı ayrılması daxil olub, onunla fərqlənir ki, neftin neftlə çirkələnmiş torpaqlardan çıxarılmasını otaq temperaturunda ekstraktor-diyirjəklı dəyirməndə natrium silikatın 0,075-0,1 pay sulu məhlulu və hər çirkələnmiş 0,04 payneftlə çirkələnmiş torpaq vahidinə qarşı 3 dəfəyə hissə-hissə həllediji toluolu daxil etməklə, ekstrakt 1 formasında neft və toluoldan ibarət olan neftin əsas hissəni götürək, sonra isə təmizlənmiş torpaq, qalıq ekstraktı və natrium silikatın sulu məhlulundan ibarət olan suspenziyanı təmizlənmiş torpağa və neft, və toluoldan ibarət olan ekstrakt 11 ayırmaq üçün, 1% natrium silikatın sulu məhlulu ilə doldurulmuş fazalar ayrılmasına verirlər və sonda ekstrakt 1 və 11-ni birləşdirirlər.

- (11) i2002 0036
(20) 07.12.2002
(21) № 2-52/PRİ
(61) 4831497/04 30.03.94
(31) 8814784
(32) 15.11.88
(33) FR
(86) PCT/FR 89/00584 14.11.89
(51) C 10 G 5/04
(71) SOCIÉTÉ NATIONAL ELF AGUITAINE PRODUCTION (FR)
(72) Klod Blan (FR)

- Anri Paradowski (FR)
(73) SOVIÈTE NATIONAL ELF AGUITAINE PRODUCTION (FR)
(74) Orucov R.K. (AZ)
(54) Qaz qarışığından CO₂ və C₂ yüksək molekullu karbohidrogenlərin eyni zamanda çıxarılması üsulu.

(57) Qaz qarışığından JO₂ və J₂ və yüksək molekullu karbohidrogenlərin eyni zamanda çıxarılması üsulu, qaz qarışığının 3-dən 8 Mpa kimi mütləq təzyiqdə, tərkibinə metan, J₂ və yüksək molekullu karbohidrogenlər və JO₂ daxil olmaqla, yuma zonasında aşağı temperaturda həllediji ilə kontaktından və bu zaman bir tərəfdən tərkibində əsasən metan olan qaz, digər tərəfdən JO₂ ilə və J₂ və yüksək karbohidrogenlərlə zənginləşmiş, zənginləşmiş həllediji adlanan maye faz alınmasından, zənginləşmiş həlledijinin demetanlaşmasından və bu zaman metanı azalmış və demetanlaşmış zənginləşmiş həllediji adlanan maye faz və metanla zənginləşmiş qaz fazı alınmasından, demetanlaşmış zənginləşmiş həlledijinin emalından və bu zaman demetanlaşmış zənginləşmiş həlledijidəki JO₂ ilə zənginləşmiş turş qaz, karbohidrogenlər fraksiya adlanan J₂ və yüksək molekullu karbohidrogenlər qarışığı və yuma kolonuna qayıdan regenerasiya olunmuş həllediji alınmasından ibarət olub, onunla fərqlənir ki, demetanlaşmış zənginləşmiş həlledijinin ayrılmasını yaxşılaşdırmaq məqsədilə, yuma zonasında metanoldan, dimetilformamiddən və dimetilasetamiddən seçilmiş əhlləddiji istifadə edirlər, yuma zonasında prosesi –35⁰J-dən 0⁰J-dək temperaturda, əsasən metandan ibarət, JO₂-nin molyar miqdarı 2%-dən çox olmayan qaz və başlanğıj qaz qarşısından J₃ və yüksək molekullu karbohidrogenlərin ən azı 80%-ni özündə saxlayan zənginləşmiş həllediji almaq üçün kifayət edən qaz qarışığı həlledijinin həjm nisbətində aparırlar, demetanlaşmış zənginləşmiş həlledijinin emalını JO₂-yə görə metan ekvivalentə hesablanmış 6% moldan az karbohidrogenləri özündə saxlayan turş qaz alana qədər və tərkibində emal edilən qaz qarışığından götürülən J₃ və yüksək karbohidrogenlərin miqdarı ən azı 80% mol

olan karbohidrogenlər fraksiyası alana qədər aparılır, həm də demetanlaşmış zənginləşmiş həlledijinin emalına aşağıdakı a) və b) mərhələlərindən biri və ya digəri daxildir:

a) demetanlaşmış zənginləşmiş həlledijinin distillə yolu ilə regenerasiyası və ondan regenerasiya olunmuş həllediji və tərkibinə JO_2 və J_2 və yüksək molekullu karbohidrogenlər daxil olan karbohidrogenlər alınması, həmin qaz qarışığının yuma zonasında J_2 və yüksək molekullu karbohidrogenin həllediji ilə yuyulması, soyudulduqda JO_2 ilə zənginləşmiş turş qaz və karbohidrogenli həllediji yuyulan qaz qarışığındakı J_2 və yüksək molekullu karbohidrogenlərin hamısını özündə saxlayan karbohidrogenli zənginləşmiş həllediji alınması, karbohidrogenlər fraksiyası və əvvəlcə soyudulduqdan sonra yenidən yumağa qaytarılan regenerasiya olunmuş həllediji almaq karbohidrogenli zənginləşmiş həlledijinin regenerasiyası;

b) demetanlaşmış zənginləşmiş həlledijidə olan JO_2 -nin demək olar ki, hamısını özündə jəmləyən və metan ekvivalentində ifadə olunan karbohidrogenlər miqdarının JO_2 -yə nisbətən 10% mol-dan az olduğu təmizlənmiş həllediji, eləcə də J_2 və yüksək karbohidrogenlərlə zənginləşmiş karbohidrogenli həllediji almaq üçün və təmizlənmiş həlledijinin sonrakı regenerasiyası ilə bir tərəfdən, regenerasiya olunmuş həllediji, digər tərəfdən, JO_2 ilə zənginləşmiş turş qaz almaq üçün J_2 və yüksək molekullu maye karbohidrogenlərin ekstrasiya zonasında əvvəldən soyudulmuş demetanlaşmış zənginləşmiş həlledijinin karbohidrogenli həllediji ilə kontaktı yolu ilə ekstraksiyası və karbohidrogenli zənginləşmiş həlledijinin distillə yolu ilə, karbohidrogen hissəsini təşkil edən J_2 və yüksək molekullu karbohidrogen fraksiyasına və soyudulduqdan sonra ekstraksiya zonasına qaytarılan regenerasiya edilmiş karbohidrogenli həlledijiyə ayrılması;

2. 1-ji bənd üzrə üsul onunla fərqlənir ki, zənginləşmiş həlledijinin demetanlaşması iki mərhələdə aparılır: birinci mərhələdə zənginləşmiş həlledijini birinci drosselləşməyə məruz edib, həmin həlledijidə həll olan metanın bir hissəsini ayırırlar

və birinci metanla zənginləşmiş qaz və ilkin demetanlaşmış maye alırlar və ikinci mərhələdə ilkin demetanlaşmış mayeni ikinci drosselləşməyə məruz edib, sonradan distillə olunmaqla, ikinci metanla zənginləşmiş həllediji alırlar və ikinci metanla zənginləşmiş qazı birinci metanla zənginləşmiş qazın təzyiqinə qədər sıxırlar, axırını ilə qarışdırıb, metanla zənginləşmiş qaz fazı alırlar.

3. 1-ji və 2-ji bəndlər üzrə üsul onunla fərqlənir ki, demetanlaşmış zənginləşmiş həlledijinin a) emalını aparırlar və həmin demetanlaşmış həlledijinin emalının birinci mərhələsini təşkil edən distilləni əvvəldən ətraf mühitin temperaturuna yaxın temperatura qədər qızdırmaqla və qızdırılmış həlledijini birinci və ikinci axınlara ayırmaqla aparırlar, həm də birinci axını bilavasitə birinci və ikinci axınlara ayırmaqla aparırlar, həm də birinci axını bilavasitə regenerasiya kolonuna aralıq səviyyəyə yönəldirlər, ikinci axını isə regenerasiya olunmuş həllediji ilə dolayı istilikdəyişmə yolu ilə ilkin qızdırıldıqdan sonra regenerasiya kolonunun birinci səviyyəsində aşağı səviyyəyə verirlər.

4. 1-ji və 2-ji bəndlər üzrə üsul onunla fərqlənir ki, demetanlaşmış zənginləşmiş həlledijinin b) emalını aparırlar və təmizlənmiş qazın regenerasiyasını 200 kPa-dan yüksək təzyiqə qədər drosselləşdirməklə aparırlar, sonra yüngül fraksiyaları regenerasiya kolonunda təsirsiz qazların, məsələn, azotun vasitəsilə, lazım gəldikdə, qızdırmaqla qovurlar.

5. 1-4-jü bəndlərdən biri üzrə üsul onunla fərqlənir ki, tərkibində J_5 və yüksək molekullu karbohidrogenlər olan emal edilən qaz qarışığını tərkibinə J_6 və yüksək molekullu bütün karbohidrogenlər daxil olan ağır karbohidrogenlər fraksiyasını kodensə etmək ilkin emal edirlər və tərkibində J_6 və yüksək molekullu karbohidrogenlərin miqdarı 0,1% kütlədən az ilkin emal olunmuş qaz qarışığı alırlar.

(11) i2002 0022
(20) 02.12.2002
(21) № a2000 0022
(22) 27.03.2000
(51) C 10 G 33/ 011

(76) Həsənov Aydın İncəllah oğlu (AZ)

(54) Neftin emalı üçün reagent və neftin emalı üsulu.

(57) 1. Neftin emalı üçün reagent tərkibində m.ç. 3500-7500 olan propilen oksidi oliqomerinin oksietilləşmə məhsulunu və həlledijdən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, o həmçinin, $J_n H_{2n+1}O/J_2H_4O/mH$, harda $n=8-10$, $m=18$, formullu doymuş spirtlərin polietilenalkil efirini və depressator saxlayır, % küt. ilə komponentlərin miqdarı aşağıda verilir:

Propilen oksidi oliqomerinin oksietilləşmə məhsulu, m.ç. 3500-7500	30 - 50
Doymuş spirtlərin polietilenalkil efirini	50 - 30
Depressator	0,5 - 1
Həllediji	qalanı

2. B.1 görə neftin emalı üçün reagent onunla fərqlənir ki, həllediji aromatik karbohidrogenlərin qarışığıdır.

3. Neftin emalı üsulu neftin reagentlə təması, qarışdırılma, durulaşdırma və təmizlənmiş neftin ayrılmasını daxil edib onunla fərqlənir ki, neft % küt. tərkibli reagentlə təmasda olur:

Propilen oksidi oliqomerinin oksietilləşmə məhsulu, m.ç. 3500-7500	30 - 50
Doymuş spirtlərin polietilenalkil efirini	50 - 30
Depressator	0,5 - 1
Həllediji	qalanı

30-160 q/t miqdarında götürülür və porsiyalarla verilir.

(11) i2002 0012
(20) 25.11.2002
(21) № 99/001407
(22) 17.06.99
(51) C 10 M 135/14, 137/06, 137/10
(71) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyasının Aşqarlar Kimyası İnstitutu (AZ)
(72) Mustafayev Nazim Pirməmməd oğlu
Quliyeva Mələk Abdul qızı
Ramazanova Yulduz Böyükağa qızı
Novotorçina Nelya Nikolayevna
(73) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyasının Aşqarlar Kimyası İnstitutu (AZ)

(54) Sürtkü kompozisiyası.

C 12

olan

kupaca
hesablanır

(57) Sürtgü kompozisiyası, tərki-
bində yeyilmə, siyirmə, korroziya
və köpüklənməyə qarşı, habelə qat-
laşdırıcı aşqarlar olan mineral yağ
əsaslı olmaqla, onunla fərqlənir ki,
onun tərkibinə yeyilmə, siyirmə və
korroziyaya qarşı aşqar kimi S-sin-
namilizopilksantogenat aşqarı da-
xildir və göstərilən komponentlərin
faizlə kütlə miqdarı aşağıdakı kimi-
dir:

Polimetakrilat «D» (PMA «D»)	1,5 - 2
Sink dialkilditiofos- fat (DF-11)	1 - 2
Polimetilsiloksan (PMS-200)	0,001- 0,003
S-sinnamilizopro- pilksantogenat (SKK)	4 - 6
Mineral yağ	100-ə qədər

C 11

(11) i2002 0028
(20) 06.12.2002
(21) № 99/001321
(22) 16.03.99
(51)7C 11 D 1/04

- (71) Azərbaycan Respublikası Daxi-
li İşlər Nazirliyinin Baş Yanğın
Təhlükəsizliyi İdarəsi
Quliyev Tofiq Mustafa oğlu
(AZ)
- (72) Quliyev Tofiq Mustafa oğlu
Maksimov Yunis Əmrulla oğlu
İsayev Erkin Əli oğlu
Ağamirzəyev Ruslan Ağamirzə
oğlu
- (73) Azərbaycan Respublikası Daxi-
li İşlər Nazirliyinin Baş Yanğın
Təhlükəsizliyi İdarəsi
Quliyev Tofiq Mustafa oğlu
(AZ)
- (54) Bərk səthi təmizləmək üçün kö-
püklənən yuyucu vasitə.

(57) Tərkibində köpükləndirici olan,
bərk səthləri təmizləmək üçün kö-
püklənən yuyucu vasitə, onunla
fərqlənir ki, o köpükləndirici kimi
dizel-qələvi tullantısı və sulfanoldan
ibarət olub, tərkibi komponentlərin
aşağıdakı nisbətindədir, % kütlə ilə:

Dizel qələvi tullantısı (DQT) -	85 - 90
Sulfanol	10 - 15

- (11) i2003 0006
(20) 06.01.2003
(21) № a2000 0162
(22) 03.07.2000
(51)7C 12 G 3/06
(71) Bakı Şampan Şərabları Zavodu
(AZ)
- (72) Kəngərli Elşad Kamil oğlu
Səfərov Səməd Abılı oğlu
Xəlilov Ramiz İbrahim Xəlil oğ-
lu
Cəfərova Hilal Nəbi qızı
Rəhimov Elman Hüseyn oğlu
Məmmədov Rauf Hilal oğlu
- (73) Bakı Şampan Şərabları Zavodu
(AZ)
- (54) «Golden» arağı.

(57) Tərkibi su-spirt məhlulundan
ibarət olan arağ, onunla fərqlənir
ki, o əlavə olaraq, yumurta zülalını,
inqredientləri 1000 dal hazır məh-
lulda aşağıdakı nisbətdə saxlayır:

Yumurta zülalı, kq	0,9 - 1,1
Su-spirt məhlulu	qalanı, 40% tündlüyü olan kupaca hesablanır

- (11) i2003 0007
(20) 06.01.2003
(21) № a2000 0161
(22) 03.07.2000
(51)7C 12 G 3/06
(71) Bakı Şampan Şərabları Zavodu
(AZ)
- (72) Kəngərli Elşad Kamil oğlu
Səfərov Səməd Abılı oğlu
Xəlilov Ramiz İbrahim oğlu
Cəfərova Hilal Nəbi qızı
Rəhimov Elman Hüseyn oğlu
Məmmədov Rauf Hilal oğlu
- (73) Bakı Şampan Şərabları Zavodu
(AZ)
- (54) «Brilliant» arağı.

(57) Tərkibi su-spirt məhlulundan
və baldan ibarət olan arağ, onunla
fərqlənir ki, o əlavə cövüz ləpəsinin
arəsməsindən hazırlanmış 60%
likyor, inqredientləri 1000 dal hazır
məhlulda aşağıdakı nisbətdə
saxlayır:

Təbii bal, kq	18 - 22
Əlavə çəviz ləpəsinin arəsməsindən hazırlanmış 60% likör	0,9 - 1,1
Su-spirt məhlulu	qalanı, 40% tündlüyü

C 23

- (11) i2002 0029
(20) 06.12.2002
(21) № a2000 0166
(22) 10.07.2000
(51)7C 23 F 13/00
(71) Azərbaycan Respublikası Milli
Elmlər Akademiyasının Qeyri-
üzvi və fiziki kimya İnstitutu
(AZ)
- (76) Kazimov Aydın Məmmədali
oğlu
Hüseynov Cəmaləddin Əsəd
oğlu
Kazimov Mətin Aydın oğlu
Abdullayev Məmməd Məşədi
Müslüm oğlu
- (54) Poladın protektorla katod mü-
hafizəsi üsulu.

(57) Poladın protektorla katod mü-
hafizəsi üsulu, protektorların maq-
nezium əsasında hazırlanmasını nə-
zərdə tutur və onunla fərqlənir ki,
protektorları istifadədən əvvəl ma-
ye azotda -197,10J temperaturda
90-180 dəqiqə ərzində soyudurlar.

BÖLMƏ E

TİKİNTİ, MƏDƏN İŞLƏRİ

E 21

- (11) i2003 0016
(20) 16.01.2003
(21) № a2000 0220
(22) 13.12.2000
(51)E 21 B
(86) PCT/AZ00/00001 13.12.2000
(87) WO 02/48498 20 06 2002
(71) CASPIAN ENERGY GROUP
(GB/AZ)
- (72) Kuşnırov Valeriy Vladimiroviç
(DE/AZ)
Məmmədağızadə Əlinazim
Murad oğlu (AZ/AZ)
- (73) CASPIAN ENERGY GROUP
(GB/AZ)
- (54) Çıxarılmayan qalıq neft ehtiyat-
larının hasilatı üsulu.

(57) Çıxarılmayan qalıq neft ehti-
yatlarının hasilatı üsulu tükənmiş
neft laylarının sıxılmış karbohid-ro-
gen qazı ilə doldurulması nəticəsində
sərbəst neftin qaz mühitində əri-

dilməsindən və sonradan neft-qaz qarışığının yerin üstünə çıxarılmasından ibarət olub onunla fərqlənir ki, aşağıda olan yüksək güjü qazverimli horizontlardan, mövjud qaz quyuları vasitəsilə, sərbəst qazı, vurucu quyunun istismar sütununun orada perforasiyası yolu ilə, layın neftverimli hissəsinə buraxılır və texnologiyaya qazkondensatneft yatağının yaranması prosesi başa çatdıqdan sonra yatağın təbii tükənmə recimində işlənilməsinə başlayırlar.

(11) i2003 0017
(20) 17.01.2003
(21) № 99/001338
(22) 30.03.99
(51)7E 21 B 7/08

(76) Əliyev Vəqif İzzət oğlu
(54) UK-1 Universal kənarlaşdırıcı.

(57) Universal kənarlaşdırıcı UK-1 paz-kənarlaşdırıcı, endirici paz və sanjaqdan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, endirici paz əvəzinə sanjaq vasitəsilə paz-kənarlaşdırıcı saxlayan içiboş buraxıcı istifadə olunur, içiboş buraxıcı boru ilə paz-kənarlaşdırıcı arasında sıxı halqa vasitəsilə saxlanılan kipləyici mancet yerləşdirilir, paz-kənarlaşdırıcının Aşağı hissəsinə isə «quyruq» boru birləşdirilir.

(11) i2002 0064
(20) 26.12.2002
(21) №99/001505
(22) 07.12.99
(51)7E 21 B 13/00

(76) Həsənov Ramiz Əliş oğlu
Kərimov Kərim Seyidrza oğlu
Şirinadə Alçın Əlisəftər oğlu
Əsədov Nadir Babaxan oğlu
Sarıyev Sədaqət Qara oğlu
Əmirov Rəhim Güləhməd oğlu
Bağirov Oqtay Təhmasib oğlu
(54) Quyuların qazlift istismarı və onun icrası üçün qurğu.

(57) 1.Quyuların qazlift istismar üsulu, yerüstü avadanlıqların quraşdırılması, quyu kameraları da daxil olan lift borularının aşağı hissəsinin kampanovkasının quyu dibinə endirilməsi, boru arxası fəzanın məhsuldar laydan pakerləyici elementlə ayrılması, işçi agentin boru arxası fəza ilə nasos-kompressor və

lift borularına vurulması, lay məhsulunun vurulan işçi agent vasitəsilə qaldırılmasından ibarət olub, onunla fərqlənir ki, boru arxası fəza ilə qazın lift borularına başlanması qaz maye axınının hərəkətin sürətləndirijisindən keçməklə yerinə yetirilir.

2. Quyuların qazlift istismarı üsulu qaz-maye axınının hərəkətinin sürətləndirijisi gövdə, lift borularından ibarət olub, onunla fərqlənir ki, gövdə qaz axınının yüksək basqısının konsentrasiyasına imkan yaradan yarımsferik dibli əsas qaz kamerası, kiçik və genişləndirici kameralar, həmçinin işçi agentin lift borularına daxil edilməsi və lay məhsullarının bu borulara daxil ola bilməsi üçün iki müvafiq kanal ilə təchiz edilmişdir.

(11) i2003 0018
(20) 17.01.2003
(21) № 99/001544
(22) 30.11.99

(51)7E 21 B 19/16
(76) Əliyev Vəqif İzzət oğlu (AZ)
(54) Tutulmuş aləti azad etmək üçün hidravlik domkrat.

(57) Tutulmuş aləti azad etmək üçün hidravlik domkrat gövdədən, köynəkdən, keçirijidən, bağlayıcı elementdən, mərkəzi yuma deşiyi olan başlıqdan ibarət olmaqla, onunla fərqlənir ki, gövdənin aşağı hissəsi şlis vasitəsilə keçirici ilə birləşdirilmişdir və bolt vasitəsilə saxlanılır, köynəyin yuxarı hissəsində içiboş valın üzərində oturdulmuş və qayka ilə sıxılmış porşen yerləşdirilir, köynəyin aşağı hissəsində qayka ilə sıxılmış salnik yerləşdirilir və bağlayıcı element kimi şardan istifadə olunur.

(11) i2003 0019
(20) 17.01.2003
(21) № a2000 0018
(22) 08.02.2000
(51)7E 21 B 19/16

(71) Əliyev Vəqif İzzət oğlu (AZ)
(72) Əliyev Vəqif İzzət oğlu
Əfəndiyev Oqtay İsmail oğlu
Rzayev Əli İslam oğlu
Nuriyev Nuru Bünyat oğlu
(73) Əliyev Vəqif İzzət oğlu (AZ)

(54) Layın sərfini və təzyiqini quyu dibində tənzimləyən qurğu STQ-300-7.

(57) Quyu dibində layın sərfini və təzyiqini tənzimləyən qurğu gövdədən, klapanndan, ştokdan, ştuserdən ibarət olmaqla, onunla fərqlənir ki, gövdə üzərində onun oxu boyu hərəkət edən, yayın təsiri ilə vtulkaya dayanaraq, qayka ilə sıxılan içiboş ştok yerləşir, ştokun dəyişən en kəsikli ştuser yerləşir, dəyişən en kəsikli olan əsas ştuser asma və fənərdən ibarət olub, çarpaz maye axını olan yerdə yerləşir, nasos-kompressor boruları ilə birləşmək üçün gövdə keçirici ilə birləşir, bu nasos-kompressor boruların konus yivi ilə aparılır, ştok ilə gövdə arasında olan ara boşluğu hərəkət edən ştuserin, dəyişən en kəsikli ştuserin mərkəzi gövdəsinin və əsas gövdəsinin yerləşdiyi yer hermetik kipləndirilir.

(11) i2002 0025
(20) 03.12.2002
(21) № 99/001273
(22) 09.11.98

(51)7E 21 B 21/14, 33/10, 37/00, 43/00
(71) Sərbəst kiçik müəssisəsi «Hasi-lat» (AZ)

(72) Paşayev Nadir Hacığa oğlu
Hümbətov Həsən Həşim oğlu
Seyidov Mircəfər Mirəli oğlu
Rəsulov Asif Muxtar oğlu
Qurbanov Afər Osman oğlu
Kərimov Kərim Seyidrza oğlu
Nuriyev Nuru Bünyad oğlu
Şirinadə Alçın Əlisəftər oğlu
İsmayılov Şahin Zirəddin oğlu
Dadaşov Məhərrəm Nəsir oğlu
Safiyev İman Qənbər oğlu
Əhmədov Səməd Baxış oğlu
Kərimova Əzizə Əflatun qızı
Paşkov Anatoli İvanoviç

(73) Sərbəst kiçik müəssisəsi «Hasi-lat» (AZ)

(54) Quyunu qum tıxacından təmizləmək üçün qurğu.

(57) Quyunu qum tıxacından təmizləmək üçün qurğu nasos-kompressor borularından gövdəsi olan sıxılma yayından, ştokdan, əks-klapanndan, quyu dibində qum tıxacını dağıdıjıdan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, yay qurğunun gövdəsi xaricində, onun hərəkətli və hərəkətsiz

muftalarına söykənən saybalar arasında yerləşdirilmişdir, ştokun istinad halqasına söykənən qaykalar vasitəsilə klapan yəhərə sıxılır.

- (11) i2002 0010
(20) 25.11.2002
(21) № 99/001216
(22) 30.04.98
(51)⁷E 21 B 23/00
(71) Azərbaycan Neft Maşınqayırma İnstitutu (AZ)
(72) Bağirov Əli Əlisəttar oğlu
Əsədov Bəylər Sultan oğlu
Bayramov Cavid Əli oğlu
Aydımov Soltan Lətif oğlu
Bağirov Akif Əli oğlu
(73) Azərbaycan Neft Maşınqayırma İnstitutu (AZ)
(54) Vint revers mexanizmi.

(57) Vint revers mexanizmi tərkibi xarici səthində yivi olan içiboş vintdən, xüsusi keçirijidən və vintlə əlaqədə olan qaykadan təşkil olunmaqla, onunla fərqlənir ki, vintin yuxarı ujunu dişli çarx bağlanmış, xüsusi keçirijinin aşağı hissəsi isə dişli çarxla təhiz edilmişdir və bundan əlavə vintin üzərinə bilərzik bərkidilmişdir.

- (11) i2002 0050
(20) 23.12.2002
(21) № 99/001467
(22) 10.08.99
(51)⁷E 21 B 34/06
(76) Əliyev Vaqif İzzət oğlu (AZ)
(54) Gizli qoruyucu kəmərlər üçün yarım kürevi əks klapan –YƏK-1.

(57) Gizli qoruyucu kəmərlər üçün yarım kürevi əks klapan YƏK-1 gövdədən, yəhərdən, bağlayıcı elementdən, yaydan, ştokdan ibarət olmaqla, onunla fərqlənir ki, yəhər mərkəzi yuma dəşiyi ilə bağlayıcı elementin başlığının aşağı tərəfinə ştok bağlanmaqla, yarım kürevi, mərkəzləşdirici, tutuğu, yarım kürevi başlıq ilə yan yuma dəşiyi olan mərkəzləşdirici tutuğu arasında olmaqla, ştokun üzərinə sıxılmış vəziyyətdə otuzdurulmuş yay ilə və ştokun aşağı hissəsinə bağlanmış zontik ilə birlikdə hazırlanır.

- (11) i2002 0051
(20) 23.12.2002
(21) № 99/001395
(22) 06.05.99
(51)⁷E 21 B 34/06
(76) Əliyev Vaqif İzzət oğlu (AZ)
(54) Qazılma kəmərləri üçün şarlı əks klapan ŞƏK-1.

(57) Şarlı əks klapan ŞƏK-1, gövdədən, yəhərdən, bağlayıcı elementdən, «dayan» halqasından ibarət olmaqla, onunla fərqlənir ki, «dayan» halqası mərkəzi yuma dəşiyi ilə, yəhər mərkəzi və yan yuma dəşiyi ilə, bağlayıcı element isə poladdan hazırlanmış şarla təmin olunur.

- (11) i2003 0002
(20) 02.01.2003
(21) № 99/001492
(22) 07.12.99
(51)⁷E 21 B 43/00
(76) Həsənov Ramiz Əliş oğlu
Məmmədbəyov Oqtay Kamal oğlu
Məcidov Həsən Nurəli oğlu
Kərimov Kərim Seyidrza oğlu
Bağirov Oqtay Təhmasib oğlu
Məcidov Nazim Əbdülrehman oğlu
Əmirov Rəhim Güləhməd oğlu
Şirəliyev İskəndər Yaqub oğlu (AZ)
(54) Quyuların qazılması zamanı quyu dibinin dağıdılması və təmizlənməsi üçün yığım.

(57) Quyuların qazılması zamanı quyu dibinin dağıdılması və təmizlənməsi üçün yığım, lift və ağırlaşdırılmış qazma borularından, hidromonitor dəlikli baltadan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, yığım əlavə olaraq, quyudibi zonaya mayenin çatdırılması üçün xarici səthi birləşdirici köynək vasitəsilə həlqəvi fəza əmələ gətirən, daxili səthində ekranlama effekti yaradan element və quyudibi zonaya yuyucu-soyuduğu maye suspenziyasını əlavə kinetik enerji verən sorma yaradan qazıma məhlulunun lift və nəqlədiyi hissələrinin qarışdırılması üçün qarışdırılma kamerası olan ecektordan təşkil edilmiş şırnaqlı qurğu ilə təhiz edilmiş, üç hissəsində yığım, balta ilə birləşdirilmişdir, yuyucu kəmərləri onun mərkəzi keçidindən rezin həlqələr vasitəsilə ayrılmış balta səthində keçirici və ecektor vasitə-

silə diffuzorla birləşdirilmiş, xarici səth üzrə onun quyruq hissəsi birləşdirici köynək və oymaq vasitəsilə qazıma boruları ilə birləşdirilmişdir.

- (11) i2002 0009
(20) 25.11.2002
(21) № 97/000937
(22) 28.02.97
(51)⁷E 21 B 43/22
(71) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Mikrobiologiya İnstitutu
Azərbaycan Dövlət Neft Sənayesinin Elmi-Tədqiqat və Layihə İnstitutu (AZ)
(72) İsmayilov Nəriman Məmməd oğlu
Rzayeva Fikriyyə Mirzəağa qızı
Məmmədyarov Məhərrəm Əli oğlu
Seyidova Gülarə Mircəfər qızı
(73) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Mikrobiologiya İnstitutu
Azərbaycan Dövlət Neft Sənayesinin Elmi-Tədqiqat və Layihə İnstitutu (AZ)
(54) Neftin laydan yuyulub çıxarılması üçün maddənin tərkibi.

(57) Neftin laydan yuyulub çıxarılması üçün tərkibində təmizləmə qurğuların aktiv lil və üzvi maddələrdən ibarət olan tərkib, onunla fərqlənir ki, üzvi maddə kimi onda süd jövəri təşkil edir.

- (11) i2002 0002
(20) 25.11.2002
(21) № a2000 0014
(22) 01.02.2000
(51)⁷E 21 B 43/26
(76) Kərimov Zəhid Hacıbala oğlu
Axundov Rəfət İsmail oğlu
İbrahimov Valeh Əbülfəz oğlu (AZ)
(54) Quyu vibratoru.

(57) Quyu vibratoru pənjərəli gövdədən və ox istiqamətində novu olan yayıltı zolotnikdən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, gövdənin aşağı hissəsi silindrik çıxış tərəzindədir, mayeni tullamaq üçün pənjərələr isə yayıltı zolotnikin aşağı hissəsində düzəldilib.

BÖLMƏ F

**MEXANİKA, İŞIGLANMA, İSİT-
MƏ, MÜHƏRRİK VƏ NASOS-
LAR, SİLAH VƏ SÜRSAT,
PARTLATMA İŞLƏRİ**

F 02

- (11) i2002 0019
(20) 27.11.2002
(21) № 99/001241
(22) 21.11.97
(51) F 02 B 51/01

(76) **Salamov Akif Ələsgər oğlu**
Xəlilov Elçin Nüsrət oğlu
İsmayılov Arif İsmayıl oğlu
Paşayev Məmməd Rəsul oğlu
(AZ)

(54) **Daxili yanma mühərriklərinin**
qidalanma sistemində suyun ve-
rilməsi üsulu və bu üsulun
yerinə yetirilməsi üçün qurğu.

(57) 1. Qızdırılmış su həjmindən üfürüjü kimi qaz keçirməklə su buxarı əldə edilməsi və bu sistemi mühərrikdə yanajağın karbürasiyası sistemi ilə əlaqələndirilməsi vasitəsilə daxili yanma mühərriklərinin qidalanma sistemində su verilməsi üsulu, onunla fərqlənir ki, su buxarı bilavasitə mühərriyin soyutma sisteminin radiatorunda soyuduğu mayenin həjmindən hava keçirilməsi ilə alınır, lazım olan su ehtiyatı isə onun sərfi və buxara çevrilməsi ilə avtomobillərdə olan ehtiyat soyuduğu maye qabına yumşaq və ya distillə edilmiş su doldurulması vasitəsilə həyata keçirilir, bundan əlavə, soyuq mühərriyin ilkin iş recimində su buxarı hazırlanması sistemində üfürüjü kimi isti hava, mühərrik qızdıqdan sonra isə bu sistemə üfürüjü kimi soyuq hava verilir və bu zaman buxar-qaz qarışığı mühərriyin ən yüksək güj tələb edən və çox dəyişən iş recimlərində zolotnik tipli paylayıcı sistem vasitəsilə mühərriyin silindrlərə yanajaq-hava qarışığı ötürən kollektoruna verilməklə həyata keçirilir, buxar-qaz sərfi isə karbürator drosselinin vəziyyətindən asılı olaraq, en kəsiyi dəyişə bilən zolotnik tipli paylayıcı vasitəsilə tənzimlənir, sakit iş recimlərində isə su buxarı-qaz qarışığı verilməsi avtonom xətt üzrə en kəsiyi dəyişilməyən zolotnik tipli paylayıcı

vasitəsilə yenə də qidalayıcı kollektora ötürülür və onun sabit sərfi mühərriyin həjminə uyğun olaraq, lazım olan paylayıcı (zolotnik) seçilməsi ilə həyata keçirilir.

2. Birinci bənddə göstərilən üsul həm də onunla fərqlənir ki, su buxarı hazırlanma sisteminə şəklində olmayan suyun daxil olmasının qarşısını almaq üçün mühərriyin soyuduğu sisteminin radiatorun yuxarı çəninin yarısına qədər azaldılır və müəyyən edilmiş səviyyədə yumşaq və ya distillə edilmiş su əlavə edilməsi ilə saxlanılır.

3. Barbatyordan, ehtiyat üçün su qabdan, barbatyora hava vermək üçün borulardan, kollektora su buxarı-hava qarışığı vermək üçün borulardan zolotnik paylayıcıdan ibarət olan, daxili yanma mühərriklərinin qidalanma sistemində su verilməsi üçün qurğu, onunla fərqlənir ki, buxarlayıcı kimi mühərriyin soyutma sisteminin radiatoru istifadə edilir, hava paylayıcı barbatyor bilavasitə radiatorun içərisində yerləşdirilir və iki buxar-qaz qarışığı paylayıcılarından birinin karbürator drosselinin vəziyyətindən asılı olaraq, en kəsiyini dəyişə bilən və ehtiyat su qabı kimi avtomobillərdə olan ehtiyat soyuduğu maye üçün nəzərdə tutulmuş qab istifadə edilir, bundan əlavə, barbatyorun açıq tərəfi iki paralel işləyə bilən qaz boruları ilə barbatyora istədiyi və soyuq üfürüjü agent vermək üçün birləşdirilib, radiatorun boğazlığı isə iki paralel işləyən qaz xətləri ilə yanajaq-hava qarışığı keçən kollektorla əlaqələndirilir.

F 04

- (11) i2002 0052
(20) 25.12.2002
(21) № 99/001330
(22) 03.02.98
(51) F 04 D 13/10, E 21 B 43/00
(31) 498,376
(32) 05.07.95
(33) US
(86) PCT/US 96/11358 01.07.96
(71) **HARRIER**
TECHNOLOGIES, INC (US)
(72) **Villyam B.Morrou**
(73) **HARRIER**
TECHNOLOGIES, INC (US)
(74) **Məmmədova B.A. (AZ)**

(54) **Dərin yeraltı yataqlardan axan**
mühitin, əsasən də neft və
suyun çıxarılması üçün sistem.

(57) 1. Dərin yeraltı yataqlardan axan mühitin çıxarılması üçün, əsasən də neft və suyun çıxarılması üçün sistem, ona yataq üzərindəki səthdən həmin yatağa keçən dövrəyici kolonna, göstərilmiş yatağa salınan və dövrəyici kolonnada qoyulmuş yüksək məhsuldarlıqlı mərkəzdənqəçmə nasosu, fırlanma hərəkətini əmələ gətirən, yataq üzərindəki səthdə yerləşdirilmiş enerji mənbəyi, dövrəyici kolonnada yerləşən enerjini ötürən vasitə və fırlanma hərəkətinin verilməsi üçün nasosa birləşdirilmiş artıran reduktor qoşucusu və reduktora fırlanan hərəkətinin verilməsi üçün reduktorla enerji mənbəyinin birləşməsinə təmin edən, korpus və kolonnaya malik olan birləşdirici elementlər daxildir və bu sistem onunla fərqlənir ki, reduktorun korpusu dövrəyici kolonnanın daxilində, nasos və enerji mənbəyinin arasında yerləşir.

2. B.1 görə sistem onunla fərqlənir ki, reduktor böyük dişli çarxdan və böyük dişli çarxa bağlanmış kiçik çarxdan ibarətdir, bununla da böyük və kiçik dişli çarxlar birlikdə korpusda podşipniklərdə quraşdırılmış dişli jütü gətirir.

3. B.1 görə sistem onunla fərqlənir ki, reduktor korpusda podşipniklərdə quraşdırılmış planetar reduktor şəklində hazırlanmışdır.

4. B.1 görə sistem onunla fərqlənir ki, o daxilində birləşdirici elementlər kolonnası düzülüşü boruşəkilli elementlə və birləşdirici elementlər kolonnasının podşipnikli dayağın təmin edilməsi üçün birləşdirici elementlər kolonnası və boruşəkilli element arasında yerləşdirilmiş podşipniklərlə təhiz edilmişdir.

5. B.2 və 3 görə sistem onunla fərqlənir ki, reduktorun korpusu və nasos öz aralarında birləşdirilmişdir.

6. B.1 görə sistem onunla fərqlənir ki, nasos optimal fırlanma sürətinin 3000 dövr/dəq. yüksək olması mümkünlüyü ilə hazırlanmışdır.

7. B.1 görə sistem onunla fərqlənir ki, 1000 fut (304,8m artıq) artıq dərinlikdə yerləşmiş yeraltı yataqlardan axan mühitin çıxarılması

nın təmin edilməsi üçün hazırlanmışdır.

sının yuxarı uju ilə eyni konusluğa malik olan təsbitedijiy qoyulmuşdur.

Bəkirova

Lalə Rüstəm qızı

(73) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)

(54) Yerüstü obyektlərin spektral parlaqlıq əmsalını ölçən qurğu.

F 16

(11) i2002 0003

(20) 25.11.2002

(21) № 99/001528

(22) 09.11.99

(51)⁷F 16 K 1/ 14

(76) Vəzirov Azad Musa oğlu

Sultanov Fuad Hüseynağa oğlu

Mövlamov Şahbala Siqbat oğlu

(AZ)

(54) Quyu nasosunun klapan düyünü.

(57) Quyu nasosunun klapan düyünü, hansı ki, gövdə ujluc, yəhər və üstündə yük olan kürəjiksəkilli qapayıcı elementli klapanlardan ibarətdir, başqalarından onunla fərqlənir ki, yük yuxarıya gedişi məhdudlaşdırılan tuş oxlu, pilləli silindri şəklində hazırlanıb, silindrin alt səthi çökük sferik, yaxud konik formada işlə olunub, silindrin yan səthində mayenin keçməsi üçün üç boyuna nov açılıb, gövdənin əndazə ölçülərindən xaricə çıxan silindrin yuxarı uju isə aşağıya gedişi məhdudlaşdıran dayaqla təmin olunub.

(11) i2002 0008

(20) 25.11.2002

(21) № 99/001480

(22) 18.02.99

(51)⁷F 16 K 3/ 00

(71) Azərbaycan Neft Maşınqayırma İnstitutu (AZ)

(72) Axundov Fikrət Həmid oğlu

İbrahimov Xanlar Əzim oğlu

Axundov Eldar Fikrət oğlu

(73) Azərbaycan Neft Maşınqayırma İnstitutu (AZ)

(54) İkitərəfli təsirlə işləyən intiqallı siyirtmə.

(57) İkitərəfli təsirlə işləyən intiqallı siyirtmə gövdədən, şibədən, intiqaldan, əl ilə idarə olunmaq üçün qurğudan, intiqalın pistonu ilə şibəri əlaqələndirən ştokdan, gediş qaykasından və qapaqdan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, gövdənin dibi bağlı hazırlanmaqla, əl ilə idarə olunmaq üçün qurğunun üzərində, əks ştokun funksiyasını yerinə yetirən və barmağının uju gediş qayka-

(11) i2002 0004

(20) 25.11.2002

(21) № 99/001476

(22) 02.09.99

(51)⁷F 16 K 31/ 143, 31/ 163

(76) Kamilov Mirnağ Ağaşeid oğlu

Quliyev Ramiz Allahqulu oğlu

Nəsirov Mədət Cərulla oğlu

Qafarov Vasif Vaqon oğlu

Nəsirov İlham Mədət oğlu

(54) Boru kəməri üçün bağlayıcı qurğu.

(57) Boru kəməri üçün bağlayıcı qurğu, qollu boru şəklində gövdə, borunun yuxarı ujuuna bir ox üzrə intiqalın silindri qoyulmuş hansı ki, qoruyucu klapanla təhiz edilmiş porsen ştok vasitəsilə gövdə daxilində hərəkət edən bağlayıcı orqanla birləşdirilmiş, gövdə intiqalın silindrinə kəmərlə ayrılaraq, bağlayıcı orqanın kənar vəziyyətlərinin məhdudlaşdırılması, işçi agentin xətti daxil olmaqla, onunla fərqlənir ki, gövdə ikiqollu boru şəklində yerinə yetirilir, hansı ki, qollar boru kəmərinə bərkidilir, borunun aşağı uju sökülə bilən birləşmə ilə bağlanır, beləki, gövdənin borusunun yuxarı və aşağı ujlari tutuju aparatlarla və sosoklarla təhiz olunur, hansı ki, sosoklar ventily, əks klapan və boru vasitəsilə gövdənin borusunun qoluna birləşdirilmişdir, bağlayıcı orqan isə eyni kipləşdirici element şəklində yerinə yetirilir, aralarında disk yerləşdirilir, beləki, hər bir kipləşdirici element elastik öz-özünə kipləşdirici olan metal özək şəklində yerinə yetirilir.

BÖLMƏ G

FİZİKA

G 01

(11) i2003 0022

(20) 28.01.03

(21) №99/001459

(22) 08.07.99

(51)⁷G 01 C 3/36, G 01 C 1/44

(71) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)

(72) Əliyev Rəfət Məmməd oğlu

(57) Yerüstü obyektlərin spektral parlaqlıq əmsalını ölçmək üçün qurğu, çoxkanallı optik blokdan, ikidən az olmayan fotoçevirijidən və üçdən az olmayan miqyas güjləndirijisindən ibarət optik-elektron çevirmə və normallaşdırma blokundan, analoq-rəqəm çevirijisindən, birinji və ikinci mikrokontrollerdən və xarici yaddaş qurğusundan təhiz edilərək, onunla fərqlənir ki, onun optik blokundan birinji və ikinci işıq süzgəjləri və üçüncü fotoçeviriji yerləşdirilir və bu halda birinji işıq süzgəjlərinin çıxışları optik-elektronçevirmə və normallaşdırma blokunun birinji və ikinci fotoçevirijilərinin girişlərinə, onların çıxışları həmin blokun birinji və ikinci miqyas güjləndirijisinin girişlərinə, optik blokun üçüncü fotoçevirijisinin çıxışı optik-elektron çevirmə və normallaşdırma blokunun üçüncü miqyas güjləndirijisinin girişinə, analoq-rəqəm çevirijisinin çıxışı isə birinji və ikinci mikrokontrollerlərin girişlərinə qoşulur.

(11) i2003 0023

(20) 28.01.2003

(21) № 99/001438

(22) 22.07.99

(51)⁷G 01 C 3/36, G 01 C 1/44

(71) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)

(72) Mirsəlimov Ramiz Mehdi oğlu

Abbaszadə Azad Abbasqulu oğlu

Bəkirova Lalə Rüstəm qızı

(73) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)

(54) Yerüstü obyektlərin spektral parlaqlıq əmsalını təyin edən qurğu.

(57) Yerüstü obyektlərin spektral parlaqlıq əmsalını təyin etmək üçün qurğu, üçkanallı optik blokdan, optik-elektron çevirmə və normallaşdırma blokundan, idarəetmə və hesablama blokundan və qeydetmə blokundan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, onun optik blokunda

uyğun rəngləyijilər əsasında hazırlanan spektrin görünən diapazonundakı üç əsas rəngləri uyğun olan idarəetmə və hesablama blokundan, idarəediji açarla idarə olunan üç maye-kristallik işıq süzgəjlərinin çıxışları optik-elektronçevirmə və normallaşdırma blokunun girişlərinə, onun çıxışları idarəetmə və hesablama blokunun girişlərinə, onun idarəediji çıxışları açarın idarəediji girişlərinə, onun idarəediji çıxışları maye-kristallik işıq süzgəjlərinin idarəediji girişlərinə, idarəetmə və hesablama blokunun digər informasiya çıxışları rəqəm qeydetmə girişlərinə qoşulur.

- (11) i2002 0020
(20) 02.12.2002
(21) № a2000 0002
(22) 06.01.2000
(51)⁷G 01 N 21/25
(76) Topçiyeva Şəfiqə Ənvərovna (AZ)
(54) İlan zəhəri və onun zülallarının təyin edilməsi üsulu.

(57) İlan zəhəri və onun zülallarının təyin edilməsi üsulu onunla fərqlənir ki, impulsun davamiyyəti 10 ns, lazerin şüalanma dalğasının uzunluğu $\lambda = 337,1$ nm olduqda, tədqiq edilən nümunələrin impuls azot lazerlə, elələjə də ultrabənövşəyi şüalanmanın görünən işığa keçməsinə əsaslanan, jivənin 254, 315, 365 nm xətlərilə oyanması zamanı ilan zəhərinin və onun zülallarının oyanma spektrlərinin və müvəqqəti şüalanma xassələrinin qeydiyyatını aparırlar.

- (11) i2003 0021
(20) 21.01.2003
(21) № a2000 0078
(22) 10.04.2000
(51)⁷G 01 N 25/22
(71) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)
(72) Fərzanə Nadir Həsən Ağa oğlu Sultanov Rafiq Feridoviç Məmmədov Qəhrəman Maşdi oğlu
(73) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)
(54) Termokimyəvi detektor.

(57) Termokimyəvi detektor qazların çıxarılması və verilməsi üçün dibində və baş hissəsində ştuseri olan dielektrikdən hazırlanmış silindrik kameradan ibarət olan; yüksək gərginliyə qoşulmuş, silindrik kameranın dibinə bərkidilmiş metallik soplo və həmçinin silindrik kameranın dibi ilə metallik soplo kəsiyinin arasında onun xarici səthində yerləşən dairəvi elektrodan; metallik soplo kəsiyi ilə silindrik kameranın baş hissəsi arasında olan onun oxu üzrə bərkidilmiş terməqəbulədidən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, metallik soplo kəsiyi ilə terməqəbuləediji arasındakı fəzaya kimyəvi prosesin istiliklə aktivləşdirilməsi imkanı verən qızdırıcı element daxil edilmişdir.

- (11) i2003 0024
(20) 28.01.2003
(21) № 99/001628
(22) 16.11.99
(51)⁷G 01 N 31/00
(76) Nəsrullayev Nazim Mürsəl oğlu (AZ)
(54) Passiv səthlərdə absorpsiya olunmuş metal adacıqların sahəsinin təyini üsulu.

(57) Passiv səthlərdə absorpsiya olunmuş metal adacıqların sahəsinin təyinin üsulu nümunənin və etalonun vakuumdə yerləşdiriləndən, CsCl molekulları dəstəsi ilə qidalandırılmasından, göstərilən səthdə ayrılan Cs* ionlarının jərəyanını ölçməkdən və kiçik sahənin hesablamə yolu ilə müəyyən olunmasından ibarət olaraq, onunla fərqlənir ki, passiv və aktiv səthlərdə CsCl molekullarının dissosiasiyasını istifadə edirlər, bu halda Cs* ionlarını ölçməkdən qabaq nümunənin və etalonun işçi səthlərində eyni temperatur müəyyənləşdirilir, axtarılan kiçik sahəni f isə aşağıdakı nisbətən ahırlar:

$$f = \frac{I - I_0}{I_0 - I'_0}$$

burada I_0 –etalonun karbondan azad olunan səthindən jərəyan

I'_0 – qrafika monoqatı ilə örtülmüş etalon səthində səthi molekul ionlaşması zamanı jərəyandır.

I –metal örtüklü nümunə səthində səthi molekul ionlaşması zamanı jərəyandır.

- (11) i2003 0001
(20) 02.01.2003
(21) № 99/0011469
(22) 14.07.99
(51)⁷G 01 N 33/15, G 21 F 1/10
(71) Azərbaycan Respublikası Elmlər Akademiyasının A.İ.Qarayev ad. Fiziologiya İnstitutu (AZ)
(72) Ağayev Telman Məmmədli oğlu Babayev Raufbəy Abigülyeviç Babayev Xanağa Füzuli oğlu Kərimov Yusif Balakərim oğlu İsayev Cavanşir İsa oğlu
(73) Azərbaycan Respublikası Elmlər Akademiyasının A.İ.Qarayev ad. Fiziologiya İnstitutu (AZ)
(54) Lipidlərin peroksid oksidləşməsinin ingibirləşdirmə üsulu.

(57) 1. Lipidlərin peroksid oksidləşməsinin inhibirləşmə üsulu, antioksidant xassəli maddələri orqanizmə daxil edərək, lipidlərin peroksid oksidləşməsinin məhsullarının toplanması sürətini aşağı salmaqla olub, onunla fərqlənir ki, orqanizmə ya süpürgəşəkilli yovşan otunun Artemisia sjoparia Waldst et lipofil fraksiyasını, yaxud biyan kökünün ekstraktının daxil edirlər.

2. 1-ji bənd üzrə üsul onunla fərqlənir ki, süpürgəşəkilli yovşan otunun lipofil fraksiyasının 18-20mq/kq miqdarında yeridirlər.

3. 2-ji bənd üzrə üsul, onunla fərqlənir ki, kiçik və ya letal dozada şüalanmış hallarında süpürgəşəkilli yovşan otunun lipofil fraksiyasını 1,0-0,5 saat əvvəl yeridirlər.

4. 1-ji bənd üzrə üsul, onunla fərqlənir ki, biyan kökünün ekstraktını 300-350 mq/kq miqdarında yeridirlər.

5. 4-jü bənd üzrə üsul, onunla fərqlənir ki, kiçik və ya letal dozada şüalanma hallarında biyan kökünün ekstraktlarını şüalanmadan 1,0 saat və ondan da az əvvəl yeridirlər.

- (11) i2002 0021
(20) 02.12.2002
(21) № 99/001415
(22) 04.05.99

(51)⁷G 01 N 33/533(76) **Topçiyeva Şəfiqə Ənvərovna (AZ)**(54) **Qanda ilan zəhəri və onun metabolizm məhsullarının təyin edilməsi üsulu.**

(57) Qanda ilan zəhəri və onun metabolizm məhsullarının təyin edilməsi flüoresent zondan istifadə etməklə, hüceyrənin və ona yeridilmiş maddələrin flüoresensiyasından ibarət olub, onunla fərqlənir ki, zəhərin konsentrasiyasının dinamikasını təyin etmək üçün 0,0025%-li fizioloji məhlulda həll edilmiş flüoresent zondundan istifadə edirlər, zondun yeridilmə vaxtından asılı olmayaraq, intoksikasyondan sonra ilan zəhəri ilə zəhərlənmiş xəstələrin qanını 0,9%-li natrium xlorid məhlulu ilə 10 dəqiqə müddətində homogenləşdirirlər, 4⁰J temperaturda 10 dəqiqə müddətində 1 dəqiqədə 15000 dövr etməklə sentrifüqalaşdırırlar, sonra çöküntünün üzərindəki mayədə flüoresensiya intensivliyini $\lambda = 480-540$ nm dalğa uzunluğunda ölçürlər.

G 02

(11) i2002 0027

(20) 04.12.02

(21) № a2001 0040

(22) 16.02.2001

(51)⁷G 02 B 6/38,(76) **Mansurov Tofiq Məhəmməd oğlu
Bəybalayev Qəmbər Bəylər oğlu (AZ)**(54) **Optoelektron kommutator.**

(57) Optoelektron kommutator, sonları ujuqlara malik kommutasiya edə və kommutasiya olunan optik lifləri özündə birləşdirilib, onunla fərqlənir ki, kommutasiya edən optik liflər geniş hamar plakanın üzərində birbaşa perforasiya dəşikləri vasitəsilə iki sıradan az olmayaraq bərkidilmiş, fotoelektrikverijilər isə optik liflərin aşağı və yuxarı sıralarına uyğun dəşiklərlə düz gələn həmin plakanın aşağı və yuxarı tərəfləri ilə eyni səviyyədə olan kəşik yan tərəflərindəki birbaşa dəşiklərdə yerləşdirilmiş, kommutasiya olunan optik oxu üzrə şüa siqnalının fəzada idarə olunan yerdəyişmə imkanına malik şarnir üzərində bərkidilmiş ikinci pyezoelektrik bimorf elementlə bərkidiji keçid vasitəsi ilə birləşdirilmiş, «X» üfiqi oxu üzrə şüa siqnalının fəzada idarə olunan yerdəyişmə imkanına malik birinci pyezoelektrik bimorf elementinin işçi sonunda möhkəm bərkidilmiş fokuslayıcı linza, adaptiv güzgüyük vasitəsi ilə şüa siqnalının fəzada idarə olunan yerdəyişməsinə malik işıq diodu ilə birləşdirilmiş, güzgüəksetdiriji isə kommutasiya edən optik liflərin plankası üzərindəki dəşiklərə istiqamətləndirilmiş, bununla belə, «X» və «Y» oxu üzrə birinci və ikinci pyezoelektrik bimorf elementlərinin elektrodları uyğun olaraq, birinci və ikinci qida mənbələrinin sıxajlarına birləşdirilmiş, hansı ki, hər birinin birinci girişinə tənzimləyijisi, ikinci girişinə rabitə kanalının nömrəverijisi qoşulmuş, hansı ki, hər birinin girişinə uyğun olaraq, rabitə kanallarının birinci və ikinci sıra üzrə şüa siqnalının vəziyyətinin fotoelektrikverijiləri birləşdirilmişdir.

G 06

(11) i2002 0047

(20) 23.12.2002

(21) № a2000 0011

(22) 31.01.2000

(51)⁷G 06 F(71) **Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası, «Neftin, qazın geotexnoloji problemləri və kimya» Elmi-Tədqiqat İnstitutu (AZ)**(72) **Mirsəlimov Ramiz Mehti oğlu
Əliyev Rüstəm Talib oğlu
Əliyev Akif Vəli oğlu
Yarob İstitix**(73) **Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası «Neftin, qazın geotexnoloji problemləri və kimya» Elmi-Tədqiqat İnstitutu (AZ)**(54) **Quyuların qazılması prosesində məhlulun udulma yerini təyin etmək üçün mikroprosessorlu qurğu.**

(57) Quyuların qazılması prosesində məhlulun udulma yerini təyin etmək üçün mikroprosessorlu qurğu, tərkibi iki dənə iki elementlə kompensasiyon verijidən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, iki ölçmə kanalı daxil edilib və onların hər birində

faydalı siqnalları ayırd etmə qurğusu və həmin siqnalların güjləndirijisi-formalaşdırijisi qurulub və zaman intervallarını rəqəm koduna çevirən çeviriji interfeys, mikroprosessor, yaddaş bloku diskpley və printer daxil edilib, bu halda verijilərin çıxışları faydalı siqnalları ayırd edən qurğuların girişləri ilə birləşir ki, onların da çıxışları siqnalların güjləndirijiləri-formalaşdırijiləri vasitəsilə zaman intervallarını rəqəm koduna çevirən çevirijinin girişləri ilə birləşdirilib, o da yaddaş bloku, printer ilə, eləcə də uyğun portlar vasitəsilə veriji ilə, faydalı siqnalları ayırd edən qurğularla, siqnallar güjləndirijilərlə və zaman intervallarını rəqəm koduna çevirən çeviriji ilə birləşdirilib.

(11) i2002 0007

(20) 25.11.2002

(21) № 99/001606

(22) 16.12.1999

(51)⁷G 06 F 7/00, 13/00(71) **Azərbaycan Texniki Universiteti (AZ)**(72) **Mansurov Tofiq Məhəmməd oğlu**(73) **Azərbaycan Texniki Universiteti (AZ)**(54) **Hesablama strukturu.**

(57) Hesablama strukturu səkkiz-elementli PO, P1, P2 portlu birkristallı mikro-EHM-dən və qida sıxajlarından ibarət olub, onunla fərqlənir ki, ona eyni hesablama qurğularını şəkildə dairəvi sxem daxil edilmişdir ki, bunların hər birinə dayandırmaya malik idarəediji blok, səhifənin sayı registri, böyük ünvan kommutatoru, ünvanlar buferi, mübadilə üzrə idarəediji blok, birinci və ikinci operativ yaddaş xarici qurğu daxildir, bununla belə, fasiləli idarə blokunun çıxışları uyğun olaraq, birkristallı mikro-EHM-in birinci, ikinci testləşdirilən sıxajlarına, fasilə sıxajına və P1 portunun kiçik element sıxajına qoşulmuş, hansının ki, P2 portunun böyük elementlərindən 4- elementli şini səhifənin sayı registrinin və böyük ünvanlar kommutatorunun 4-elementli giriş şininə qoşulmuş, birkristallı mikro-EHM-in proqram və verilənlərin xarici yaddaşına ünvanların stroblaşdırılması (qeyd edilməsi) sıxajları səhifənin sayı registrinin

ikinci girişinə, ünvanlar buferinin və xarici qurğunun birinci girişlərinə qoşulmuş, birkristallı mikro-EHM-in proqramın xarici yaddaşından oxunmanın stroblaşdırılması sıxajı böyük ünvanlar kommutatorunun üçüncü girişinə və mübadiləni idarə blokunun ikinci girişinə qoşulmuş, birkristallı mikro-EHM-in verilənlərin xarici yaddaşına yazılma və verilənlərin xarici yaddaşından oxunmanın stroblaşdırılması sıxajları uyğun olaraq, mübadiləni idarə blokunun üçüncü və dördüncü girişinə, xarici qurğunun dördüncü və beşinci girişinə qoşulmuş, birkristallı mikro-EHM-in P0 portunun ikitərəfli 8-elementli verilənlər şini ünvanlar buferinin, birinci və ikinci operativ yaddaşın və xarici qurğunun 8-elementli şininə qoşulmuş, səhifənin sayı registrinin 4-elementli çıxış şini böyük ünvanlar kommutatorlarının 4-elementli giriş şininə qoşulmuş, hansının ki, çıxış birinci və ikinci operativ yaddaşın üçüncü girişinə və mübadiləni idarə blokunun birinci girişinə qoşulmuş, ünvanlar buferinin çıxışı birinci və ikinci operativ yaddaşın dördüncü girişinə və xarici qurğunun ikinci girişinə qoşulmuş, mübadiləni idarə blokunun birinci və ikinci çıxışı uyğun olaraq, birinci və ikinci operativ yaddaşın birinci girişinə qoşulmuş, mübadiləni idarə blokunun üçüncü və beşinci çıxışı uyğun olaraq, birinci və ikinci operativ yaddaşın ikinci və beşinci girişinə qoşulmuş, mübadiləni idarə blokunun dördüncü çıxışı xarici qurğunun üçüncü girişinə qoşulmuş, hansının ki, çıxışı fasiləni idarə blokunun dördüncü girişinə qoşulmuş, bu halda hər bir hesablama qurğusu iki qoşqu hesablama qurğularına sistem tənzimləmə, informasiya mübadiləsi siqnalların qəbulu və verilişi, qonşu hesablama qurğularından hesablama qurğusuna informasiyanı vermək üçün sorğu siqnalının qəbulu, hesablama qurğusuna qonşu hesablama qurğularından informasiyanın qəbulunun təsdiqi siqnalının verilişi, qonşu hesablama qurğularına informasiyanı vermək üçün sorğu siqnalının qəbulunun təsdiqi siqnalının qəbulu imkanına malik birtərəfli xətlərlə qoşulmuşdur.

- (11) i2002 0006
(20) 25.11.2002
(21) № 99/001517
(22) 22.10.1999
(51)⁷G 06 F 7/00, 15/16
(71) Azərbaycan Texniki Universiteti (AZ)
(72) Mansurov Tofiq Məhəmməd oğlu
(73) Azərbaycan Texniki Universiteti (AZ)
(54) Bircinsli hesablama mühitinin modulu.

(57) Bircinsli hesablama mühitinin modulu sorğuların qəbulu blokundan, sorğuların veriliş blokundan, javabların qəbul blokundan, javabların veriliş blokundan, triggerdən, hesablama blokundan və kommutatordan ibarət olub, bununla belə, modulun recim girişi, sorğular girişləri və javablar girişləri uyğun olaraq, tənzimləmə blokunun birinci qrup informasiya girişlərinə və kommutatorun birinci qrup informasiya girişlərinə, sorğuların qəbul blokunun informasiya girişlərinə və kommutatorun ikinci qrup informasiya girişlərinə, javabların qəbul blokunun informasiya girişlərinə və kommutatorun üçüncü qrup, informasiya girişlərinə qoşulmuş, axırının birinci qrup çıxışları uyğun olaraq, modulun nəticə çıxışlarına və tənzimləmə blokunun ikinci qrup çıxışlarına qoşulmuş, axırının birinci qrup çıxışları uyğun olaraq, hesablama blokunun informasiya girişlərinə qoşulmuş, onun çıxışları uyğun olaraq, tənzimləmə blokunun ikinci qrup informasiya girişlərinə qoşulmuş, sorğuların qəbul blokunun birinci, ikinci və üçüncü çıxışları uyğun olaraq, sorğuların qəbul blokunun birinci, ikinci və üçüncü idarəediji girişlərinə qoşulmuş, sorğuların qəbul blokunun çıxışı triggerin «1»-ə gətirilmə girişinə və tənzimləmə blokunun ikinci idarəediji girişinə qoşulmuş, axırının dördüncü çıxışı javabların qəbul blokunun birinci idarəediji girişinə qoşulmuş, onun çıxışı triggerin «0»-ə gətirilmə girişinə qoşulmuş, triggerin çıxışı tənzimləmə blokunun üçüncü idarəediji girişlərinə və sorğuların veriliş blokunun və javabların veriliş blokunun birinci idarəediji girişlərinə qoşulmuş, axırının çıxışları uyğun olaraq, kommutatorun ikinci və üçüncü qrup çıxışlarına, modulun nəticənin

hazırlıq əlaməti və informasiyanın qəbulunun başa çatması əlaməti çıxışlarına qoşulmuş, tənzimləmə blokunun beşinjidən onunjuya qədər çıxışları uyğun olaraq, javabların veriliş blokunun ikinci, üçüncü və dördüncü idarəediji girişlərinə, sorğuların veriliş blokunun ikinci, üçüncü və dördüncü idarəediji girişlərinə qoşulmuş, tənzimləmə blokunun ikinci, üçüncü və birinci çıxışı sorğuların qəbul blokunun ikinci idarəediji girişinə, sorğuların veriliş blokunun və javabların beşinci idarəediji girişinə qoşularaq, onunla fərqlənir ki, müqayisə blokunun birinci qrup informasiya girişi tənzimləmə blokunun və kommutatorun birinci informasiya girişlərinə qoşulmuş, müqayisə blokunun birinci idarəediji girişi tənzimləmə blokunun on birinci çıxışına və ləngitmə blokunun idarəediji girişinə qoşulmuş, hansının ki, çıxışı kommutatorun yeddinci idarəediji girişinə qoşulmuş, sinxronlaşdırma blokunun çıxışı bircinsli hesablama mühitinin bütün modullarının ikinci idarəediji girişinə qoşulmuş, müqayisə blokunun birinjidən altıncıya qədər çıxışları uyğun olaraq, kommutatorun birinjidən altıncıya qədər idarəediji girişlərinə qoşulmuşdur.

BÖLMƏ H

ELEKTRİK

H 01

- (11) i2003 0010
(20) 07.01.2003
(21) № a2000 0052
(51)⁷H 01 İ 29/79
(71) Bakı Dövlət Universiteti (AZ)
(72) Məmmədov Rasim Qara oğlu
(73) Bakı Dövlət Universiteti (AZ)
(54) Şottki diodlarının periferiya cərəyanlarının ölçmə üsulu.

(57) Şottki diodlarının periferiya cərəyanlarını ölçmə üsulu voltamper xarakteristikası əsasında həyata keçirilərk, onunla fərqlənir ki, konkret periferiya cərəyanının c₁ orta xətti sıxlığından istifadə edirlər ki, bu da jəmlənmiş və ekvivalent kontakt sahələri bərabər olan identik Şottki diodlarından axan jərəyanların fərqiəndən istifadə olunmaqla, aşağıdakı düsturla hesablanır:

$$C_L = (nI_1 - I_2) / (nL_1 - L_2)$$

burada, n jəmlənmiş kontakt sahəsi, jərəyan I_2 və periferiya uzunluğu L_2 Şottki diodunun kontakt sahəsinə bərabər olan, jərəyanı I_1 və periferiya uzunluğu L_1 Şottki diodlarının sayıdır.

(11) i2003 0012

(20) 07.01.2003

(21) № a2000 0012

(22) 27.04.2000

(51) 7H 01 L 29/79

(71) Bakı Dövlət Universiteti (AZ)

(72) Məmmədov Rasim Qara oğlu

(73) Bakı Dövlət Universiteti (AZ)

(54) Şottki diodlarının effektiv kontakt sahəsinin ölçmə üsulu.

(57) Şottki diodlarının effektiv kontakt sahəsinin ölçmə üsulu, kontaktın işlək sahəsindən keçən jərəyanın ölçülməsindən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, Şottki diodlarının periferiya jərəyanlarının orta xətti sıxlığını ölçürlər, sonra periferiya effektivlərinin təsiri ilə yaranan jərəyanlar və periferiya effektləri olmayan halda ümumi kontaktdan keçən jərəyanları ölçürlər ki, bunlardan da kontaktın periferiya hissəsindəki və ümumi kontakt səthindəki effektiv sahəsi təyin olunan analitik ifadələrdə istifadə edirlər.

$$S_L = S_{OL} I_L / I_{OL} = S_{IL} / I_{OL}$$

$$S_S = S_{OS} I_S / I_{OS} = S_{IS} / I_{OS}$$

burada, S_{OL} və S_{OS} ən kiçik həndəsi kontakt sahəsinə malik birinci Şottki diodunun I_{OL} və I_{OL} jərəyanları keçən periferiya kontakt sahəsinin və ümumi kontakt səthinin effektiv sahələridir; S_L və S_S birinci ilə identik olan Şottki diodunun I_L və I_S jərəyanları keçən periferiya kontakt sahəsinin və ümumi kontakt səthinin effektiv sahələridir.

H 02

(11) i2002 0026

(20) 04.12.02

(21) № a2001 0002

(22) 05.01.01

(51) 7H 02 G 15/00, 15/196, H 01 B 11/00, 11/02

(76) Bəybalayev Qəmbər Bəylər oğlu (AZ)

(54) Həmcins polietilen mufta.

(57) Həmcins polietilen mufta hissəsindən, uzadıji ilə birləşmiş başlıqdan və muftadan keçən kabeldən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, kabelin çıxdığı tərəfdən mufta hissəsi kabelin tutum və diametrinin dəyişməsi üzrə onun kəsişməsi imkanı ilə zirvəsindən kəsilmiş dairəvi konus şəklində yerinə yetirilmişdir, bu zaman zirvəsi mufta ilə birləşən uzadıji konus şəklində yerinə yetirilmişdir, birləşdirilmə yerində onun əsasının xarici diametri isə qeyd olunan başlığın daxili diametrinə bərabərdir.

(11) i2003 0013

(20) 08.01.2003

(21) № 99/001484

(22) 19.11.1999

(51) 7H 02 P 8/00, H 04 L 19/00

(71) Azərbaycan Texniki Universiteti (AZ)

(72) Mansurov Tofiq Məhəmməd oğlu

(73) Azərbaycan Texniki Universiteti (AZ)

(54) Addım mühərrikinin idarəedici qurğusu.

(57) Addım mühərriyinin idarəediji qurğusu idarəediji impuls mənbəyindən, ləngitmə blokundan, «VƏ YA» sxemindən, kommutatordan, addım mühərrikindən və qida mənbəyindən ibarət olub, həm də idarəediji impuls mənbəyinin çıxışı ləngitmə blokunun girişinə qoşulmuş, «VƏ YA» sxeminin çıxışı kommutatorun idarəediji girişinə qoşulmuş, hansının ki, çıxışları uyğun olaraq, addım mühərrikinin idarəediji dolaqlarına qoşulmuş, qida mənbəyinin ümumi sıxajı addım mühərrikinin ümumi sıxajına qoşulmuş, onunla fərqlənir ki, ona impuls bölünüsü və idarəediji açar daxil edilmişdir ki, impuls bölünüsünün girişi idarəediji impuls mənbəyinin çıxışına qoşulmuş, ləngitmə blokunun çıxışı kommutatorun birinci idarəediji girişinə qoşulmuş, impuls bölgüsünün çıxışı idarəediji açarın birinci girişinə qoşulmuş, hansının ki, çıxışı «VƏ YA» sxeminin birinci girişinə qoşulmuş, qida mənbəyinin birinci və ikinci çıxışı uyğun olaraq, idarəediji açarın ikin-

ji girişinə və «VƏ YA» sxeminin ikinci girişinə qoşulmuşdur.

İXTİRA PATENTLƏRİNİN GÖSTƏRİCİLƏRİ

SAY GÖSTƏRİCİSİ

Patentin nömrəsi	BPT indeksi (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi	BPT indeksi (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi	BPT indeksi (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi	BPT indeksi (7 redaksiya)
i2002 0001	B 01 J 7/04	i2002 0024	C 07 C 43/17		B 04 C 5/12	i2003 0002	E 21 B 43/00
i2002 0002	E 21 B 43/26		C 10 M 23/16		B 04 C 5/14	i2003 0003	C 02 F 1/42
i2002 0003	F 16 K 1/14	i2002 0025	E 21 B 21/14		B 04 C 11/00	i2003 0004	C 07 C 23/02
i2002 0004	F 16 K 31/143		E 21 B 33/10	i2002 0044	C 10 G 1/04		C 07 C 43/14
	F 16 K 31/163		E 21 B 37/00	i2002 0045	B 01 J 27/19		C 07 M 131/10
i2002 0005	A 61 K 31/185		E 21 B 43/00		C 07 C 41/05	i2003 0005	B 65 H 75/00
	A 61 K 31/075	i2002 0026	H 02 G 15/00	i2002 0046	B 01 J 27/186		H 01 F 41/00
	A 61 K 9/08		H 02 G 15/196		C 07 C 41/05	i2003 0006	C 12 G 3/06
	C 07 C 61/24		H 01 B 11/00	i2002 0047	G 06 F	i2003 0007	C 12 G 3/06
	C 07 C 43/18		H 01 B 11/02	i2002 0048	C 02 F 1/46	i2003 0008	A 61 K 3/04
i2002 0006	G 06 F 7/00	i2002 0027	G 02 B 6/38	i2002 0049	C 02 F 1/46	i2003 0009	C 01 D 3/06
	G 06 F 15/16	i2002 0028	C 11 D 1/04	i2002 0050	E 21 B 34/06		C 01 D 3/22
i2002 0007	G 06 F 7/00	i2002 0029	C 23 F 13/00	i2002 0051	E 21 B 34/06	i2003 0010	H 01 I 29/79
	G 06 F 13/00	i2002 0030	A 61 K 31/20	i2002 0052	F 04 D 13/10	i2003 0011	A 01 C 7/16
i2002 0008	F 16 K 3/00	i2002 0031	A 61 K 7/48		E 21 B 43/00	i2003 0012	H 01 L 29/79
i2002 0009	E 21 B 43/22	i2002 0032	C 08 F 246/00	i2002 0053	C 07 D 491/04	i2003 0013	H 02 P 8/00
i2002 0010	E 21 B 23/00		C 08 F 2/06		C 07 D 98/04		H 04 L 19/00
i2002 0011	C 07 C 154/02		C 08 L 57/00		C 07 D 513/04	i2003 0014	B 24 D 17/00
i2002 0012	C 10 M 135/14	i2002 0033	A 61 K 7/48		A 61 K 31/435	i2003 0015	B 01 J 27/10
	C 10 M 137/06	i2002 0034	A 61 K 31/245	i2002 0054	C 07 D 401/12		B 01 J 27/122
	C 10 M 137/10		A 61 K 33/02		A 01 N 43/40		B 01 J 27/132
i2002 0013	C 07 C 121/75	i2002 0035	A 61 K 31/195	i2002 0055	C 01 B 25/45	i2003 0016	E 21 B
i2002 0014	C 08 F 8/02		A 61 K 31/245		C 01 B 33/26	i2003 0017	E 21 B 7/08
	C 08 F 12/08	i2002 0036	C 10 G 5/04	i2002 0056	C 08 F 10/02	i2003 0018	E 21 B 19/16
i2002 0015	C 08 L 27/06	i2002 0037	C 07 C 1/04		C 08 F 4/24	i2003 0019	E 21 B 19/16
	C 08 K 13/02	i2002 0038	C 07 C 9/14	i2002 0057	A 61 F 9/00	i2003 0020	A 61 K 7/00
i2002 0016	C 07 D 339/08	i2002 0039	A 61 K 31/195	i2002 0058	A 61 B 17/00	i2003 0021	G 01 N 25/22
i2002 0017	A 01 C 1/00	i2002 0040	C 07 C 229/00	i2002 0059	A 61 K 31/00	i2003 0022	G 01 J 3/36
i2002 0018	A 61 K 31/205		A 61 K 31/195	i2002 0060	C 02 F 1/58		G 01 J 1/44
i2002 0019	F 02 B 51/01	i2002 0041	C 07 C 229/00	i2002 0061	B 01 D 23/86	i2003 0023	G 01 J 3/36
i2002 0020	G 01 N 21/25		A 61 K 31/195	i2002 0062	C 07 D 487/22		G 01 J 1/44
i2002 0021	G 01 N 33/49	i2002 0042	A 61 K 35/78	i2002 0063	B 65 C 51/04	i2003 0024	G 01 N 31/00
	G 01 N 33/533		A 61 P 1/12	i2002 0064	E 21 B 13/00	i2003 0025	A 61 B 17/58
i2002 0022	C 10 G 33/011	i2002 0043	B 04 C 1/00	i2003 0001	G 01 N 33/15	i2003 0026	A 61 B 17/00
i2002 0023	C 07 C 149/14		B 04 C 5/10		G 21 F 1/10	i2003 0027	A 61 B 17/60

SİSTEMATİK GÖSTƏRİCİSİ

BPT indeksi (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi	BPT indeksi (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi	BPT indeksi (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi	BPT indeksi (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi
A 01 C 1/00	i2002 0017	B 04 C 1/00	i2002 0043	C 07 D 513/04	i2002 0053	E 21 B 43/22	i2002 0052
A 01 C 7/16	i2003 0011	B 04 C 5/10	i2002 0043	C 07 M 131/10	i2003 0004	E 21 B 43/26	i2002 0009
A 01 N 43/40	i2002 0054	B 04 C 5/12	i2002 0043	C 08 F 2/06	i2002 0032	F 02 B 51/01	i2002 0002
A 61 B 17/00	i2003 0026	B 04 C 5/14	i2002 0043	C 08 F 4/24	i2002 0056	F 04 D 13/10	i2002 0019
	i2002 0058	B 04 C 11/00	i2002 0043	C 08 F 8/02	i2002 0014	F 16 K 1/14	i2002 0052
A 61 B 17/58	i2003 0025	B 24 D 17/00	i2003 0014	C 08 F 10/02	i2002 0056	F 16 K 3/00	i2002 0003
A 61 B 17/60	i2003 0027	B 65 C 51/04	i2002 0063	C 08 F 12/08	i2002 0014	F 16 K 31/143	i2002 0008
A 61 F 9/00	i2002 0057	B 65 H 75/00	i2003 0005	C 08 F 246/00	i2002 0032	F 16 K 31/163	i2002 0004
A 61 K 3/04	i2002 0008	C 01 B 25/45	i2002 0055	C 08 K 13/02	i2002 0015	G 01 J 1/44	i2002 0004
A 61 K 7/00	i2003 0020	C 01 B 33/26	i2002 0055	C 08 L 27/06	i2002 0015		i2003 0022
A 61 K 7/48	i2002 0031	C 01 D 3/06	i2003 0009	C 08 L 57/00	i2002 0032		i2003 0023
	i2002 0033	C 01 D 3/22	i2003 0009	C 10 G 1/04	i2002 0044	G 01 J 3/36	i2003 0022
A 61 K 9/08	i2002 0005	C 02 F 1/42	i2003 0003	C 10 G 5/04	i2002 0036		i2003 0023
A 61 K 31/00	i2002 0059	C 02 F 1/46	i2002 0048	C 10 G 33/011	i2002 0022	G 01 N 21/25	i2002 0020
A 61 K 31/20	i2002 0030		i2002 0049	C 10 M 123/16	i2002 0024	G 01 N 25/22	i2003 0021
A 61 K 31/075	i2002 0005	C 02 F 1/58	i2002 0060	C 10 M 135/14	i2002 0012	G 01 N 31/00	i2003 0024
A 61 K 31/185	i2002 0005	C 07 C 1/04	i2002 0037	C 10 M 137/06	i2002 0012	G 01 N 33/15	i2003 0001
A 61 K 31/195	i2002 0039	C 07 C 9/14	i2002 0038	C 10 M 137/10	i2002 0012	G 01 N 33/49	i2002 0021
	i2002 0035	C 07 C 23/02	i2003 0004	C 11 D 1/04	i2002 0028	G 01 N	i2002 0021
	i2002 0040	C 07 C 41/05	i2002 0045	C 12 G 3/06	i2003 0006	33/533	i2002 0027
	i2002 0041		i2002 0046		i2003 0007	G 02 B 6/38	i2002 0047
A 61 K 31/205	i2002 0018	C 07 C 43/14	i2003 0004	C 23 F 13/00	i2002 0029	G 06 F	i2002 0007
A 61 K 31/245	i2002 0035	C 07 C 43/17	i2002 0024	E 21 B	i2003 0016	G 06 F 7/00	i2002 0006
	i2002 0034	C 07 C 43/18	i2002 0005	E 21 B 7/08	i2003 0017		i2002 0007
A 61 K 31/435	i2002 0053	C 07 C 61/24	i2002 0005	E 21 B 13/00	i2002 0064	G 06 F 13/00	i2002 0006
A 61 K 33/02	i2002 0034	C 07 C 121/75	i2002 0013	E 21 B 19/16	i2003 0018	G 06 F 15/16	i2003 0001
A 61 K 35/78	i2002 0042	C 07 C 149/14	i2002 0023		i2003 0019	G 21 F 1/10	i2002 0026
A 61 P 1/12	i2002 0042	C 07 C 154/02	i2002 0011	E 21 B 21/14	i2002 0025	H 01 B 11/00	i2002 0026
B 01 D 23/86	i2002 0061	C 07 C 229/00	i2002 0040	E 21 B 23/00	i2002 0010	H 01 B 11/02	i2003 0005
B 01 J 27/10	i2003 0015		i2002 0041	E 21 B 33/10	i2002 0025	H 01 F 41/00	i2003 0010
B 01 J 27/19	i2002 0045	C 07 D 339/08	i2002 0016	E 21 B 34/06	i2002 0050	H 01 İ 29/79	i2003 0012
B 01 J 27/122	i2003 0015	C 07 D 401/12	i2002 0054		i2002 0051	H 01 L 29/79	i2003 0013
B 01 J 27/132	i2003 0015	C 07 D 487/22	i2002 0062	E 21 B 37/00	i2002 0025	H 02 P 8/00	i2002 0026
B 01 J 27/186	i2002 0046	C 07 D	i2002 0053	E 21 B 43/00	i2002 0025	H 02 G 15/00	i2002 0026
B 01 J 37/04	i2002 0001	491/04 C 07	i2002 0053		i2003 0002	H 02 G 15/196	i2003 0013
		D 498/04				H 04 L 19/00	

PATENT VERİLƏN İDDİA SƏNƏDLƏRİN
SAY GÖSTƏRİCİSİ

İddia sənədin nömrəsi	Patentin nömrəsi	İddia sənədin nömrəsi	Patentin nömrəsi	İddia sənədin nömrəsi	Patentin nömrəsi	İddia sənədin nömrəsi	Patentin nömrəsi
52-PRİ	i2002 0036	99/001415	i2002 0021	99/001601	i2002 0032	a2000 0150	i2003 0008
375-PRİ	i2002 0030	99/001434	i2002 0011	99/001602	i2003 0011	a2000 0161	i2003 0007
376-PRİ	i2002 0018	99/001438	i2003 0023	99/001606	i2002 0007	a2000 0162	i2003 0006
95/000525	i2002 0005	99/001443	i2002 0055	99/001620	i2002 0037	a2000 0166	i2002 0029
96/000758	i2002 0061	99/001444	i2002 0038	99/001628	i2003 0024	a2000 0175	i2002 0040
96/000779	i2002 0015	99/001459	i2003 0022	a2001 0001	i2002 0044	a2000 0176	i2002 0041
97/000937	i2002 0009	99/001462	i2002 0054	a2000 0002	i2002 0020	a2000 0177	i2002 0039
98/001027	i2002 0031	99/001467	i2002 0050	a2000 0011	i2002 0047	a2000 0179	i2003 0025
98/001073	i2002 0016	99/001469	i2003 0001	a2000 0014	i2002 0002	a2000 0184	i2002 0062
98/001086	i2002 0033	99/001473	i2002 0013	a2000 0016	i2003 0014	a2000 0189	i2003 0005
98/001093	i2002 0014	99/001476	i2002 0004	a2000 0018	i2003 0019	a2000 0193	i2002 0045
99/001216	i2002 0010	99/001480	i2002 0008	a2000 0052	i2003 0010	a2000 0199	i2002 0046
99/001239	i2002 0056	99/001484	i2003 0013	a2000 0061	i2002 0022	a2000 0202	i2002 0048
99/001241	i2002 0019	99/001487	i2002 0043	a2000 0078	i2003 0021	a2000 0207	i2003 0004
99/001273	i2002 0025	99/001490	i2002 0017	a2000 0093	i2003 0003	a2000 0208	i2003 0015
99/001280	i2002 0024	99/001492	i2003 0002	a2000 0112	i2003 0012	a2000 0215	i2002 0049
99/001321	i2002 0028	99/001505	i2002 0064	a2000 0116	i2002 0058	a2000 0220	i2003 0016
99/001330	i2002 0052	99/001510	i2002 0053	a2000 0117	i2002 0059	a2001 0002	i2002 0026
99/001338	i2003 0017	99/001517	i2002 0006	a2000 0118	i2002 0057	a2001 0026	i2002 0042
99/001365	i2002 0023	99/001528	i2002 0003	a2000 0122	i2002 0063	a2001 0040	i2002 0027
99/001369	i2002 0001	99/001544	i2003 0018	a2000 0133	i2003 0020	a2001 0049	i2003 0026
99/001395	i2002 0051	99/001595	i2002 0035	a2000 0138	i2003 0009	a2001 0076	i2003 0027
99/001407	i2002 0012	99/001596	i2002 0034	a2000 0143	i2002 0060		

SƏNAYE NÜMUNƏSİNƏ DAİR İDDİA SƏNƏDLƏRİ BARƏDƏ MƏLUMATLARIN DƏRCİ

(21) № S2002 0003

(22) 02.05.2002

(51) 727-01

(31) 2001502118

(32) 06.11.2001

(33) RU

(71) Reemtsma Cigarettenfabriken GmbH (DE)

(72) Edgard Mentzel

(73) Reemtsma Cigarettenfabriken GmbH (DE)

(54) Tütün məmulatları üçün süzgəc (8 variantda).

(57) Tütün məmulatları üçün süzgəc (8 variantda) aşağıdakı mühüm əlamətlərlə xarakterizə olunur:

- kompozisiya elementlərinin tərkibi ilə: gövdə və daxili element;

- gövdənin öndən açıq silindr formasında hazırlanması ilə;

- daxili elementin qövsvari əyilmiş pərlərlə hazırlanması ilə;

- 1-ci variant xarakterizə olunur: daxili elementin mərkəzi hissəsinin dəyirmiləşdirilmiş bucaqlı və qabarıq tərəfləri olan, öndən açıq prizma formasında hazırlanması ilə; pərlərin sayının 3 olması ilə; pərlərin mərkəzi hissəsinin bucaqları və gövdə arasında radial istiqamətdə bucaq altında yerləşməsi ilə;

- 2-ci variant xarakterizə olunur: daxili elementin mərkəzi hissəsinin öndən açıq silindr formasında hazırlanması ilə; pərlərin sayının 3 olması ilə; pərlərin mərkəzi hissəsinin və gövdənin arasında radial istiqamətdə bucaq altında yerləşməsi ilə;

- 3-cü variant xarakterizə olunur: daxili elementin mərkəzi hissəsinin dəyirmiləşdirilmiş bucaqlı, öndən açıq üçbucaqlı prizma formasında hazırlanması ilə; pərlərin sayının 3 olması ilə; pərlərin mərkəzi hissəsinin bucaqları və gövdə arasında radial istiqamətdə bucaq altında yerləşməsi ilə;

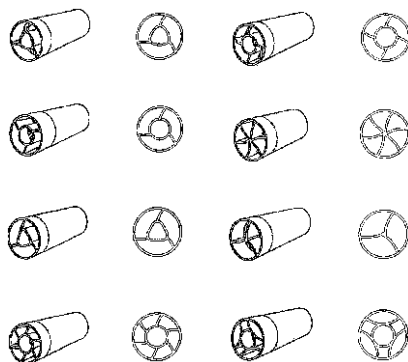
- 4-cü variant xarakterizə olunur: daxili elementin mərkəzi hissəsinin öndən açıq silindr formasında hazırlanması ilə; pərlərin sayının 6 olması ilə; pərlərin mərkəzi hissəsinin və gövdənin arasında radial istiqamətdə bucaq altında yerləşməsi ilə;

- 5-ci variant xarakterizə olunur: daxili elementin mərkəzi hissəsinin öndən açıq silindr formasında hazırlanması ilə; pərlərin sayının 4 olması ilə; pərlərin mərkəzi hissəsinin və gövdənin arasında radial istiqamətdə bucaq altında yerləşməsi ilə;

- 6-cı variant xarakterizə olunur: pərlərin sayının 6 olması ilə; pərlərin uzununa oxun və gövdənin arasında radial istiqamətdə yerləşməsi ilə;

- 7-ci variant xarakterizə olunur: daxili elementin mərkəzi hissəsinin kiçik diametrlili silindr formasında hazırlanması ilə; pərlərin sayının 3 olması ilə; pərlərin mərkəzi hissəsinin və gövdənin arasında radial istiqamətdə yerləşməsi ilə;

- 8-ci variant xarakterizə olunur: daxili elementin mərkəzi hissəsinin öndən açıq silindr formasında hazırlanması ilə; pərlərin sayının 6 olması ilə; pərlərin mərkəzi hissəsinin və gövdənin arasında hər bir pər cütünün mərkəzə doğru əyilmiş qövs əmələ gətirməklə radial istiqamətdə bucaq altında yerləşdirilməsi ilə;

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ DÖVLƏT REYESTRİNƏ DAXİL EDİLMİŞ SƏNAYE NÜMUNƏSİ PATENTLƏRİ HAQQINDA MƏLUMATLARININ DƏRCİ

(11) S2002 0005

(20) 28.11.2002

(21) № 98.0029

(22) 29.01.98.

(51)⁷ 9-01

(71) Alko Qrup Ltd. (FİN)

(72) Zoller Volfqanq (FİN)

(73) Alko Qrup Ltd. (FİN)

(54) Butulka.

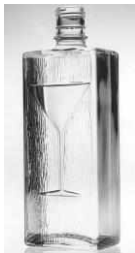
(57) “Бутулка” сянайе нцмуняси ашааьыдакы зярури яламатляр мяжмусу иля характериза олунур:

- композисиа тяркиби иля: эювдя вя боазлыг;

- эювдянин юн вя арха диварлары чюкяк, йан диварлары габарыг олан паралелепипеда охшар шякилдя олмасы иля;

- эювдянин цст щиссясинин габарыг шазырланмасы иля;

- боазлыбын цст щиссясинин йивли цилиндр шяклиндя олмасы иля.

фярглидир:

- эювдянин юн диварынын сятщиндя “йаыш дамжыларынын изи” типли декоратив нахышла ящатя олунмуш азжа габарыг пийаля тясвиринин олмасы иля;

- эювдянин йан диварларынын сятщиндя бязи йерлярдя “йаыш дамжыларынын изи” типли декоратив нахышын олмасы иля;

- боазлыбын харижи сятщиндя бир-бириндя аралы мцхтялиф яйрилик радиусу иля ики габарыг кямярин олмасы иля.

(11) S2002 0004

(20) 28.11.2002

(21) № 97.0025

(22) 05.09.97

(51)⁷ 9-01

(71) Primalko Ltd.,(Fin)

(72) Nikolas Verbelyi (GB)

(73) Primalko Ltd.,(Fin)

(54) Butulka.

(57) Бутулка сянайе нцмуняси ашааьыдакы зярури яламатляр топлусу иля характериза олунур:

- эювдянин узун цилиндрик формада шазырланмасы иля;

- боазлыбын цилиндрик формада шазырланмасы иля;

- боазлыбын сонунда щялгышякилли чялянгин олмасы иля;

- кцрряюхшар чийинлярин пластикасы иля;

фярглянир:

- боазлыбын диаметри бир-бириндя фярглян ики цилиндрик щиссядя ибарят олмасы вя онларын кечидиндя енсиз щялгынин ишлянмяси иля;

- чялянэин алтында цст вя алт сятщяри ичярийя доору дйирмилянмиш цстц сейряк нахышлы енли щялгынин олмасы иля;

- эювдянин юн диварында В шякилли символун ишлянмяси вя символун ужларынын эювдянин йан диварларында батыг ямяля эятирмяси иля;

- бутулканын отуражаг чевряси бо-йунжа гапанмайан щюрукшякилли нахышын олмасы иля;

- отуражабын мяркъазинин щяклиндя ичярийя доору яйилмяси иля.

(11) S2002 0002

(20) 28.11.2002

(21) 98.0044

(22) 24.12.98

(51)⁷ 9-01

(71) PepsiKo, İnk. (US)

(72) Xassan Safadi

Aleks Qnann

Robert S. Meyer

(73) PepsiKo, İnk. (US)

(54) İçkilər üçün butulka.

(57) İçkilər üçün butulka ашағыдакы мұһүм әләмәтләрлә хәкәтеризә олунур:

- композисиа элементлеринин: гөвдә, çийинликләр вә боғазлығын олması илә.

45

фәрқлидир:

- боғазлығын фиқрлу формада хәзирланması илә;

- çийинликләрин кәсик конус формасында хәзирланması илә;

- çийинликләрин ухары hissәсинин qeyri-bәrәbәр kontura вә кәлә-kötür sәthә malik olan dalğavari çixıntıyla bәzәdilmәsi илә;

- çийинликләрин gövdә илә sәlis birlәşmәsi илә;

- çevrilmiş kәsик конус формalı ухары böyük hissәдән вә ашаğı tora-bәnzәр hissәдән ibarәt olan gövdәnin хәзирланması илә;

- gövdәnin ухары hissәсинин qeyri-bәrәbәр kontura вә кәлә-kötür sәthә malik olan spiralsәkilli geniş çixıntıyla bәzәdilmәsi илә.

(11) S2002 0001

(20) 28.11.2002

(21) 98.0041

(22) 27.10.98

(51)⁷ 9-01

(71) PepsiKo, İnk. (US)

(72) Xassan Safadi

Aleks Qnann

(73) PepsiKo, İnk. (US)

(54) İçkilər üçün butulka.

(57) İçkilər üçün butulka ашағыдакы мұһүм әләмәтләрлә хәкәтеризә олунур:

- композисиа элементлеринин – гөвдә, çийинләр вә боғазлығын олması илә.

фәрқлидир:

- boğazlığın fiqurlu formada hazırlanması ilə;
- çiyinlərin kəşik konus formasında hazırlanması ilə;
- çiyinlərin ucu yaxınlığında maili, spiralsəkilli əyilmiş qanovlarla dekorasiya edilmiş həlqəvi zonanın olması ilə;
- gövdənin yuxarı çox hissəsinin çevrilmiş konus formasında və aşağı az hissəsinin isə gövdəşəkilli olaraq hazırlanması ilə;
- gövdənin yuxarı hissəsinin maili, spiralsəkilli əyilmiş qanovlarla dekorasiya edilməsi ilə.

(11) S2002 0006

(20) 26.02.2000

(21) № S2001 0003

(22) 10.04.2001

(51)⁷ 10-04

(71) Beynəlxalq Elmi-Texniki Kompleks «INTERGEO - TETİS» (AZ)

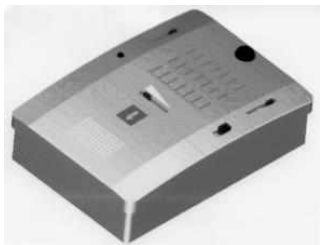
(72) Xəlilov Elçin Nüstrət oğlu
Ayda-zadə Şahin Rafik oğlu

(73) Beynəlxalq Elmi-Texniki Kompleks «INTERGEO - TETİS» (AZ)

(54) Zəlzələ detektoru.

(57) Zəlzələ detektoru aşağıdakı mühüm əlamətlərə xarakterizə olunur:

- gövdə, akustik siqnal üçün novcuqlar, qıdanı qoşmaq üçün yuva, həssaslıq tənzimləyicisi, qida blokunun bölməsində kirşələr kimi kompozisiya elementlərinin tərkibi ilə;
- gövdənin yuxarı hissəsinin oval şəklində yerinə yetirilmiş düzbucaqlı şəklində olması ilə;

fərqlənir:

- gövdənin düzbucaq şəklində olması ilə;
- gövdənin qabaq səthində sağda və solda, şaquli tillər boyunca gövdənin qabaq səthinə bucaq altında çəpinə kəsiklərin yerinə yetirilməsi ilə;

- sürüncəli mərtəbə seçmə dəyişdirici açarının yerləşdirilməsi ilə;
- qabaq panelin yuxarı hissəsində işıq siqnalizasiyası blokunun yerləşdirilməsi ilə;
- sürüncəli səs ucalığı tənzimləyicisinin yerləşdirilməsi ilə;
- səs siqnalizasiyasının buraxılması üçün yarıqların mövcudluğu ilə;
- süzgəcli ball dəyişdiricisi açarın yerləşdirilməsi ilə;
- siqnalizasiyanın düyməli elektrik açarının mövcudluğu ilə;
- detektorun elektrik qidasının elektrik açarının mövcudluğu ilə;
- batareyalar bölümünün qapağında qapağa basma və aşağı dartma zamanı barmağın sürüşməsinin qarşısını alan qabarıq çərtmələrin olması ilə.

(11) S2002 0007

(20) 30.12.2002

(21) N S2000 0005

(22) 15.05.2001

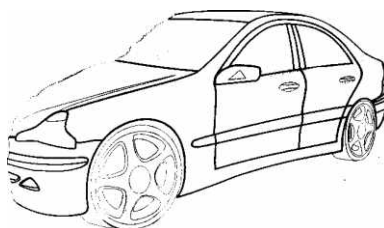
(51)⁷ 12-08; 12-16; 26-06

(76) Babayev Ramin Yadigar oğlu (AZ)

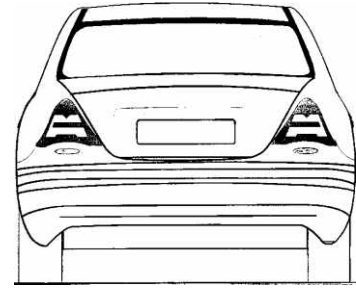
(54) Minik avtomobili.

(57) Minik avtomobili aşağıdakı əsas əlamətlərlə xarakterizə olunur:

- eyni olan əsas formaəmələgətirici elementlərin mövcudluğu ilə;
- avtomobilin yanlarında arxa görünüş güzgülərinin bərkidilməsi ilə;
- arxa görünüş güzgülərinin arxa tərəfində dönmə göstəricilərinin yerləşməsi ilə;
- avtomobilin qabaq tərəfində fənər cütünün yerləşməsi ilə;
- bəmperdə duman əleyhinə fənərlərin geydirilmiş şəkildə hazırlanması ilə;
- avtomobilin arxa panelində arxa işıqlandırma fənərlərinin quraşdırılması ilə;
- qabaq və arxa fənərlərin oyuqlarda quraşdırılması ilə;
- avtomobilin arxa panelində dönmə göstəricilərinin olması ilə;

(qabaq tərəfdən görünüşü)

(arxa tərəfdən görünüşü)

fərqlənir:

- arxa görünüş güzgülərinin arxa tərəfinin üç minilliyi ifadə edən üçbucaqlı piramida şəklində hazırlanması ilə;
- arxa görünüş güzgülərinin arxa tərəfində dönmə göstəricilərinin ümumi kompozisiyaya uyğun şəkildə hazırlanması ilə;
- üç minilliyi ifadə edən qabarıq və batıq səthlərdən təşkil edilmiş mürəkkəb həcmli-fəza formasına malik olan qabaq fənərlərin hazırlanması ilə;
- bəmperdə ümumi kompozisiyaya uyğun olaraq duman əleyhinə fənərlərin üçbucaq şəkilli hazırlanması ilə;
- səpələyicinin üstündə «Millenium» sözünün baş hərfi olan stilləşdirilmiş «M» işarəsi olan batıq əsaslı üçbucaq formalı arxa işıqlandırma fənərlərinin olması ilə;
- arxa işıqlandırma fənərlərinin batıq əsası altında dönmə göstəricilərinin yerləşdirilməsi ilə;
- fənərlərin üçbucaq səthlərinin mürəkkəb konturlarını təkrar edən yerləşmə oyuqlarının olması ilə.

(11) S2002 0003

(20) 28.11.2002

(21) № 98.0037

(22) 25.09.98

(51)⁷ 28-01

(71) Pfizer Resörc end Development Kompani, N.V/S.A. (US)

(72) Robert Berrouz

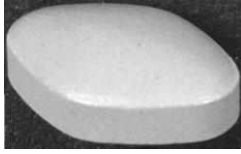
(73) Pfizer Resörc end Development Kompani, N.V/S.A. (US)

(54) Əzcaçılıq həbi.

(57) Əzcaçılıq həbi aşağıdakı mühüm əlamətlərlə xarakterizə olunur:

- məmulatın simmetrik həcm şəklində hazırlanması ilə;
- ön, arxa və yan tərəflər boyunca sabit hündürlüyə malik olan və

həbin perimetrinin çevrəsindən keçən mərkəzi zolağın olması ilə;
- həbin yuxarı və aşağı hissəsinin gümbəzşəkilli hazırlanması ilə;

fərqlidir:

- məmulatın planda künclərin dəyirmiləşmiş romb formasında işlənməsi ilə, belə ki, yan bucaqların dəyirmiləşmə radiusu ön və arxa bucaqların dəyirmiləşmə radiusundan azdır;
- yuxarı və aşağıya doğru həbin perimetri çevrəsindən keçən və zolağın səthinə perpendikulyar olan müstəvi səthdən əmələ gələn daxili çıxıntı zolağının olması ilə;
- həbin yuxarı və aşağı gümbəzşəkilli hissələri kiçik əyilmə radiusu ilə əyilmiş kənar sahədən olan zolağın səthinə perpendikulyar olan yuxarı və aşağı səthlərlə uyğun üfüqi müstəvilərlə birləşmişdir.

(arxa tərəfdən görünüşü)
1 variant

(arxa tərəfdən görünüşü)
2 variant

fərqlidir:

- silindirik həcm formasında yerinə yetirilərək, hər iki tərəfdən kəsik konus formasına keçməsi ilə;
- çuxurun sümüyə oxşar şəkildə yerinə yetirilməsi ilə.

1 variant:

- arxa tərəfdə məhdudlaşdırıcı nişanlama «MRK 925» yazısı ilə;

2 variant:

- arxa tərəfdə məhdudlaşdırıcı nişanlama «MSD 925» yazısı ilə.

(11) S2003 0001

(20) 06.03.2003

(21) N 97.0028

(22) 23.12.97

(51)⁷28-01

(71) MERCK and CO., (US)

(72) Kennet A. Kramer

Aşok Katdare

(73) MERCK and CO., (US)

(54) Əczaçılıq tabletkası.

(57) Əczaçılıq tabletkası aşağıdakı mühüm əlamətlərlə xarakterizə olunur:

- tabletkanın perimetri üzrə yastı haşiyənin olması ilə;

- məhdudlaşdırıcı nişanlanmanı göstərməklə, dərinləşmənin olması ilə;

(qabaq tərəfdən görünüşü)

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ DÖVLƏT REYESTRİNƏ DAXİL EDİLMİŞ FAYDALI MODEL PATENTLƏRİ HAQQINDA MƏLUMATLARININ DƏRCİ

(11) F2002 0001

(20) 04.12.2002

(21) U2001 0001

(22) 15.12.99

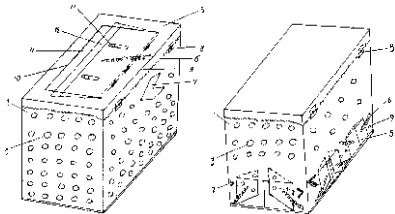
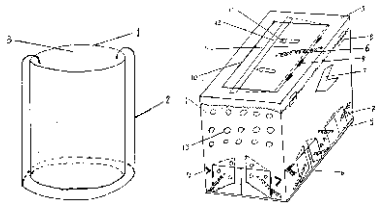
(51)⁷ A 01 M 1/02, 1/10, 1/20, 1/24,
23/08, 23/14, 23/16

(76) Rzayev Kamal Üsnəddinoviç
(AZ)

(54) Tutmaq üçün qurğu.

(57) 1. Tutmaq üçün qurğu, içi boş qabdan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, qab yuxarısı açıq, sürüşkən daxili və sürüşkən olmayan xarici yan səthlərlə, daxili səthdə boğazın perimetri üzrə sürüşkən olmayan zolaqla və dairəvi və ya düzbucaqlı, ya da çoxbucaqlı oturmaqla yerinə yetirilib.

2. 1-ci bənd üzrə qurğu, onunla fərqlənir ki, onun əlavə olaraq, qarmaqların köməyi ilə bərkidilən və ya qıfilla, ya da sürgü ilə bağlanan, yiv olduqda isə burulub bərkidilən, bağlanma imkanı olan çıxarıla bilən qapağı vardır.

3. 2-ci bənd üzrə qurğu, onunla fərqlənir ki, düzbucaqlı qabın qapağında yaylarla bağlanan bir- və ya ikitaylı qarpcığı və/və ya yan səthlərində analoji qarpcıqları vardır.

4. 3-cü bənd üzrə qurğu, onunla fərqlənir ki, qarpcıqlar karkaslı metal tordan və ya balaca deşikləri olan alüminium tənəkədən və ya fanerdən və ya plastik kütlədən hazırlanmışdır.

5. 3 və 4-cü bənd üzrə qurğu, onunla fərqlənir ki, qapı və qapı yeri arasında məsafə bolt və yamağı köməyi ilə tənzimlənir.

6. 3 və 4-cü bənd üzrə qurğu, onunla fərqlənir ki, liftin kabinasının formasında yerinə yetirilib və əlavə olaraq, radio-, videoəlaqə və signal verən qara yeşiklə təchiz edil-

lib, qapı isə fotoelementlərdən, fotoelementdən istifadə etməklə yerinə yetirilib.

(11) F2002 0002

(20) 25.12.2002

(21) U2000 0002

(22) 01.03.2000

(51)⁷A 42 B 3/00, 3/18, 3/20

(76) Rzayev Kamal Üsnəddinoviç
(AZ)

(54) Soyuqdan qoruyan tibbi şarf.

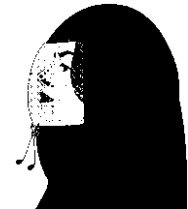
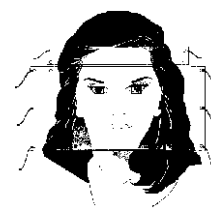
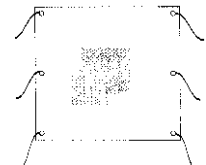
(57) 1. Soyuqdan qoruyan tibbi şarf, bağlı olan düzbucaqlı formalı elastik, şəffaf, rəngsiz material parçasından olan əsas detaldan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, o, anjaq sifəti, alını, qulaqları və çənəni örtən ölçüdə kifayət qədər sərt materialdan, bağlar ilə və çənəyə kifayət qədər yaxın bağlanmaqla yerinə yetirilmişdir, bununla bərabər bağlar bant kimi bağlanmaq üçün əsas detalın yan tərəflərinin polietilen plyonka ilə hər biri əsas detalın enində və üçqat uzunluğunda olan uzatmalar şəklində və ya əsas detalın yan tərəflərinin uclarında və ortalarında olan deşiklərə bağlanmış iplər şəklində, bu zaman üst bağ rezin də ola bilər, və ya düyməli və ya basma düyməli və ya "molniya" bəndli və ya "yapışqan" bəndli bağlanmalar şəklində yerinə yetirilmişdir.

2. 1-ji bənd üzrə soyuqdan qoruyan tibbi şarf onunla fərqlənir ki, o, gözlər üçün balaja deşiklərlə adamın sifətinin formasında və ya qabarıq oval formasında olan maska şəklində yerinə yetirilmişdir.

3. 1-ji və 2-ji bəndlər üzrə soyuqdan qoruyan tibbi şarf onunla fərqlənir ki, öz aralarında iplər və ya məftillər və ya çıxarılan halqalarla birləşən dörd hissədən, yəni burun-udlaq üçün aşağı hissə-qulaqlara qədər və qaşlar da daxil olmaqla altına qədər, qulaqlar üçün iki yan hissə və alın üçün yuxarı, yəni qaşlardan yuxarı hissədən ibarət olan yığma maska şəklində, burun-udlaq üçün olan hissənin ayrılma və bir yerdə lazımi məjmuda istifadəsi imkanına malik olmaqla yerinə yetirilmişdir və ya aşağı hissə qalan uyğun hissələr də qalmaqda, anjaq burun-udlaq, yəni anjaq burunu, ağız və çənəni örtməyə

imkan verən şəkildə yerinə yetirilmişdir.

4. 1-3-jü bəndlər üzrə soyuqdan qoruyan tibbi şarf onunla fərqlənir ki, o yan tərəflərində aşağıdan bağları olmaqla, baş geyiminin günlüyünün kənarlarına və ya qabaq kənarlarına və ya adi çoxişlənən başlığa birləşdirmək imkanına malik olmaqla və ya bağla çəkilib bağlanan başlığa taxılmaqla çıxarıla bilən şəkildə yerinə yetirilmişdir.

SƏHVLƏRİN DÜZƏLİŞİ

İddia sənədin və ya patentin nömrəsi	İndeks (BPT)	Dərc olma tarixi, Bülleten №	Dərc olunmuş yazı	Düzgün yazılış
İxtira № a2000 0085	E 21B 33/064	28.02.2003 №1	(21) № a2000 0085 (22) 13.04.2000 (51) ⁷ 21 B 33/064 (71) Bağırov Oqtay Təhmasib oğlu (AZ) (72) Bağırov Oqtay Təhmasib oğlu Babayev Rəvan Cəfər oğlu Bəkirov Şaiq Xanbaba oğlu Sarıyev Azər Sədaqət oğlu İbrahimov Rafiq Salman oğlu Şıxıyev Mədət Nux oğlu Bayramov Eyyub Məm- mədəli oğlu Yusifov Rauf Əli oğlu (73) Bağırov Oqtay Təhmasib oğlu (AZ)	(21) № a2000 0085 (22) 13.04.2000 (51) ⁷ 21 B 33/064 (71) Bağırov Oqtay Təhmasib oğlu (AZ) (72) Bağırov Oqtay Təhmasib oğlu Babayev Rəvan Cəfər oğlu Bəkirov Şaiq Xanbaba oğlu Sarıyev Azər Sədaqət oğlu İbrahimov Rafiq Salman oğlu Şıxıyev Mədət Nux oğlu Bayramov Eyyub Məm- mədəli oğlu Yusifov Rauf Əli Yusif oğlu (73) Bağırov Oqtay Təhmasib oğlu (AZ)

ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ЗАЯВКАХ НА ИЗОБРЕТЕНИЯ

РАЗДЕЛ А

УДОВЛЕТВОРЕНИЕ ЖИЗНЕННЫХ ПОТРЕБНОСТЕЙ ЧЕЛОВЕКА

А 01

(21) a2001 0059

(22) 17.03.2001

(51)⁷A 01 В 3/ 36

(76) Алиев Курбан Иса оглы
Кулиев Гасан Юсиф оглы
Кузнецов Юрий Акимович
Искендеров Эльчин Барат
оглы (AZ)

(54) Способ гладкой пахоты и фронтальный плуг.

(57) Способ гладкой пахоты и фронтальный плуг относится к сельскохозяйственному машиностроению, в частности к основной обработке почвы и плугу для его осуществления.

Использование: при пахоте почвы и изготовлений плуга.

Сущность изобретения: способ гладкой пахоты включает расчленение дернового слоя по линиям стенок отдельных пластов, их подрезание и оборота в собственные борозды. При этом по линиям стенок пластов и нарезают борозды с удалением из них растительных остатков, ширина которых сверху больше, чем внизу и имеющих щели в нижней части борозд, а в нижних углах стыка смежных пластов из-за недореза лемехов осуществляются сколы почвы при обороте пластов навстречу друг другу, а расстояние между сколом и скосом пласта меньше ширины пласта.

Фронтальный плуг содержит раму, симметричные оппозитно установленные право- и левообрабатывающие плужные корпуса с винтовыми отвальными поверхностями и заплужники, бороздоформирующие рабочие органы на их передней части, дисковые ножи и каток. При этом бороздоформирующие рабочие органы выполнены в виде симметричных отвальных микрокорпусов к дисковым ножам. Здесь соотношение глубины вспашки и расстояния от носка корпуса и до носка заплужника изменяется от 1:1,1 до 1: 2,0 при изменении глубины от минимальной до макси-

мальной. Каток, установленный позади плужных корпусов имеет бочкообразную форму и захват, равный ширине захвата модуля.

(21) a2000 0205

(22) 21.11.2000

(51)⁷A 01 С 1/00, 1/06

(76) Мамедова Сиддига Рза кызы
Алиев Гамбиз Алы оглы
Курбанов Рустам Али кызы
Иманов Нариман Мамед оглы (AZ)

(54) Устройство для сортирования опущенных семян хлопчатника.

(57) Изобретение относится к сельскохозяйственной технике, в частности к машинам для сортирования семян хлопчатника.

Задачей изобретения является повышение эффективности сортирования опущенных семян хлопчатника по массе.

Для решения поставленной задачи в устройстве для сортирования опущенных семян хлопчатника, включающее вращающийся барабан, расположенный на валу, приводимом во вращение посредством привода электродвигателя, емкость для сбора отсортированных фракций, вращающийся барабан установлен в неподвижном coaxиальном цилиндре, закрытом с торцов, с верхней частью, выполненной в форме трапеции, выполняющей функцию загрузочного окна, покрытом изнутри эластичным материалом, а также снабженном форсункой для подачи жидкости выгрузном окном, кроме этого поверхность барабана покрыта гофрированной резиной, часть которой под загрузочное окно имеет винтовую навивку, а кроме этого загрузочное окно расположено под углом 30° к вертикальной оси барабана.

(21) a2001 0054

(22) 15.03.2001

(51)⁷A 01 С 1/06

(71) Азербайджанский Научно-Исследовательский Институт Защиты Растений (AZ)

(72) Мамедова Сиддига Рза кызы
Алиев Гамбиз Алы оглы
Гусейнов Джвбраил Гаджи-
бала оглы

(73) Азербайджанский Научно-Исследовательский Институт Защиты Растений (AZ)

(54) Устройство протравливания семян культуры.

(57) Изобретение относится к области сельскохозяйственного машиностроения, в частности к конструкциям протравливателей семян, например, для зерновых культур.

Задачей изобретения - снижение травмирования семян за счет исключения истирания и крошения перемещаемого материала вследствие трения его о стенки кожуха и о поверхность винта, а также в зазорах.

Устройство протравливания семян содержит бункеры семян и ядохимикатов, дозаторы компонентов, шнек для перемешивания смеси, кожух которого снабжен загрузным и выгрузным окнами. Новым в устройстве является выполнение шнека в виде двухзаходного ленточного винта в первом варианте (или в виде лопастей, которые образованы пучками, например, капроновых консольных стержней, установленных в один ряд во втором варианте) с кожухом, лента и внутренняя поверхность которого покрыты эластичным материалом, например, резиной.

(21) a2001 0142

(22) 16.07.2001

(51)⁷A 01 С 9/06

(71) Гянджинский Государственный Университет (AZ)

(72) Бабаев Шахлар Махмуд оглы

Ахмедов Ахмед Микаил оглы

(73) Гянджинский Государственный Университет (AZ)

(54) Захватывающее устройство для сажалки лувовиц.

(57) Изобретение относится к сельскому хозяйству, а именно к захватывающим устройствам для посадки рассады.

Задачей изобретения является увеличение технологической возможности рассадопосадочной машины, путем изменения конструкции лапки захватывающего устройства предназначенного для сажалки помидоров, баклажанов и табака, изменение привода лапки для применения его в сажалки луковиц.

Задача решена тем, что захватывающее устройство для сажалки луковиц, содержащее корпус с технологическими отверстиями, ось с возможностью поворота во втулке и имеющую жесткую связь с корпусом, к верхней части которой прикреплен лапка для захвата посадочного материала, при этом нижняя часть оси выполнена в виде колена с роликом и пружиной, согласно изобретению, лапка выполнена из двух сегментообразных частей - подвижной и неподвижной относительно корпуса, причем подвижная часть имеет возможность сжиматься в сторону неподвижной части лапки посредством пружины, один конец которой закреплен к оси посредством кинематической связи винта конической формы расположенной в радиальном отверстии оси, в нижней части лапки установлена плита с отверстием в середине и имеющая жесткую связь с корпусом.

(21) 98/001176

(22) 24.01.94

(51)⁷A 01 H 1/ 02

(76) Сафаров Мугдат Гидаят оглы (AZ)

(54) Способ гибридизации огурцов.

(57) Изобретение относится к сельскохозяйственному производству, в частности к способам получения гибридов овощей, а именно, огурцов.

Задачей настоящего изобретения является обеспечение быстрого скрещивания, получение в относительно короткий срок разнообразного и устойчивого селекционного материала гибридов огурцов с необходимыми свойствами и хорошими вкусовыми качествами.

Поставленная задача решена тем, что в способе гибридизации огурцов, заключающемся во взаимном переносе, соединении, совмещении и герметичном закреплении поперечных срезов плодов разных родительских сортов, срезание плодов скрещиваемых сортов осуществляются на расстоянии 1-2 см от цветка сразу после его увядания.

(21) a2001 0139

(22) 12.07.2001

(51)⁷A 01 K 5/00

(71) Научно-Исследовательский Институт «Агромеханика» (AZ)

(72) Мамедов Акшин Гусамеддин оглы

(73) Научно-Исследовательский Институт «Агромеханика» (AZ)

(54) Питатель-измельчитель для приготовления витаминизированной муки.

(57) Изобретение относится сельскому хозяйству, а в частности к питателям измельчителям, предназначенным для приготовления витаминизированной муки зеленой травы или же их смеси с сухими отходами полеводства, имеющие кормовую ценность.

Поставленная в изобретении задача заключается в повышении эффективности работы питателя измельчителя для приготовления витаминизированной муки.

Решение задачи достигается тем, что питатель измельчитель, содержит кормоприемный бункер и измельчающий аппарат, а подающий конвейер дополнительно содержит полуоткрытой кожух, снабженный рубашкой отработанного горячего воздуха, который в свою очередь в нижней части связан с трубопроводом отработанного горячего воздуха, а на верхней стороне с трубой для отвода отработанного горячего воздуха, а измельчающий аппарат расположен на дне кормоприемного бункера вблизи подающего конвейера параллельно его оси.

A 23

(21) 99/001639

(22) 26.08.1999

(51)⁷A 23 G 3/30

(31) 97/00104

(32) 07.02.1997

(33) TR

(86) PCT/IB 98/00154 06.02.1998

(71) DANDY SAKİZ VE SEKERLEME SANAYİ A.S. (TR)

(72) Acar, Nəsim M.

(73) DANDY SAKİZ VE SEKERLEME SANAYİ A.S. (TR)

(74) Эфендиев В.Ф. (AZ)

(54) Жевательная резинка с пониженной плотностью, способ непрерывного ее получения и устройство для его осуществления.

(57) Изобретение относится к калорийным продуктам жевательной резинки с пониженной плотностью, которые прилежены к продуктам с нулевой калорийностью, а также к непрерывному способу и устройству для изготовления таких продуктов. Воздух равномерно смешивается с массой жевательной резинки под высоким давлением при относительно низкой температуре обработки от около 45°C до 65°C зависящей от выбранной основы жевательной резинки. Продукт жевательной резинки, при желании, может быть изготовлен содержащим меньше, чем 1 калорию на один упакованный кусок массовой 1,5 грамма и предпочтительно от 0,3 до 0,5 калории и менее на один упакованный кусок, ввод ароматизаторов, подсластителей и красителей может быть осуществлен на технологической линии в отсутствие типичных на кукурузной основе калорийных носителей и наполнителей.

(21) a2002 0025

(22) 13.03.2002

(51)⁷A 23 L 1/29, A 21 D 2/36

(76) Мусаев Назим Исмаил оглы Тагиев Сархан Абульфаз оглы (AZ)

(54) Композиция фитодобавки (ее варианты) для производства диетических мучных изделий.

(57) Изобретение относится к пищевой промышленности, а именно к пищевым добавкам из пряно-ароматических и лекарственных растений, и предназначено для производства мучных изделий и придания им диетических свойств. Сущность изобретения состоит в том, что композиция фитодобавки для производства диетических мучных изделий, состоящая из смеси пряно-ароматических и лекарственных растений, содержит (г) на 1 кг муки либо:

Корень айра	10 – 15
Корень девясила	10 – 15
Семена фенхеля	10 – 12
Листья крапивы	10 – 12
Семена кумина	10 – 12
либо	
Листья мяты перечной	5 – 7,5
Семена фенхеля	10 – 12
Семена кумина	10 – 12
Семена тмина	10 – 12
либо	
Семена чернушки	10 – 15
Семена фенхеля	10 – 15
Семена кумина	10 – 12
Семена тмина	10 – 12
Корень имбиря	5 – 7
Листья мяты перечной	10 – 12
либо	
Листья мяты перечной	5 – 7,5
Семена чернушки	18 – 20
Семена кумина	10 – 12
Семена тмина	10 – 12
Семена фенхеля	10 – 12

Использование предлагаемых композиций в производстве мучных изделий расширяет ассортимент диетических продуктов, обладающих широким диапазоном диетико-профилактических свойств в области пищеварения и обмена веществ и могут быть рекомендованы всем категориям населения.

А 61

(21) а2001 0064

(22) 28.03.2001

(51)⁷А 61Н 1/00

(76) Мургузаев Ильхам Муслюм оглы (AZ)

(54) Устройство для вытяжения позвоночника.

(57) Изобретение относится к области медицины, и в частности, к

физиотерапевтическим устройствам, а именно к устройствам пассивной гимнастики для вытяжения позвоночника.

Сущность изобретения заключается в том, что устройство содержит жесткое опорное ложе и крепление для удержания тела человека в наклонном положении.

Устройством простое в изготовлении, удобное при использовании в домашних условиях и решает задачу реабилитации ослабленной функции позвоночника.

(21) а2002 0035

(22) 28.03.200

(51)⁷А 61 К 31/00, 31/36

(71) Бакинский Государственный Университет (AZ)

(72) Ибрагимова Вафа Халил кызы

Алиев Джаваншир Исмет оглы

Алиева Ирада Нураддин кызы

(73) Бакинский Государственный Университет (AZ)

(54) Радиопротектор.

(57) Изобретение относится к области радиохимии и может использоваться для получения веществ, обладающих радиопротекторным действием.

Задачей настоящего изобретения является расширение арсенала радиопротекторов и устранение вызываемых ими побочных эффектов с использованием полиеновых антибиотиков (ПА).

Данная задача достигается с применением в качестве радиопротектора полиенового антибиотика леворина и его производных метилированного леворина На- соль леворина и изолеворидона, которые представляют собой композицию сухого порошка леворина и его производных и их растворителя диметилсульфоксида (ДМСО).

Отличительной особенностью данного изобретения является то, что предлагаемая композиция ПА и их растворителя ДМСО не обладает побочным действием, в частности, не влияет угнетающе на кровь.

А 62

(21) а2002 0027

(22) 18.03.02

(51)⁷А 62 С 5/00

(71) Компания «YENI-TEX» (ФЯ)

(72) Керимов Фаик Гафар оглы
Пашаев Мамед Расул оглы
Ахмедов Валияддин Нусрат оглы

(73) Компания «YENI-TEX»

(54) Порошковый огнетушитель.

(57) Изобретение относится к противопожарной технике, а именно к запорно-пусковым устройствам, устанавливаемым на баллонах с огнетушащим веществом, используемым для тушения пожаров в газовой нефтяной, химической и других отраслях промышленности.

Задачей предполагаемого изобретения является повышение эффективности распыления порошкового состава с его рациональным использованием.

Порошковый огнетушитель, содержит резервуар для огнетушащего порошка с сифонной трубкой, соплом и запорно-пусковым механизмом, где сопло запорно-пускового устройства выполнено в виде цилиндра с разгонным участком между коническим входом и выходом.

РАЗДЕЛ С

ХИМИЯ И МЕТАЛЛУРГИЯ

С 01

(21) а2001 0165

(22) 19.09.2001

(51)⁷С 01 F 7/06

(71) Акционерное Общество Открытого Типа «Всероссийский Алюминиево-Магнийский Институт» (АО ВАМИ) (RU)

(72) Насиров Гакиф Закирович

(73) Акционерное Общество Открытого Типа «Всероссийский Алюминиево-Магнийский Институт» (АО ВАМИ) (RU)

(54) Установка и способ для перколяционного выщелачива-

ния алюминийсодержащих спеков.

(57) Изобретение относится цветной металлургии, конкретно может использоваться для перколяционного выщелачивания дробленых алюминийсодержащих руд, спеков и других руд цветных металлов.

В установке для перколяционного выщелачивания дробленого материала, включающей монтажную раму, конвейер с укрепленными на нем перколяторами со сливной трубой, выходное отверстие которой поднято выше уровня днища перколятора и питатель для непрерывной загрузки, каждый перколятор установки дополнительно оснащают сливное отверстие которой расположено ниже уровня днища перколятора.

Выщелачивание дробленного материала в перколяторах по противоточной схеме, включающее обработку исходного материала растворами последовательно в нескольких зонах конвейерной перколяционной установки, с подачей промежуточных растворов и последующих зон в предыдущие зоны и промывку шлама в перколяторах последний зоны водой, состоит в том, что из каждого перколятора через трубу со сливным отверстием ниже его днища отбирают 50-80% раствора, остальное количество раствора отбирают через трубу со сливным отверстием, расположенным выше днища, при этом растворы, сливаемые с перколяторов и направляемые в предыдущие зоны, подают во все перколяторы предыдущих зон, кроме перколяторов, переходящих в последующие зоны. Подачу воды в перколяторы на промывку шлама в последней зоне заканчивают перед последним перколятором.

С 06

(21) а2001 0175

(22) 16.10.2001

(51)⁷С 06 В 31/02

(71) «АЗЕРЦЕОЛИТ» Межотраслевое Научно - Производственное Объединение (AZ)

(72) Халилов Эльчин Нусрат оглы

Гахраманова Халида Тофик кызы

Ахмедов Валиадин Нусрат оглы

Пашаев Мамед Расул оглы

Юзбашева Лала Назим кызы

Кулиев Шохрат Вели оглы

(73) «АЗЕРЦЕОЛИТ» Межотраслевое Научно - Производственное Объединение (AZ)

(54) Способ получения окислителя для взрывчатых веществ и зажигательных смесей.

(57) Изобретение относится к способам получения смесевых взрывчатых веществ, а именно, к получению окислителя для взрывчатых веществ и зажигательных смесей, используемых в военной технике, содержащих нитраты щелочных и щелочноземельных металлов.

Задачей предполагаемого изобретения является упрощение и удешевление способа, а также расширение сырьевой базы для производства окислителя. Поставленная задача решается способом получения окислителя для взрывчатых веществ и зажигательных смесей, включающим взаимодействие азотной кислоты с аммиаком и алюмосиликатом щелочных и/или щелочноземельных металлов, где количество азотной кислоты, взаимодействующее с аммиаком регулируется, с последующим образованием растворов аммиачной и Na, K, Ca, Mg селитр при этом используют алюмосиликаты-клиноптололит Ай-Дагского месторождения, который обрабатывают 68%-ным раствором азотной кислоты с последующим взаимодействием образовавшегося раствора азотнокислого алюминия и свободной азотной кислоты с аммиаком, где выпавший в осадок гидроксид алюминия плотностью или частично отделяют от солевого раствора, который содержит раствор аммиачной селитры и селитр щелочных и/или щелочноземельных металлов, далее солевой раствор упаривают до полного удаления влаги с последующим введением их в состав взрывчатых веществ в качестве окислителя, а легко гитратируемую

на воздухе влажную соль используют в качестве окислителя зажигательных смесей и эмульсионных взрывчатых веществ.

В качестве алюмосиликатов в предлагаемом способе используют, как небогатенную породу с содержанием цеолита 10-40% мас. и кальций карбоната 60-90% мас, (отвал производства цеолита) (I), так и породу с содержанием цеолита 50-70% (II).

С 07

(21) а2002 0038

(22) 01.04.02

(51)⁷С 07 С 49/08, С 07 В 35/04

(71) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)

(72) Аджамов Кейкавус Юсиф оглы

Аликулиев Рамиз Мамед оглы

Агамалиева Фарид Мухтар кызы

Гусейнов Фаик Омар оглы

Поладов Фируз Муслум оглы

Аббасов Ариф Имран оглы

(73) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)

(54) Способ получения ацетона.

(57) Изобретение относится к производству продукта органического синтеза, которое в частности может найти применение в нефтехимической отрасли промышленности.

Задача изобретения - разработка более упрощенного и дешевого способа получения ацетона, позволяющего снизить температурный уровень процесса и повысить конверсию изопропилового спирта.

Сущность изобретения заключается в том, что ацетон получают парофазным дегидрированием изопропилового спирта при атмосферном давлении, температуре 175-225⁰С, времени контакта 0,5-2с, на никель-хромовом катализаторе состава: Ni-50÷60%, Cr₂O₃-40÷50%

Предлагаемый способ позволяет осуществлять процесс в области низких температур, исключая

ет необходимость использования водяного пара и обеспечивает более высокую конверсию изопропилового спирта 85 – 91%.

С 09

- (21) a2002 0011
- (22) 12.02.2002
- (51)⁷С 09 D 5/08, С 23 F 11/02
- (71) **Международный Научно-Технический Комплекс «ИНТЕРГЕО- ТЕТИС» (AZ)**
- (72) **Мустафаев Сурхай Таха оглы**
Халилов Эльчин Нусрат оглы
- (73) **Международный Научно-Технический Комплекс «ИНТЕРГЕО- ТЕТИС» (AZ)**
- (54) **Антикоррозионное покрытие.**

(57) Изобретение относится к области антикоррозионной защиты металлических, каменных, железобетонных, деревянных, керамических поверхностей, а именно днищ и корпусов судов, нефтеперерабатывающего и нефтедобывающего оборудования, работающего как на суше, так и в морских условиях.

Антикоррозионное покрытие, включающее, битум марки БН-60/90 и растворитель, содержит в своем составе в качестве растворителя смесь фракций углеводородов С₇ - С₉ и дополнительно содержит полиэфируретановую смолу с мол. весом 1002 и полиизоцианат марки К, взятых в следующем соотношении, % масс.:

Полиэфируретановая смола (М.в 1002)	-20 - 30
Поизоцианат марки	-20 – 30
Битум БН 60/ 90	- 23 – 25
Растворитель	- остальное

Сущность предлагаемого антикоррозионного покрытия заключается в том, что наряду с антикоррозионными свойствами, покрытие обладает вымоками диэлектрическими свойствами.

Таким образом, предлагаемое антикоррозионное покрытие обуславливает увеличение ряда характеристик предъявляемых к покрытиям подобного типа и в сравнении с прототипом при несколько высо-

ких защитных свойствах имеет более высокие диэлектрические свойства и большую твердость, при этом эластичность полученного покрытия выше чем у состава взятого в качестве прототипа.

- (21) a2002 0002
- (22) 04.01.2002
- (51)⁷С 09 D 109/00, 161/10, 163/00
- (71) **Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)**
- (72) **Наибова Тамилла Мухтар кызы**
Мусаева Адиля Юсиф кызы
Исмаилова Ругия Алескер кызы
- (73) **Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)**
- (54) **Композиция для защитного покрытия.**

(57) Изобретение относится к области защиты от коррозии металлических конструкций, эксплуатирующихся в агрессивных средах при помощи покрытий термического отверждения.

Задача изобретения-создание термоотверждаемой композиции для водостойкости и химстойкости в агрессивных средах в течение длительного времени.

Композиция для защитного покрытия, включающая связующее, наполнитель, органический растворитель-ацетон, содержит в качестве связующего ацетамид-фенолоформальдегидную, эпоксидно-диановую олигомеры (ЭД-20), в качестве наполнителя-технический уголь и дополнительно бутадиен нитрильный каучук (СКН-26) при следующем соотношении компонентов, масс. %:

Ацетамид-фенолоформальдегидный олигомер	25-35
Эпоксидно-диановый олигомер	5-15
Бутадиен нитрильный каучук	1-3
Технический уголь	5-10
Ацетон	остальное

- (21) a2001 0182
- (22) 02.11.01
- (51)⁷С 09 K 7/02
- (71) **Бакинский Государственный Университет (AZ)**
- (72) **Абдинова Адиля Бахрам кызы**
Алиева Рафига Алирза кызы
Ахундова Земфира Абдулрахман кызы
- (73) **Бакинский Государственный Университет (AZ)**
- (54) **Гидрофобно-эмульсионный раствор для бурения и гашения скважин.**

(57) Изобретение относится к нефтяной промышленности, в частности, к гидрофобно-эмульсионным раствором, которых возможно использовать при бурении и глушении скважин.

Задача изобретения-повышение агрегативной устойчивости и снижение вязкости раствора.

Указанная задача решается тем, что гидрофобно-эмульсионный раствор, включающий нефть, эмульгатор, морскую воду, согласно изобретению, в качестве эмульгатора содержит тетра-или октаэтаноламид этилендиаминтетрауксусной кислоты при следующем соотношении компонентов в объемных % нефть- 9,85 – 49,9, тетра-или октаэтаноламид этилендиаминтетрауксусной кислоты – 0,05 – 0,2, морская вода – 50-90.

Положительный результат достигается за счет того, что эмульгатор получается из продуктов нефтехимического сырья, одностадийно и в каждой молекуле его содержится 4 или 8 функциональных групп, что дает возможность использовать его в меньшем количестве и без участия барита, что создает определенный экономический и технологический эффект.

С 12

- (21) a2001 0196
- (22) 23.11.01
- (51)⁷С 12 G 1/02
- (71) **Бакинский Завод Шампанских Вин (AZ)**

(72) Кенгерли Эльшад Кямил оглы
Сафаров Самед Абылы оглы
Халилов Рамиз Ибрагим оглы
Джафарова Хилал Наби кызы
Иманиев Орудж Багы оглы
Гусейнов Эльман Гейдар оглы

(73) Бакинский Завод Шампанских Вин (AZ)

(54) Способ производства виноградного полусладкого розового вина «Ипек йолу»

(57) Изобретение относится к винодельческой промышленности, в частности к способам производства полусладких вин.

Сущность изобретения в том, что в способе производства виноградного полусладкого вина, предусматривающем купажирование виноградных виноматериалов и мистеля, фильтрацию розливостойкого купажа и розлив в бутылки, при купажировании используют мистель из белых и розовых мускатных сортов винограда, а готовое вино подвергают дополнительной тепловой выдержке в течение 7 суток при температуре +60⁰ С.

Предлагаемый способ позволяет повысить качество и стабильность готового продукта, а также расширить ассортимент выпускаемых мускатных вин.

РАЗДЕЛ E

СТРОИТЕЛЬСТВО, ГОРНОЕ ДЕЛО

E 02

(21) a2001 0098

(22) 15.05.01

(51)⁷E 02 B 5/02

(76) Гаджиев Тельман Мухтар оглы (AZ)

(54) Оросительный канал и способ его строительства.

(57) Изобретение относится к области водохозяйственного строительства и предназначено для сооружения оросительных распределительных каналов первого и вто-

рого порядка с антифильтрационной одеждой.

Задача настоящего изобретения минимизация строительной ширины канала, повышение коэффициента использования земли, создание в канале узкого наносопитателя, образование антифильтрационного экрана из дешевого материала, а также обеспечение качественной механизированной очистки канала.

Поставленная задача решается тем, что в оросительном канале, содержащем русло, дамбы и эксплуатационную дорогу, русло состоит из двух ярусов, отделенных бермами на которых внутри канала расположена колеяная дорога.

При строительстве канала способом, включающим технологические процессы по удалению растительного слоя, строительству подушки, дамбы и антифильтрационной одежды из сухой глины, верхний ярус строят землеройными машинами, а нижний формируют после высыхания глинистой эмульсии, залитой в русло верхнего яруса, ударной нагрузкой направленного действия штампом, имеющим конфигурацию сечения канала.

(21) a2001 0135

(22) 06.07.01

(51)⁷E 02 D 3/12

(71) Эфендиева Зарифа Джахангир кызы (AZ)

(72) Эфендиева Зарифа Джахангир кызы

Мухтаров Гусейн Габиб оглы

(73) Эфендиева Зарифа Джахангир кызы (AZ)

(57) Способ укрепления неустойчивых оползнесклонных массивов пород.

(57) Изобретение относится к горному делу, а именно, к обеспечению устойчивости откосов уступов и бортов карьера.

Задачей настоящего изобретения является создание способа укрепления неустойчивых оползнесклонных массивов пород, позволяющего регулировать параметры ползучести путем повышения устойчивости оползнесклонных по-

род за счет резкого увеличения значения их размывающего градиента.

Предложен способ укрепления оползнесклонных массивов пород включающий бурение ряда скважин по линии, параллельной наиболее интенсивной зоны до глубины 10-15 м на расстоянии, обеспечивающим сохранение устойчивости на период проведения операции с последующим нагнетением теплогенерирующего реагента.

Предложенный способ увеличивает устойчивость оползнесклонных глинистых пород за счет регулирования в широком диапазоне их физико-механических и реологических свойств.

(21) a2001 0194

(22) 21.11.2001

(51)⁸E 02 D 7/02, 7/08

(76) Гаджиев Тельман Мухтар оглы

Оджагов Габиб Осман оглы (AZ)

(54) Способ и молот для погружения сваи в грунт.

(57) Изобретение относится к строительной технике и предназначено для погружения сваи в грунт.

Задачей изобретения является повышение эффективности молота при погружении сваи в грунт за счет уменьшения расхода топливно-энергетического ресурса и общей массы его.

В способе погружения сваи в грунт, ударом поршень-молота по свае, перемещающегося внутри цилиндра давления газа, образующегося при взрыве энергоносителя во взрывной камере, в качестве энергоносителя используют патронированное взрывчатое вещество.

Поставленная задача достигается тем, что в молоте для погружения сваи в грунт, состоящем из цилиндра, поршень-молота и регулятора давления газа, в цилиндрическом корпусе предусмотрен канал для регулируемого подающим и пропускным клапанами сбора и передачи патронов во взрывную камеру.

E 21

(21) a2001 0164

(22) 17.09.01

(51)⁷E 21 В 21/06, F 17 D 1/08(76) Бабаев Сабир Габиб оглы
Зейналов Рамиз Мазагим
оглы (AZ)

(54) Шарнирное колено.

(57) Изобретение относится к нефтепромысловому оборудованию, и может быть использовано при гидроразрыве, гидropескоструйной перфорации, промывке и цементировании нефтяных и газовых скважин, а также при погашении различных гидравлических ударов.

Задачей предлагаемого технического решения является обеспечение прочности шарнирных колен.

Поставленная задача решена следующим образом. В колено шарнирное включающее колена, шарики, накидную гайку, конус, гнездо конуса, втулку, манжеты на беговой дорожке шариков установлены полукольцевые секторы, при этом верхний сектор имеет отверстие больше диаметра шариков.

(21) a2001 0025

(22) 02.02.2001

(51)⁷E 21 В 37/06

(71) Государственный Научно-Исследовательский и Проектный Институт «Гипроморнефтегаз» (AZ)

(72) Керимов Меджид Захид оглы

Сулейманов Багир Алекпер оглы

Велиев Музаффар Алекпер оглы

Аббасов Зирадин Гаджи оглы

Сулейманова Сара Аббас кызы

(73) Государственный Научно-Исследовательский и Проектный Институт «Гипроморнефтегаз» (AZ)

(54) Реагент –композиция для удаления асфальтосмолистых и парафиновых отложений.

(57) Изобретение относится к нефтедобывающей промышленнос-

ти и может быть использовано для предотвращения образования асфальтосмолистых и парафиновых отложений в данной области.

Сущность изобретения заключается в том, что реагент наряду с водорастворимым деэмульгатором, дополнительно содержит низкомолекулярные спирты и щелочные отходы очистки дизельного топлива при следующем соотношении компонентов мас. %:

Водорастворимый деэмульгатор	1 - 2
Низкомолекулярные спирты	2 – 6
Щелочной отход очистки дизельного топлива	остальное

Использование данного реагента позволит получить значительный экономический эффект.

(21) a2001 0103

(22) 24.05.01

(51)⁷E 21 В 43/00

(71) Государственный Научно-Исследовательский и Проектный Институт «Гипроморнефтегаз» (AZ)

(72) Керимов Меджид Захид оглы

Гусейнов Фазиль Ашраф оглы

(73) Государственный Научно-Исследовательский и Проектный Институт «Гипроморнефтегаз» (AZ)

(54) Способ эксплуатации фонтанных скважин.

(57) Изобретение относится к нефтедобывающей промышленности, конкретно к фонтанному способу эксплуатации нефтяных скважин.

Задачей изобретение является обеспечение рационального использования пластовой энергии залежей нефти в процессе эксплуатации фонтанных скважин и повышение технико-экономических показателей разработки месторождений.

Поставленная задача решается тем, что на башмаке лифта НКТ устанавливается глубинный регулятор давления, с помощью которого обеспечивается снижение давления внутри лифта ниже давления насыщения, где выделяется часть рас-

творенного газа из нефти и его энергия используется для фонтанирования скважин.

При использовании предложенного способа неиспользованной ранее энергией растворенного газа обеспечивается добыча нефти в процессе эксплуатации скважин, а энергия гидростатического давления пласта не расходуется и благодаря этому предотвращается интенсивное падение пластового давления в залежах.

(21) a2000 0055

(22) 23.03.2000

(51)⁷E 21 В 43/22

(71) Алиев Кадыр Паша оглы (AZ)

(72) Гумбатов Гасан Гашим оглы
Гасанов Айдын Иншалла оглы

Алиев Кадыр Паша оглы

Керимов Керим Сеидрза оглы

(54) Способ воздействия на пласт и призабойную зону.

(57) Изобретение относится к нефтедобывающей промышленности, а именно к освоению скважин, к способам повышения производительности скважин.

Задачей изобретения является увеличение эффективности способа, производительности скважин, межремонтного периода, нефтеотдачи пласта за счет повышения охвата его вытесняющим агентом.

Поставленная задача достигается тем, что в известном способе воздействия на пласт и призабойную зону путем закачки в нефтеносный пласт водных дисперсий различных поверхностно-активных веществ (ПАВ), в качестве водной дисперсии ПАВ закачивают раствор нового реагента «ПРОГРЕСС-2000», представляющего собой сложную композицию высокомолекулярных полиэфирных смоли оксанолов, причем в зависимости от толщины фильтра, необходимый объем раствора реагента «ПРОГРЕСС-2000» для скважины определяется формулой:

$$V = (\pi D^2/4) \cdot mH,$$

где:

V- объем раствора, м³;

π- коэффициент (π=3,14);

D –диаметр призабойной зоны (D= 2÷2,5м)

m – 0,2 ÷ 0,35- коэффициент пористости;

H – эффективная толщина фильтровой зоны, м.

(21) а2001 0013

(22) 18.01.2001

(51)⁷E 21 B 47/12

(71) Производственное Объединение Геофизика и Инженерная Геология (AZ)

(72) Мамедов Насир Ахмед оглы Руднев Олег Владимирович

(73) Производственное Объединение Геофизика и Инженерная Геология (AZ)

(54) Устройство для каротажа скважин.

(57) Изобретение относится к области промысловой геофизики и может быть использовано при построении комплексных и комбинированных скважинных приборов.

Задачей изобретения является расширение функциональных возможностей устройства при условии использования в качестве физического канала связи любого каротажного кабеля, в том числе и одножильного.

В устройстве для каротажа скважин, включающем наземную часть аппаратуры и скважинной прибор, выполненный в виде отдельных, собираемых в произвольной комбинации блоков геофизических методов, в каждом из которых расположен свой аналого-цифровой преобразователь, (АЦП) а также общий для всех блоков геофизических методов блок телеизмерительной системы, содержащий усилитель мощности, фильтры, блок питания, в каждом блоке геофизических методов установлен идентификатор кода канала, а в блоке телеизмерительной системы введен контроллер выдающий по шине проходящей через весь скважинный прибор, коды номеров каналов, выход которого подсоединен ко входам идентификаторов кода канала, а кроме этого также

введен преобразователь двоичного кода в многоосновной код с дополнительным кодом обнаружения ошибки.

РАЗДЕЛ G

ФИЗИКА

G 01

(21) а2001 0094

(22) 07.05.2001

(51)⁷G 01 N 27/02

(71) Институт Нефте-Химических Процессов им. акад. Ю.Мамедалиева Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Мамедов Али Панах оглы Джфарова Рена Алекпер кызы Наджафова Маиса Ашум кызы

Салманова Чимназ Кафар кызы

Сулейманова Лятифа Искендер кызы

(73) Институт Нефте-Химических Процессов им. акад. Ю.Мамедалиева Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(54) Способ определения фазовых переходов нефтепродуктов.

(57) Изобретение относится к области физико-химических исследований фазовых переходов органических соединений находящихся в нефте- продуктах.

Предлагаемый способ включает изменение температуры испытуемого образца, измерение температуры и фиксацию фазового перехода, причем изменение температуры и фиксацию фазового превращения проводят по температурному изменению интенсивности собственного возбуждения образца при определенной длине волны монохроматора. В предлагаемом способе предусмотрено изменение температуры и фиксация фазового превращения в интервале от -196⁰С до +150⁰С, либо в интервале от +150⁰ до -196⁰С. Кроме того, изме-

нение температуры и фиксацию фазового перехода проводят в интервале от -196 до +20⁰С, либо от +20⁰С до -196⁰С.

Способ осуществляется при длине волны в области 200-500 им, при размере шели монохроматора от 0,07 до 0,98.

Предлагаемый способ прост, экологичен, экспрессный и чувствителен для определения фазовых переходов для широкой гаммы нефтепродуктов, в том числе легколетучих органических продуктов.

(21) а2002 0031

(22) 26.03.2002

(51)⁷G 01 N 31/00

(71) Бакинский Государственный Университет (AZ)

(72) Насруллаев Назим Мурсал оглы Абдуллаев Тофик Шакир оглы

(73) Бакинский Государственный Университет (AZ)

(54) Способ определения отношения эффективных зарядов атомов щелочных металлов адсорбированных на пассивных поверхностях.

(57) Изобретения относится к технической физике поверхностных явлений и может быть использовано в технологии тонких пленок.

Задача настоящего изобретения заключается в повышении чувствительности и достоверности определения отношения эффективных зарядов атомов, щелочных металлов адсорбированных на пассивных поверхностях расчетным путем, образец, с температурой рабочей поверхности 800-900К помещают в вакуум и облучают одновременно пучком молекул CsCl и пучком атомов разных металлов, измеряя ток ионов Cs⁺, десорбирующихся с монослоя графита на иридии и определяют искомое отношение эффективных зарядов из соотношения:

$$q_1 : q_2 : q_3 = \frac{I_1}{I_0} : \frac{I_2}{I_0} : \frac{I_3}{I_0},$$

где q_1, q_2, q_3 - эффективные заряды разных атомов,
 I_0 - ток с поверхности эталона, свободной от углерода,
 I_1 - ток ионов Cs^+ при поверхностной ионизации, освобождающихся при реакции $K+CsCl \rightarrow KCl + Cs$,
 I_2 - то же самое при реакции $Na+CsCl \rightarrow NaCl+Cs$,
 I_3 - то же самое при реакции $Z+CsCl \rightarrow ZCl+Cs$, где Z любой атом.

(21) a2000 0180

(22) 01.08.2000

(51)⁷G 01 V 1/00

(71) Азербайджанский Архитектурно - Строительный Университет (AZ)

(72) Алиев Тельман Хуршуд оглы

(73) Азербайджанский Архитектурно - Строительный Университет (AZ)

(54) Способ краткосрочного прогнозирования землетрясения и устройство для его осуществления.

(57) Изобретение относится к области сейсмологии к краткосрочному прогнозу землетрясений и в частности может быть использовано для предсказания времени и места предстоящего землетрясения.

Техническая сущность предложенного способа краткосрочного прогнозирования землетрясения и устройство для его осуществления заключается в том, что измерение сейсмических параметров приемниками сигналов и их непрерывную регистрацию осуществляют не менее чем по трем параметрам, измеренные значения которых сравнивают с опорными значениями одноименных сейсмических параметров электронных блоков памяти записанных землетрясений происшедших в данном регионе и по времени их появления с совпадением или превышением порогового значения по большинству из них программно-вычислительным блоком определяют время и место предстоящего землетрясения.

Повышение точности прогнозирования времени предстоящего

землетрясения обеспечивается за счет преобразования электрических сигналов сеймопараметров в световые сигналы, которые по оптическому кабелю посылают на наземную аппаратуру, затем преобразуют в электрические сигналы которые сравнивают с опорными значениями соответствующих параметров электронных блоков происшедших землетрясений в регионе.

Техническим преимуществом предложенного изобретения является то, что световые сигналы сеймопараметров посылаемые по оптическому кабелю на наземную аппаратуру не создают вокруг себя магнитного поля и не входят во взаимодействие с магнитными полями, что существенно повышает точность и достоверность измерения сейсмических параметров.

(21) a2000 0210

(22) 29.11.2000

(51)⁷G 01 V 1/00

(71) Азербайджанский Архитектурно-Строительный Университет (AZ)

(72) Алиев Тельман Хуршуд оглы

(73) Азербайджанский Архитектурно-Строительный Университет (AZ)

(54) Антисейсмическое подземное устройство с гибкими элементами.

(57) Изобретение относится к области сейсмологии, в частности к антисейсмическим подземным сооружениям и может быть использовано в подземных инженерных сооружениях, в подземных коммуникациях, в подземных военно-инженерных сооружениях.

Техническая сущность предложенного изобретения заключается в том, снабжение конструкции подземного трубопровода гибкими элементами изменяет спектр его собственных частот, что позволяет вывести сооружение из области резонансных частот, повысить его сейсмостойкость.

Техническим преимуществом изобретения является то, что оно обеспечивает повышение сейсмостойкости, надежности, а также

монолитности подземного сооружения.

G 08

(21) a2001 0005

(22) 09.01.2001

(51)⁷G 08 C 17/02

(76) Пашаев Ариф Мир-Джалал оглы

Байрамов Азад Агалар оглы

Рзаев Эльдар Абдул Меджид оглы

Нуриев Анар Эльбрус оглы

(AZ)

(54) Устройство передачи сигналов экологического мониторинга.

(57) Изобретение относится к устройствам для оперативного измерения радиоактивного излучения, концентрации опасных и вредных для организма человека газов в окружающей среде и передачи измеряемых величин посредством беспроводной электрической связи на центральный диспетчерский пункт. Данное автоматическое устройство экологического мониторинга может применяться в интегрированном режиме:

- для управляемого оперативного контроля радиационной обстановки окружающей среды, местности;
- для управляемого оперативного контроля над уровнем концентрации опасных и вредных для организма человека газов в атмосфере;
- для автоматической передачи измеряемых величин на центральный пункт, используя сотовую связь.

Параметры окружающей среды, зарегистрированные в блоках детекторов, формируют напряжения на блоке коммутатора-модулятора и блоке управления. Узел коммутатора-модулятора комплектует сигналы, поступающие с блоков детекторов, модулирует и пересылает в узел передатчика, а затем сигналы, управляемые блоком управления, транслируются на диспетчерский пункт.

РАЗДЕЛ Н

ЭЛЕКТРИЧЕСТВО

Н 01

(21) а2002 0033

(22) 27.03.2002

(51)⁷Н 01 L 35/16

(71) Бакинский Государственный Университет (AZ)

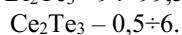
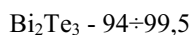
(72) Садыгов Фуад Микаил оглы
Бабанлы Мамед Баба оглы
Алиджанов Мадага Алекпер
оглы
Исмаилов Фикрет Исмаил
оглы
Мамедова Саба Гусейнхан
кызы

(73) Бакинский Государственный Университет (AZ)

(54) Термоэлектрический материал на основе теллурида висмута.

(57) Изобретение относится к области полупроводниковых материалов, а именно получению и изготовлению термоэлементов соединения теллурида висмута.

Предлагается термоэлектрический материал на основе теллурида висмута, содержащий теллурид церия при следующем соотношении компонентов, моль%:

Внедрение изобретения позволит: повысить термоэлектрическую эффективность ($Z = \alpha^2 \sigma / \chi$) стабилизировать термоэлектрические параметры (α, σ, χ) расширить температурный интервал рабочего режима термоэлектрического материала (273-750 К)

(21) а2001 0204

(22) 07.12.2001

(51)⁷Н 01 R 41/02, В 60 L 5/00

(71) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)

(72) Абдуллаева Ирада Курбан
кызы
Наибова Тамилла Мухтар
кызы

Ахмедов Паша Мядат оглы

(73) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)

(54) Композиция для токосъемника.

(57) Предполагаемое изобретение относится к транспортному машиностроению, в частности, к определению оптимального состава токосъемников, предназначенных для городских электротранспортных средств. Токосъемник осуществляет съем тока с контактных проводов и передает его в силовую и вспомогательную цепи троллейбуса.

Задачей изобретения является создание композиции для изготовления токосъемника, предназначенного для городских электротранспортных средств (троллейбусов), качественно прочных, с малым коэффициентом трения, высокой износостойкостью и электропроводностью.

Поставленная задача решается предлагаемой композицией, включающей в качестве связующего фенолформальдегидный олигомер модифицированный о-аминофениленмоноамидом, в качестве наполнителя- порошок графита и дополнительно порошок меди при следующем содержании в масс. %:

О-аминофениленмоноамид фенолоформальдегидный олигомер	25 – 40
Медь	25 – 40
Графит	остальное

Изделие зарекомендовало себя как надежный элемент, отличающийся высокой электропроводностью и износостойкостью при полном контакте с токоприемником.

УКАЗАТЕЛИ ЗАЯВОК НА ИЗОБРЕТЕНИЯ

НУМЕРАЦИОННЫЙ УКАЗАТЕЛЬ

Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)
98/001176	A 01H 1/02	a2001 0059	A 01 B 3/36	a2001 0175	C 06B 31/02	a2002 0025	A 23L 1/29,
99/001639	A 23G 3/30	a2001 0064	A 61H 1/00	a2001 0182	C 09K 7/02		A 21D 2/36
a2000 0055	E 21B 43/22	a2001 0094	G 01N 27/02	a2001 0194	E 02D 7/02,	a2002 0027	A 62C 5/00
a2000 0180	G 01V 1/00	a2001 0098	E 02B 5/02		7/08	a2002 0031	G 01N 31/00
a2000 0205	A 01C 1/00,	a2001 0103	E 21B 43/00	a2001 0196	C 12G 1/02	a2002 0033	H 01L 35/16
	1/06	a2001 0135	E 02D 3/12	a2001 0204	H 01R 41/02,	a2002 0035	A 61K 31/00,
a2000 0210	G 01V 1/00	a2001 0139	A 01K 5/00		B 60L 5/00		31/36
a2001 0005	G 08C 17/02	a2001 0142	A 01C 9/96	a2002 0002	C 09D 109/00,	a2002 0038	C 07C 49/08,
a2001 0013	E 21B 47/12	a2001 0164	E 21B 21/06,		161/10, 163/00		C 07B 35/04
a2001 0025	E 21B 37/06		F 17D 1/08	a2002 0011	C 09D 5/08,		
a2001 0054	A 01C 1/06	a2001 0165	C 01F 7/06		C 23F 11/02		

СИСТЕМАТИЧЕСКИЙ УКАЗАТЕЛЬ

Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки
A 01B 3/36	a2001 0059	A 61K 31/00,		C 09K 7/02	a2001 0182	E 21B 47/12	a2001 0013
A 01C 1/00,		31/36	a2002 0035	C 12G 1/02	a2001 0196	G 01N 27/02	a2001 0094
1/06	a2000 0205	A 62C 5/00	a2002 0027	E 02B 5/02	a2001 0098	G 01N 31/00	a2002 0031
A 01C 1/06	a2001 0054	C 01F 7/06	a2001 0165	E 02D 3/12	a2001 0135	G 01V 1/00	a2000 0180
A 01C 9/96	a2001 0142	C 06B 31/02	a2001 0175	E 02D 7/02,		G 01V 1/00	a2000 0210
A 01H 1/02	98/001176	C 07C 49/08,		7/08	a2001 0194	G 08C 17/02	a2001 0005
A 01K 5/00	a2001 0139	C 07B 35/04	a2002 0038	E 21B 21/06,		H 01L 35/16	a2002 0033
A 23G 3/30	99/001639	C 09D 5/08,		F 17D 1/08	a2001 0164	H 01R 41/02,	
A 23L 1/29,		C 23F 11/02	a2002 0011	E 21B 37/06	a2001 0025	B 60L 5/00	a2001 0204
A 21D 2/36	a 2002 0025	C 09D 109/00,		E 21B 43/00	a2001 0103		
A 61H 1/00	a 2001 0064	161/10, 163/00	a2002 0002	E 21B 43/22	a2000 0055		

РАЗДЕЛ А

УДОВЛЕТВОРЕНИЕ ЖИЗ-
НЕННЫХ ПОТРЕБНОСТЕЙ
ЧЕЛОВЕКА

А 01

- (11) i2002 0017
(20) 26.11.2002
(21) № 99/001490
(22) 16.09.99
(51)⁷A 01 C 1/00
(76) Мирзоев Мирзага Шариф оглы
(54) Способ получения семян репчатого лука.

(57) Способ получения семян репчатого лука, включающий обработку почвы, посев, агротехническую обработку, полив, внесение удобрений, рассаживание и сбор семян, отличающийся тем, что рассады полученные от первого года посева семян покрывают полиэтиленом в течение пяти последних осенних и зимних месяцев, затем ранней весной эти рассады пересаживают в семенное поле и получают семена, второй и третий годы на семенном поле рассаживают премноженную рассаду и повторно собирают семена.

- (11) i2003 0011
(20) 07.01.2003
(21) № 99/001602
(22) 13.05.99
(51)⁷A 01 C 7/16
(71) Бабаев Шахлар Махмуд оглы (AZ)
(72) Бабаев Шахлар Махмуд оглы
Сулейманов Ибрагим Гара оглы
Меликов Ахмед Гулу оглы
Курбанов Махал Шабан оглы
Меликов Тельман Гулу оглы
(73) Бабаев Шахлар Махмуд оглы (AZ)
(54) Дозатор сыпучих материалов.

(57) 1. Дозатор сыпучих материалов, содержащий шнек с регули-

руемым шагом, заключенный в кожух с входным и выходным отверстиями, отличающийся тем, что свободный конец шнека вращающегося против часовой стрелки расположен в бункере сыпучего материала, выходное окно которого совпадает с входным окном кожуха шнека.

2. Дозатор сыпучих материалов по п.1, отличающееся тем, что привод к шнеку осуществлен посредством фрикционного редуктора от опорно-приводного колеса дозатора.

А 61

- (11) i2003 0026
(20) 03.02.2003
(21) № a2001 0049
(22) 23.02.2001
(51)⁷A 61 B 17/00
(71) Азербайджанский Научно-Исследовательский Институт Травматологии и Ортопедии (AZ)
(72) Кулиев Аждар Мамедгули оглы
Набиев Эгимад Гасанали оглы
Кулиев Фуад Аждар оглы
(73) Азербайджанский Научно-Исследовательский Институт Травматологии и Ортопедии (AZ)
(54) Зажим-проводник.

(57) Зажим-проводник, состоящий из двух шарнирно соединенных бранш с овалообразными ручками и кремальерным замком на одном конце и изогнутых губок с зазубринами на другом отличающийся тем, что одна из губок выполнена с клиновидным режущим боком и выступом с противоположной стороны, а другая имеет отверстие соосное выступу.

- (11) i2002 0058
(20) 26.12.02
(21) № a2000 0116
(22) 28.04.2000
(51)⁷A 61 B 17/00
(71) Агаев Эльчин Камил оглы (AZ)

- (72) Агаев Эльчин Камил оглы
Джафаров Черкез Мамиш оглы
Юсубов Мохбадин Осман оглы
(73) Агаев Эльчин Камил оглы (AZ)
(54) Способ предупреждения не-
состоятельности анастомозов полых органов.

(57) Способ предупреждения не-
состоятельности анастомозов полых органов, заключающийся в воздействии на регенерацию анастомоза лекарственным веществом, отличающийся тем, что в воздействии на регенерацию анастомоза лекарственным веществом, отличающийся тем, что воздействие производят лекарственным составом в виде длительной селективной внутриартериальной инфузии через 2-3 часа после закрытия брюшной полости через основной катетер, введенный в проксимальную часть одной из начальных ветвей крапильной брыжеечной артерии, дистальная часть которой пролигирована, причем основной катетер вместе с артерией берут на турникет, введенный через просвет дополнительного катетера и фиксируют их, а удаляют основной катетер через 7-8 дней, затем через три дня удаляют дополнительный катетер без релапаратомии.

- (11) i2003 0025
(20) 28.01.2003
(21) № a2000 0179
(22) 28.07.2000
(51)⁷A 61 B 17/58
(71) Азербайджанский Научно-Исследовательский Институт Травматологии и Ортопедии (AZ)
(72) Джанбахышов Гяндар Сурхай оглы
Махмудов Вугар Насрулла оглы
(73) Азербайджанский Научно-Исследовательский Институт Травматологии и Ортопедии (AZ)
(54) Стержневой аппарат для остеосинтеза трубчатых костей.

(57) Стержневой аппарат для остеосинтеза трубчатых костей, состоящий из двух пластин с отверстиями, закрепленных на них болтами кронштейнов с внутренней резьбой с одной стороны и отверстием с другой и стержней, закрепленных в отверстиях кронштейнов гайками, отличающийся тем, что пластины представляют собой сегменты, отверстия на которых выполнены в виде фигурных пазов, а кронштейны выполнены в виде цилиндров с двумя параллельно скошенными стенками.

(11) i2003 0027

(20) 03.02.2003

(21) № a2001 0076

(22) 18.04.2001

(51)⁷A 61 В 17/60

(71) Азербайджанский Научно-Исследовательский Институт Травматологии и Ортопедии (AZ)

(72) Джалилов Яшар Рафтар оглы

(73) Азербайджанский Научно-Исследовательский Институт Травматологии и Ортопедии (AZ)

(54) Устройство для оперативного лечения деформаций позвоночника.

(57) Устройство для оперативного лечения деформаций позвоночника, содержащее связанные друг с другом элементами крепления пластины, имеющие продольно-продолговатую перфорацию ромбовидные зазубрины-насечки, отличающееся тем, что оно дополнительно снабжено крючками со скобовидными основаниями, конец пластин с двух боковых сторон выполнены суженными прямоугольной выборкой, а перфорации на концах пластин с прямоугольной выборкой имеет поперечно-продолговатую форму.

(11) i2002 0057

(20) 25.12.2002

(21) № a2000 0118

(22) 28.04.2000

(51)⁷A 61 F 9/00

(76) Мустафаев Намик Назим оглы (AZ)

(54) Шпатель глазной и способ выбора метода экстракапсулярной экстракции катаракты.

(57) 1. Шпатель глазной, содержащий рукоятку, заостренный рабочий конец, отличающийся тем, что рабочий конец выполнен в виде плоского острия с режущими краями, изогнуто под углом 135° к стержню с внешней стороны, причем стержень выполнен плоскими изогнутым во внутренней части под углом 110°, а на острие нанесены три деления на равном друг от друга расстоянии.

2. Способ выбора метода экстракапсулярной экстракции катаракты путем определения плотности хрусталика, отличающийся тем, что определяют плотность хрусталика по степени внедрения острия шпателя глазного в материал хрусталика, причем при I-ой степени плотности удаляют хрусталик иррадиационно-аспирационным методом; при II-III степени плотности – факоэмульсификационным; при IV степени плотности выбор метода экстракции катаракты зависит от количества клеток эндотелия; при V степени плотности - мануальным методом экстракции катаракты.

(11) i2003 0008

(20) 07.01.2003

(21) № a2000 0150

(22) 01.06.2000

(51)⁷A 61 К 3/04

(76) Агаев Меджнун Ислам оглы
 Абдуллаев Надир Мамед оглы (AZ)

(54) Лечебная мастика.

(57) Лечебная мастика, содержащая нефть, отличающаяся тем, что в качестве нефти содержит бидистиллированную сураханскую нефть фракции с температурой кипения 80-140°C и дополнительно содержит 10%-ный спиртовый раствор йода, чесночный сок, масло и загуститель, причем в качестве масла содержит растительное масло или масло яичного желтка, а в качестве загустителя – муку или

крахмал, или измельченную белую репу и при соотношении компонентов, мас. %:

Бидистиллированная сураханская нефть, фракции Tкип.80-140°C	37 - 46
Чесночный сок	3 - 4
10%-ный спиртовый раствор йода	0,07 - 0,1
Масло	1,5 - 2
Загуститель	остальное

(11) i2003 0020

(20) 17.01.2003

(21) № a2000 0133

(22) 18.05.2000

(51)⁷A 61 К 7/00

(76) Аббаслы Азер Алекпер оглы (AZ)

(54) Биологическая активная добавка.

(57) Применение сухого остатка Дарыдагский мышьяковистой воды в косметических и гигиенических средствах в качестве биологически активной добавки.

(11) i2002 0031

(20) 06.12.2002

(21) № 98/001027

(22) 03.12.97

(51)⁷A 61 К 7/48

(76) Халилов Эльчин Нусрат оглы

Гаджиева Хумар Атиф кызы (AZ)

(54) Омолаживающее внешний вид кожи человека вещество.

(57) Применение цеолита в качестве омолаживающего внешний вид кожи человека вещества.

(11) i2002 0033

(20) 07.12.2002

(21) № 98/001086

(22) 16.05.97

(51)⁷A 61 К 7/48

(76) Халилов Эльчин Нусрат оглы

Гаджиева Хумар Атиф кызы (AZ)

(54) Применение цеолита в качестве очищающе-отбелива-

ющего кожу человека вещества.

(57) Применение цеолита в качестве очищающе-отбеливающего кожу человека вещества.

(11) i2002 0059
(20) 26.12.2002
(21) № a2000 0117
(22) 28.04.2000
(51)⁷A 61 K 31/00
(76) Ибрагимов Фируз Шукюр оглы
Мехтиева Гюльнара Джаваншир кызы (AZ)

(54) Способ предупреждения побочных эффектов лазеротерапии ишемической болезни сердца.

(57) Способ предупреждения побочных эффектов лазеротерапии ишемической болезни сердца, заключающийся во введении антиоксиданта, отличающийся тем, что в качестве антиоксиданта используют эмоксипин в дозе 1 мг/кг в сутки внутримышечно за 1-2 дня до начала лазеротерапии и продолжении его введение на протяжении всего курса лазеротерапии ежедневно.

(11) i2002 0030
(20) 06.12.2002
(21) № 375-ПРИ
(60) 1464319
(61) 02.04.86 4048431
(51)⁷A 61 K 31/20
(71) Латвийский Институт Органического Синтеза (LV)

Российский Государственный Медицинский Университет (RU)

(72) Калвиньш Иварс Янович
Виноградов Алексей Викторович
Веверис Марис Маргеревич
Арутюнов Григорий Павлович
Макарова Инна Ивановна
Дмитриев Дмитрий Викторович
Симхович Борис Залманович
Лукевиц Эдмунд Янович

Журавлева Ирина Алексеевна
Бирман Анатолий Савельевич
Халев Юрий Владимирович
(73) Публичное Акционерное Общество «ГРИНДЕКС» (LV)
(74) Мамедова Б.А. (AZ)
(54) Коронароактивное антиишемическое средство.

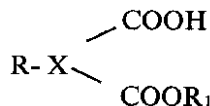
(57) Применение милдроната 3-(2,2,2-триметилгидразиний)-пропионата в качестве коронароактивного антиишемического средства.

(11) i2002 0005
(20) 25.11.2002
(21) № 95/000525
(22) 31.01.95
(51)⁷A 61 K 31/185, 3/075, 9/08, C 07 C 61/24, 43/18

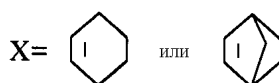
(71) Институт Нефте-Химических Процессов Национальной Академии Наук Азербайджана (AZ)
(72) Мусаев Муса Рамазан оглы
Гасанов Ариф Гасан оглы
Рустамов Муса Исмаил оглы
Азизов Акиф Гамид оглы
Алиева Лейлуфар Имран кызы
Гаджизаде Хагигат Нурбала кызы

(73) Институт Нефте-Химических Процессов Национальной Академии Наук Азербайджана (AZ)
(54) Антимикробный препарат.

(57) Применение моноэфиров двухосновных кислот гидроароматического ряда общей формулы

где R- водород или метил,
R₁-алкил C₂-C₆, аллил, пропаргил,

в качестве антимикробного препарата.

(11) i2002 0039
(20) 20.12.2002
(21) № a2000 0177
(22) 24.07.2000
(51)⁷A 61 K 31/195
(71) Бабаев Эльхан Фикрет оглы (AZ)
(72) Бабаев Эльхан Фикрет оглы
Бабаев Теймур Асад оглы
Гасанов Фарман Ибрагим оглы
Рахманин Владимир Тимофеевич
Алиев Рафик Яхья оглы
Аллахверанов Джейхун Адиль оглы
Рахманин Алексей Владимирович
(73) Бабаев Эльхан Фикрет оглы (AZ)

(54) Применение метионина в качестве средства для репаративной регенерации кости в области общей хирургии, травматологии и ортопедии.

(57) Применение метионина в качестве средства для репаративной регенерации кости в области общей хирургии, травматологии и ортопедии.

(11) i2002 0035
(20) 07.12.2002
(21) № 99/001595
(22) 09.12.99
(51)⁷A 61 K 31/195, 31/245
(76) Топчиева Шафига Энверовна (AZ)
(54) Антитоксин для нейтрализации токсического действия змеиного яда.

(57) Антитоксин для нейтрализации токсического действия змеиного яда на основе неспецифических средств терапии, отличающийся тем, что в качестве этих средств содержит 2 мл 5% или 10%-ные растворы аммония хлорида и 2 мл 2% раствор новокаина на 100 г массы тела.

(11) i2002 0018
(20) 26.11.2002
(21) № 376-ПРИ

(60) 1664323
(61) 29.05.1984 3747615
(51)⁷A 61 K 31/205

(71) Латвийский Институт Органического Синтеза (LV)
Российский Государственный Медицинский Университет (RU)

(72) Савчук Вера Игоревна
Калвиньш Иварс Янович
Серегин Евгений Олегович
Виноградов Алексей Викторович

Лукевиц Эдмунд Янович
Макарова Инна Ивановна
Бирман Анатолий Савельевич

(73) Публичное Акционерное Общество «ГРИНДЕКС» (LV)

(74) Мамедова Б.А. (AZ)

(54) Кардиопротекторное средство «Милдронат».

(57) Применение 3-(2,2,2-триметилгидразиний)пропионата в качестве кардиопротекторного средства.

(11) i2002 0034

(20) 07.12.2002

(21) № 99/001596

(22) 09.12.99

(51)⁷A 61 K 31/245, 33/02

(76) Топчиева Шафига Энверовна

(54) Антиоксин для обезвреживания токсического действия змеяного яда.

(57) Антиоксин для обезвреживания токсического действия змеяного яда на основе неспецифических средств терапии, отличающийся тем, что в качестве этих средств он содержит 2мл 2% или 5% раствора глутаминовой кислоты совместно с 2 мл 2% раствором новокаина из расчета на 100 г массы тела.

(11) i2002 0042

(20) 20.12.2002

(21) № a2001 0026

(22) 02.02.2001

(51)⁷A 61 K 35/78, A 61 P 1/12

(76) Гашимов Этибар Вахид оглы (AZ)

(54) Лекарственное средство для лечения диарей различной этиологии у детей.

(57) 1. Лекарственное средство для лечения диарей различной этиологии у детей, содержащее плоды мушмулы, сахар и воду, отличающееся тем, что дополнительно содержит цветки ромашки, порошок коры граната и антибиотик при следующем соотношении компонентов, масс. %:

Плоды мушмулы	7,5 - 10
Цветки	1,0 - 1,5
Порошок коры граната	1,0 - 1,5
Сахар	35 - 40
Антибиотик	0,2 - 2
Вода	остальное

2. Лекарственное средство по п.1, отличающееся тем, что в качестве антибиотика содержит левомицетин в количестве 0,2-0,3 масс. %.

3. Лекарственное средство по п.1, отличающееся тем, что в качестве антибиотика содержит полимиксин в количестве 1,5-2,0 масс. %.

РАЗДЕЛ В

РАЗЛИЧНЫЕ ТЕХНОЛОГИЧЕСКИЕ ПРОЦЕССЫ

В 01

(11) i2002 0061

(20) 26.12.2002

(21) № 96/000758

(22) 11.12.95

(51)⁷B 01 D 23/86

(71) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)

(72) Шабанов Алимamed Лятиф оглы

Мухин Олег Сергеевич

Мамедов Чингиз Исрафил оглы

Рзаева Аида Кули кызы

Нурмамедова Захра Ахмед кызы

Наил Оз

(73) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)

(54) Способ очистки газовых выбросов от пахучих веществ.

(57) Способ очистки газовых выбросов от пахучих веществ их окислением кислородными производными галогенов, отличающийся тем, что окисление проводят в системе сопряжений электрохимической и химической реакции 0,5÷1,5 М раствором хлоридов, бромидов, йодидов натрия и кальция под действием постоянного тока напряжением 5÷10 В и плотностью на электродах 2-3 А/см² при температуре 30÷50°С с одновременной регенерацией исходных солей.

(11) i2003 0015

(20) 15.01.2003

(21) № a2000 0208

(22) 22.11.2000

(51)⁷B 01 J 27/10, 27/122, 27/132

(71) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)

(72) Агагусейнова Минира Магомед Али кызы

Рекута Шапур Фарадж оглы

(73) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)

(54) Катализатор для получения метилэтилкетона.

(57) Катализатор для получения метилэтилкетона на основе переходных металлов отличающийся тем, что он представляет собой бинарную смесь комплексов меди [CuCl·ДМФ]₂ и палладия [PdCl₂·ДМФ], в которых соотношение CuCl к PdCl₂ составляет 1÷6:1.

(11) i2002 0045

(20) 20.12.2002

(21) № a2000 0193

(22) 22.09.2000

(51)⁷B 01 J 27/19, C 07 C 41/05

(71) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)

(72) Караев Сиявуш Фархад оглы

Талыбов Гюльяхмед Мирахмед оглы
Нуриева Ульвия Гафар кызы
Аскеров Магеррам Эйюб оглы
(73) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)
(54) Катализатор для получения пропаргильных эфиров.

(57) Применение фосформолибденовой кислоты (ФМК- $\text{H}_3\text{PMo}_{12}\text{O}_{40}\cdot 24\text{H}_2\text{O}$) в качестве катализатора для получения пропаргильных эфиров.

(11) i2002 0046

(20) 13.12.2002

(21) № a2000 0199

(22) 24.10.2000

(51)⁷B 01 J 27/186, C 07 C 41/05

(71) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)

(72) Караев Сиявуш Фархад оглы

Талыбов Гюльяхмед Мирахмед оглы

Нуриева Ульвия Гафар кызы

(73) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)

(54) Катализатор для получения аллилового эфира метилфенилкарбонила.

(57) Применение фосформолибденовой кислоты ФМК- $\text{H}_3\text{PMo}_{12}\text{O}_{40}\cdot 24\text{H}_2\text{O}$ в качестве катализатора для получения аллилового эфира метилфенилкарбинола.

(11) i2002 0001

(20) 25.11.2002

(21) № 99/001369

(22) 27.04.99

(51)⁷B 01 J 37/04

(76) Рустамов Муса Исмаил оглы
Садыгов Фикрет Мамед оглы

Бабаев Абульфаз Исмаил оглы

Фархадова Гюльнара Таги кызы

Фархадова Гюльнара Таги кызы

Кязимов Сабир Мамедали оглы

Ибрагимов Хикмет Джамал оглы

(54) Способ получения катализатора конверсии углеводорода.

(57) Способ получения катализатора конверсии углеводорода хлорированием металлического алюминия при нагреве и перемешивании, в присутствии активатора и в среде растворителя, отличающийся тем, что хлорирование проводят при 130-150⁰C 1,2,3-треххлорпропаном, и растворителем являются низшие алкилароматические углеводороды или их смесь в парафино-нафтеновыми углеводородами при соотношении компонентов алюминий:хлорирующий агент:растворитель:активатор равно: 1:6,0÷6,54:0,41÷13,45:0,00176÷0,00235.

В 04

(11) i2002 0043

(20) 20.12.2002

(21) № 99/001487

(22) 19.08.99

(51)⁷B 04 C 1/10, 5/10, 5/12, 5/14, 11/00

(76) Кафаров Рза Рагимович (AZ)

(54) Циклон.

(57) Циклон, включающий наружный цилиндрический корпус, выхлопную трубу, тангенциальный входной патрубков, отличающийся тем, что он снабжен винтовой направляющей спиралью, ограничивающей сверху и снизу очищаемый газовый поток, внутренним корпусом конусной формы с пылеотводящими щелями, перегородками между наружным и внутренним корпусами, сдвоенным затвором для регулирования расходов газа.

В 24

(11) i2003 0014

(20) 10.01.2003

(21) № a2000 0016

(22) 02.02.2000

(51)⁷B 24 D 17/00

(71) Азербайджанский Технический Университет (AZ)

(72) Абасов Вагиф Абас оглы
Баширов Расим Джавад оглы

(73) Азербайджанский Технический Университет (AZ)

(54) Устройство для ультразвукового точения и резки металлов.

(57) 1. Устройство для ультразвукового точения и резки металлов, содержащее быстросменный резцедержатель, установленный с помощью винтов в корпусе, элементы крепления, резец, закрепленный в резцедержателе, отличающееся тем, что в нем резец, закрепленный в резцедержателе, образуют первую ступень ультразвукового ступенчатого концентратора механических колебаний с пьезоэлектрическим датчиком, установленным на торце его свободного конца, а цилиндрический концентратор, образующий вторую ступень ультразвукового ступенчатого концентратора механических колебаний через пьезоэлектрический излучатель, жестко зажат отражателем с помощью резьбового отверстия и прижимного болта к свободному концу резца, выполненного по всей длине со сквозным отверстием, причем полусные электроды пьезоэлектрического датчика соединены со входом усилителя напряжения и индикатором, а электроды пьезоэлектрического излучателя соединены с выходом генератора переменной частоты и индикатором, выход усилителя напряжения соединен в управляющим входом генератора переменной частоты, а контактирующая поверхность электрода пьезоэлектрического излучателя с отражателем электрически изолирована прокладкой из диэлектрического материала.

2. Устройство для ультразвуковой резки металлов по п.1, отличающееся тем, что вторая ступень ультразвукового ступенчатого концентратора механических колебаний выполнена в виде четырехугольной правильной усеченной пирамиды, которая своей плоскостью нижнего и верхнего оснований прижата соответственно к пьезоэлектрическому излучателю и к

свободному концу резца, а все контактируемые поверхности выполнены одинаковыми.

3. Устройство для ультразвуковой резки металлов по п.1, отличающееся тем, что вторая ступень ультразвукового ступенчатого концентратора механических колебаний выполнена в виде усеченного конуса.

В 65

- (11) i2002 0063
(20) 26.12.2002
(21) № a2000 0122
(22) 28.04.2000
(51)⁷В 65 С 51/04
(71) Багиров Октай Тахмасиб оглы (AZ)
(72) Багиров Октай Тахмасиб оглы
Мурсалова Минаханым
Алиага кызы
Мамедов Назим Гасан оглы
Мамедов Кямил Гудрат оглы
Велиева Айгюнь Азер кызы
Юсифов Рауф Али Юсиф оглы
Салатова Рабия Шарафатдиновна
Манафов Исмаил Лятиф оглы
Гасанов Рамиз Алиш оглы
(73) Багиров Октай Тахмасиб оглы (AZ)
(54) Способ доставки реагента к месту осложнений в трубопроводах.

(57) 1. Способ доставки реагента к месту осложнений в трубопроводах, включающий транспортирование реагента в растворимых капсулах потоком жидкости или газа в трубах, отличающийся тем, что доставку многокомпонентного реагента к месту осложнения осуществляют в растворимых многосекционных капсулах, начиненных жидкими и твердыми реагентами, разрывающихся непосредственно в зоне осложнения с пролонгированием их ингибирующих свойств путем подачи капсул из бункера, установленного на байпасной линии.

2. Способ по п.1, отличающийся тем, что в качестве жидкого реагента используют жидкие неф-

терастворимые поверхностно-активные вещества и полимеры, антистатические присадки.

3. Способ по п.1, отличающийся тем, что в качестве твердого реагента используют сухие порошкообразные нефте и водорастворимые поверхностно-активные и антистатические вещества.

- (11) i2003 0005
(20) 03.01.2003
(21) № a2000 0189
(22) 12.09.2000
(51)⁷В 65 Н 75/00, Н 01 F 41/00
(76) Касымов Хагани Шамиль оглы (AZ)
(54) Устройство для намотки катушек.

(57) Устройство для намотки катушек, содержащее ось проходящую через центр вала вращения средства для намотки провода, установленного с обеих сторон на двух стойках, одна из которых соединена с вращающим механизмом связанным с валом, а сами стойки жестко закреплены на основании, отличающееся тем, что катушка для намотки провода выполнена в виде вала вращения закрепленного с втулкой квадратного сечения снабженной с обоих концов верхней и нижней сторон жестко закрепленными прижимными узлами образующими торцы катушки намотки, каждый из которых состоит из внутренней и внешней плоских пластин с крепежными болтами и гайками между которыми с возможностью изменения формы и размеров каркаса катушки намотки с обеих сторон через подушки зажаты относительно центра вала вращения симметрично расположенные четыре плоских пластинчатых упора.

РАЗДЕЛ С**ХИМИЯ И МЕТАЛЛУРГИЯ****С 01**

- (11) i2002 0055
(20) 25.12.2002
(21) № 99/001443

- (22) 20.04.99
(31) 964276
(32) 09.10.1996
(33) NO
(86) PCT/NO 97/00272 08.10.1997
(51)⁷С 01 В 25/45, 33/26
(71) НОРСК ГИДРО АСА (NO)
(72) Венделбо Руне
Акпориайе Дункан
Андерсен Анни
Дал Ивар Мартин
Мостад Хелле Брит
Фанлеруд Терье
Квисли Стейнар
(73) НОРСК ГИДРО АСА (NO)
(74) Мамедова Б.А. (AZ)
(54) Микропористая кристаллическая силико-алюминофосфатная композиция, каталитический материал, включающий такую композицию, и его использование для получения олефинов из метанола.

(57) 1. Микропористая кристаллическая силико-алюминофосфатная композиция, которая теоретически представляет на безводной основе синтеза и кальцинирования следующих композицию:

где w и x имеют значения от 0,01 до 0,05, а у и z имеют значения от 0,4 до 0,6, в которой композиция представляет смешанную фазу, включающую силико-алюминофосфаты АЕ1 и ЖЦА структуры, полученную в одной загрузке для кристаллизации, продукт после кальцинирования в атмосфере воздуха при температуре 550⁰С в течение 4 часов показывает характерную рентгеновскую дифрактограмму, имеющую, по меньшей мере, отражения, как показано в Таблице 1:

2θ	д (Å)
9.3-9.5	9.3-9.4
10.4-10.6	8.3-8.5
12.7-12.9	6.8-7.0
13.8-14.0	6.3-6.4
15.9-16.1	5.5-5.6
16.7-16.9	5.2-5.3
18.9-19.0	4.6-4.7
20.5-20.7	4.3-4.4
21.0-21.3	4.1-4.3
23.7-24.0	3.7-3.8
25.7-26.0	3.4-3.5
30.9-31.1	2.8-2.9

2. Силико-алюмино-фосфатная композиция по п.1, где композиция включает, по меньшей мере, смесь САПО-34 и САПО-18.

3. Силико-алюмино-фосфатная композиция по п.2, в которой соотношение САПО-34 и САПО-18 составляет от 4:1 до 1:4, предпочтительно от 2:1 до 1:2.

4. Силико-алюмино-фосфатная композиция по п.1, отличающаяся тем, что имеет характерную рентгеновскую дифрактограмму, как показано в таблице 2:

2θ	д (Å)	I
7,32	12,07	w
9,44	9,36	bvs
10,53	8,40	w
12,85	6,89	m
13,34	6,63	w
13,86	6,39	vw
16,02	5,53	m
16,84	5,26	w
18,97	4,67	w
20,60	4,31	m
21,20	4,19	w
22,34	3,98	vw
23,00	3,68	vw
23,86	3,73	w
25,91	3,44	w
27,86	3,20	vw
31,04	2,88	w

θ	д (Å)	I
9,41	9,39	vvs
10,55	8,38	w
12,83	6,90	m
13,30	6,65	w
13,89	6,37	vw
15,96	5,55	m
16,77	5,28	w
18,94	4,68	w
19,62	4,52	vw
20,55	4,32	m
21,17	4,19	w
23,04	3,86	w
23,81	3,73	vw
25,89	3,44	w
30,99	2,88	w

5. Силико-алюмино-фосфатная композиция по п.1, отличающаяся тем, что имеет характерную рентгеновскую дифрактограмму, как показано в таблице 3:

2θ	д (Å)	I
7,33	12,05	bvs
9,42	9,33	bvs
10,51	8,41	w
12,78	6,92	m
13,86	6,38	vw
14,77	5,99	w
15,97	5,54	w
16,82	5,27	w
18,96	4,68	vw
19,60	4,53	m
20,56	4,32	m
21,11	4,20	m
21,72	4,09	m
22,30	3,98	m
23,94	3,71	vw
25,79	3,45	m
28,95	3,08	vw
29,86	2,99	w
31,02	2,88	w
34,36	2,61	w
35,72	2,51	vw
37,79	2,38	vw

6. Силико-алюмино-фосфатная композиция по п. 1, отличающаяся тем, что имеет характерную рентгеновскую дифрактограмму, как показано в таблице 4:

7. Каталитический материал, включающий силико-алюмино-фосфаты, где материал включает композицию смешанной фазы САПО материалов в соответствии с теми, как определены в п.1, со структуры АЕ1 и СНА в соотношении от 4:1 до 1:4, предпочтительно от 2:1 до 1:2.

8. Каталитический материал по п.7, в котором материал включает композицию смешанной фазы САПО-34 и САПО-18, сумма САПО-34 и САПО-18 составляет, по меньшей мере, 40% от всего объема материала.

9. Каталитический материал по п. 7, в котором размер кристаллов составляет 0,001-10 мкм, предпочтительно 0,01-1 мкм.

10. Каталитический материал по п. 7, в котором высота по отношению к ширине отражения 4,9 Å ниже, чем для чистых фаз, и предпочтительно ниже 3.

11. Использование продукта по п.7 в качестве катализатора для получения олефинов из метанола.

(11) i2003 0009
(20) 07.01.2003
(21) № a2000 0138
(22) 23.05.2000
(51)⁷C 01 D 3/06, 3/22
(76) Абдуллаев Надир Мамед оглы
Агаев Меджнун Ислам оглы (AZ)

(54) Способ получения кристаллического хлорида натрия.

(57) Способ получения кристаллического хлорида натрия из рассола

хлорида натрия испарением воды путем подачи воздуха под давлением на поверхность рассола отличающийся тем, что подачу воздуха на поверхность рассола осуществляют в горизонтальном положении, постоянной струей, под давлением 0,5 кПа, с высотой струи от поверхности 0,001 м, причем сбор кристаллов производится непрерывно в камере, расположенной в рассоле ближе к его поверхности.

С 02

(11) i2003 0003
(20) 02.01.2003
(21) № a2000 0093
(22) 20.04.2000
(51)⁷C 02 F 1/42
(76) Фейзиев Гасан Кули оглы
Джалилов Мардан Фарадж оглы
Кулиев Али Мамед оглы
Фейзиев Ильгар Гасан оглы
Фейзиева Гюльнар Гасан кызы
Кулиев Вугар Али оглы
(54) Способ регенерации слабо и среднеосновных анионитов.

(57) Способ регенерации слабо и среднеосновных анионитов с использованием отработанного щелочного раствора от предыдущей регенерации, отличающийся тем, что перед пропуском свежего щелочного раствора через анионит пропускают отработанный щелочной раствор, собранный от предыдущей регенерации объемом 2-6 м³ на 1 м³ анионита со скоростью 5-10 м/час до повышения щелочности на выходе до 20-30 мг-экв/л.

(11) i2002 0048
(20) 23.12.2002
(21) № a2000 0202
(22) 07.11.2000
(51)⁷C 02 F 1/46
(76) Меликов Натик Джабир оглы
Махмудов Рафик Сары оглы
Ибадуллаев Фаик Юнис оглы (AZ)
(54) Электролизер.

(57) Электролизер, содержащий магнетитовую цилиндрическую колонну, магнетитовый анод, стальной катод, патрубки ввода исходной и отвода обработанной воды и поддон осадка, отличающийся тем, что он снабжен внутренней беззагрязочной центральной цилиндрической колонной, в нижнюю часть которой подведен трубопровод подачи воздуха.

(11) i2002 0049

(20) 23.12.2002

(21) № a2000 0215

(22) 11.12.2000

(51)⁷C 02 G 1/46

(76) Меликов Натик Джабир оглы

Махмудов Рафик Сары оглы
Ибадуллаев Фаик Юнис оглы

(54) Электролизер для очистки сточных вод.

(57) Электролизер для очистки сточных вод, включающий вертикально расположенные пластинчатые электроды, отличающийся тем, что содержит промывной песчаный фильтр, установленный под пластинчатыми электродами.

(11) i2002 0060

(20) 26.12.2002

(21) № a2000 0143

(22) 30.05.2000

(51)⁷C 02 F 1/58

(71) Научно - Исследовательский Институт «Геотехнологические проблемы нефти, газа и химии» (AZ)

(72) Шабанов Алимamed Лятиф оглы
Ибрагимова Синдуз Мамед кызы

Рзаева Анда Кули кызы

(73) Научно - Исследовательский Институт «Геотехнологические проблемы нефти, газа и химии» (AZ)

(54) Способ очистки сточных вод.

(57) 1. Способ очистки сточных вод от красителя и поверхностно-активных веществ, включающий

обработку магнийсодержащим коагулянтом с последующим отделением образующегося осадка, отличающееся тем, что в качестве магнийсодержащего коагулянта используют отработанные подземные промышленные воды, в которых предварительно растворяют 5-10 г/л хлорида бария и обработку ведут при pH 9,0-9,5.

2. Способ по п.1, отличающееся тем, что в качестве магнийсодержащих отработанных подземных промышленных вод используют отходы следующего состава

MgCl ₂	10 - 12
NaCl	100 - 120
CaCl ₂	22 - 25
NaBr	0,005
NaI	0.005

C 07

(11) i2002 0037

(20) 07.12.2002

(21) № 99/001620

(22) 22.06.99

(51)⁷C 07 C 1/ 04

(31) M 198 A 001451

(32) 25.06.98

(33) IT

(71) AGIP PETROLI S.p.A. (IT)
INSTITUTE FRANCAIS DU
PETROLE (FR)

(72) KLERICHI Gabriele
PICOLLO Vinchenco
BELMONTO Cuzeppe
BRUNTEN Pol
YUK, Fransua

(73) AGIP PETROLI S.p.A. (IT)
INSTITUTE FRANCAIS DU
PETROLE (FR)

(74) Мамедова Б.А. (AZ)

(54) Способ получения углеводородов из синтеза-газа.

(57) Способ получения углеводородов из синтез-газа в присутствии катализатора, отличающийся тем, что включает:

а) непрерывную подачу в нижнюю часть реактора синтеза Фишера-Тропша, содержащего катализатор на основе нанесенного кобальта, синтез-газа, по существу состоящего из водорода и монооксида углерода, с мольным отношением H₂/CO в интервале от 1 до 3;

б) непрерывный отвод из реактора Фишера-Тропша продукта синтеза, в основном состоящего из жидкой углеводородной фазы, содержащей суспендированный катализатор;

в) подачу продукта синтеза Фишера-Тропша вместе с потоком водорода в реактор гидрокрекинга, работающий при температуре в интервале от 200 до 500 °C;

д) отвод паровой фазы, по существу состоящей из легких углеводородов, сверху реактора гидрокрекинга и сниву-суспензии, содержащей более тяжелые продукты, которые рециркулируют в реактор Фишера-Тропша;

е) охлаждение и конденсацию паровой фазы, выходящей из реактора гидрокрекинга.

2. Способ по п.1, отличающийся тем, что реактор для синтеза типа Фишера-Тропша представляет собой вертикальный барботажный реактор.

3. Способ по п.1 или 2, отличающийся тем, что в жидкофазный, продукт синтеза Фишера-Тропша, по существу состоит из парафиновых углеводородов, которые имеют температуру кипения выше 150°C.

4. Способ по любому из предшествующих пунктов, отличающийся тем, что в котором синтез Фишера-Тропша проводят при температуре в интервале от 150 до 400°C и при давлении в интервале от 0,5 до 20 МПа.

5. Способ по любому из предшествующих пунктов, отличающийся тем, что в котором основу катализатора составляет кобальт, нанесенный на твердое вещество, состоящее, по крайней мере, из одного оксида, выбранного из одного или нескольких следующих элементов: Si, Ti, Al, Zn, Mg и в котором кобальт присутствует в количестве, изменяющемся от 1 до 50% масс.

6. Способ по любому из предшествующих пунктов, катализатор содержит от 0,05 до 5% масс. рутения и от 0,05 до 5% масс., по крайней мере, третьего элемента, выбранного из элементов IIIВ группы.

7. Способ по любому из предшествующих пунктов 1-5, отличающийся

чающийся тем, что катализатор содержит 0,05-5% масс. тантала.

8. Способ по любому из предшествующих пунктов, отличающийся тем, что катализатор используются в виде тонко размолотого порошка со средним диаметром гранул в интервале от 10 до 700 микрометров.

9. Способ по любому из предшествующих пунктов, отличающийся тем, что реактор гидрокрекинга работает при температуре в области от 200 до 500 °С и давлении в интервале от 0,5 до 20 мПа.

10. Способ по любому из предшествующих пунктов, отличающийся тем, что из реактора гидрокрекинга выводят паровую фазу, практически состоящую из парафинов C₅ – C₂₅₊.

тора, по меньшей мере, одно средство извлечения, по меньшей мере, части суспензии, отличающееся тем, что устройство дополнительно содержит, по меньшей мере, одно средство рециркуляции, по меньшей мере, части жидкой фракции суспензии, обеспечивающее скорость циркуляции этой суспензии U_L во внутренней полости реактора, по меньшей мере, равную скорости седиментации U_S твердых частиц, при этом газ и суспензия циркулируют в противотоке.

2. Устройство по п.1, отличающееся тем, что средство рециркуляции выполнено с возможностью обеспечения рециркуляции, по меньшей мере, части жидкой фракции суспензии, в основном свободной от твердой фракции этой суспензии.

3. Устройство по п.1, отличающееся тем, что средство рециркуляции выполнено с возможностью обеспечения рециркуляции, по меньшей мере, части жидкой фракции и твердой фракции суспензии вместе.

4. Устройство для функционирования пузырькового трехфазного реактора, включающее установленный по существу вертикальный реактор, содержащий суспензию, по меньшей мере, одного твердого вещества, по меньшей мере, частично образованного каталитическими частицами, в, по меньшей мере, одной жидкости, и имеющее, по меньшей мере, одно средство введения газа в непосредственной близости от нижнего конца реактора, по меньшей мере, одно средство откачивания или удаления газа в непосредственной близости от верхнего конца реактора, по меньшей мере, одно средство извлечения, по меньшей мере, части суспензии, отличающееся тем, что устройство дополнительно содержит, по меньшей мере, одно средство рециркуляции, по меньшей мере, части жидкой фракции суспензии, обеспечивающее скорость циркуляции этой суспензии U_L во внутренней полости реактора, по меньшей мере, равную скорости седиментации U_S твердых частиц.

5. Устройство по п.4, отличающееся тем, что содержит сред-

ство, обеспечивающее циркуляцию газа и суспензии в противотоке.

6. Устройство по п.4, отличающееся тем, что содержит средство, обеспечивающее циркуляцию газа и суспензии в одном направлении.

7. Устройство по любому из п.п.1-6, отличающееся тем, что средство рециркуляции суспензии выполнено с возможностью обеспечения скорости циркуляции этой суспензии U_L во внутренней полости реактора, превышающей скорость седиментации U_S твердых частиц.

8. Устройство по любому из п.п.1-6, отличающееся тем, что средство рециркуляции суспензии выполнено с возможностью обеспечения скорости циркуляции этой суспензии U_L во внутренней полости реактора, по меньшей мере, равной 0,5 см/с.

9. Устройство по любому из п.п.1-8, отличающееся тем, что средство рециркуляции суспензии является внутренним по отношению к реактору.

10. Устройство по любому из п.п.1-8, отличающееся тем, что средство рециркуляции суспензии является внешним по отношению к реактору.

11. Устройство по любому из п.п.1-10, отличающееся тем, что обеспечивает естественную рециркуляцию.

12. Устройство по любому из п.п. 1-10, отличающееся тем, что обеспечивает механическую рециркуляцию.

13. Устройство по любому из п.п.1-12, отличающееся тем, что оно содержит по меньшей мере, один теплообменник.

14. Устройство по п.13, отличающееся тем, что теплообменник выполнен внутренним по отношению к реактору.

15. Устройство по п.13, отличающееся тем, что теплообменник выполнен внешним по отношению к реактору и расположенным в канале рециркуляции суспензии.

16. Устройство по п.13, отличающееся тем, что оно дополнительно содержит, по меньшей мере, один теплообменник в контуре рециркуляции суспензии и, по меньшей мере, один теплообмен-

(11) i2002 0038

(20) 07.12.2002

(21) № 99/001444

(22) 22.07.97

(51)⁷С 07 С 9/14

(31) 9609552

(32) 26.07.96

(33) FR

(71) INSTITUTE FRANCAIS DU PETROLE (FR)

AGIP PETROLI S.p.A. (IT)

(72) Dominic KAZANAV

Pier GALTE

Gan-Sharl VILTAR

(73) INSTITUTE FRANCAIS DU PETROLE (FR)

AGIP PETROLI S.p.A. (IT)

(74) Мамедова Б.А. (AZ)

(54) Способ функционирования пузырькового трехфазного реактора для синтеза Фишера-Тропша и устройство для его осуществления.

(57) 1. Устройство для функционирования пузырькового трехфазного реактора, включающее установленный по существу вертикально реактор, содержащий суспензию, по меньшей мере, одного твердого вещества, по меньшей мере, частично образованного каталитическими частицами, в, по меньшей мере, одной жидкости, и имеющее, по меньшей мере, одно средство введения газа в непосредственной близости от нижнего конца реак-

ник, являющийся внутренним по отношению к реактору.

17. Устройство по любому из п.п.1-16, отличающееся тем, что выполнено с возможностью осуществления экзотермической реакции, происходящих при относительно высокой температуре, превышающей 100°C при абсолютном давлении, превышающем 0,1 Мпа.

18. Способ функционирования пузырькового трехфазного реактора, содержащего суспензию твердых частиц в жидкости, отличающийся тем, что в непосредственной близости от нижнего конца реактора инжектируют в виде пузырьков газообразную фазу, содержащую один или несколько реактивов, необходимых для получения конечных продуктов реакции и осуществляют рециркуляцию в противотоке газообразной фазы, по меньшей мере, частью суспензии, отобранной в непосредственной близости от одного из концов реактора и снова введенной во внутреннюю полость этого реактора в непосредственной близости от его другого конца, со скоростью U_L во внутренней полости этого реактора, по меньшей мере равной скорости седиментации или осаждения U_S твердых частиц.

19. Способ по п. 18, отличающийся тем, что проводят рециркуляцию, по меньшей мере, части жидкой фракции суспензии, в основном свободной от частиц твердой фракции суспензии.

20. Способ по п.18, отличающийся тем, что проводят рециркуляцию, по меньшей мере, части жидкой и твердой фракций суспензии.

21. Способ функционирования пузырькового трехфазного реактора, содержащего суспензию твердых частиц в жидкости, отличающийся тем, что в непосредственной близости от нижнего конца реактора инжектируют в виде пузырьков газообразную фазу, содержащую один или несколько реактивов, необходимых для получения конечных продуктов, и осуществляют рециркуляцию, по меньшей мере, части жидкой фракции суспензии, в основном свободной от твердой фракции этой суспензии и отобранной в непосредственной близости

от одного из концов реактора, затем ее вводят во внутреннюю полость реактора в непосредственной близости от его другого конца, со скоростью перемещения жидкости U_L во внутренней полости реактора, по меньшей мере, равной скорости седиментации U_S твердых частиц.

22. Способ по п.21, отличающийся тем, что газ и суспензию подвергают циркуляции в противотоке.

23. Способ по п.21, отличающийся тем, что газ и суспензию подвергают циркуляции в одном направлении.

24. Способ по любому из п.п.18-23, отличающийся тем, что твердые частицы содержат катализатор, необходимый для гидрогенизации окиси углерода.

25. Способ функционирования в оптимальных условиях пузырькового трехфазного реактора, содержащего суспензию твердых частиц, включающих катализатор, способствующий гидрогенизации окиси углерода в жидкости, отличающийся тем, что в непосредственной близости от нижнего конца реактора инжектируют в форме пузырьков газообразную фазу, содержащую один или несколько реактивов, необходимых для получения конечных продуктов, и осуществляют рециркуляцию, по меньшей мере, части жидкой фракции суспензии, отобранной в непосредственной близости от одного из концов реактора и снова введенной во внутреннюю полость реактора в непосредственной близости от другого его конца, со скоростью перемещения жидкости U_L во внутренней полости реактора, по меньшей мере, равной скорости седиментации U_S твердых частиц этой суспензии.

26. Способ по любому из п.п.18-25, отличающийся тем, что твердые частицы имеют диаметр в диапазоне от 10 до 700 мкм.

27. Способ по любому из п.п. 18-26, отличающийся тем, что жидкость представляет собой парафин синтеза углеводорода, а твердое вещество представляет собой катализатор, необходимый для синтеза такого парафина в типичных усло-

виях осуществления реакции Фишера-Тропша.

28. Способ по любому из п.п. 18-27, отличающийся тем, что скорость перемещения жидкости U_L во внутренней полости реактора превышает скорость седиментации U_S твердых частиц этой суспензии.

29. Способ по любому из п.п. 18-28, отличающийся тем, что скорость жидкости U_L во внутренней полости реактора, по меньшей мере, равна 0,5 см/с.

30. Способ по любому из п.п. 18-29, отличающийся тем, что осуществляют рециркуляцию, по меньшей мере, части суспензии или жидкой фракции этой суспензии.

(11) i2003 0004

(20) 02.01.2003

(21) № a2000 0207

(22) 21.11.2000

(51)⁷С 07 С 23/02, 43/14, С 10 М 131/10

(71) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)

(72) Караев Сиявуш Фархад оглы

Талыбов Гюльяхмед Мирахмед оглы

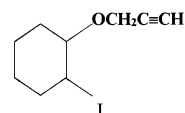
Мехдиева Венера Заман кызы

Мамедова Парвин Шамхал кызы

(73) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)

(54) 2-Йодциклогексилпропаргиловый эфир в качестве антимикробной присадки к смазочным маслам и топливам.

(57) 2-Йодциклогексилпропаргиловый эфир формулы

в качестве антимикробной присадки к смазочным маслам и топливам.

(11) i2002 0024
(20) 03.12.2002
(21) № 99/001280
(22) 08.02.99

(51)⁷С 07 С 43/17

(71) Институт Химии Присадок Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

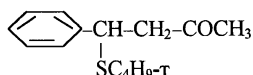
(72) Джафаров Абузар Али оглы Садыхов Камил Исмаил оглы

Велиева Хаят Шмидт кызы
Кулиева Диляра Мамедрза кызы

(73) Институт Химии и Присадок Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(54) 4-Трет-бутилтио-4-фенил-бутан-2-он в качестве антимикробной присадки к маслам и топливам.

(57) 4-Трет-бутилтио-4-фенил-бутан-2-он формулы:

в качестве антимикробной присадки к маслам и топливам.

(11) i2002 0013
(20) 25.11.2002
(21) № 99/001473
(22) 08.07.99

(51)⁷С 07 С 121/75

(71) Институт Химии Присадок Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

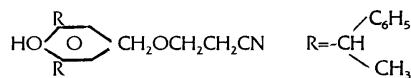
(72) Мамедова Парвин Шамхал кызы

Садыхов Кямил Исмаил оглы
Бабаев Эльбай Расим оглы
Гаджиева Мушафарим Адиль кызы

(73) Институт Химии Присадок Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(54) Цианэтиловый эфир 3,5-ди-α-метилбензил-4-гидроксibenзилового спирта в качестве антимикробной присадки к смазочным маслам.

(57) Цианэтиловый эфир 3,5-ди-α-метилбензил-4-гидроксibenзилового спирта формулы:

в качестве антимикробной присадки к смазочным маслам.

(11) i2002 0023
(20) 03.12.2002
(21) № 99/001365
(22) 25.03.99

(51)⁷С 07 С 149/14

(71) Институт Химии Присадок Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Гусейнова Афет Теймур кызы

Магеррамов Абель
Мамедали оглы

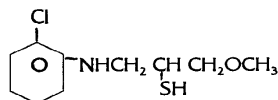
Аллахвердиев Мирза Алекпер оглы

Надим Алам Гаджи
Исмайлова Нелуфар Джамал кызы

(73) Институт Химии Присадок Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(54) 1-(2'-Хлорфениламино)-3-метокси-2-пропантриол в качестве антиокислительной присадки к смазочным маслам.

(57) 1-(2'-хлорфениламино)-3-метокси-2-пропантриол формулы

в качестве антиокислительной присадки к смазочным маслам.

(11) i2002 0011
(20) 25.11.2002
(21) № 99/001434
(22) 25.05.99

(51)⁷С 07 С 154/02

(71) Институт Химии Присадок Национальной Академии

Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Мустафаев Назим Пирмамед оглы

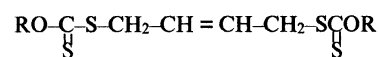
Мусаева Белла Искендер кызы

Исмаилов Ингилаб Паша оглы

(73) Институт Химии Присадок Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(54) 1,4-Бисалкилксантогенаты бутена-2 в качестве противозадирных присадок к смазочным маслам.

(57) 1,4-Бисалкилксантогенаты бутена-2 формулы:

в качестве противозадирных присадок к смазочным маслам.

(11) i2002 0040
(20) 20.12.2002
(21) № a2000 0175
(22) 24.07.2000

(51)⁷С 07 С 229/00, А 61 К 31/195

(71) Рахманин Владимир Тимофеевич (AZ)

(72) Бабаев Эльхан Фикрет оглы
Рахманин Владимир Тимофеевич

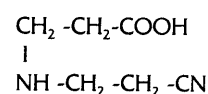
Алиева Нахида Рафик кызы
Аллахверанов Джейхун Адиль оглы

Рахманин Алексей Владимирович

(73) Рахманин Владимир Тимофеевич (AZ)

(54) N-(β-цианоэтил)-β-аминопропионовая кислота «Реор-02», проявляющая бактерицидную активность.

(57) N-(β-цианоэтил)-β-аминопропионовая кислота, формулы

проявляющей бактерицидную активность.

(11) i2002 0041

(20) 20.12.2002

(21) № a2000 0176

(22) 24.07.2000

(51)⁷С 07 С 229/00; А 61 К 31/195

(71) Рахманин Владимир Тимофеевич (AZ)

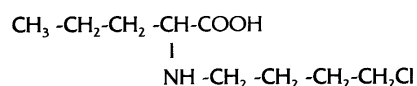
(72) Рахманин Владимир Тимофеевич

Рахманин Алексей Владимирович

(73) Рахманин Владимир Тимофеевич (AZ)

(54) N-(γ-хлорпропил)-α-амино-валиериановая кислота «VTR-3» проявляющая бактерицидную и биостимулирующую активность.

(57) N-(γ-хлорпропил)-α-амино-валиериановая кислота формулы

проявляющая бактерицидную и биостимулирующую активность.

(11) i2002 0016

(20) 25.11.2002

(21) № 98/001073

(22) 24.03.98

(51)⁷С 07 D 339/08

(71) Институт Химии Присадок Академии Наук Азербайджана (AZ)

(72) Магеррамов Абель Мамедали оглы

Курбанова Малахат Мусратгызы

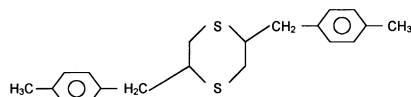
Аллахвердиев Мирза Алекпер оглы

Мусаева Минаханым Энвероглы

(73) Институт Химии Присадок Академии Наук Азербайджана (AZ)

(54) 2,5- Бис-/4-метилбензил-/1,4-дителиан в качестве противозносной присадки к трансмиссионным маслам.

(57) 2,5-бис-(4-метилбензил)-1,4-дителиан формулы

в качестве противозносной присадки к трансмиссионным маслам.

(11) i2002 0054

(20) 25.12.02

(21) № 99/001462

(22) 21.05.98

(51)⁷С 07 D 401/12, А 01 Н 43/40

(31) 08/886 772

(32) 30.05.97

(33) US

(71) Американ Цианомид Компани (US)

(72) Томас Майер Штефан Шайблих

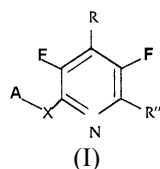
Хельмут Зигфрид Бальтрусчат

(73) Американ Цианомид Компани (US)

(74) Мамедова Б.

(54) 3,5-дифторпиридины, способ их получения и гербицидная композиция на основе 3,5-дифторпиридонов.

(57) 1, 3,5 дифторпиридины общей формулы -

в которой

А представляет необязательно замещенную арильную группу или необязательно замещенную 5-или 6-членную азотосодержащую гетероароматическую группу или дифторбензодиоксоильную группу;

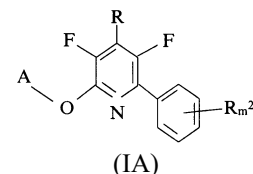
R'' представляет необязательно замещенную фенильную или тиенильную группу;

Р представляет атом галогена или необязательно замещенную алкильную, алкильную, алкоксильную, алкоксильную, алкилтио, диал-киламино, алкилсульфенильную, алкильсульфониловую группу или нитро, гидроксид, амина, галогеналкильную, галогеналкоксильную, галогеналкилтио или СФ₅

группу, и х представляет атом кислорода, или серы.

2. Соединение по п.1, отличающееся тем, что А представляет фенильную, пиридильную или пиразолильную группу, замещенную одним или несколькими одинаковыми или различными заместителями, выбранный из атомов галогена, алкильных групп, алкоксильных групп, циано групп, галогеналкильных групп, галогеналкоксильных групп, алкилтио групп, галогеналкилтио групп и СФ₅ групп.3. Соединение по п.1, отличающееся тем, что R'' представляет фенильную или тиенильную группу, замещенную одним или несколькими одинаковыми или различными заместителями, выбранными из атомов галогена, алкильных групп, алкоксильных групп, циано групп, галогеналкильных групп, галогеналкоксильных групп, алкилтио групп, галогеналкилтио групп и СФ₅ групп.

4. Соединение формулы IA

в которой А представляет 3-трифторметилфенил, 2-хлорпирид-4-ил, 2-трифторметилпирид-4-ил, 2-дифторметокси-пирид-4-ил или 1-метил-3-трифторметилпиразол-5-ил, R имеет значения, указанные выше; R² каждый независимо представляют атом водорода или атом фтора, один или два из них могут также представлять хлор или бром или трифторметильную, трифторметоксильную или циано группу, один из них может также представлять C₁-C₂ алкильную группу, особенно трет-бутил, а m равно 0 или целому числу, выбранному из от 1 до 5, особенно 1 или 2.

5. Соединение, выбранное из группы, состоящей из:

3,5-дифтор-4-метил-2-(1'-3'-трифторметилпиразол-5'-илокси)-6-(4'' -трифторметилфенил) пиридин,

3,5-дифтор-4-метил-2-(3'-трифторметилфеноксид)-6-(4''-трифторметилфенил)пиридин,

3,5-дифтор-4-этил-2-(3'-трифторметилфенокси)-6-(4"-трифторметилфенил) пиридин,

3,5-дифтор-4-этил-2-(1'-метил-3'-трифторметилпиразол-5'-илокси)-6-(4"-трифторметилфенил) пиридин,

6-(4'-хлорфенил)-3,5-дифтор-4-метил-2-(1"-метил-3"-трифторметилпиразол-5"-илокси) пиридин, 6-(4'-хлорофенил)-3,5-дифтор-4-метил-2-(3"-трифторметилфенокси) пиридин,

2-(2'-хлоропирид-4'-илокси) - 3,5-дифтор-4-метил-6-(4"-трифторметилфенил)пиридин,

3,5-дифтор-4-метил-2-(2'-трифторметилпирид-4'-илокси)-6-(4"-трифторметилфенил) пиридин,

3,5-дифтор-2-(2'-трифторметоксипирид-4'-илокси)-4-метил-6-(4"-трифторфенил) пиридин,

6-(5"-хлортиен-2"-ил)-3,5-дифтор-4-метил-2-(1'-метил-3'-трифторметилпиразол-5'-илокси)пиридин,

2-(2' -хлорпирид-4'-илокси)-3,5-дифтор-4-метил-6-(3"- трифторметилфенил)пиридин,

3,5-дифтор-4-метил-2(1'-метил-3'-трифторметилпиразол-5'-илокси)-6-(5"-трифторметилтиен-2"- ил) пиридин,

3,5-дифтор-4-метил-2-(1'-метил - 3' - трифторметилпиразол-5'-илокси) -6-(4"-фторфенил) пиридин,

3,5-дифтор-4-метокси-2-(1'-метил-3'-трифторметилпиразол-5'-илокси)-6-(4"-трифторметилфенил) пиридин,

3,5-дифтор-4-этокси-2-(1'-метил-3'-трифторметилпиразол-5'-илокси)-6-(4"-трифторметилфенил) пиридин,

3,5-дифтор -4-метокси-2-(3'-трифторметилфенокси)-6-(4"-трифторметилфенил) пиридин, 3,5-дифтор-4-метил-2-(2'-цианопирид-4'-илокси)-6-(4- трифторметилфенил) пиридин,

3,5-дифтор-4-метил-2-(1'-метил-3'-цианопиразол-5'-илокси) -6-(4" - трифторметилфенил) пиридин,

3,5-дифтор-2-(3'-дифторметоксифенокси)-4-метил-6-(4"-трифторметилфенил) пиридин,

3,5-дифтор-4-метил-2-(3'-трифторметоксифенокси)-6-(4"-трифторметилфенил) пиридин,

2-(3'-цианофенокси)-3,5-дифтор-4-метил-6-(4"-трифторметилфенил) пиридин,

3,5-дифтор-4-метил-2-(1'-метил-3'-изопропилпиразол-5'-илокси)-6-(4"-трифторметилфенил) пиридин,

3,5-дифтор-4-метил-2-(1'-метил-3'-трифторметоксипиразол-5'-илокси)-6-(4"-трифторметилфенил) пиридин,

3,5-дифтор-4-метил-2-(2'-(2", 2',2"-трифторэтокси)пирид-4'-илокси)-6-(4"-трифторметилфенил) пиридин,

3,5-дифтор-4-метил-6-(4'-трифторметилфенил)-2-(3"-трифторметилтиофенокси)пиридин,

3,5-дифтор-4-метил-2-(1'-этил-3'-трифторметилпиразол-5'-илокси)-6-(4"-трифторфенил) пиридин,

3,5-дифтор-4-метил-6-(4"- изопропилфенил)-2-(3"-трифторметилфенокси)пиридин,

6-(4'-бромфенил)-3,5-дифтор-4-метил-2-(3"-трифторметилфенокси) пиридин,

3,5-дифтор-4-метил-2-(1'-метил-3'-трифторметил-4'-фторпиразол-5'-илокси)-6-(4"-трифторметилфенил) пиридин,

3,5-дифтор-4-метил-2-(1'-метил-3'-трифторметил-4'-хлорпиразол-5'-илокси)-6-(4"-трифторметилфенил) пиридин,

3,5-дифтор-4-метил-2-(1'-метил-3'-трифторметилпиразол-5'-илокси)-6-(4"-трифторметоксифенил) пиридин,

3,5-дифтор-4-метил-2-(1'-метил-3'-трифторметилпиразол-5'-илокси)-6-(4"-трифторметилтиофенил)пиридин,

3,5-дифтор-6-(4'-дифторметилтиофенил)-4-метил-2-(1"-метил-3"-трифторметилпиразол-5"-илокси) пиридин,

3,5-дифтор-4-метил-6-(4'-этилфенил)-2(1"-метил-3"-трифторметилпиразол-5"-илокси) пиридин,

3,5-дифтор-6-(3',4',-дифторфенил)-4-метил-2-(1"-метил-3"-трифторметилпиразол-5"-илокси) пиридин,

3,5-дифтор-6-(2',4'-дифторфенил)-4-метил-2-(1"-метил-3"-трифторметилпиразол-5"-илокси) пиридин,

3,5-дифтор-4-хлор-2-(1'-метил-3'-трифторметилпиразол - 5'-илокси) - 6 - (4"-трифторметилфенил) пиридин,

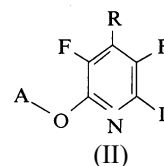
3,5-дифтор-4-хлор-2-(3'-трифторметилфенокси)-6-(4"-трифторметилфенил) пиридин,

3,5-дифтор-4-хлор-2-(3'-трифторметилфенокси)-6-(4"-трифторметилфенил) пиридин,

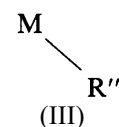
3,5-дифтор-4-метилтио-2-(1'-метил-3'-трифторметилпиразол-5'-илокси)-6-(4"-трифторметилфенил) пиридин, и

3,5-дифтор-4-метилтио-2-(3'-трифторметилфенокси)-6-(4"-трифторметилфенил) пиридин

6. Способ получения соединения общей формулы I последовательным взаимодействием выбранных соединений, отличающийся тем, что включает реакцию соответствующего соединения общей формулы II

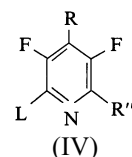

в котором А, Р, и не имеют указанное значение, а Л является уходящей группой, с соединением общей формулы III

в которой Р'' и m имеет указанное значение, а М представляет свободный или в составе комплекса атом металла, выбранный из группы, состоящей Ли, Мэ, Зн, Б, Сн, в условиях реакции перекрестного сочетания,

7. Способ получения соединения общей формулы I последовательным взаимодействием выбранных соединений, отличающийся тем, что включает реакцию соответствующего соединения общей формулы IV

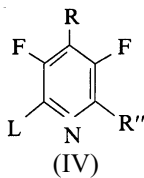
с соединением общей формулы V

в которых А, R, R' и X определены, как в пункте 1;

L представляет подходящую удаляемую группу, а M¹ представляет атом металла.

8. Соединение формулы IV

в которой

R, A, R' и L имеют значение, указанное в пункте 1;

9. Гербицидная композиция содержащая носитель и активное вещество, отличающаяся тем, что активным веществом является по крайней мере одно соединение общей формулы I по п. 1.

10. Использование соединения общей формулы I по пункту 1 само по себе или в составе композиции по пункту 9 в качестве гербицида.

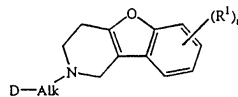
- (11) i2002 0062
(20) 26.12.2002
(21) № a2000 0184
(22) 11.08.2000
(51)⁷C 07 D 487/22
(71) Научно-Исследовательский Институт «Геотехнологических Проблем Нефти, Газа и Химии» (AZ)
(72) Шабанов Алиммамед Лятиф оглы
Рамазанова Эльмира Эмин кызы
Мамедов Чингиз Ибрафил оглы
Салем Монем
Ибрагимов Синдуз Мамед кызы
(73) Научно-Исследовательский Институт «Геотехнологических Проблем Нефти, Газа и Химии» (AZ)
(54) Способ получения индивидуальных металлпорфириновых комплексов на основе металлпорфириновых концентратов, выделенных из нефти.

(57) Способ получения индивидуальных комплексов на основе ме-

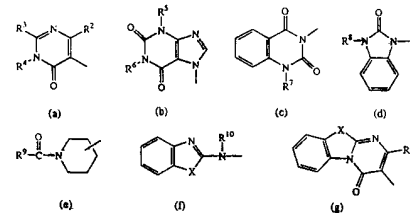
талпорфириновых концентратов, выделенных из нефти, отличающийся тем, что металлпорфириновый концентрат смешивают с водой, подкисляют соляной кислотой до pH= 1±0, после чего отделения водного слоя нейтрализуют раствором щелочи до pH = 7, после чего деметаллизованный и высушенный порфирин растворяют в хлорформе и обрабатывают хлоридной солью нужного металла, взятой в количестве 15 ÷ 17 мас.% от массы деметаллизованного порфирина.

- (11) i2002 0053
(20) 25.12.02
(21) № 99/001510
(22) 11.10.99
(51)⁷C 07 D 491/04, 498/04, 513/04, A 61 K 31/435
(31) 97201045.8
(32) 08.04.97
(33) EP, DE
(86) PCT/EP 98/02136 02.04.98
(71) Янсен Фармасетика Н.В. (BE)
(72) КЕННИС, Людо, Эдмонд Жозефин (BE)
ЛАВ, Кристофер, Джон (BE)
БИШОФФ, Француз, Поль (BE)
(73) Янсен Фармасетика Н.В. (BE)
(74) Мамедова Б.А.
(54) Производные 1,2,3,4-тетрагидробензофура /3,2-С/ пиридина.

(57) 1. Соединение формулы

его N-оксидная форма, фармацевтически приемлемая соль присоединения или стереохимически изомерная форма, где каждый R', независимо представляет водород, галоген, C₁-C₆ алкил, нитро, гидроксид или C₁₋₄ алкилокси; Алк представляет C₁₋₆ алкандил; n равно 1 или 2; D представляет 1 или 2-бензимидазол, 2(3H) бензоксазолон-3-ил или радикал формулы

где

каждый X независимо представляет O, S или NR¹²;

R₂ представляет водород, C₁₋₆ алкил, арил или арил C₁₋₆ алкил;

R³ представляет C₁₋₆-алкил, C₁₋₆ алкилокси, C₁₋₆ алкилтио, C₁₋₆ amino или моно-или ди (C₁₋₆ алкил) amino;

R⁴, R⁵, R⁶, R⁷, R⁸, R¹⁰, R¹¹, R¹², каждый, независимо, представляют водород или C₁₋₆ алкил;

R⁹ представляет водород, C₁₋₆ алкил или арил; или R³- и R⁴ взятые вместе, могут образовывать двухвалентный радикал- R³-R⁴-формулы.

-CH₂-CH₂-CH₂ (a-1);

-CH₂-CH₂-CH₂-CH₂- (a-3);

-CH=CH-CH₂- (a-3);

-CH₂-CH=CH- (a-4) или

-CH=CH-CH=CH- (a-5);

где один или два атома водорода указанных радикалов от (a-1) до (a-5), каждый, независимо, могут быть заменены галогеном, C₁₋₆ алкилом, трифторметилом, amino, гидроксид, C₁₋₆ алкокси или C₁₋₁₀ алкилкарбонилокси или, где возможно два geminalных атома водорода заменены C₁₋₆ алкилиденом или арил C₁₋₆ алкилиденом; или

-R³-R⁴ - может также представлять

-S-CH₂-CH₂- (a-6);

-S-CH-CH₂-CH₂ (a-7);

-S-CH=CH- (a-8);

-NH-CH₂-CH₂- (a-9);

-NH-CH₂-CH₂-CH₂ (a-10);

-NH-CH=CH- (a-11);

-NH-CH=N- (a-12);

-S-CH=N- (a-13); или

CH=CH-O - (a-14);

где один или, где возможно, два или три атома водорода указанных радикалов (a-6) до (a-14), каждый, независимо, могут быть заменены C₁₋₆ алкилом или арилом; и арил представляет фенил, замещенный галогеном или C₁₋₆ алкилом.

2. Соединение по пункту 1, в котором D представляет 1-бензимидазол; 2(3H)бензоксазолон-3-

ил или D представляет радикал формулы (а), где R³ представляет C₁₋₆ алкилтио R⁴ представляет C₁₋₆ алкил; или где R³ и R⁴, взятые вместе образуют двухвалентный радикал формулы (а-2) или (а-5), где один или два атома водорода указанных радикалов, каждый, независимо, могут быть заменены галогеном, C₁₋₆ алкилом, C₁₋₆ алкилокси, арил C₁₋₆ алкилом, трифторметилом, амино, гидрокси, C₁₋₆ алкилокси или C₁₋₁₀ алкилкарбонил-окси; или, где возможно, два геминальных атома водорода могут быть заменены C₁₋₆ алкилиденом или арил C₁₋₆ алкилиденом; или двухвалентный радикал формулы (а-6), (а-7), (а-8), (а-11) или (а-14), где один или, где возможно, два или три атома водорода указанных радикалов, каждый, независимо, могут быть заменены C₁₋₆ алкилом или арилом; или D представляет радикал формулы (b), где R⁵ и R⁶ представляет C₁₋₆ алкил; D представляет радикал формулы (с), где R⁷ представляет водород; или D представляет радикал формулы (d), где R⁸ представляет водород или C₁₋₆ алкил; или D представляет (е), где R⁹ представляет арил; или D представляет радикал (f), где X представляет S, а R¹⁰ представляет водород; или D представляет (d), где X представляет S, а R¹¹ представляет C₁₋₆ алкил.

3. Соединение по пункту 1 или 2, в котором n равно 1, а R¹ представляет водород, хлор, фтор, метил, или нитро, или в котором n равно 2, а R¹ представляет метокси.

4. Соединение по любому из пунктов 1-3, в котором R¹ представляет водород, и D представляет радикал формулы (а), в котором R³ и R⁴, взятые вместе, образуют двухвалентный радикал формулы (а-2) или (а-5), где один или два атома водорода, каждый, независимо, могут быть заменены галогеном, метилом, метокси, арилметилом трифторметилом, амино или гидрокси; или где два геминальных атома водорода могут быть заменены арилметиленом; или в котором R³ и R⁴, взятые вместе, образуют двухвалентный радикал формулы (а-6), (а-7), (а-8), (а-11) или (а-14), где один или, где возможно, два

или три атома водорода замещены метилом.

5. Соединение по пункту 1, где соединение представляет собой 3-[2-(3,4-дигидробензофуоро[3,2-е] пиридин-2(1H)-ил)этил]-2-метил-4H-пиридо[1,2-а]пиримидин-4-он; 6-[(3,4-дигидробензофуоро[3,2-с] пиридин-2(1H)-ил)этил]-7-метил-5H-тиазоло[3,2-а]пиримидин-5-он; 6-[[3,4-дигидробензофуоро[3,2-е] пиридин-2(1H)-ил)этил]-3,7-диметил-5H-тиазоло [3,2-а] пиримидин-5-он; 3-[2-[3,4-дигидробензофуоро[3,2-с] пиридин(2H)-ил)этил]-2,7-диметил-4H-пиридо[1,2-а]пиримидин-4-он; его N-оксид, фармацевтически приемлемую соль присоединения и стереохимически изомерную форму.

6. Соединение по любому из пунктов 1-5, характеризующееся как лекарственное средство.

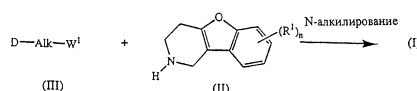
7. Соединение по любому из пунктов 1-6 пригодное для получения лекарственного средства для лечения депрессии или болезни Паркинсона.

8. Композиция, содержащая фармацевтически приемлемый носитель и, в качестве активного ингредиента, терапевтически эффективное количество соединения по любому из пунктов 1-5.

9. Способ получения композиции по пункту 8, путем объединения соединения по любому из пунктов 1-5 в качестве активного ингредиента в гомогенной смеси с фармацевтически приемлемым носителем.

10. Способ получения соединения по пункту 1, включающий:

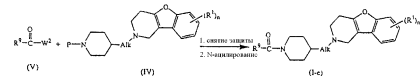
а) N-алкилирование производного 1,2,3,4-тетрагидробензофурано [3,2-с] пиридина формулы (II) алкилирующим реагентом формулы (III)

где W¹ представляет подходящую реакционную удаляемую группу, а D, Alk и R¹ определены в пункте 1;

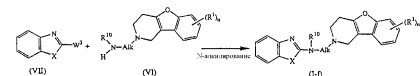
б) удаление защиты у N-защитенного промежуточного соединения (IV) и последующее N-ацилирование полученного промежуточ-

ного соединения ацильным производным формулы (V).

где R представляет защитную группу, W² представляет подходящую реакционную группу, а R¹, R⁹ и Alk определены в п.1; в результате чего получается формулы (1-е);

с) N- алкилирование амина формулы (VI) промежуточным продуктом формулы (VII)

где W³ представляет подходящую реакционную группу,

а X, Alk, R¹ и R¹⁰ определены в пункте 1; в результате чего получается соединение формулы (1-f)

d) если желательно, преобразование соединений формулы (1) друг в друга с помощью известных преобразований и далее, если желательно, преобразование соединений формулы (1) в терапевтически активные нетоксичные соли присоединения кислот путем воздействия кислотой, или в терапевтически активные нетоксичные соли присоединения оснований путем воздействия основанием, или, наоборот, преобразование соли присоединения кислоты в свободное основание путем воздействия щелочью, или преобразование соли присоединения основания в свободную кислоту путем воздействия кислотой;

и, если желательно, получение их стереохимически изомерных форм или N-оксидов.

C 08

(11) i2002 0014

(20) 25.11.2002

(21) № 98/001093

(22) 05.05.98

(51)⁷C 08 F 8/02, C 08 F 12/08

(71) Институт Химии Присадок Национальной Академии Наук Азербайджана (AZ)

(72) Ахмедов Аладдин Ислам оглы

Фарзалиев Вагиф Меджид оглы

Садыхов Камиль Исмаил оглы

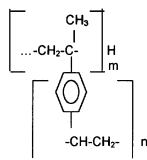
Гамидова Джейхун Шафаят кызы

Исаков Эльхан Уршан оглы
Исмайлова Нелуфар Джамал кызы

(73) **Институт Химии Присадок Национальной Академии Наук Азербайджана (AZ)**

(54) **Олигоалкилполистиролы в качестве вязкостной присадки.**

(57) Олигоалкилполистиролы общей формулы

где $n = 100-110$; $m = 18-20$
в качестве вязкостной присадки к нефтяным маслам.

(11) **i2002 0056**

(21) **№99/001239**

(22) **30.06.98**

(51)⁷**C 08 F 10/02, 4/24**

(31) **08/566, 453**

(32) **01.12.1995**

(33) **(US)**

(71) **Шеврон Кемикал Компани ЛЛС (US)**

(72) **Чене Е, Хеллиум Роберт Л, Батчелор**

(73) **Шеврон Кемикал Компани ЛЛС (US)**

(74) **Мамедова Б.А.**

(54) **Способ полимеризация олефинов.**

(57) 1. Способ полимеризации олефина, заключающийся в том, что катализатор, замедлитель полимеризации, этилен и, возможно, олефин, имеющий от 3 до 8 атомов углерода, контактируют в условиях полимеризации, отличающийся тем, что катализатор состоит из оксида хрома, оксида титана и неорганического тугоплавкого оксида; и замедлитель полимеризации выбирают из группы, включающей

воду, спирты, альдегиды, кетоны, сложные эфиры, органического кислоты и их смеси.

2. Способ по пункту 1, отличающийся тем, что замедлитель полимеризации присутствует в количестве от около 0,01 моля до около 10 молей на миллион молей свежего этилена.

3. Способ по пункту 2, отличающийся тем, что замедлитель полимеризации присутствует в количестве от 0,01 моля до 8 молей на миллион молей свежего этилена.

4. Способ по пункту 3, отличающийся тем, что замедлитель полимеризации присутствует в количестве от 0,01 моля до 5 молей на миллион молей этилена.

5. Способ по пункту 1, отличающийся тем, что замедлитель полимеризации является водой, спиртом или сложным эфиром.

6. Способ по пункту 5, отличающийся тем, что замедлитель полимеризации является водой, этанолом или этилацетатом.

7. Способ по пункту 1, отличающийся тем, что замедлитель полимеризации контактируют с катализатором до контактирования с этиленом.

8. Способ по пункту 1, отличающийся тем, что показатель течения расплава полученного полиэтилена составляет от 85 до 150.

9. Способ по пункту 4, отличающийся тем, что замедлитель полимеризации присутствует в количестве, достаточном для увеличения показателя течения расплава по крайней мере на 2 единицы по сравнению с полимером, полученным в аналогичных условиях без замедлителя полимеризации.

10. Способ по пункту 1, отличающийся тем, что содержание хрома в катализаторе превышает примерно 0,1 мас.% в расчете на общую массу катализатора.

11. Способ по пункту 10, отличающийся тем, что содержание хрома в катализаторе составляет от около 0,1 до около 10 мас.% в расчете общую массу катализатора.

12. Способ по пункту 10, отличающийся тем, что содержание титана в катализаторе превышает примерно 0,1 мас.% в расчете на общую массу катализатора.

13. Способ по пункту 12, отличающийся тем, что содержание титана составляет от около 0,1 до около 10 масс.% в расчете на общую массу катализатора.

14. Способ по пункту 12, отличающийся тем, что неорганический тугоплавкий оксид является диоксидом кремния.

15. Способ по пункту 14, отличающийся тем, что присутствует также кислород.

16. Способ по пункту 1, отличающийся тем, что полимеризуют также сомономер альфа-олефина, имеющего от 3 до 8 атомов углерода.

17. Способ по пункту 16, отличающийся тем, что сомономер является бутеном-1 или гексоном -1 и присутствует в количестве от 0,01 до 10 мол.% от общей массы этилена.

18. Способ по пункту 1, отличающийся тем, что условия полимеризации включают температуру в интервале от 38°C до 121°C и давление в интервале от 7 до 35 атм.

19. Способ по пункту 18, отличающийся тем, что полимеризации выполняет в газовой фазе в псевдооживленном слое катализатора и полиэтилена.

(11) **i2002 0032**

(20) **06.12.2002**

(21) **№ 99/001601**

(22) **17.03.99**

(51)⁷**C 08 F 246/00, 2/06, C 08 L 57/00**

(31) **9619419.6**

(32) **18.09.96**

(33) **GB**

(71) **Bradford Universiti (GB)**

(72) **IQLEND, Donald**

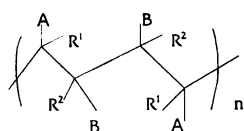
KROUDER, Nicolas Con

(73) **Bradford Universiti (GB)**

(74) **Мамедова Б.А. (AZ)**

(54) **Полимерное соединение, способ его получения, состав и способ его приготовления, материал, способ его получения и способ сбора и/или выделения и/или эмульгирования нефти и нефтепродуктов.**

(57) 1. Полимерное соединение, имеющее формулу

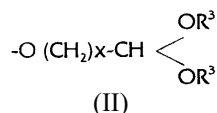
где группы А и В одинаковы или различны, выбраны из возможно замещенных ароматических и гетероароматических групп, и по меньшей мере одна из них содержит относительно полярный атом или группу, R¹ и R² независимо содержат относительно неполярные атомы или группы, а n является целым числом.

2. Соединение по п.1, отличающееся тем, что А и В представляют собой разные группы.

3. Соединение по п.п. 1 или 2, отличающееся тем, что одна из групп А и В включает возможный заместитель, включающий карбонильную или ацетальную группу.

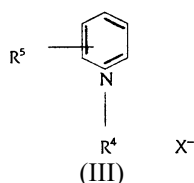
4. Соединение по п.3, отличающееся тем, что другая из групп А и В включает возможный заместитель, который является алкильной группой.

5. Соединение по любому из предшествующих пунктов, отличающееся тем, что группа А представляет собой фенильную группу, замещенную формильной группой или группой общей формулы

где x – целое число от 1 до 6, а каждая R³ независимо представляет собой алкильную или фенильную группу, или же они совместно образуют алкаленовую группу.

6. Соединение по любому из предшествующих пунктов, отличающееся тем, что группа В представляет собой группу общей формулы

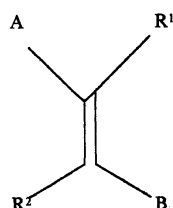

где R⁴ представляет собой атом водорода или алкильную или ароматическую

группу, R⁵ представляет собой атом водорода или алкильную группу, и X⁻ представляет собой ион с сильными кислотными свойствами.

7. Соединение по любому из предшествующих пунктов, отличающееся тем, что R¹ и R² независимо выбраны из атома водорода или возможно замещенной алкильной группы.

8. Способ получения полимерного соединения, который включает содержание соединения общей формулы

в водном растворителе, где А, В, R¹ и R² такие, как указано в любом из предшествующих пунктов, отличающийся тем, что полимерное соединение по любому из п.п. 1-7 путем проведения реакции групп C=C в указанном соединении формулы 1 друг с другом с образованием указанного полимерного соединения.

9. Способ по п. 8, отличающийся тем, что указанное соединение общей формулы 1 находится в указанном растворителе в концентрации, при которой молекулы указанного соединения подвергается агрегации.

10. Способ по п.п. 8 или 9, отличающийся тем, что осуществляют взаимодействие групп C=C в указанном соединении в ходе фотохимической реакции.

11. Способ по любому из п.п. 8-10, отличающийся тем, что молекулы соединения 1 образуют в указанном растворителе агрегаты или мицеллы, в которых связи C=C упорядочны по отношению друг к другу таким образом, что молекулы эффективно выстроены в ряд практически параллельно друг другу.

12. Способ по любому из п.п. 8-11, отличающийся тем, что молекулы соединения 1 располагаются в ряд таким образом, что группы А и В примыкают друг к другу.

13. Способ приготовления состава, включающий содержание полимерного соединения в растворителе совместно с другим полимерным соединением и тщательное смешивание этих соединений, отличающийся тем, что в качестве одного из полимерных соединений используют полимерное соединение по любому из п.п. 1-7 или полимерное соединение, полученное способом по любому из п.п. 8-12.

14. Способ по п.13, отличающийся тем, что указанное другое полимерное соединение включает одну или более функциональных групп, способных реагировать с указанным полимерным соединением по любому из п.п. 1-7 или полимерным соединением, полученным способом по любому из п.п. 8-12.

15. Способ по п.п. 13 или 14, отличающийся тем, что указанное другое полимерное соединение выбрано из возможно замещенных поливинилового спирта, поливинилацетата, полиалкиленгликолей и коллагена (и любого их компонента).

16. Состав, включающий два полимерных соединения, отличающийся тем, что в качестве одного из них используют полимерное соединение по любому из п.п. 1-7 или полимерное соединение, полученное способом по любому из п.п. 8-12, а в качестве другого – полимерное соединение, как описано в любом из п.п. 13-15.

17. Способ получения материала, включающий обеспечение состава, содержащего два полимерных соединения, в растворителе, и проведение реакции указанных полимерных соединений друг с другом, отличающийся тем, что в качестве состава используют состав по п.16 или состав, полученный способом, по любому из п.п. 13-15.

18. Способ по п.17, отличающийся присутствием кислоты.

19. Способ сбора и/или выделения и/или эмульгирования нефти (или нефтепродуктов), включающий приведение нефти (или нефтепродуктов) в контакт с реагентом, отличающийся тем, что в качестве реагента используют реакцию смесь по п. 17 или 18, а указанную нефть (или нефтепродукты) приво-

дят в контакт с указанной смесью таким образом, что нефть (или нефтепродукты) оказывается включенной в состав образующегося материала.

20. Материал, изготовленный способом по любому из п.п. 17-19.

(11) i2002 0015

(20) 25.11.2002

(21) № 96/000779

(22) 21.12.95

(51)⁷C 08 L 27/06, С 08 К 13/02

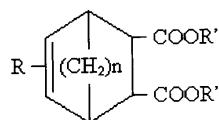
(71) Институт Нефтехимических Процессов Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики

(72) Гасанов Ариф Гасан оглы
Мусаев Муса Рамазан оглы
Азизов Акиф Гамид оглы
Алиева Лейлуфар Имран кызы
Нагиев Энвер Виляят оглы
Гусейнов Низами Сулейман оглы
Самедова Тамелла Гамид кызы
Эфендиева Кямаля Муса кызы

(73) Институт Нефтехимических Процессов Национальной Академии наук Азербайджанской Республики

(54) Полимерная композиция.

(57) 1. Полимерная композиция на основе поливинилхлорида, включающая эфирный пластификатор, стабилизатор, наполнитель и пигмент, отличающаяся тем, что она в качестве пластификатора содержит диалкиловые и диалкоксиалкиловые эфиры 2-основных кислот гидроароматического ряда общей формулы:

где R – H или CH₃,
R – пропил, бутил, октил, циклогексил, ди-(этоксипропил), либо их смесь при следующем соотношении компонентов, мас.ч:
ПВХ 100
Диалкиловые и диалкоксиалкиловые эфиры

указанных кислот 30 – 70
Стабилизатор 2 – 5
Наполнитель 8 – 10
Пигмент не менее 0,5

2. Полимерная композиция по п.1, отличающаяся тем, что в качестве пластификатора содержит техническую смесь указанных эфиров.

С 10

(11) i2002 0044

(20) 20.12.2002

(21) № a2001 0001

(22) 02.01.2001

(51)⁷C 10 G 1/04

(71) Особое Конструкторское Бюро Опытного-Производственного Объединения по Комплексной Переработке Минерального Сырья Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики

(72) Абдуллаев Фуад Зейналович
Гасанов Гахраман Союн оглы

(73) Особое Конструкторское Бюро Опытного-Производственного Объединения по Комплексной Переработке Минерального Сырья Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики

(54) Способ извлечения нефти из нефтезагрязненных земель.

(57) Способ извлечения нефти из нефтезагрязненных земель путем обработки их в экстракторе-шаровой мельнице дефлокулянтном водным раствором силиката натрия и в среде органического растворителя при перемешивании в течении 1,5-2 часов с последующим разделением полученной суспензии на очищенную землю и экстракт, отличающийся тем, что извлечение нефти из нефтезагрязненных земель проводят рациональным распределением материальных потоков, заключающееся в обработке последних при комнатной температуре, введением 0,075-0,1 частей водного раствора силиката натрия и 3-х разовым порционным введением растворителя толуола по 0,04 части в каждой порции на единицу

исходной нефтезагрязненной земли, отбора основной части нефти в виде экстракта I, состоящего из нефти и толуола, с последующим отводом образовавшейся суспензии, состоящей из очищенной земли, остаточного экстракта и водного раствора силиката натрия в делитель фаз, заполненный 1%-ным подогретым водным раствором силиката натрия делитель фаз, заполненный 1%-ным подогретым водным раствором силиката натрия для разделения очищенной земли и экстракта II, состоящего из нефти и толуола, с последующим объединением I и II экстракта.

(11) i2002 0036

(20) 07.12.2002

(21) №2-52/ПРИ

(61) 4831497/04 30.03.94

(31) 8814784

(32) 15.11.88

(33) FR

(86) PCT/FR 89/00584 14.11.89

(51)⁷C 10 G 5/04

(71) SOCIETE NATIONAL ELF AGUIAINE PRODUCTION (FR)

(72) Klod Blan

Anri Paradovski

(73) SOCIETE NATIONAL ELF AGUIAINE PRODUCTION (FR)

(74) Оруджев Р.К.

(54) Способ одновременного извлечения CO₂ углеводородов C₂ и выше из газовой смеси.

(57) 1. Способ одновременного извлечения CO₂ и углеводородов C₂ и выше из газовой смеси, находящийся под абсолютным давлением от 3 до 8 Мпа и содержащей метан, углеводороды с C₂ и выше, а также CO₂, путем контактирования этой смеси в промывной зоне с растворителем при пониженной температуре с получением с одной стороны газа, состоящего в основном из метана, и жидкой фазы, содержащей растворитель, обогащенный CO₂ и углеводородами C₂ и выше, называемой обогащенным растворителем, дегидратации этого обогащенного растворителя с получением жидкой фазы, обедненной метаном, называемой деме-

танализированным обогащенным растворителем, и газовой фазы, обогащенной метаном, и обработки деметанизованного обогащенного растворителя с получением кислого газа, обогащенного CO₂, имеющейся в деметанизованном обогащенном растворителе, смеси углеводородов C₂ и выше, называемой фракцией углеводородов, и регенирированного растворителя, который рециркулируют в промывную зону, отличающийся тем, что с целью улучшения разделения деметанизованного обогащенного растворителя в промывной зоне используют растворитель, выбранный из метанола, диметилформамида и диметилацетамида, процесс в промывной зоне проводят при температуре от -35° до 0°С и при соотношении объемов газовой смеси и растворителя, достаточном для получения газа, состоящего в основном из метана и имеющего молярные содержание CO₂ не более 2%, и обогащенного растворителем, содержащего по меньшей мере 80% полярных углеводородов C₃ и выше, имеющихся в исходной газовой смеси, обработку деметанизованного обогащенного растворителя осуществляют до получения кислого газа, содержащего менее 6% молярных углеводородов в пересчете на метановый эквивалент, по отношению к CO₂ и до получения фракции углеводородов, содержащей по меньшей мере 80% молярных углеводородов C₃ и выше, имеющихся в обрабатываемой газовой смеси, причем обработка деметанизованного обогащенного растворителя включает в себя одну или другую из следующих стадий а) и б):

а) регенерацию деметанизованного обогащенного растворителя путем его дистилляции с получением регенирированного растворителя газовой смеси, содержащей CO₂, а также углеводороды C₂ и выше с последующей промывкой указанной газовой смеси при помощи углеводородного растворителя с C₂ и выше и промывной зоне при охлаждении с получением кислого газа, обогащенного CO₂, и углеводородного обогащенного растворителя, содержащего почти все углеводороды C₂ и выше, со-

держась в промываемой углеводородным растворителем газовой смеси, с последующей регенерацией углеводородного обогащенного растворителя для получения фракции углеводородов и регенирированного углеводородного растворителя, который рециркулируют на помывку после предварительного охлаждения;

б) экстракцию в жидком виде углеводородов C₂ и выше путем контактирования в зоне экстракции деметанизованного обогащенного растворителя, предварительно подвергнуто охлаждению, с углеводородным растворителем для получения очищенного растворителя, содержащего почти всю CO₂, содержащиеся в деметанизованном обогащенном растворителе и имеющего содержание углеводородов, выраженное в метановом эквиваленте, меньше 10% мол. по отношению к CO₂, а также углеводородного растворителя, обогащенного углеводородами C₂ и выше, с последующей регенерацией очищенного растворителя для получения с одной стороны регенирированного растворителя и с другой стороны кислого газа, обогащенного CO₂, с последующим разделением обогащенного углеводородного растворителя путем дистилляции на фракцию углеводородов и регенирированный углеводородный растворитель, который после охлаждения рециркулируют в зону экстракции.

2. Способ по п.1. отличающийся тем, что деметанизация обогащенного растворителя осуществляют в две стадии: на первой стадии обогащенный растворитель подвергают первому дросселированию с выделением части метана, растворенного в указанном растворителе, с получением первого обогащенного метаном газа и предварительно деметанизованной жидкости, и на второй стадии предварительно деметанизованную жидкость подвергают второму дросселированию с последующей и получают второй обогащенный метаном газ и деметанизованный обогащенный растворитель, и второй обогащенный метаном газ снижают до давления первого обогащенного метаном газа, смешивают

его с последним для образования газовой фазы, обогащенной метаном.

3. Способ по пп.1 или 2, отличающийся тем, что деметанизованный обогащенный растворитель подвергают обработке (а) и дистилляцию указанного деметанизованного растворителя, составляющего первый этап этой обработки, осуществляют с предварительным нагревом его до температуры, близкой к температуре окружающей среды, и разделением подогретого растворителя на первый и второй потоки, подаваемые на дистилляцию, причем первый поток направляют непосредственно в регенерационную колонну на первый промежуточный уровень, а второй поток подают на второй промежуточный уровень регенерационной колонны, расположенный ниже первого уровня, после предварительного нагрева этого потока путем косвенного теплообмена с регенирированным растворителем.

4. Способ по пп.1 или 2, отличающийся тем, что деметанизованный обогащенный растворитель подвергают обработке (б) и регенерацию очищенного растворителя осуществляют путем дросселирования его до давления, превышающего 200 кПа с последующей отгонкой легких фракций в колонне регенерации при помощи инертного газа, такого как азот, и при необходимости с нагреванием.

5. Способ по одному из пп.1-4, отличающийся тем, что обрабатываемую газovou смесь, содержащую углеводороды C₅ и выше, подвергают предварительной обработке для конденсации фракции тяжелых углеводородов, которая содержит почти все углеводороды C₆ и выше, и получения предварительно обработанной газовой смеси с содержанием углеводородов C₆ и выше менее 0,1% масс.

(11) i2002 0022

(20) 02.12.2002

(21) № a2000 0022

(22) 27.03.2000

(51)⁷C 10 G 33/011

(76) Гасанов Айдын Иншаллах оглы

(54) Реагент для обработки нефти и способ для обработки нефти.

(57) 1. Реагент для обработки нефти, содержащий продукт оксиэтилирования олигомера окиси пропилена с молекулярной массой 3500-7500 и растворитель, отличающийся тем, что содержит также полиэтиленалкиловый эфир насыщенных спиртов формулы $C_nH_{2n+1}O/C_2H_4O/mH$, где $n=8-10$, $m=18$ и депрессатор при следующем содержании компонентов % мас.:

Продукт оксиэтилирования олигомера окиси пропилена, м.м. 3500-7500	30 - 50
Полиэтиленалкиловый эфир насыщенных спиртов	50 - 30
Депрессатор	0,5 – 1
Растворитель	остальное

2. Реагент для обработки сырой нефти по п.1, отличающийся тем, что растворителем является смесь ароматических углеводородов.

3. Способ обработки сырой нефти, включающий контактирование нефти с реагентом, перемешивание, отстой и отделение очищенной нефти, отличающийся тем, что нефть контактирует с реагентом состава % мас.:

Продукт оксиэтилирования олигомера окиси пропилена, м.м. 3500-7500	30 - 50
Полиэтиленалкиловый эфир насыщенных спиртов	50 - 30
Депрессатор	0,5 – 1
Растворитель	остальное

взятым в количестве 30-160 г/т и подаваемым порционно.

(11) i2002 0012
(20) 25.11.2002
(21) № 99/001407
(22) 17.06.99
(51)⁷C 10 M 135/14, 137/06, 137/10

(71) Институт Химии Присадок Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Мустафаев Назим Пирмамед оглы

Кулиева Малак Абдул кызы
Рамазанова Юлдуз Беоюкага кызы
Новоторчина Неля Николаевна

(73) Институт Химии Присадок Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(54) Смазочная композиция.

(57) Смазочная композиция на основе минерального масла, содержащая противоизносную, противозадирную, загущающую и антипенную присадки, отличающуюся тем, что в качестве противоизносно-противозадирной присадки она содержит S-диннамилизопропилксантогенат, обладающей также противокоррозионными свойствами при следующем соотношении компонентов, мас %:

Полиметакрилат «Д» (ПМА «Д»)	1,5 - 2
Диалкилдитиофосфат цинка	1 - 2
Полиметилсилоксан S-Диннамилизопропилксантогена	0,001 - 0,003
Минеральное масло	4 - 6 до 100

C 11

(11) i2002 0028
(20) 06.12. 02
(21) № 99/001321
(22) 16.03.99
(51)⁷C 11 D 1/04

(71) Министерство Внутренних Дел Азербайджанской Республики Главный Департамент Пожарной Безопасности

Кулиев Тофик Мустафа оглы (AZ)

(76) Кулиев Тофик Мустафа оглы
Максимов Юунус Амрулла оглы
Исаев Эркин Али оглы
Агамирзоев Руслан Агамирза оглы

(73) Министерство Внутренних Дел Азербайджанской Республики Главный Департамент Пожарной Безопасности

Кулиев Тофик Мустафа оглы (AZ)

(54) Пенообразующее моющее средство для очистки твердых поверхностей.

(57) Пенообразующее моющее средство для очистки твердых поверхностей содержащее пенообразователь, отличающийся тем, что оно в качестве пенообразователя содержит дизельный щелочной отход и сульфанол при следующих соотношениях компонентов, % масс.

Дизельный щелочной отход	85 - 90
Сульфанол	10 - 15

C 12

(11) i2003 0006
(20) 06.01.2003
(21) № a2000 0162
(22) 03.07.2000
(51)⁷C 12 G 3/06

(71) Бакинский Завод Шампанских Вин (AZ)

(72) Кенгерли Эльшад Кямил оглы

Сафаров Самед Абылы оглы
Халилов Рамиз Ибрагим Халил оглы

Джафарова Хилал Наби кызы

Рагимов Эльман Гусейн оглы

Мамедов Рауф Хилал оглы

(73) Бакинский Завод Шампанских Вин (AZ)

(54) Водка «Голден»

(57) Водка, содержащая водно-спиртовую жидкость, отличающаяся тем, что она дополнительно содержит яичный белок, при следующем соотношении ингредиентов на 1000 дал готовой продукции:

Яичный белок	2.0 -2.5
Водно-спиртовая жидкость	остальное,
до крепости купажа	40%

(11) i2003 0007
(20) 06.01.2003
(21) № a2000 0161

- (22) 03.07.2000
(51)⁷C 12 G 3/06
(71) Бакинский завод шампанских вин (AZ)
(72) Кенгерли Эльшад Кямил оглы
Сафаров Самед Абылы оглы
Халилов Рамиз Ибрагим Халил оглы
Джафарова Хилал Наби кызы
Рагимов Эльман Гусейн оглы
Мамедов Рауф Хилал оглы
(73) Бакинский завод шампанских вин (AZ)
(54) Водка «Бриллиант».

(57) Водка, содержащая мед и водно-спиртовую жидкость, отличающаяся тем, что она дополнительно содержит 60%-ный ликер, приготовленный из ореховых перегоронок, при следующем соотношении ингредиентов на 1000 дал готовой продукции:

Мед, натуральный, кг	18 - 22
60% Ликер, приготовленный из ореховых перегоронок, дал	0,9 - 1,1
Водно-спиртовая жидкость	остальное,
до крепости купажа	40%

C 23

- (11) i2002 0029
(20) 06.12. 2002
(21) № a2000 0166
(22) 10.07.2000
(51)⁷C 23 F 13/00
(71) Институт Неорганической Физической Химии Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)
(72) Кязимов Айдын Мамедали оглы
Гусейнов Джамаладдин Асад оглы
Кязимов Метин Айдын оглы
Абдуллаев Мамед Машади Муслим оглы
(73) Институт Неорганической Физической Химии Национальной Академии Наук

- Азербайджанской Республики (AZ)
(54) Способ катодной защиты стали протекторами.

(57) Способ катодной защиты стали от коррозии протекторами на основе магниевого сплава, отличающийся тем, что перед использованием протекторы охлаждают в жидком азоте при температуре -197, 1⁰C в течение 90-180 минут.

РАЗДЕЛ E

СТРОИТЕЛЬСТВО, ГОРНОЕ ДЕЛО

E 21

- (11) i2003 0016
(20) 16.01.2003
(21) № a2000 0220
(22) 13.12.2000
(51)⁷E 21 B
(86) PCT/AZ 00/00001 13.12.2000
(87) WO 02/48498 20.06.2002
(71) CASPIAN ENERGY GROUP (GB/AZ)
(72) Кушников Валерий Владимирович (DE/AZ)
Мамедтагизаде Алиназим Мурад оглы (AZ/AZ)
(73) CASPIAN ENERGY GROUP (GB/AZ)
(54) Способ добычи остаточных, неизвлекаемых запасов нефти.

(57) Способ добычи остаточных, неизвлекаемых запасов нефти, заключающийся в растворении свободной нефти в газовой среде в результате заполнения истощенных нефтеносных пластов сжатым углекислым газом с последующим извлечением нефтегазовой смеси на дневную поверхность, отличающийся тем что свободный газ из нижележащих высоконапорных газоносных горизонтов, посредством существующих газовых скважин, перепускают в нефтеносную часть пласта путем перфорации в ней эксплуатационной колонны нагнетательной скважины и по завершении процесса образования техногенной газоконденсатнефтяной

залежи начинают ее разработку в режиме естественного истощения.

- (11) i2003 0017
(20) 17.01.2003
(21) №99/001338
(22) 30.03.99
(51)⁷E 21 B 7/08
(76) Алиев Вагиф Иззет оглы (AZ)
(54) Универсальный отклонитель УК-1.

(57) Универсальный отклонитель УК-1, содержащий клин-отклонитель, спусковой клин и шпильки, отличающийся тем, что в качестве спускового клина использована подвесная труба, поддерживающая клин-отклонитель шпилькой, между подвесной трубой и клином-отклонителем установлена уплотнительная манжета, удерживаемая при помощи нажимного кольца, а к клину-отклонителю присоединен хвостовик.

- (11) i2002 0064
(20) 26.12.02
(21) № 99/001505
(22) 07.12.99
(51)⁷E 21 B 13/00
(76) Гасанов Рамиз Алиш оглы Керимов Керим Сеидрза оглы
Ширинзаде Алчын Алисафтар оглы
Асадов Надир Бабахан оглы
Сарыев Садагат Гара оглы
Амиров Рагим Гюльяхмед оглы
Багиров Октай Тахмасиб оглы (AZ)
(54) Способ газлифтной эксплуатации скважин и устройство для его осуществления.

(57) 1. Способ газлифтной эксплуатации скважин, заключающийся в спуске на забой скважины компоновки низа лифтовых труб со скважинными камерами, в которых через пусковые клапаны осуществляют продавку жидкости в лифтовых трубах при пуске скважины в эксплуатацию, в разобшении пакерирующим элементом затрубного

пространства от продуктивного пласта, в нагнетании рабочего агента по затрубному пространству, отличающийся тем, что нагнетание рабочего агента в лифтовые трубы осуществляют через непересекающиеся каналы ускорителя движения газожидкостного потока.

2. Скважинное оборудование, включающее лифтовые трубы со скважинными камерами, в которых расположены пусковые клапаны, пакер, обратный клапан, отличающийся тем, что ускоритель движения газожидкостного потока, содержащий корпус, который снабжен основной газовой камерой с полусферическим дном, для концентрации высокого напора газового потока, малой и расширительной камерами, а также двумя непересекающимися каналами для ввода рабочего агента в лифтовых трубы и двумя каналами для ввода рабочего агента в лифтовые трубы и двумя каналами для поступления скважинной продукции в те же трубы.

- (11) i2003 0018
(20) 17.01.2003
(21) № 99/001544
(22) 30.11.99
(51)⁷Е 21 В 19/16
(76) Алиев Вагиф Иззет оглы (AZ)
(54) Гидравлический домкрат для извлечения прихваченного инструмента.

(57) Гидравлический домкрат для извлечения прихваченного инструмента, содержащий корпус, рубашку, переводник, запорный элемент, головку с центральной промывкой, отличающийся тем, что корпус снабжен нижним переводником при помощи шлицевого соединения, поддерживаемые болтом, на верхней части рубашки смонтирован поршень, закрепленный нажимным гайками посаженный на полый вал, на нижней части рубашки расположен сальник, закрепленный гайкой, а запорный элемент исполнен в виде шара.

- (11) i2003 0019
(20) 17.01.2003
(21) № a2000 0018
(22) 08.02.2000
(51)⁷Е 21 В 19/16
(71) Алиев Вагиф Иззет оглы (AZ)
(72) Алиев Вагиф Иззет оглы Эфендиев Октай Исмаил оглы
Рзаев Али Ислам оглы
Нуриев Нуру Бунят оглы
(73) Алиев Вагиф Иззет оглы (AZ)
(54) Забойный регулятор расхода и давления.

(57) Забойный регулятор расхода и давления состоящий из корпуса, клапана, штока, штуцера, отличающийся тем, что в корпус установлен полый шток с возможностью осевого перемещения относительно корпуса, который под действием пружины упираясь на втулку, зажат гайками, на нижнем конце штока установлен подвижный штуцер, а на верхнем конце установлен центральное тело штуцера переменного сечения, основное тело штуцера переменного сечения установлено в узле перекрестного потока, состоящего из подвески и фонаря, а для соединения с колонной насосно-компрессорных труб, корпус соединен с переводниками, имеющими на своих конусах насосно-компрессорную резьбу, зазор между штоком и корпусом, а также место установки подвижного штуцера, центрального тела и основного тела штуцера переменного сечения, герметизированы уплотнителями.

- (11) i2002 0025
(20) 03.12.2002
(21) № 99/001273
(22) 09.11.98
(51)⁷Е 21 В 21/14, 33/10, 37/00, 43/00
(71) Самостоятельное малое предприятие «Хасилат» (AZ)
(72) Пашаев Надир Гаджиага оглы
Гумбатов Гасан Гашим оглы

- Сеидов Мирджафар Мирали оглы
Расулов Асиф Мухтар оглы
Курбанов Афар Осман оглы
Керимов Керим Сеидрза оглы
Нуриев Нуру Буниад оглы
Ширинзаде Алчин Алисафтар оглы
Исмаилов Шахин Зиреддин оглы
Дадашов Магеррам Насир оглы
Сафиев Иман Ганбар оглы
Ахмедов Самед Бахыш оглы
Керимова Азиза Афлатун кызы
Пашков Анатолий Иванович
(73) Самостоятельное малое предприятия «Хасилат» (AZ)
(54) Устройство для очистки скважины от песчаной пробки.

(57) 1. Устройство для очистки скважины от песчаной пробки, включающее корпус из насосно-компрессорных труб, пружину сжатия, шток, обратный клапан, раздробитель песчаной пробки на забое скважины, отличающийся тем, что пружина размещена вне корпуса устройства между упорным шайбами, упирающимися в подвижную муфты устройства, а клапан прижат к седлу с помощью гаек штока, упирающихся в упорное кольцо.

- (11) i2002 0010
(20) 25.11.2002
(21) № 99/001216
(22) 30.04.98
(51)⁷Е 21 В 23/00
(71) Азербайджанский институт нефтяного машиностроения (AZ)
(72) Багиров Али Али Саттар оглы
Асадов Байлар Султан оглы
Байрамов Джавид Али оглы
Айдынов Солтан Лятиф оглы
Багиров Акиф Али оглы

(73) Азербайджанский институт нефтяного машиностроения (AZ)

(54) Винтовой реверсивный механизм.

(57) Винтовой реверсивный механизм, состоящий из полого винта, на наружной поверхности которого нарезана резьба, специального переводника и гайки связанной с винтом, отличающийся тем, что на верхнем конце винта закреплено зубчатое колесо, на нижней части спецпереводник снабжен вторым зубчатым колесом, а на винте закреплено ограничивающее кольцо.

(11) i2002 0050

(20) 23.12.2002

(21) № 99/001467

(22) 10.08.99

(51)⁷Е 21 В 34/06

(76) Алиев Вагиф Иззет оглы (AZ)

(54) Полусферический обратный клапан для потайной обсадной колонны ПОК-1.

(57) Полусферический обратный клапан для потайной обсадной колонны ПОК-1, включающий корпус, седло, запорный элемент, пружину, шток, отличающийся тем, что седло выполнено с центральным промывочным отверстием, запорный элемент выполнен в виде полусферической головки, в которую вмонтирован на резьбе шток, пружина в сжатом виде надета на шток и расположена между полусферической головкой и центрирующим держателем с боковыми промывочными отверстиями, а на нижнем конце штока закреплен зонтик.

(11) i2002 0051

(20) 23.12.2002

(21) № 99/001395

(22) 06.05.99

(51)⁷Е 21 В 34/06

(76) Алиев Вагиф Иззет оглы (AZ)

(54) Шаровой обратный клапан для бурильных колонн ШОК-1.

(57) Шаровой обратный клапан ШОК-1, включающий корпус, седло, запорный элемент, стоп кольцо, отличающийся тем, что стоп кольцо выполнено с центральным промывочным отверстием, седло выполнено с боковыми промывочными и центральным отверстиями, а запорный элемент - в виде стального шара.

(11) i2003 0002

(20) 02.01.2003

(21) № 99/001492

(22) 07.12.99

(51)⁷Е 21 В 43/00

(76) Гасанов Рамиз Алиш оглы Мамедбеков Октай Камал оглы

Меджидов Гасан Нурали оглы

Керимов Керим Сеидрза оглы

Багиров Октай Тахмасиб оглы

Меджидов Назим Абдулрахман оглы

Амиров Рагим Гюльяхмед оглы

Ширалиев Искендер Якуб оглы (AZ)

(54) Компоновка для разрушения и очистки забоя при бурении скважин.

(57) Компоновка для разрушения и очистки забоя при бурении скважин, включающая лифтовые и утяжеленные бурильные трубы, долото с гидромониторными насадками, отличающаяся тем, что она снабжена струйным устройством, состоящим из эжектора, внешняя поверхность которого образует кольцевое пространство с присоединительной рубашкой для подачи жидкости в зону бурения, а во внутренней части предусмотрен экранирующий элемент и камера смещения транспортной и лифтовой частей промывочной жидкости для создания всасывающего усилия на забое скважины и снабжения суспензии промывочно-охлаждающей жидкости дополнительной кинетической энергией, на конце компоновки имеется долото, которое по внутренней поверхности посредством переводника и эжек-

тора соединено с диффузором, причем промывочные каналы долота изолированы от его центрального прохода резиновым кольцом, а по наружной резьбе хвостовая часть долота соединена с бурильными трубами посредством присоединительной рубашки и втулки.

(11) i2002 0009

(20) 25.11.2002

(21) № 97/000937

(22) 28.02.97

(51)⁷Е 21 В 43/22

(71) Институт Микробиологии Национальной Академии Наук Азербайджана

Азербайджанский Государственный Научно-исследовательский и Проектный Институт Нефтяной Промышленности АЗНИПИнефть (AZ)

(72) Исмаилов Нариман Мамед оглы

Рзаева Фикрия Мирзаага кызы

Мамедьяров Магеррам Али оглы

Сеидова Гюляра Мирджафар кызы

(73) Институт Микробиологии Национальной Академии Наук Азербайджана

Азербайджанский Государственный Научно-исследовательский и Проектный Институт Нефтяной Промышленности АЗНИПИнефть (AZ)

(54) Состав для вытеснения нефти из пласта

(57) Состав для вытеснения нефти из пласта, содержащий активный ил очистных сооружений и органические соединения, отличающийся тем, что в качестве органического соединения он содержит молочную сыворотку.

(11) i2002 0002

(20) 25.11.2002

(21) № a2000 0014

(22) 01.02.2000

(51)⁷Е 21 В 43/26

(76) Керимов Захид Гаджибала оглы
Ахундов Руфат Исмаил оглы
Ибрагимов Валех Абульфаз оглы (AZ)

(54) Скважинный вибратор.

(57) Скважинный вибратор, включающий корпус с окнами и подпружинный золотник с осевым каналом, отличающийся тем, что нижняя часть корпуса выполнена в виде цилиндрического выступа, а окна для выброса жидкости выполнены в нижней части подпружинного золотника.

РАЗДЕЛ F

МЕХАНИКА, ОСВЕЩЕНИЕ, ОТОПЛЕНИЕ, ДВИГАТЕЛИ И НАСОСЫ, ОРУЖИЕ И БОЕПРИПАСЫ, ВЗРЫВНЫЕ РАБОТЫ

F 02

(11) i2002 0019

(20) 27.11.2002

(21) № 99/001241

(22) 21.11.97

(51)⁷F 02 B 51/01

(76) Саламов Акиф Алекпер оглы
Халилов Эльчин Нусрат оглы
Исмаилов Ариф Исмаил оглы
Пашаев Мамед Расул оглы (AZ)

(54) Способ подачи воды в систему питания двигателей внутреннего сгорания и устройство для его осуществления.

(57) 1.Способ подачи воды в систему питания двигателей внутреннего сгорания путем получения водяных паров барботированием газа через толщу нагретой воды и сообщения этой системы с системой карбюрации топлива, отличающийся тем, что водяной пар получают непосредственно в радиаторе системы охлаждения двигателя путем барботирования воздуха через толщу охлаждающей жидкости, а запас воды по мере ее испарения и расходования в верхнем бачке ра-

диатора, обеспечивается из собственн бачка автомобиля для запаса охлаждающей жидкости, причем в начальный работы холодного двигателя в систему подачи водяных паров в качестве продувочного агента подают нагретый воздух, а после прогрева двигателя в систему подачи водяных паров подают холодный воздух, при этом подачу парогазовой смеси в режимах частичных и полных нагрузок осуществляют через главную линию подачи парогазовой смеси, которая открывается в канал впускного коллектора, а расход смеси регулируют путем изменения сечения золотника дозирующего устройства в соответствии с положением дроссельной заслонки карбюратора, а подачу парогазовой смеси в режимах холостого и принудительного холостого хода осуществляют через автономную линию подачи парогазовой смеси, которая открывается также во впускной коллектор, и ее постоянный расход устанавливают подбором золотника для этой линии в соответствии с объемом данного двигателя.

2. Способ по п.1, отличающийся тем, что для предотвращения случайных вспрысков не паробразной воды в систему подачи парогазовой смеси, объем жидкости охлаждающей системы двигателя уменьшают до половины объема верхнего бачка радиатора и поддерживают на определенном уровне путем подпитки мягкой дистиллированной водой.

3. Устройство для подачи воды в систему питания двигателей внутреннего сгорания, состоящее из барботера, бочки для запаса воды, трубопроводов, подачи воздуха в барботер и парогазовой смеси парогазовой смеси во впускной коллектор, а также золотниковой системы регулирования расхода парогазовой смеси, отличающееся тем, что в качестве испарителя верхний бачок радиатора системы охлаждения двигателя, барботер для получения водяных паров размещен непосредственно внутри этого бачка и одна из золотниковых систем выполнена с возможностью изменения своей пропускной способности в зависимости от положения дроссельной заслонки,

а в качестве бочки для запаса воды используют собственный бачок автомобиля для запаса охлаждающей жидкости, кроме того, открытый конец барботера соединен с двумя параллельно действующими линиями газопроводов для подачи в барботер соответственно, нагретого или (и) холодного продувочного агента, а горловина радиатора с двумя параллельно действующими линиями газопроводов сообщена с впускным коллектором.

F 04

(11) i2002 0052

(20) 25.12.2002

(21) № 99/001330

(22) 03.02.98

(51)⁷F 04 D 13/10, E 21 B 43/00

(31) 498,376

(32) 05.07.95

(33) US

(86) PCT/US 96/11358 01.07.96

(71) HARRIER

TECHNOLOGIES, INC (US)

(72) William B. Morrow

(73) HARRIER

TECHNOLOGIES, INC (US)

(74) Мамедова Б.А. (AZ)

(54) Система для добычи текучей среды, преимущественно нефти и воды из глубоких подземных месторождений.

(57) 1. Система для добычи текучей среды, преимущественно для добычи нефти и воды из глубоких подземных месторождений, содержащая обсадную колонну, проходящую с поверхности над месторождением к самому месторождению, высокопроизводительный центробежный насос, погруженный а указанное месторождение и расположенный в обсадной колонне, источник энергии, создающий вращательное движение, размещенный на поверхности над месторождением, средство передачи энергии, размещенное в обсадной колонне и включающее повышающий редуктор, присоединенный к насосу для передачи ему вращательного движения и имеющий корпус и колонну соединительных элементов, обеспечивающую соединение источника энергии с ре-

дуктором для сообщения ему вращательного движения, отличающаяся тем, что корпус редуктора расположен внутри обсадной колонны между насосом и источником энергии.

2. Система по п.1, отличающаяся тем, что редуктор состоит из большого зубчатого колеса и малого зубчатого колеса, зацепленного с большим зубчатым колесом, при этом большое и малое зубчатые колеса вместе образуют зубчатую пару, установленную на подшипниках в корпусе.

3. Система по п.1, отличающаяся тем, что редуктор выполнен в виде планетарного редуктора, установленного на подшипниках в корпусе.

4. Система по п.1, отличающаяся тем, что она снабжена зубчатым элементом, внутри которого расположена колонна соединительных элементов, и подшипниками, установленными между колонной соединительных элементов и зубчатым элементом для обеспечения подшипниковой опоры колонны соединительных элементов.

5. Система по п.п.2 или 3, отличающаяся тем, что корпус редуктора и насос соединены между собой.

6. Система по п.1, отличающаяся тем, что насос выполнен с возможностью работы на оптимальной скорости вращения свыше 3000 об/мин.

7. Система по п.1, отличающаяся тем, что она выполнена обеспечивающей добычу текучей среды из подземного месторождения, залегающего на глубине более 1000 футов (более 304,8 м).

F 16

(11) i2002 0003
(20) 25.11.2002
(21) № 99/001528
(22) 09.11.99
(51)⁷F 16 K 1/14

(76) Везиров Азад Муса оглы
Султанов Фуад Гусейнага оглы
Мовламов Гаджибала Сигбат оглы (AZ)

(54) Клапанный узел скважинного насоса.

(57) Клапанный узел скважинного насоса, содержащий корпус, седло, наконечник, запорный элемент в виде шара с грузом, отличающийся тем, что груз выполнен в виде ступенчатого соосного цилиндра, ограничивающего ход вверх, нижний торец цилиндра исполнен в конической или в вогнуто-сферической форме, по боковым поверхностям которого расположены три продольные канавки для прохождения жидкости, в верхний торец цилиндра, выступающий за габариты корпуса клапана, снабжен упором, ограничивающим ход вниз.

(11) i2002 0008
(20) 25.11.2002
(21) № 99/001480
(22) 18.02.99
(51)⁷F 16 K 3/00

(71) Азербайджанский Институт Нефтяного Машиностроения (AZ)

(72) Ахундов Фикрет Гамид оглы
Ибрагимов Ханлар Азим оглы
Ахундов Эльдар Фикрет оглы

(73) Азербайджанский Институт Нефтяного Машиностроения (AZ)

(54) Задвижка с приводом двухстороннего действия.

(57) Задвижка с приводом двухстороннего действия, состоящая из корпуса, шибера, привода, установки для ручного управления, штока связывающий шибер с поршнем, ходовой гайки и крышки, отличающаяся тем, что корпус изготовлен выполняющий функцию противоштока фиксатор, у которого конец пальца имеет одинаковую конусность с верхним концом ходовой гайки.

(11) i2002 0004
(20) 25.11.2002
(21) № 99/001476
(22) 02.09.99

(51)⁷F 16 K 31/143, 31/163

(76) Кямилов Мирнага Агасейд оглы
Кулиев Рамиз Аллагукулу оглы
Насиров Мадат Джерулла оглы
Гафаров Васиф Вагон оглы
Насиров Ильхам Мадат оглы (AZ)

(54) Запорное устройство для трубопровода.

(57) Запорное устройство для трубопровода, содержащее корпус в виде труб с ответвлением, на верхнем конце трубы по одной оси установлен цилиндр привода, поршень которого снабженный предохранительным клапаном, соединен штоком с подвижным запорным органом, размещенным в корпусе, отделенного сальником от цилиндра привода, ограничители крайних положения запорного органа, линия рабочего агента, отличающееся тем, что корпус выполнен в виде трубы с двумя ответвлениями, которые закреплены трубопроводом, а нижний конец трубы разъемным соединением заглушен, причем труба корпуса на верхнем и нижнем концах снабжена захватными приспособлениями, сосками с вентилями и обратным клапаном, которые при помощи трубочек соединены с ответвлением трубы, а запорный орган выполнен в виде двух одинаковых уплотнительных элементов, между которыми размещен диск, причем каждый уплотнительный элемент выполнен в виде металлического сердечника с эластичным самоуплотнителем.

РАЗДЕЛ G

ФИЗИКА

G 01

(11) i2003 0022
(20) 28.01.2003
(21) № 99/001459
(22) 08.07.99

(51)⁷G 01 C 3/36, G 01 C 1/44

(71) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)

(72) Алиев Руфат Мамед оглы
Бекирова Лала Рустам кызы
(73) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)

(54) Устройство для измерения коэффициента спектральной яркости наземных объектов.

(57) Устройство для измерения коэффициента спектральной яркости наземных объектов, содержащее многоканальный оптический блок, блок оптико-электронного преобразования и нормирования не менее двух фотопреобразователей и трех масштабных усилителей, блок коммутации, блок аналого-цифрового преобразователя, первого и второго микроконтроллера, внешнее запоминающее устройство, отличающееся тем, что в его трехканальном оптическом блоке установлены первый и второй светофильтры и третий фотопреобразователь, при этом выходы первого и второго светофильтров подключены к входам первого и второго фотопреобразователей, выходы которых подключены ко входам первого и второго масштабных усилителей блока оптико-электронного преобразования и нормирования, выход третьего фотопреобразователя трехканального оптического блока подключен к входу третьего масштабного усилителя, а выход аналого-цифрового преобразователя подключен к входам первого и второго микроконтроллера.

(11) i2003 0023
(20) 28.01.2003
(21) № 99/001438
(22) 22.07.99
(51)⁷G 01 C 3/36, G 01 C 1/44
(71) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)
(72) Мирсалимов Рамиз Мехти оглы
Аббасзаде Азад Аббаскули оглы
Бекирова Лала Рустам кызы
(73) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)

(54) Устройство для измерения коэффициента спектральной яркости наземных объектов.

(57) Устройство для определения коэффициента спектральной яркости наземных объектов, содержащее трехканальный оптический блок, блок оптико-электронного преобразования и нормирования, блок управления и вычисления и блок регистрации, отличающееся тем, что в его оптическом блоке используются три жидкокристаллических светофильтра на основе соответствующих красителей, соответствующим трем основным цветам видимого диапазона спектра, управляемые через управляющий ключ напряжениями от блока управления и вычисления и блок регистраций, при этом выходы жидкокристаллических светофильтров подключены к выходу блока оптико-электронного преобразования и нормирования, выходы которого подключены к выходам блока управления и вычисления, управляющие выходы которого подключены к управляющим входам ключа, а его выходы подключены к управляющим входам жидкокристаллических светофильтров, другие инициационные выходы блока управления и вычисления подключены к входам цифровой регистраций.

(11) i2002 0020
(20) 02.12.2002
(21) № a2000 0002
(22) 06.01. 2000
(51)⁷G 01 N 21/25
(76) Топчиева Шафига Энверовна (AZ)
(54) Способ определения змеино-го яда и его белков.

(57) Способ определения змеино-го яда и его белков отличающееся тем, что проводят регистрацию временных характеристик излучений и спектров возбуждений змеино-го яда и его белков при возбуждении исследуемых образцов импульсным азотным лазером при длине волны излучения лазера $\lambda = 337,1$ нм и длительности импульса 10 нс, а также линиями ртути 254,

315, 365 нм, основанное на преобразовании ультрафиолетового излучения в видимый свет.

(11) i2003 0021
(20) 21.01.03
(21) № a2000 0078
(22) 10.04.2000
(51)⁷G 01 N 25/22
(71) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)
(72) Фарзана Надир Гасан Ага оглы
Султанов Рафик Феридович
Мамедов Гахраман Машди оглы
(73) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)
(54) Термохимический детектор.

(57) Термохимический детектор, состоящий из цилиндрической камеры, выполненной из диэлектрика, со штуцерами отвода и подвода газов в данной и головной ее частях; подключенных к источнику высокого напряжения металлического сопла, закрепленного в днище цилиндрической камеры, а также кольцевого электрода, расположенного на ее внешней поверхности в промежутке между днищем и срезом металлического сопла; термоприемника, закрепленного по оси цилиндрической камеры между срезом металлического сопла и головной ее частью, отличающийся тем, что в пространстве между срезом металлического сопла и термоприемником, с возможностью тепловой активации химического процесса, внесен нагревательный элемент.

(11) i2003 0024
(20) 28.01.2003
(21) № 99/001628
(22) 16.11.99
(51)⁷G 01 N 31/00
(76) Насруллаев Назим Мурсал оглы (AZ)
(54) Способ определения доли площади металлических островков, нанесенных на пассивные поверхности

(57) Способ определения доли площади металлических островков абсорбированной на пассивных поверхностях, включающий установление в вакуум образца и эталона, облучения пучком молекул CsCl, измерение тока ионов Cs, десорбирующихся с упомянутых поверхностей и определение доли площади расчетным путем, отличающийся тем, что используют диссоциацию молекул CsII, на пассивных и активных поверхностях, при котором до измерения тока ионов Cs* на рабочих поверхностях образца и эталона устанавливают одинаковую температуру, а искомую долю площади f определяют из соотношения:

$$f = \frac{I - I_0}{I_0 - I'_0}$$

где I_0 – ток на поверхности эталона, свободной от углерода,

I_0 -ток при поверхности ионизации молекул поверхности эталона на покрытой монослоем графики.

I - ток при поверхности ионизации молекул на поверхности образца содержащей островки металла.

- (11) i2003 0001
(20) 02.01.2003
(21) № 99/0011469
(22) 14.07.99
(51)⁷G 01 N 33/15, G 21 F 1/10
(71) Институт Физиологии им. А.И.Караева Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)
(72) Агаев Тельман Мамедали оглы
Бабаев Рауфбей Абибюльевич
Бабаев Ханага Физули оглы
Керимов Юсиф Балакерим оглы
Исаев Джаваншир Иса оглы
(73) Институт Физиологии им. А.И.Караева Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)
(54) Способ ингибирования перекисного окисления липидов.

(57) 1. Способ ингибирования перекисного окисления липидов путем снижения скорости накопления продуктов ПОЛ введением в организм вещества, обладающего антиоксидантными свойствами, отличающийся тем, что в организм вводят липофильные фракции из травы полыни метальчатой *Artemisia scoraria Waldst et Kit*, либо экстракт солодкового корня *Glycyrrhiza L.*

2. Способ по п.1, отличающийся тем, что липофильные фракции из травы полыни метальчатой вводят в количестве 18-20 мг/кг.

3. Способ по п.2, отличающийся тем, что в случае облучения малой или летальной дозой липофильные фракции из травы полыни метальчатой вводят за 1,0-1,5 часа до облучения.

4. Способ по п.1, отличающийся тем, что экстракт солодкового корня вводят в количестве 300-350 мг/кг.

5. Способ по п.4, отличающийся тем, что в случае облучения организма малой или летальной дозой экстракт солодкового корня вводят за 1,0 час и менее до облучения.

- (11) i2002 0021
(20) 02.12.2002
(21) № 99/001415
(22) 04.05. 99
(51)⁷G 01 N 33/533
(76) Топчиева Шафига Энверовна (AZ)
(54) Способ определения змеиного яда и продуктов его метаболизма в крови.

(57) Способ определения змеиного яда и продуктов его метаболизма в крови, включающий флуоресценцию самой клетки и введенных в нее веществ с использованием флуоресцентного зонда, отличающийся тем, что для определения динамики концентрации яда используют флуоресцеина, растворенного в 0,0025% физиологическом растворе, независимо от времени введения зонда после интоксикации кровь, больных отравленных змеиным ядом, гомогенизируют 0,9%-ным раствором хлористо-

го натрия в течение 10 минут, центрифигируют при 15000 об/ мин при 4⁰C в продолжение 10 минут с последующим измерением в надосадочной жидкости интенсивности флуоресценции при длине волны λ 480/540 нм.

G 02

- (11) i2002 0027
(20) 04.12.02
(21) № a2001 0040
(22) 16.02.2001
(51)⁷G 02 B 6/38,
(76) Мансуров Тофик Магомед оглы
Бейбалаев Гамбар Бейлар оглы
(54) Оптоэлектронный коммутатор.

(57) Оптоэлектронный коммутатор для передачи информации по каналам связи, содержащий коммутируемые и коммутирующие оптические волокна с наконечниками на концах, отличающийся тем, что коммутирующие оптические волокна жестко установлены не менее чем в два ряда на широкой грани планки через перфорационные сквозные отверстия, а фотоэлектрические датчики установлены в сквозных отверстиях, выполненных на торцевых боковых гранях с нижней и верхней стороны указанной планки, совпадающих с отверстиями соответственно нижнего и верхнего ряда оптических волокон, а средство сканирования лучевого сигнала коммутируемых оптических волокон соединены к светодиоду с возможностью сканирования лучевого сигнала через фокусирующую линзу, адаптивное зеркальце, жестко закрепленном на рабочем конце первого пьезоэлектрического биморфного элемента с возможностью сканирования лучевого сигнала по горизонтальной оси «X», сочлененного через крепежный переходник с шарнирно установленным вторым пьезоэлектрическим биморфным элементом с возможностью сканирования лучевого сигнала по вертикальной оси «У» и через зеркало-отражатель к отверстиям планки коммути-

рующих оптических волокон, при этом электроды первого и второго пьезоэлектрических биморфных элементов оси «X» и «Y» подключены соответственно к первому и второму источникам питания, к первому входу каждого из которых подключен регулятор напряжения, а ко второму входу датчик номера канала связи, к входу каждого из которых соединены соответственно фотоэлектрические датчики положения лучевого сигнала первого и второго ряда каналов связи.

принтер, при этом выходы датчиков соединены с входами устройств выделения полезных сигналов, выходы которых через усилители-формирователи сигналов соединены со входами преобразователя временных интервалов в цифровой код, выход которого через интерфейс соединен с микропроцессором, который соединен с блоком памяти, дисплеем и принтером и одновременно через соответствующие порты соединен с датчиками, устройствами выделения полезных сигналов, усилителями-формирователями сигналов и преобразователем временных интервалов и цифровой код.

кристалльной микро-ЭВМ подключен к второму входу регистра номера страницы, первому входу буфера адресов и внешнего устройства, вывод стробирования чтения из внешней памяти программ однокристалльной микро-ЭВМ подключен к третьему входу коммутатора старших адресов и второму входу блока управления обменом, выходы стробирования записи во внешней памяти данных и чтения из внешней памяти данных однокристалльной микро-ЭВМ подключены соответственно к третьему и четвертому входу блока управления обменом, к четвертому и пятому входу внешнего устройства, двух направления 8-разрядная шина данных порта P0 однокристалльной микро-ЭВМ подключена к 8-разрядной шине буфера адресов, первой и второй оперативной памяти и внешнего устройства, 4-разрядная выходная шина регистра номера страницы подключена к 4-разрядной входной шине коммутатора старших адресов, выход которого подключен к третьему входу первой и второй оперативной памяти и первому входу управления обменом, выход буфера адресов подключен к четвертому входу первой и второй оперативной памяти и второму входу внешнего устройства, первый и второй выход блока управления обменом подключен соответственно к первому входу первой и второй оперативной памяти, третий и пятый выход блока управления обменом подключен соответственно к второму и пятому входу первой и второй оперативной памяти, четвертый выход блока управления обменом подключен к третьему входу внешнего устройства, выход которого подключен к четвертому входу блока управления прерыванием, при этом вычислительное устройство подключено к двух соседним вычислительным устройствам однонаправленными линиями с возможностью приема и передачи сигнала системной настройки, обмена информацией, приема сигнала запроса на передачу информации вычислительному устройству от соседних вычислительных устройств, передачи сигнала подтверждения приема информации вычислительным устройством

G 06

(11) i2002 0047

(20) 23.12.2002

(21) № a2000 0011

(22) 31.01.2000

(51)⁷G 06 F

(71) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия, Научно-Исследовательский Институт Геотехнологических Проблем Нефти, Газа, Химии (AZ)

(72) Мирсалимов Рамиз Мехти оглы

Алиев Рустам Талыб оглы
Алиев Акиф Вели оглы
Яроб Иститих

(73) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия, Научно-Исследовательский Институт Геотехнологических Проблем Нефти, Газа, Химии (AZ)

(54) Микропроцессорное устройство для определения места поглощения раствора в процессе бурения скважин.

(57) Микропроцессорное устройство для определения места поглощения в процессе бурения скважин, содержащее два двухэлементных компенсированных датчика расхода раствора, отличающееся тем, что введены измерительных каналы в каждом из которых установлены два устройства выделения полезных сигналов, два усилителя-формирователя сигналов, преобразователь временных интервалов в цифровой код, интерфейс, микропроцессор, блок памяти, дисплей и

(11) i2002 0007

(20) 25.11.2002

(21) № 99/001606

(22) 16.12.1999

(51)⁷G 06 F 7/00, 13/00

(71) Азербайджанский Технический Университет (AZ)

(72) Мансуров Тофик Магомед оглы

(73) Азербайджанский Технический Университет (AZ)

(54) Вычислительная структура.

(57) Вычислительная структура, содержащая однокристалльную микро-ЭВМ с 8-разрядными портами P0, P1, P2, выводами управления и питания, отличающаяся тем, что в нее введена кольцевая схема в виде идентичных вычислительных устройств, в каждое из которых входит блок управления прерыванием, регистр номера страницы, коммутатор старших адресов, буфер адресов, блок управления обменом, первая и вторая оперативная память, внешнее устройство, причем выходы блока управления прерыванием подключены соответственно к первому, второму тестируемому выводу, выводу прерывания и выводу младшего разряда порта P1 однокристалльной микро-ЭВМ, 4-разрядная шина старших разрядов порта P2 которого подключена к 4-разрядной входной шине регистра номера страницы и коммутатора старших адресов, вывод стробирования адреса внешней памяти программ и данных одно-

от соседних вычислительных устройств, передачи сигнала запроса на передачу информации к соседним вычислительным устройствам и приема сигнала подтверждения приема информации соседними вычислительными устройствами.

- (11) i2002 0006
(20) 25.11.2002
(21) № 99/001517
(22) 22.10.1999
(51)⁷G 06 F 7/00, 15/16
(71) Азербайджанский Технический Университет (AZ)
(72) Мансуров Тофик Магомед оглы
(73) Азербайджанский Технический Университет (AZ)
(54) Модуль однородной вычислительной среды.

(57) Модуль однородной вычислительной среды, содержащий прием запросов, блок передачи запросов, блок приема ответов, блок передачи ответов, триггер, вычислительный блок, блок настройки и коммутатор, причем вход режима, входы запросов и входы ответов модуля подключены соответственно к информационным входам первой группы блока настройки и информационным входам первой группы коммутатора, информационным входам блока приема запросов и информационным входам второй группы коммутатора, информационным входам блока приема ответов и информационным входам третьей группы коммутатора, выходы первой группы которого подключены соответственно к выходам результата модуля и выходам второй группы блока настройки, выходы первой группы которого подключены соответственно к информационным входам вычислительного блока, выходы которого подключены соответственно к информационным входам второй группы блока настройки, первый, второй и третий выходы которого подключены соответственно к первому, второму и третьему управля-

ющим входам блока приема запросов, выход которого подключен к входу установки в «1» триггера и второму управляющему входу блока настройки, четвертый выход которого подключен к первому управляющему входу блока приема ответов, выход которого подключен к входу установки в «0» триггера, выход которого подключен к третьему управляющему входу блока настройки и первым управляющим входам блока передачи запросов и блока передачи ответов, выходы которых подключены соответственно к выходам второй и третьей группы коммутатора, выходам признака готовности результата и признака завершения приема информации модуля, выходы с пятого по десятый блока настройки подключены соответственно к второму, третьему и четвертому управляющим входам блока передачи ответов, второму, третьему и четвертому управляющим входам блока передачи запросов, одиннадцатый выход блока настройки подключен к четвертому управляющему входу приема запросов, второму управляющему входу блока приема ответов, пятому управляющему входу блока передачи запросов и блока передачи ответов, отличающийся тем, что в него введены блок сравнения, блок задержки и блок синхронизационный вход первой группы блока сравнения подключен к информационным входам первой группы блока настройки и коммутатора, первый управляющий вход блока сравнения подключен к одиннадцатому выходу блока настройки и управляющему входу блока задержки, выход которого подключен к седьмому управляющему входу коммутатора, выход блока синхронизации подключен к второму управляющему входу блока сравнения всех модулей однородной вычислительной среды, выходы с первого по шестой блока сравнения подключены соответственно к управляющим входам с первого по шестой коммутатора.

РАЗДЕЛ H

ЭЛЕКТРИЧЕСТВО

H 01

- (11) i2003 0010
(20) 07.01.2003
(21) № a2000 0052
(51)⁷H 01 I 29/79
(71) Бакинский Государственный Университет (AZ)
(72) Мамедов Расим Кара оглы
(73) Бакинский Государственный Университет (AZ)
(54) Способ измерений периферийных токов диодов Шоттки.

(57) Способ измерения периферийных токов диодов Шоттки на основе их вольтамперных характеристик, отличающийся тем, что измеряют усредненные значения линейной плотности тока по периферии контакта, которую определяют с помощью разности токов, протекающих через суммарные и эквивалентные площади идентичных диодов Шоттки по формуле:

$$J_L = (nI_1 - I_2) / (nL_1 - L_2)$$

где, n-количество диодов Шоттки с током I₁ и длиной периферии контакта L₁, суммарная площадь которых равна геометрической площади индентичного с ними диода Шоттки с током I₂ длиной периферии контакта L₂.

- (11) i2003 0012
(20) 07.01.2003
(21) № a2000 0012
(22) 27.04.2000
(51)⁷H 01 L 29/79
(71) Бакинский Государственный Университет (AZ)
(72) Мамедов Расим Кара оглы
(73) Бакинский Государственный Университет (AZ)
(54) Способ измерения эффективной площади диодов Шоттки.

(57) Способ измерения эффективной контактной площади диодов Шоттки, при котором осуществля-

ют измерение токов, проходящих через действующую площадь контакта, отличающийся тем, что измеряют токи, обусловленные влиянием периферийных эффектов и токи, проходящие через общий контакт при отсутствии периферийных эффектов, которые учитывают в аналитических выраженных определениях эффективной площади периферийной области контакта и общей контактной поверхности:

$$S_L = S_{OL} I_L / I_{OL} = S_{OL} / I_{OL}$$

$$S_S = S_{OS} I_S / I_{OS} = S_{OS} / I_{OS}$$

где, S_{OL} и S_{OS} -эффективные площади периферийной области контакта и общей контактной поверхности первого диода Шоттки с наименьшей геометрической площадью S_O , через которые протекают токи I_{OL} и I_{OS} ;

S_L и S_S -эффективные площади периферийной области контакта и общей контактной поверхности идентичного первому диода Шоттки, через которые протекают соответствующие токи I_L и I_S .

метр оголовника в месте сопряжения равны между собой.

- (11) i2003 0013
 (20) 08.01.2003
 (21) № 99/001484
 (22) 19.11.1999
 (51)⁷Н 02 P 8/00, Н 04 L 19/00
 (71) Азербайджанский Технический Университет (AZ)
 (72) Мансуров Тофик Магамед оглы
 (73) Азербайджанский Технический Университет (AZ)
 (54) Устройство управления шагового двигателя.

(57) Устройство управления шагового двигателя, содержащее источник управляющих импульсов, блок задержки, схему ИЛИ, коммутатор, шаговый двигатель и источник питания, причем выход источника управляющих импульсов подключен к выходу блока задержки, выход схемы ИЛИ подключен к управляющему входу коммутатора, выходы которого подключены соответственно к управляющим обмоткам шагового двигателя, общий вывод источника питания подключен к общему выводу шагового двигателя, отличающееся тем, что в него введены шагового двигателя, отличающееся тем, что в него введены делитель импульсов и управляющий ключ, вход делителя импульсов подключен к выходу источника управляющих импульсов, выход блока задержки подключён к первому управляющему входу коммутатора, выход делителя импульсов подключён к первому входу управляющего ключа, выход которого подключён к первому входу схемы ИЛИ, первый и второй выход источника питания подключены соответственно ко второму входу управляющего ключа и второму входу схемы ИЛИ.

Н 02

- (11) i2002 0026
 (20) 04.12.02
 (21) № a2001 0002
 (22) 05.01.01
 (51)⁷Н 02 G 15/00, 15/196, Н 01 В 11/00, 11/02
 (76) Бейбалаев Гамбар Бейлар оглы (AZ)
 (54) Однородная полиэтиленовая муфта.

(57) Однородная полиэтиленовая муфта, содержащая муфтовую часть, оголовник, сопряженный с удлинителем и кабель, проходящий через муфты, отличающаяся тем, что муфтовая часть со стороны выхода кабеля выполнена в виде усеченного с вершины круглого конуса с возможностью его среза по мере изменения емкости и диаметра кабеля, при этом удлинитель, вершина которого соединена с муфтовой частью, выполнен конусообразным, а внешний диаметр его основания и внутренний диа-

УКАЗАТЕЛИ ПАТЕНТОВ НА ИЗОБРЕТЕНИЯ

НУМЕРАЦИОННЫЙ УКАЗАТЕЛЬ

Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)
i2002 0001	B 01 J 7/04	i2002 0024	C 07 C 43/17		B 04 C 5/12	i2003 0002	E 21 B 43/00
i2002 0002	E 21 B 43/26		C 10 M 23/16		B 04 C 5/14	i2003 0003	C 02 F 1/42
i2002 0003	F 16 K 1/14	i2002 0025	E 21 B 21/14		B 04 C 11/00	i2003 0004	C 07 C 23/02
i2002 0004	F 16 K 31/143		E 21 B 33/10	i2002 0044	C 10 G 1/04		C 07 C 43/14
	F 16 K 31/163		E 21 B 37/00	i2002 0045	B 01 J 27/19		C 07 M 131/10
i2002 0005	A 61 K 31/185		E 21 B 43/00		C 07 C 41/05	i2003 0005	B 65 H 75/00
	A 61 K 31/075	i2002 0026	H 02 G 15/00	i2002 0046	B 01 J 27/186		H 01 F 41/00
	A 61 K 9/08		H 02 G 15/196		C 07 C 41/05	i2003 0006	C 12 G 3/06
	C 07 C 61/24		H 01 B 11/00	i2002 0047	G 06 F	i2003 0007	C 12 G 3/06
	C 07 C 43/18		H 01 B 11/02	i2002 0048	C 02 F 1/46	i2003 0008	A 61 K 3/04
i2002 0006	G 06 F 7/00	i2002 0027	G 02 B 6/38	i2002 0049	C 02 F 1/46	i2003 0009	C 01 D 3/06
	G 06 F 15/16	i2002 0028	C 11 D 1/04	i2002 0050	E 21 B 34/06		C 01 D 3/22
i2002 0007	G 06 F 7/00	i2002 0029	C 23 F 13/00	i2002 0051	E 21 B 34/06	i2003 0010	H 01 I 29/79
	G 06 F 13/00	i2002 0030	A 61 K 31/20	i2002 0052	F 04 D 13/10	i2003 0011	A 01 C 7/16
i2002 0008	F 16 K 3/00	i2002 0031	A 61 K 7/48		E 21 B 43/00	i2003 0012	H 01 L 29/79
i2002 0009	E 21 B 43/22	i2002 0032	C 08 F 246/00	i2002 0053	C 07 D 491/04	i2003 0013	H 02 P 8/00
i2002 0010	E 21 B 23/00		C 08 F 2/06		C 07 D 98/04		H 04 L 19/00
i2002 0011	C 07 C 154/02		C 08 L 57/00		C 07 D 513/04	i2003 0014	B 24 D 17/00
i2002 0012	C 10 M 135/14	i2002 0033	A 61 K 7/48		A 61 K 31/435	i2003 0015	B 01 J 27/10
	C 10 M 137/06	i2002 0034	A 61 K 31/245	i2002 0054	C 07 D 401/12		B 01 J 27/122
	C 10 M 137/10		A 61 K 33/02		A 01 N 43/40		B 01 J 27/132
i2002 0013	C 07 C 121/75	i2002 0035	A 61 K 31/195	i2002 0055	C 01 B 25/45	i2003 0016	E 21 B
i2002 0014	C 08 F 8/02		A 61 K 31/245		C 01 B 33/26	i2003 0017	E 21 B 7/08
	C 08 F 12/08	i2002 0036	C 10 G 5/04	i2002 0056	C 08 F 10/02	i2003 0018	E 21 B 19/16
i2002 0015	C 08 L 27/06	i2002 0037	C 07 C 1/04		C 08 F 4/24	i2003 0019	E 21 B 19/16
	C 08 K 13/02	i2002 0038	C 07 C 9/14	i2002 0057	A 61 F 9/00	i2003 0020	A 61 K 7/00
i2002 0016	C 07 D 339/08	i2002 0039	A 61 K 31/195	i2002 0058	A 61 B 17/00	i2003 0021	G 01 N 25/22
i2002 0017	A 01 C 1/00	i2002 0040	C 07 C 229/00	i2002 0059	A 61 K 31/00	i2003 0022	G 01 J 3/36
i2002 0018	A 61 K 31/205		A 61 K 31/195	i2002 0060	C 02 F 1/58		G 01 J 1/44
i2002 0019	F 02 B 51/01	i2002 0041	C 07 C 229/00	i2002 0061	B 01 D 23/86	i2003 0023	G 01 J 3/36
i2002 0020	G 01 N 21/25		A 61 K 31/195	i2002 0062	C 07 D 487/22		G 01 J 1/44
i2002 0021	G 01 N 33/49	i2002 0042	A 61 K 35/78	i2002 0063	B 65 C 51/04	i2003 0024	G 01 N 31/00
	G 01 N 33/533		A 61 P 1/12	i2002 0064	E 21 B 13/00	i2003 0025	A 61 B 17/58
i2002 0022	C 10 G 33/011	i2002 0043	B 04 C 1/00	i2003 0001	G 01 N 33/15 G	i2003 0026	A 61 B 17/00
i2002 0023	C 07 C 149/14		B 04 C 5/10		21 F 1/10	i2003 0027	A 61 B 17/60

СИСТЕМАТИЧЕСКИЙ УКАЗАТЕЛЬ

Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента
A 01 C 1/00	i2002 0017	B 04 C 1/00	i2002 0043	C 07 D 513/04	i2002 0053	E 21 B 43/22	i2002 0052
A 01 C 7/16	i2003 0011	B 04 C 5/10	i2002 0043	C 07 M 131/10	i2003 0004	E 21 B 43/26	i2002 0009
A 01 N 43/40	i2002 0054	B 04 C 5/12	i2002 0043	C 08 F 2/06	i2002 0032	F 02 B 51/01	i2002 0002
A 61 B 17/00	i2003 0026	B 04 C 5/14	i2002 0043	C 08 F 4/24	i2002 0056	F 04 D 13/10	i2002 0019
	i2002 0058	B 04 C 11/00	i2002 0043	C 08 F 8/02	i2002 0014	F 04 D 13/10	i2002 0052
A 61 B 17/58	i2003 0025	B 24 D 17/00	i2003 0014	C 08 F 10/02	i2002 0056	F 16 K 1/14	i2002 0003
A 61 B 17/60	i2003 0027	B 65 C 51/04	i2002 0063	C 08 F 12/08	i2002 0014	F 16 K 3/00	i2002 0008
A 61 F 9/00	i2002 0057	B 65 H 75/00	i2003 0005	C 08 F 246/00	i2002 0032	F 16 K 31/143	i2002 0004
A 61 K 3/04	i2002 0008	C 01 B 25/45	i2002 0055	C 08 K 13/02	i2002 0015	F 16 K 31/163	i2002 0004
A 61 K 7/00	i2003 0020	C 01 B 33/26	i2002 0055	C 08 L 27/06	i2002 0015	G 01 J 1/44	i2003 0022
A 61 K 7/48	i2002 0031	C 01 D 3/06	i2003 0009	C 08 L 57/00	i2002 0032		i2003 0023
	i2002 0033	C 01 D 3/22	i2003 0009	C 10 G 1/04	i2002 0044	G 01 J 3/36	i2003 0022
A 61 K 9/08	i2002 0005	C 02 F 1/42	i2003 0003	C 10 G 5/04	i2002 0036		i2003 0023
A 61 K 31/00	i2002 0059	C 02 F 1/46	i2002 0048	C 10 G 33/011	i2002 0022	G 01 N 21/25	i2002 0020
A 61 K 31/20	i2002 0030		i2002 0049	C 10 M 123/16	i2002 0024	G 01 N 25/22	i2003 0021
A 61 K 31/075	i2002 0005	C 02 F 1/58	i2002 0060	C 10 M 135/14	i2002 0012	G 01 N 31/00	i2003 0024
A 61 K 31/185	i2002 0005	C 07 C 1/04	i2002 0037	C 10 M 137/06	i2002 0012	G 01 N 33/15	i2003 0001
A 61 K 31/195	i2002 0039	C 07 C 9/14	i2002 0038	C 10 M 137/10	i2002 0012	G 01 N 33/49	i2002 0021
	i2002 0035	C 07 C 23/02	i2003 0004	C 11 D 1/04	i2002 0028	G 01 N	i2002 0021
	i2002 0040	C 07 C 41/05	i2002 0045	C 12 G 3/06	i2003 0006	33/533	i2002 0027
	i2002 0041		i2002 0046		i2003 0007	G 02 B 6/38	i2002 0047
A 61 K 31/205	i2002 0018	C 07 C 43/14	i2003 0004	C 23 F 13/00	i2002 0029	G 06 F	i2002 0007
A 61 K 31/245	i2002 0035	C 07 C 43/17	i2002 0024	E 21 B	i2003 0016	G 06 F 7/00	i2002 0006
	i2002 0034	C 07 C 43/18	i2002 0005	E 21 B 7/08	i2003 0017		i2002 0007
A 61 K 31/435	i2002 0053	C 07 C 61/24	i2002 0005	E 21 B 13/00	i2002 0064	G 06 F 13/00	i2002 0006
A 61 K 33/02	i2002 0034	C 07 C 121/75	i2002 0013	E 21 B 19/16	i2003 0018	G 06 F 15/16	i2003 0001
A 61 K 35/78	i2002 0042	C 07 C 149/14	i2002 0023		i2003 0019	G 21 F 1/10	i2002 0026
A 61 P 1/12	i2002 0042	C 07 C 154/02	i2002 0011	E 21 B 21/14	i2002 0025	H 01 B 11/00	i2002 0026
B 01 D 23/86	i2002 0061	C 07 C 229/00	i2002 0040	E 21 B 23/00	i2002 0010	H 01 B 11/02	i2003 0005
B 01 J 27/10	i2003 0015		i2002 0041	E 21 B 33/10	i2002 0025	H 01 F 41/00	i2003 0010
B 01 J 27/19	i2002 0045	C 07 D 339/08	i2002 0016	E 21 B 34/06	i2002 0050	H 01 I 29/79	i2003 0012
B 01 J 27/122	i2003 0015	C 07 D 401/12	i2002 0054		i2002 0051	H 01 L 29/79	i2003 0013
B 01 J 27/132	i2003 0015	C 07 D 487/22	i2002 0062	E 21 B 37/00	i2002 0025	H 02 P 8/00	i2002 0026
B 01 J 27/186	i2002 0046	C 07 D	i2002 0053	E 21 B 43/00	i2002 0025	H 02 G 15/00	i2002 0026
B 01 J 37/04	i2002 0001	491/04 C 07	i2002 0053		i2003 0002	H 02 G 15/196	i2003 0013
		D 498/04				H 04 L 19/00	

**НУМЕРАЦИОННЫЙ УКАЗАТЕЛЬ ЗАЯВОК,
ПО КОТОРЫМ ВЫДАНЫ ПАТЕНТЫ**

Номер заявки	Номер патента	Номер заявки	Номер патента	Номер заявки	Номер патента	Номер заявки	Номер патента
52-ПРИ	i2002 0036	99/001415	i2002 0021	99/001601	i2002 0032	a2000 0150	i2003 0008
375-ПРИ	i2002 0030	99/001434	i2002 0011	99/001602	i2003 0011	a2000 0161	i2003 0007
376-ПРИ	i2002 0018	99/001438	i2003 0023	99/001606	i2002 0007	a2000 0162	i2003 0006
95/000525	i2002 0005	99/001443	i2002 0055	99/001620	i2002 0037	a2000 0166	i2002 0029
96/000758	i2002 0061	99/001444	i2002 0038	99/001628	i2003 0024	a2000 0175	i2002 0040
96/000779	i2002 0015	99/001459	i2003 0022	a2001 0001	i2002 0044	a2000 0176	i2002 0041
97/000937	i2002 0009	99/001462	i2002 0054	a2000 0002	i2002 0020	a2000 0177	i2002 0039
98/001027	i2002 0031	99/001467	i2002 0050	a2000 0011	i2002 0047	a2000 0179	i2003 0025
98/001073	i2002 0016	99/001469	i2003 0001	a2000 0014	i2002 0002	a2000 0184	i2002 0062
98/001086	i2002 0033	99/001473	i2002 0013	a2000 0016	i2003 0014	a2000 0189	i2003 0005
98/001093	i2002 0014	99/001476	i2002 0004	a2000 0018	i2003 0019	a2000 0193	i2002 0045
99/001216	i2002 0010	99/001480	i2002 0008	a2000 0052	i2003 0010	a2000 0199	i2002 0046
99/001239	i2002 0056	99/001484	i2003 0013	a2000 0061	i2002 0022	a2000 0202	i2002 0048
99/001241	i2002 0019	99/001487	i2002 0043	a2000 0078	i2003 0021	a2000 0207	i2003 0004
99/001273	i2002 0025	99/001490	i2002 0017	a2000 0093	i2003 0003	a2000 0208	i2003 0015
99/001280	i2002 0024	99/001492	i2003 0002	a2000 0112	i2003 0012	a2000 0215	i2002 0049
99/001321	i2002 0028	99/001505	i2002 0064	a2000 0116	i2002 0058	a2000 0220	i2003 0016
99/001330	i2002 0052	99/001510	i2002 0053	a2000 0117	i2002 0059	a2001 0002	i2002 0026
99/001338	i2003 0017	99/001517	i2002 0006	a2000 0118	i2002 0057	a2001 0026	i2002 0042
99/001365	i2002 0023	99/001528	i2002 0003	a2000 0122	i2002 0063	a2001 0040	i2002 0027
99/001369	i2002 0001	99/001544	i2003 0018	a2000 0133	i2003 0020	a2001 0049	i2003 0026
99/001395	i2002 0051	99/001595	i2002 0035	a2000 0138	i2003 0009	a2001 0076	i2003 0027
99/001407	i2002 0012	99/001596	i2002 0034	a2000 0143	i2002 0060		

ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ЗАЯВКАХ НА ПРОМЫШЛЕННЫЕ ОБРАЗЦЫ

(21) S2002 0003

(22) 02.05.2002

(51)⁷ 27-01

(31) 2001502118

(32) 06.11.2001

(33) RU

(71) Reemtsma Cigarettenfabriken
GmbH (DE)

(72) Edgar Mentzel (DE)

(73) Reemtsma Cigarettenfabriken
GmbH (DE)

(54) ФИЛЬТР ДЛЯ ТАБАЧНЫХ
ИЗДЕЛИЙ (8 ВАРИАНТОВ).

(57) Фильтр для табачных изделий
(8 вариантов), характеризующийся:
- составом композиционных эле-
ментов: корпус и внутренний эле-
мент;

- выполнением корпуса в форме
полого открытого спереди цилин-
дра;

- выполнением внутреннего эле-
мента, включающим дугообразно
изогнутые лопасти;

1-ый вариант характеризуется
выполнением внутреннего элемен-
та с центральной частью в форме
полой открытой спереди треуголь-
ной призмы со скругленными угла-
ми и выпуклыми сторонами; коли-
чеством лопастей-3; расположени-
ем лопастей между углами цент-
ральной части и корпусом под уг-
лом к радиальному направлению;

2-ой вариант характеризуется
выполнением внутреннего элемен-
та с центральной частью в форме
полого открытого спереди цилин-
дра; количеством лопастей-3; рас-
положением лопастей между цент-
ральной частью и корпусом под уг-
лом к радиальному направлению;

3-ий вариант характеризуется
выполнением внутреннего элемен-
та с центральной частью в форме
полой открытой спереди треуголь-
ной призмы со скругленными угла-
ми; количеством лопастей-3; рас-
положением лопастей между угла-
ми центральной части и корпусом
под углом к радиальному направ-
лению;

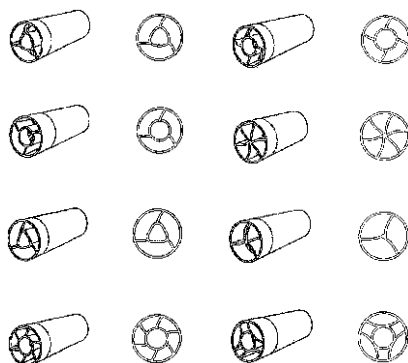
4-ый вариант характеризуется
выполнением внутреннего элемен-
та с центральной частью в форме
полого открытого спереди цилин-
дра; количеством лопастей-6; рас-
положением лопастей между цент-
ральной частью и корпусом под уг-
лом к радиальному направлению;

5-ый вариант характеризуется
выполнением внутреннего эле-
мента с центральной частью в фор-
ме полого открытого спереди ци-
линдра; количеством лопастей-4;
расположением лопастей между
центральной частью и корпусом
под углом к радиальному направ-
лению;

6-ой вариант характеризуется
количеством лопастей-6; распо-
ложением лопастей между продоль-
ной осью и корпусом в радиальном
направлении;

7-ой вариант характеризуется
выполнением внутреннего элемен-
та с центральной частью в форме
цилиндра малого диаметра; коли-
чеством лопастей-3; расположени-
ем лопастей между центральной
частью и корпусом в радиальном
направлении;

8-ой вариант характеризуется
выполнением внутреннего элемен-
та с центральной частью в форме
полого открытого спереди цилин-
дра; количеством лопастей-6; рас-
положением лопастей между цент-
ральной частью и корпусом под уг-
лом к радиальному направлению
так, что каждая пара лопастей об-
разует дугу, изогнутую к центру.

ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ПАТЕНТАХ, ВНЕСЁННЫХ В ГОСУДАРСТВЕННЫЙ РЕЕСТР ПРОМЫШЛЕННЫХ ОБРАЗЦОВ АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

(11) S2002 0005
(20) 28.11.2002
(21) № 98.0029
(22) 29.01.98.
(51)⁷ 9-01

(71) Алко Групп Лтд. (FI)
(72) Золлер Волфганг (FI)
(73) Алко Групп Лтд. (FI)
(54) **Бутылка.**

(57) “Бутылка” характеризующаяся:

- композиционным составом: корпус и горлышко;
- выполнением бутылки в форме близкой параллелипипеду с поверхностями лицевой и обратной сторон слегка вогнутыми, боковых сторон выпуклыми;
- выполнением верхней поверхности корпуса слегка выпуклой;
- выполнением горлышка в цилиндрической форме с резьбой в конце.

отличающаяся;

- размещением слегка выпуклого изображения рюмки окружённого декоративным рифлением типа “стекающие капли дождя” посередине на лицевой поверхности бутылки;
- выполнением на боковых сторонах слегка просматривающейся декоративной отделки типа “стекающие капли дождя”;
- наличием отдельных двух выпуклых поясков с разными радиусами округления на поверхности горлышка.

(11) S2002 0004
(20) 28.11.2002
(21) № 97.0025
(22) 05.09.97
(51)⁷ 9-01

(71) Прималко Лтд., (Fin)
(72) Николас Вербели (GB)
(73) Прималко Лтд., (Fin)
(54) **Бутылка.**

- (57) Бутылка характеризующаяся:
- решением бутылки с удлинённым цилиндрическим корпусом;
 - выполнением горловины в цилиндрической форме;
 - наличием в конце горловины кольцеобразного венчика;
 - пластической проработкой плечиков бутылки сферообразной формы.

отличающаяся

- выполнением горловины из двух частей различных по диаметру и на переходе с узким кольцом;
- наличием под венчиком слегка декорированного широкого кольца с округлёнными нижней и верхней поверхностями;
- решением на передней стенке V-образного символа образующего углубления на боковых сторонах;
- наличием на основании незамыкающегося колосообразного узора вдоль периметра;
- наличием \cap образной вогнутости в центре основания.

(11) S2002 0002
(20) 28.11.2002
(21) 98.0044
(22) 24.12.98
(51)⁷ 9-01
(71) ПепсиКо, Инк. (US)
(72) Хассан Сафадн
Алекс Гнани
Роберт С. Мейер
(73) ПепсиКо, Инк. (US)
(54) **Бутылка для напитков.**

(57) Бутылка для напитков характеризующаяся:

- наличием композиционных элементов: корпуса, плечиков и горловины

отличающаяся:

- выполнением горловины фигурной формы;
- выполнением плечиков в форме усеченного конуса;
- декорированием верхней части плечиков волнистым широким выступом, имеющим неровный контур и шероховатую поверхность;
- плавным сопряжением плечиков с корпусом;
- выполнением корпуса состоящим из верхней большей части в форме перевернутого усеченного конуса и нижней меньшей торообразной части;
- декорированием верхней части корпуса спиралевидным широким выступом, имеющим неровный корпус и шероховатую поверхность.

(11) S2002 0001
(20) 28.11.2002
(21) 98.0041
(22) 27.10.98
(51)⁷ 9-01
(71) ПепсиКо, Инк. (US)
(72) Хассан Сафадн
Алекс Гнани
(73) ПепсиКо, Инк. (US)
(54) **Бутылка для напитков.**

(57) Бутылка для напитков характеризующаяся:

- наличием композиционных элементов: корпуса, плечиков и горловины.

отличающаяся:

- выполнением горловины фигурной форме;
- выполнением плечиков в форме усеченного конуса;
- наличием вблизи вершины плечиков кольцевого пояса, декорированного наклонными, спиралеобразно изогнутыми канавками;
- выполнением корпуса состоящим из верхней большей части в форме перевернутого конуса и нижней меньшей торообразной части;
- декорированием верхней части корпуса наклонными, спиралеобразно изогнутыми канавками.

(11) S2002 0006

(20) 26.02.2002

(21) № S2001 0003

(22) 10.04.2001

(51)⁷10-04

(71) **Международный Научно-Технический Комплекс «INTERN-TERGEO - TETIS» (AZ)**

(72) **Халилов Эльчин Нусрат оглы**

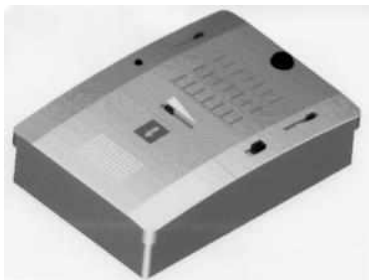
Айда-заде Шахин Рафик оглы

(73) **Международный Научно-Технический Комплекс «INTERN-TERGEO - TETIS» (AZ)**

(54) **Детектор землетрясения.**

(57) Детектор землетрясения, характеризующийся:

- составом композиционных элементов: корпус, прорези для акустического сигнала, гнездо для подключения питания, регулятор чувствительности, салазки в отсеке блока питания;
- прямоугольной формой корпуса, где верхняя часть корпуса выполнена в виде овала;

отличающийся:

- выполнением формы корпуса в виде прямоугольника;

- выполнением на передней плоскости корпуса в виде прямоугольника;

- выполнением на передней плоскости корпуса справа и слева, вдоль вертикальных граней по всей длине скосов под углом к передней плоскости корпуса;

- размещением ползункового переключателя выбора этажности;

- размещением в верхней части передней панели блока световой сигнализации;

- размещением ползункового регулятора громкости;

- наличием прорезей для пропускания звуковой сигнализации;

- размещением ползункового переключателя бальности;

- наличием кнопочного выключателя сигнализации;

- наличием выключателя электрического питания детектора;

- наличием на крышке отсека батарей выпуклых насечек, предотвращающих скольжение пальца при нажатии и оттягивании крышки вниз.

(11) S2002 0007

(20) 30.12.2002

(21) № S2001 0005

(22) 15.05.2001

(51)⁷ 12-08; 12-16; 26-06

(76) **Бабаев Рамин Ядигяр оглы (AZ)**

(54) **Легковой автомобиль.**

(57) Легковой автомобиль, характеризующийся:

- наличием идентичных основных формообразующихся элементов;

- креплением по бокам автомобиля зеркал заднего вида;

- расположением на задней части зеркал заднего вида указателей поворота;

- размещением на передней части автомобиля пары передних фар;

- наличием на бампере встроенных противотуманных фар;

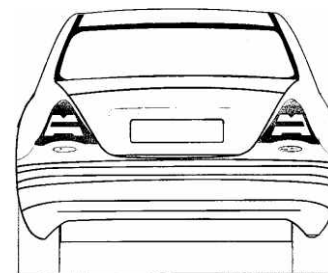
- установкой фар заднего освещения на задней панели автомобиля;

- установкой передних и задних фар в нишах;

- наличием указателя поворота на задней панели автомобиля;

(вид спереди)

(вид сзади)

отличающийся:

- выполнение задней стенки корпуса зеркал заднего вида в виде трехгранной пирамиды, символизирующей три тысячелетия;

- выполнение указателей поворота на задней части зеркал заднего вида в соответствии с общей композицией;

- выполнение передних фар сложной объемно - пространственной треугольной формы, образованной выпуклой вогнутыми поверхностями символизирующих углами три тысячелетия;

- выполнение пртивотуманных фар на бампере в соответствии с общей композицией трехгранными;

- выполнение фар заднего освещения треугольной формы с вогнутым основанием имеющей на поверхности рассеивателя стелизованный знак «M», означающей главную букву слова «Миллениум»;

- расположение под вогнутым основанием фар заднего освещения указателей поворота овальной формы;

- наличие ниш под передние и задние фары, повторяющие краями сложные контуры треугольных поверхностей фар.

(11) S2002 0003

(20) 28.11.2002

(21) 98.0037

(22) 25.09.98

(51)⁷28-01

(71) Пфизер Ресёрдж энд Девелопмент Компани, Н.В/С.А. (US)

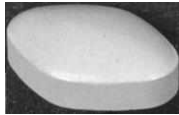
(72) Роберт Берроуз

(73) Пфизер Ресёрдж энд Девелопмент Компани, Н.В/С.А. (US)

(54) Фармацевтическая таблетка.

(57) Таблетка фармацевтическая характеризующаяся:

- выполнением изделия в виде симметричного объема;
- наличием вдоль передней, задней и боковых сторон центральной полосы, имеющей постоянную высоту и проходящей вокруг периметра таблетки;
- выполнением верхней и нижней частей таблетки куполообразной формы;

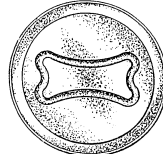

отличающаяся:

- проработкой изделия имеющим в плане форму ромба со скругленными углами, причем радиус скругления боковых углов меньше, чем радиус скругления переднего и заднего углов;
- наличием сверху и снизу полосы внутреннего уступа, образованного плоской поверхностью, перпендикулярной к поверхности полосы и проходящей вокруг периметра таблетки;
- сопряжением верхней и нижней куполообразных частей таблетки с соответствующими горизонтальными плоскими верхней и нижней поверхностями, перпендикулярными к поверхности полосы, через кромочную область, изогнутую с малым радиусом кривизны.

(57) Фармацевтическая таблетка характеризуется:

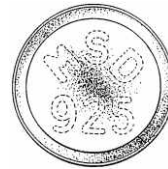
- наличием плоской окантовки по периметру таблетки;
- наличием углублений с указанием ограничительной маркировки;

(вид спереди)

(вид сзади)
1-й вариант

(вид сзади)
2-ой вариант

отличается:

- выполнением его в виде цилиндрического объема, переходящего в усеченный конус с обеих сторон;
- выполнением канавки в виде костеобразной фигуры.

1 вариант:

- выполнением на обратной стороне ограничительной маркировки «MRK 925»;

2 вариант:

- выполнением на обратной стороне ограничительной маркировки «MSD 925»;

(11) S2003 0001

(20) 06.03.03

(21) H 97.0028

(22) 23.12.97

(51)⁷ 28-01

(71) МЕРСК энд КО., (US)

(72) Кеннет А. Крамер

Ашок Катдаре

(73) МЕРСК энд КО., (US)

(54) Фармацевтическая таблетка.

(11) F 2002 0001

(20) 04.12.2002

(21) U2001 0001

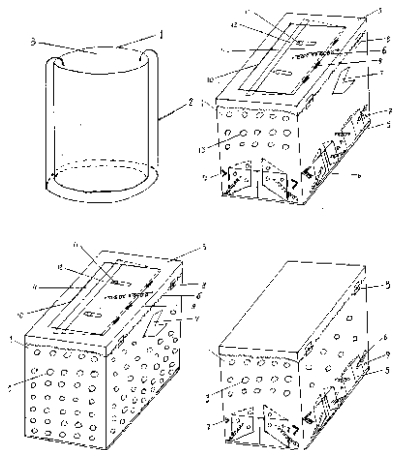
(22) 15.12.99

(51)⁷A 01 M 1/02, 1/10, 1/20, 1/24,
23/08, 23/14, 23/16

(76) Рзаев Кямал Уснетдинович
(AZ)

(54) Устройство для ловли.

(57) 1. Устройство для ловли, состоящее из полого сосуда, отличающееся тем, что сосуд выполнен сверху открытым со скользкой внутренней и нескользкой наружной боковой поверхностями с нескользкой полоской по периметру горлышка на внутренней поверхности и с круглым или прямоугольным, или многоугольным основанием;

2. Устройство по п.1, отличающееся тем, что дополнительно содержит съёмную крышку с возможностью крепления, которая крепится с помощью крючков, или запирается на замок или шпингалет, или при наличии резьбы заворачивается;

3. Устройство по п.2, отличающееся тем, что прямоугольный сосуд содержит одно- или двухстворчатую дверцу на крышке и/или аналогичные дверцы на боковых поверхностях, закрывающихся пружинами;

4. Устройство по п.3, отличающееся тем, что дверцы выполнены из металлической сетки с каркасом, или алюминиевой жести, или фанеры или пластмассы с дырочками;

5. Устройство по п.3 и 4, отличающееся тем, что расстояние меж-

ду дверью и дверным проёмом регулируется с помощью болта и заплаты;

6. Устройство по п.3 и 4, отличающееся тем, что выполнено в форме кабины лифта и дополнительно оснащено радио-, видео-связью и сигнализирующим черным ящиком, а дверь выполнена с использованием фотоэлементов, фотореле.

(11) F2002 0002

(20) 25.12.2002

(21) U2000 0002

(22) 01.03.2000

(51)⁷A 42 B 3/00, 3/18, 3/20

(76) Рзаев Кямал Уснетдинович
(AZ)

(54) Холодозащитный медицинский шарф.

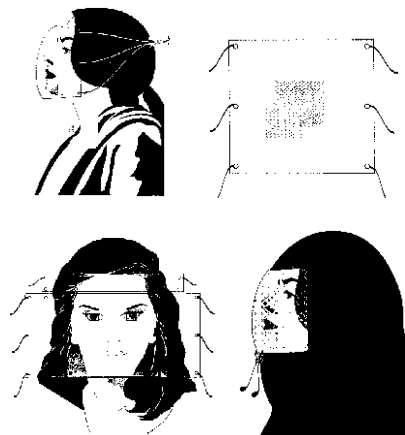
(57) 1. Холодозащитный медицинский шарф, содержащий основную деталь - гибкий прозрачный бесцветный кусок материала, имеющий прямоугольную ферму с завязкой, отличающийся тем, что он выполнен размером, позволяющим закрыть только лицо, лоб, уши и подбородок, и из достаточно жесткого материала, с завязками и завязыванием достаточно близко к подбородку, при этом завязки выполнены в виде продолжения основной детали с боковых сторон полиэтиленовой плёнкой для завязывания бантом, каждая из которых такой же ширины и тройной длины, как и основная деталь, или в виде шнурков привязанных к отверстиям на углах и в серединах боковых сторон основной детали, а верхняя завязка может быть резиновой, или в виде застёжек-пуговицами, или кнопками, или "молнией", или "липучкой";

2. Холодозащитный медицинский шарф по п.1, отличающийся тем, что он выполнен в форме маски лица человека с маленькими отверстиями для глаз или в форме выпуклого овала;

3. Холодозащитный медицинский шарф по пп.1 и 2, отличающийся тем, что выполнен в виде сборной маски из четырёх частей, соединённых между собой шнурками, или проволочкой, или съёмны-

ми колечками, т.е. из нижней части - для носоглотки - до ушей и с захватом бровей до лба, двух боковых частей - для ушей и верхней части - для лба, т.е. от бровей и выше, с возможностью использования в отдельности части для носа глотки и вместе в необходимой совокупности, или нижняя часть выполнена только для носоглотки, т.е. позволяющим закрыть только нос, рот и подбородок, при соответствующих остальных частях;

4. Холодозащитный медицинский шарф по пп.1-3, отличающийся тем, что он выполнен съёмным с возможностью прикрепления к концам козырька или переднего края головного убора и с завязками с боков внизу, или к обычному потребительскому капюшону, или вставным в капюшон, стягиваемый завязкой.

ИСПРАВЛЕНИЯ

Номер заявки или патента	Индекс (ВМТ)	Дата публикации №Бюллетеня	Ранее опубликованная запись	Исправленная запись
Изобретение № а2000 0085	Е 21В 3/064	28.02.2003 №1	(21) № а2000 0085 (22) 13.04.2000 (51) ⁷ Е 21 В 33/064 (71) Багиров Октай Тахмасиб оглы (AZ) (72) Багиров Октай Тахмасиб оглы Бабаев Раван Джафар оглы Бекиров Шаиг Ханбаба оглы Сарыев Азер Садагат оглы Ибрагимов Рафик Салман оглы Шыхыев Мадат Нух оглы Байрамов Эюуб Мамедали оглы Юсифов Рауф Али оглы (73) Багиров Октай Тахмасиб оглы (AZ)	(21) № а2000 0085 (22) 13.04.2000 (51) ⁷ Е 21 В 33/064 (71) Багиров Октай Тахмасиб оглы (AZ) (72) Багиров Октай Тахмасиб оглы Бабаев Раван Джафар оглы Бекиров Шаиг Ханбаба оглы Сарыев Азер Садагат оглы Ибрагимов Рафик Салман оглы Шыхыев Мадат Нух оглы Байрамов Эюуб Мамедали оглы Юсифов Рауф Али Юсиф оглы (73) Багиров Октай Тахмасиб оглы (AZ)